Vol.6 | No.1490 | Wed. Oct 2. 2019 | چهارشنبه ۱۰ مهر ۱۳۹۸ | ۳ صفر ۱۴۴۱ | سال ششم | شماره ۱۴۹۰ | ۱۶ صفحه | قیمت: ۴۰۰۰ تومان

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

تعادل

نیاز اقتصاد ایران

دلار	یورو	تمام‌سکه	شاخص بورس
--	--	۳۹۸۷۰۰۰ تومان	۳۲۶۱۰۴

در حاشیه اجلاس سران اتحادیه اقتصادی اوراسیا انجام شد

گفت‌وگوی ایران و روسیه درباره ابتکار «صلح هرمز»

همین صفحه

«تعادل» وضعیت بازار مسکن در یک دهه گذشته را بررسی می‌کند

رشد شدید قراردادهای اجاره طی ۱۰ سال

صفحه ۹

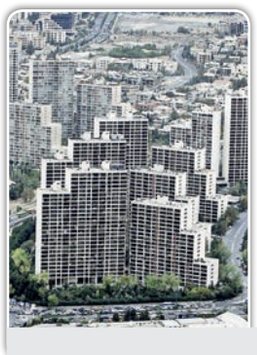

چرا با وجود افق تاریک رابطه اقتصادی ایران و امریکا، واردات محصولات امریکایی بیشتر شده است

دو سناریوی مقابله با تحریم‌ها

صفحه ۳

سخنگوی قوه قضاییه اعلام کرد

آخرین اخبار از برخورد با فساد در قوه قضاییه

عکس: میزان

۲

سرمقاله

جدال خاموش و وظایف اتاق‌ها

حسین حقگو

جدالی خاموش زیر سایه سنگین تحریم‌ها در کشورمان در جریان است. جدالی که یک سوی آن گذشته‌گرایان و طرفداران اقتصاد متمرکز دولتی‌اند و سویه دیگر آینده‌گرایان و طرفداران اقتصاد آزاد و رقابتی. آنچه آینده کشور را در فردای تحریم‌ها رقم خواهد زد نتیجه این هماوردی خاموش است. اینکه به بهانه تحریم و با عنوان دلسوزی برای رفاه مردم و رونق تولید ملی شاهد بازگشت دوباره اقتصاد دولتی و با عناوین جدید و قدیمی همچون: تنظیم بازار، کنترل قیمت‌ها، اختصاص بهتر منابع محدود، تامین کالاهای اساسی مورد نیاز مردم، داخلی‌سازی، احیای ساختارهای کهنه...

همین صفحه

بانک و بیمه

سکه به زیر ۴ میلیون تومان رسید

محسن شمشیری |

روز سه شنبه ۹ مهر ۹۸، بازار طلا و ارز همچنان به روند کاهشی خود ادامه داد و با اعلام نرخ اونس جهانی طلا به قیمت ۱۴۶۸ دلار که حدود ۵۰ دلار از هفته های قبل کمتر شده است و همچنین با اعلام کاهش ۵۰ تومانی نرخ دلار که قیمت دلار در بازار آزاد و معاملات نقدی را به ۱۴۹۰ تومان کاهش داده، سرانجام قیمت سکه به زیر ۴ میلیون تومان رسید.

صفحه ۴

تشکل‌ها

سوریه، فرصتی بهتر از عراق

یکی از مهم‌ترین پروژه‌های این دوره اتاق بازرگانی تقویت روابط تجاری میان ایران و سوریه است. تأسیس دفتر نمایندگی مجهزی در سوریه و سپس ایجاد اتاق بازرگانی ایران و سوریه بخشی از کارهای اتاق ایران است. در شرایطی که سخت‌گیری زیادی درباره ایجاد اتاق‌های مشترک صورت می‌گیرد، تقویت اتاق ایران و سوریه در دستور کار هیات رییسه اتاق ایران است. بعضی می‌گویند سوریه می‌تواند جای عراق را در روابط تجاری ایران بگیرد. در شرایط تحریمی فعلی، عراق مهم‌ترین محل برای صادرات محصولات نهایی ایرانی است اما به گفته برخی کارشناسان سوریه می‌تواند شریکی حتی مهم‌تر از عراق باشد. طی سال‌های گذشته، منطقه خاورمیانه شاهد یکی از خونین‌ترین مقاطع تاریخی خود در دوران معاصر بود. سخن از جنایات گروهک تروریستی داعش در عراق و شام است که در نهایت باعث شادمانی جبهه غرب و استکبار شد و ترس و دلهره فراوانی را در دل مسلمانان غرب آسیا ایجاد کرد.

۶

جهان

سنا استیضاح ترامپ را بررسی می‌کند

۱۵

دولت

گفت‌وگوی ایران و روسیه درباره ابتکار «صلح هرمز»

روسای جمهوری اسلامی ایران و فدراسیون روسیه عصر سه شنبه در ایروان پایتخت ارمنستان دیدار و درباره مهم‌ترین مسائل دوجانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی گفت‌وگو و تبادل‌نظر کردند. به گزارش ایسنا، به گزارش ایسنا، حسن روحانی و ولادیمیر پوتین در این دیدار که در حاشیه اجلاس سران اتحادیه اقتصادی اوراسیا برگزار شد، به موضوعات برجام و توافق هسته‌ای و همچنین امنیت خلیج فارس و تنگه هرمز و ابتکار صلح هرمز پرداختند. روحانی در این دیدار برجام را به عنوان الگوی کارآمدی از موفقیت دیپلماسی چندجانبه برای حل و فصل مسائل بین‌المللی دانست و تاکید کرد: موفقیت این توافق مستلزم اجرای کامل تعهدات متقابل از سوی همه امضاکنندگان آن و حمایت همه کشورها از اجرای مفاد آن است. رییس‌جمهوری تصریح کرد که ایران از امضاکنندگان توافق برجام انتظار دارد در راستای اجرایی شدن آن اقدام نمایند و نقش مسکو در این زمینه حائز اهمیت است. وی همچنین حفظ صلح و ثبات در منطقه و از جمله خلیج‌فارس و تأمین آزادی و امنیت کشتی‌رانی در تنگه هرمز را سیاست قطعی جمهوری اسلامی ایران بر شمرد و گفت: امنیت و صلح پایدار در خلیج فارس، دریای عمان و تنگه هرمز تنها با مشارکت کشورهای این منطقه تأمین می‌شود. رییس‌جمهوری با تشریح و تبیین "ابتکار صلح هرمز" هدف آن را ارتقای صلح، ثبات، پیشرفت و رفاه کلیه ساکنان تنگه هرمز و تفاهم متقابل و روابط صلح‌آمیز و دوستانه میان آنها ذکر کرد و اظهار کرد: این ابتکار حوزه‌های مختلف همکاری مانند تأمین همگانی امنیت انرژی، آزادی کشتی‌رانی و انتقال آزادانه نفت و سایر منابع نسبت به کشورهای حوزه تنگه هرمز و فراتر از آن را در برمی‌گیرد. رییس‌جمهوری روسیه نیز در این دیدار بار دیگر با حمایت از برجام و توافق هسته‌ای، تاکید کرد که مسکو همه تلاش خود را برای اجرای کامل تعهدات از سوی همه طرف‌های امضاکننده این توافق به کار می‌گیرد. ولادیمیر پوتین از آغاز همکاری رسمی ایران در مناسبات اقتصادی با اتحادیه اوراسیا استقبال و آن را زمینه ساز همگرایی و توسعه بیشتر منطقه‌ای دانست. روسای جمهوری اسلامی ایران و روسیه در این دیدار همچنین بر تقویت بیش از پیش روابط تهران—مسکو در همه حوزه‌های مورد علاقه تاکید و در خصوص طرح ارایه شده رییس‌جمهور کشورمان در سفر اخیر به سازمان ملل موسوم به «ابتکار صلح هرمز» گفت‌وگو کردند.

سخن‌نخست

جدال خاموش و وظایف اتاق‌ها

حسین حقگو |

تحلیلگر اقتصادی |

جدالی خاموش زیر سایه سنگین تحریم‌ها در کشورمان در جریان است. جدالی که یک سوی آن گذشته‌گرایان و طرفداران اقتصاد متمرکز دولتی‌اند و سویه دیگر آینده‌گرایان و طرفداران اقتصاد آزاد و رقابتی. آنچه آینده کشور را در فردای تحریم‌ها رقم خواهد زد نتیجه این هماوردی خاموش است. اینکه به بهانه تحریم و با عنوان دلسوزی برای رفاه مردم و رونق تولید ملی شاهد بازگشت دوباره اقتصاد دولتی و با عناوین جدید و قدیمی همچون: تنظیم بازار، کنترل قیمت‌ها، اختصاص بهتر منابع محدود، تامین کالاهای اساسی مورد نیاز مردم، داخلی‌سازی، احیای ساختارهای کهنه (ایجاد وزارت «تجارت و خدمات بازرگانی»، وزارت بازرگانی سابق) می‌باشیم امری تاسف‌بار و تکرار گذشته به‌خصوص دو دهه اول انقلاب و غلبه الگوی خودکفایی و جایگزینی واردات است. دورانی که افزایش وزن و حضور دولت و شرکت‌ها و نهادهای دولتی در اقتصاد، تلاش برای تامین حداقل نیازهای معیشتی برای عموم مردم، حفظ نرخ ارز در قالب نرخ اداری و دستوری، ارزان کردن وام‌های بانکی با منفی نمودن نرخ بهره واقعی، حمایت‌های یارانه‌ای دولتی در اشکال مختلف، تغییر ساختار تولید صنعتی جهت تامین نیاز داخلی، مدیریت واردات کالاها از طریق اعمال سلیقه و گروه‌بندی کالاها و ممنوعیت ورود کالاهای مصرفی و لوکس و... شاهد بودیم ونتایجی جز ایجاد انحصارات و فرصت‌های رانتی در اقتصاد و گسترش فساد اداری و مالی، کاهش رقابت‌پذیری تولیدات صنعتی و ضعف نیروی انسانی ماهر و متخصص به واسطه غلبه رویکرد رفع نیازهای محدود داخلی با تمرکز بر ساخت کالای وارداتی و... به بار نیاورد. خوشبختانه اما دولت مجبور به تجدیدنظر در این سیاست‌ها شد و برنامه سوم توسعه را به عنوان برنامه اصلاح ساختارها ارایه کرد تا بتواند اقتصاد و بنگاه‌های صنعتی را از محصور ماندن در فضای کوچک داخلی و ضعف و ناتوانی نجات بخشد و اقتصادی رقابتی را بنیان نهد. برنامه‌ای که با کاهش تصدی‌گری و مداخلات دولت در اقتصاد، برون گرایی و پیوند با اقتصاد جهانی برای کسب فناوری و سرمایه و دانش مدیریت، اتکا به سیاست‌های تعرفه‌ای بجای اعمال سلیقه‌های مدیریتی، اصلاح نرخ ارز و ایجاد نهادهای جدید همچون بورس فلزات و... افقی نو در فضای اقتصادی کشور گشود. متاسفانه تندباد پوپولیسم نیمه دوم دهه هشتاد و اوایل دهه نود و خلق و اعمال سیاست‌های به‌شدت ضد اقتصادی در حوزه‌های مختلف صنعتی و پولی و مالی و بانکی (طرح بنگاه‌های زودبازده صنعتی، تثبیت نرخ ارز، کاهش نرخ سود بانکی به زیر نرخ تورم، ایجاد موسسات اعتباری پولی و مالی غیرمجاز، ایجاد شرکت‌های عظیم شبه دولتی، مسکن مهر و...) طومار اصلاحات اقتصادی آغاز شده و نهال تازه روئیده در شوره زار اقتصاد نفتی، دولتی و بسته کشور را درهم پیچید و به آستانه مرگ و نیستی کشاند. (رشد اقتصادی منفی ۷ درصدی و تورم ۴۰ درصدی). خوشبختانه اما در این شوره‌زار یاس، امیدی رویید و امکان آوارگی و سپس تحول و احیای اقتصادی همراستا با علم و دانش و تجربه بشری مبتنی بر کاهش مداخلات اختلال‌زای دولت و محوریت بخش خصوصی و تعامل با جهان را نوید داد. فضایی که برجام نقطه کانونی آن بود و ارتباط و تعامل با اقتصاد جهانی و رفت و آمد هیات‌های چند ده نفره از کشورهای پیشرفته اروپایی و آسیای جنوب‌شرقی و... عقد موافقت‌های همکاری دو و چندجانبه و... از نمادها و مظاهر آن. این فضای مثبت اما با بد عهدی امریکا و آغاز دوباره تحریم‌ها (در شدت و حدتی چند برابر) دیری نپایید و با توجه به زمینه‌های تاریخی و فکری و اقتصادی بار دیگر حرکت زیر پوستی به سمت به بند کشیدن اقتصاد و دولتی کردن آن به بهانه شرایط خاص و ویژه در فضای حاکمیتی و نظام تدبیر کشور آغاز شد و آنچنان شد که در ابتدا ذکر آن آمد. اکنون اما نیم رمقی از آزادی و رقابت در جان و تن اقتصاد باقی مانده و باید این آتش و کورسوی امید را زنده نگه داشت و نگذاشت که باز تاریکی و سوز و سرما بر این سرزمین حاکم شود و در پوشش شعارهای زیبا اما با اتکا به نابودی و «اضمحلال منابع» و حیف و میل صدها هزار میلیارد یارانه‌های پیدا و پنهان به بهانه برقراری عدالت و نیز ایجاد فضای خصومت و دشمنی با جهان و.. آینده تاریک را برای فرزندان این سرزمین به یادگار گذارد! بخش خصوص واقعی و به خصوص اتاق‌های بازرگانی و صنایع و معادن و کشاورزی در این میان نقش بس مهم و تاریخی دارند و می‌بایست از پیله تنهایی و سکوت خود به در آیند و مسوولیت تاریخی خود را در زنده نگاه داشتن و رشد و رونق اقتصاد آزاد و رقابتی بر دوش کشند والا آنان بزرگ‌ترین بازندگان این جدال خاموش خواهند بود؛ جدالی که اکنون به‌شدت در جریان است!

سامانه پیامکی روزنامه تعادل

به شماره ۳۰۰۰۵۳۲۰ در دسترس شماست

مخاطبان عزیز می‌توانند نظرها، انتقادات و پیشنهادهای خود درمورد مطالب مختلف روزنامه را با ذکر جزئیات به این سامانه پیامک نمایند.

گزارش

گزارش نیویورک تایمز از تماس مکرون با روحانی و انتظار ترامپ

روزنامه نیویورک تایمز در گزارشی درباره حواشی نشست مجمع عمومی سازمان ملل و رایزنی‌های امانوئل مکرون برای دیدار روسای جمهور امریکا و ایران چندموضوع مطرح کرد. به گزارش الف:

۱- سه‌شنبه شب هفته گذشته، امانوئل مکرون رییس‌جمهوری فرانسه، سر زده به هتل «میلانیوم هیلتون» محل اقامت رییس‌جمهوری ایران در نیویورک رفت تا در یک برنامه پیش‌بینی نشده، تلاش کند حسن روحانی، دست‌کم به یک تماس تلفنی با دونالد ترامپ رضایت دهد. ترامپ آن‌طرف خط کاشته شد، مکرون پشت در اتاق روحانی منتظر ماند و رییس‌جمهوری ایران حتی حاضر نشد از اتاقش بیرون بیاید!

۲- برای ایرانی‌ها، اما این رخداد تاکیدی بود بر آنچه از نظر آنها اشتیاق ترامپ واستیصال وی است تا بتواند یک صحنه نمایشی دیگر شبیه دیدار با رهبر کره شمالی شکل دهد. در نگاه ایرانی‌ها، رخداد سه‌شنبه‌شب گذشته، تاییدی بود بر کارآیی راهبرد آنان در «تشدید تنش‌ها» در واکنش به کارزار «فشار حداکثری» و تحریم‌های دونالد ترامپ.

۳- علاقه ترامپ به دیدار یا دست‌کم گفت‌وگوی تلفنی با روحانی در مجمع عمومی، بازتاب چیزی است که برخی تحلیلگران آن را کلافگی و استیصال فراگیرتر رییس‌جمهوری امریکا در برابر مشکلات بین‌المللی می‌دانند که روی هم انباشته می‌شود. اکنون هم که فرایند استیضاح کنگره، قوز بالا قوز این مشکلات شده است.

۴- کلیف کوپچان، رییس گروه یوروآسیا، که یک شرکت مشاوره ریسک‌ها در واشنگتن است، می‌گوید: «ترامپ واقعا نیازمند یک دستاورد سیاست خارجی است و نمی‌تواند آن را بیابد. او فکر می‌کند که گفت‌وگو با ایران، ممکن است بهترین تیر در ترکش‌اش باشد. او می‌خواست در مجمع عمومی، با دیداری دراماتیک با روحانی، چرخه خبری را از اوکراین و بایدن منحرف کند.»

۵- نه کاخ سفید، نه فرانسه و نه ایران حاضر نشده‌اند درباره گزارش این رخداد که نخستین‌بار توسط روزنامه نیویورک منتشر شد، اظهارنظر کنند. ریچارد نوفیو، معاون پیشین هماهنگ‌کننده تحریم‌های امریکا علیه ایران و استاد کنونی دانشگاه کلمبیا، می‌گوید ایرانی‌ها به دو دلیل درباره این رخداد سکوت می‌کنند. یکی اینکه نمی‌خواهند موجب شرمساری مکرون در سطح بین‌المللی بشوند و کانالی را که ممکن است در آینده نیاز باشد، ببندند و دوم اینکه روحانی شاید نگران واکنش مخالفانش در تهران هم باشد هرچند به امریکا پاسخ «نه» داده است.

۶- ظاهرا این تنها بی‌سلیقگی ماکرون برای دیدار ترامپ با مقام‌های ایرانی نبود چرا که گزارش شده در جریان نشست گروه هفت در بیاریتز هم ترامپ ناگهان تلاش کرده بود تا وزیر خارجه ایران را ببیند. هنگامی که ماکرون به ترامپ گفته بود که می‌خواهد به دیدار ظریف برود، ترامپ هیجان‌زده اصرار کرده بود که همراه ماکرون برود اما رییس‌جمهوری فرانسه به او گفته که به ایرانیان قول داده چنین تماس‌هایی در کار نباشد.

دفاعی

همکاری‌های نظامی ایران و چین گسترش می‌یابد

رییس ستاد کل نیروهای مسلح با بیان اینکه ما به ارتش مردمی یمن کمک‌های مستشاری و فکری می‌کنیم مسوول این کار را سپاه عنوان کرد و گفت: تا آخر کنار مردم یمن می‌ایستیم تا این تجاوز را از خود دور کنند. به گزارش تسنیم، سردار سرلشکر محمد باقری طی گفت‌وگو با شبکه تلویزیونی فونیکس چین درباره سطح همکاری‌های نظامی دو کشور، با بیان اینکه این روابط در حال توسعه و گسترش است، اظهار داشت: با امضای سندهای همکاری و تحویل آن از طریق وزیر امور خارجه کشورمان به مقامات چینی و اجرای توافقات راهبردی، سطح همکاری‌های دو کشور بیشتر نیز خواهد شد. وی اضافه کرد: ما برای اولین‌بار از ارتش چین برای حضور در یک رزمایش مشترک با ایران و روسیه که در ماه دسامبر در شمال اقیانوس هند و جنوب دریای عمان برگزار خواهد شد دعوت کردیم و ارتش چین نیز با قبول این دعوت و برنامه اعزام ناو، در آن حضور پیدا خواهد کرد. سرلشکر باقری تصریح کرد: ایران و چین با ایجاد کمیته مشترک دفاعی در جهت توسعه همکاری‌های تحقیقاتی و تولید محصولات گام‌های بلندتری برخواهند داشت و ما یک کمیته مشترک نظامی نیز به‌منظور هماهنگ کردن فعالیت‌های نظامی و توسعه این فعالیت‌ها مثلاً در بحث‌های رزمایش، آموزش و... داریم. رییس ستاد کل نیروهای مسلح در بخش دیگری از این گفت‌وگو درباره مسائل منطقه خلیج فارس و احتمال جنگ و درگیری در این منطقه اظهار داشت: در خلیج فارس ما بیش از همه خواهان امنیت هستیم و علاقه‌ای به درگیر شدن در هیچ جنگی نداریم اما در عین حال، قدرتمندانه در برابر هر نیت و اقدامی که بخواهد امنیت این منطقه را به خطر بیندازد می‌ایستیم.

اخبار

جریان افراطی دنبال عقب‌راندن افراد آبرودار است

رییس دفتر سیاسی حزب اعتماد ملی با بیان اینکه رفتار خلاف ادب حتی با دشمن در فرهنگ دینی ما ممنوع است، می‌گوید: افرادی که دچار عدم تعادل در زمینه اعتقادی یا روان‌شناسی بوده و آموزش ندیده‌اند که تعادل را رعایت کنند، توسط صاحبان منافع که در پشت پرده هستند، شناسایی و جذب جریان افراطی می‌شوند. سیدرحیم ابوالحسنی در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: صاحبان منافع چون می‌دانند از مسیر عقلانیت و با استدلال به منافع نامشروع خود نمی‌رسند، رفتارهای خلاف ادب را انجام می‌دهند تا افرادی که آبرو دارند در برابر آنها عقب‌نشینی کرده و میدان برای تاخت و تازشان باز شود. این فعال سیاسی تصریح کرد: در حالی که در فرهنگ دینی ما که پشتوانه انقلاب اسلامی است، رفتار خلاف ادب حتی با دشمن ممنوع است چه برسد به رقیب. ما هیچگاه به یاد نداریم که امام خمینی (ره) نسبت به دشمنان خلاف ادب صحبت کرده باشند. ابوالحسنی در پایان با اشاره به درگیری پژمان فربالاریجانی در صحن علنی مجلس خاطرنشان کرد: جریان تندرویی که احمدی‌نژاد آغاز کرد، ابتدا به آیت‌الله هاشمی حمله کرد و اکنون به خانواده لاریجانی حمله می‌کند. جریان سیاسی پژمان‌فر مشخص است. جبهه پایداری در حال حاضر در رقابت با علی لاریجانی بوده و به دنبال حذف او از صحنه سیاسی است.

مردم فرار مالیاتی پزشکان را گزارش دهند

نماینده مردم تهران در مجلس دهم با اشاره به تخلفات مالیاتی برخی مراکز درمانی تاکید کرد: مردم فرار مالیاتی پزشکان را گزارش دهند. سیده فاطمه ذوالقدر در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به تلاش برخی مراکز درمانی و درمانگاه‌ها برای فرار مالیاتی گفت: با توجه به مصوبه‌ای که ما در کمیسیون تلفیق در خصوص مالیات پزشکان داشتیم و با توجه به آماری که مرکز پژوهش‌ها در خصوص فرار مالیاتی پزشکان ارایه کرده بود، ما پزشکان را ملزم کرده بودیم که حتما از دستگاه کارتخوان استفاده کنند. وی افزود: ولی متاسفانه بر اساس گزارش‌هایی که ارایه شده برخی درمانگاه‌ها و کلینیک‌های درمانی کارتخوان نصب می‌کنند ولی به مراجعه‌کننده می‌گویند که از دستگاه خودپرداز پول نقد دریافت کرده و هزینه درمانی را به صورت نقد پرداخت کند. این خود یک تخلف است، هنگامی که بازرس مراجعه می‌کند شاهد دستگاه کارتخوان است ولی این در حالی است که به مراجعه‌کننده‌ها می‌گویند از دستگاه خودپرداز نزدیک به آن محل پول دریافت کرده و هزینه را به صورت نقد به آن درمانگاه بپردازند.

روی موج خبر

■ از حل و فصل اختلافات با عربستان استقبال می‌کنیم؛ ایرنا |
علی لاریجانی رییس مجلس در گفت‌وگو با شبکه قطری الجزیره با بیان اینکه درهای ایران به روی عربستان باز است، افزود که از حل اختلاف‌ها با ریاض از طریق گفت‌وگو حمایت می‌کنیم چون این گفت‌وگو مشکلات امنیتی و سیاسی منطقه را حل خواهد کرد.
در این گفت‌وگو که الجزیره خلاصه‌ای از آن را منتشر کرد، لاریجانی افزود: از اظهارات محمد بن سلمان ولیعهد عربستان درباره حل و فصل اختلاف‌ها از طریق گفت‌وگو با تهران استقبال می‌کنیم. گفت‌وگوی ایرانی -سعودی بسیاری از مشکلات امنیتی و سیاسی منطقه را حل خواهد کرد. رییس مجلس اضافه کرد که کشورهای منطقه را به تشکیل یک ائتلاف جمعی ویژه در منطقه خلیج فارس با مشارکت همه کشورهای حاشیه آن دعوت می‌کنیم.

■ تغییر لحن بن سلمان در قبال ایران؛ ایسنا |
یک روزنامه فرامنطقه‌ای با اشاره به اینکه محمد بن سلمان از هم پیمانان غربی و امریکا ناامید شده و به این نتیجه رسیده که هدف آنها تنها باج خواهی است، لحن خود در قبال ایران را تغییر داده و به صلح و کاهش تنش متمایل شده است.
روزنامه فرامنطقه‌ای رای الیوم در تحلیلی نوشت: هر کس جزییات مصاحبه محمد بن سلمان، ولیعهد عربستان با شبکه امریکایی سی بی‌اس را دنبال کرده باشد متوجه تغییرات و تحولات عربستان و منطقه خواهد شد؛ تمام محاسبات ولیعهد سعودی مبنی بر حمله امریکا و اسراییل به ایران با شکست مواجه شده و برای بن سلمان ثابت شد که ترامپ ایران را وسیله‌ای برای ترساندن عربستان قرار داده است تا بتواند بطور مستقیم یا از طریق فروش سلاح از آنها باج خواهی کند.

■ بررسی طرح تشکیل وزارت تجارت و خدمات بازرگانی در شورای نگهبان؛ تعادل |
سخنگوی شورای نگهبان در صفحه اینستاگرام خود، از بررسی طرح تشکیل وزارت بازرگانی و لایحه اصلاح قانون تعیین تکلیف تابعیت فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی با مردان خارجی در جلسه روز چهارشنبه شورای نگهبان خبر داد.
عباسعلی کدخدایی در اینستاگرام نوشت: شورای نگهبان روز (چهارشنبه) ۱۰ مهرماه جلسه دارد که قرار است در این جلسه لایحه تاسیس صندوق بیمه همگانی حوادث طبیعی، طرح استفساریه بند (هـ) تبصره (۱) قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور، طرح اصلاح موادی از قانون آیین‌نامه داخلی مجلس و لایحه اصلاح قانون تعیین تکلیف تابعیت فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی با مردان خارجی را بررسی کند. وی ادامه داد: در جلسه فردای شورای نگهبان همچنین قرار است طرح تشکیل وزارت بازرگانی بررسی شود.

■ پیشنهاد نام‌گذاری روز اول ماه صفر به نام «منع خشونت علیه زنان»؛ ایرنا |
اعضای فراکسیون زنان مجلس در نامه‌ای خطاب به «سید عباس صالحی» وزیر فرهنگ و ارشاد از وی خواستند تا روز اول ماه صفر (روز ورود حضرت زینب(س) به شام) به عنوان روز «منع خشونت علیه زنان» نام‌گذاری شود. سیده فاطمه ذوالقدر، سیده فاطمه حسینی، پروانه مافی، پروانه سلحشوری، سهیلا جلودارزاده، فاطمه سعیدی، ناهید تاج‌الدین، طیبه سیاوشی شاه‌عنایتی، سیده حمیده زرآبادی، فریده اولادقباد، خدیجه ربیعی فادنبه، معصومه آقاپور علیشاهی، سمیه محمودی، سکینه الماسی و هاجر چنارانی این نامه را امضا کرده‌اند.

■ سرقت از منزل نماینده مجلس در حال بررسی است؛ میزان |
دادستان عمومی و انقلاب تهران اعلام کرد که موضوع سرقت از منزل یک نماینده مجلس در پایتخت در حال بررسی است. علی القاصی مهر دیروز در حاشیه اجرای طرح رعد ۲۹ پلیس تهران بزرگ در جمع خبرنگاران درباره جزییات این پرونده تصریح کرد: هیچ ادعایی تاکنون در این پرونده تایید نشده است. وی با بیان اینکه رویکرد دستگاه قضایی در این بخش برخورد قاطع و سریع با افرادی است که با دستبرد به اموال مردم این امنیت را به مخاطره می‌اندازند، گفت: برای برخورد با این دسته از مجرمان و متهمان دستگیر شده در دادسراها، شعب ویژه‌ای را تشکیل داده‌ایم و به پرونده این افراد در کوتاه‌ترین زمان رسیدگی می‌شود.

■ اتحادیه اقتصادی اوراسیا فرصتی تاریخی است؛ تعادل |
سفیر ایران در فدراسیون روسیه اعلام کرد: در صورت برنامه‌ریزی صحیح، اتحادیه اقتصادی اوراسیا فرصتی تاریخی برای افزایش صادرات کشورمان به ۶ کشور منطقه را فراهم می‌کند.
مهدی سنایی دیروز همزمان با سفر حسن روحانی به ارمنستان برای شرکت در اجلاس سران اتحادیه اقتصادی اوراسیا در یک رشته توییت نوشت: موافقتنامه منطقه تجاری آزاد میان ایران و اوراسیا پس از سه سال مذاکره فشرده ایران با دبیرخانه این اتحادیه در مسکو حاصل شد. سنایی افزود: اجرای موافقتنامه منطقه آزاد تجاری میان ایران و اوراسیا در آبان‌ماه و کاهش تعرفه بر ۵۰۰ قلم کالای صادراتی از ایران، در صورت برنامه‌ریزی صحیح، فرصتی تاریخی برای افزایش صادرات کشورمان به ۶ کشور منطقه را فراهم می‌آورد.

سخنگوی قوه قضاییه اعلام کرد

آخرین اخبار از برخورد با فساد در قوه قضاییه

۱۷ نفر از جمله دو قاضی بازداشت شدند

گروه ایران |
بعد از یک هفته پر از خبر و ماجرا در حوزه حقوقی و قضایی کشور، سخنگوی دستگاه قضا به میان خبرنگاران آمد و در خصوص مهم‌ترین اخبار قضایی کشور سخن گفت. از ماجرای اعترافات اکبر طبری معاون قوه قضاییه تا بازداشت بیش از ۱۷ قاضی متخلف و از جزییات سرقت از خانه یکی از نمایندگان تا حکم نهایی پرونده حسین فریدون و... از جمله مهم‌ترین موضوعاتی بودند که اسماعیلی موضع رسمی دستگاه قضا درباره آنها را تشریح کرد. سخنگوی قوه قضاییه همچنین از تهیه ۱۵ لایحه و دستورالعمل مورد نیاز قوه قضاییه در ۵ ماه اخیر خبر داد. غلامحسین اسماعیلی در یازدهمین نشست خبری خود با اشاره به برنامه‌های دستگاه قضا برای پایش حقوقی قوانین و مقررات گفت: در دوره جدید قوه قضاییه در جهت تامین و اصلاح قوانین و مقررات مورد نیاز یکی از معاونت‌های فعال این قوه، معاونت حقوقی بوده است که این معاونت در ۵ ماه اخیر سال جاری تاکنون با بسیج همه امکانات و بهره‌گیری از چهره‌های علمی ۱۵ لایحه و دستورالعمل مورد نیاز تهیه و تدوین کرده که آیین نامه‌ها به تصویب رسیده و ابلاغ شده است. سخنگوی قوه قضاییه افزود: برخی از لوایح مهم مثل لایحه امنیت بانوان، لایحه ثبت شرکت‌ها و لایحه موسسات غیرتجاری و لایحه اداره و بهره‌برداری از آپارتمان‌ها در قوه کارشان به اتمام رسیده و به دولت ارسال شده است.

◄ توضیح اسماعیلی درباره پرونده بازپرس فیلتر کننده تلگرام
یکی از مهم‌ترین اخبار قضایی کشورمان مربوط به تصمیماتی است که در خصوص مقابله با مفاسد اقتصادی در درون و بیرون دستگاه قضا در حال انجام است، اسماعیلی در پاسخ به سوالی درباره صحت و سقم و علت بازداشت بازپرس سابق دادسرای فرهنگ و رسانه که در فیلترینگ تلگرام نقش داشته است، گفت: موضوعات را نباید پیوند دهیم. کسی ممکن است هزاران اقدام خوب داشته باشد و ما آن را ارج می‌نهیم اما اگر خطایی مرتکب شود حتما به خطا و اتهام او باید رسیدگی شود. این موضوع ربطی به اینکه قبلا چه احکامی ایشان صادر کرده است ندارد. در پرونده‌ای که قبلا مورد بحث شده در ارتباط با پیگیری عناصری که در داخل قوه قضاییه تحت تعقیب قرار گرفتند، دو نفر از قضات که یکی از قضات شاغل و یکی هم اخیرا بازنشسته شده بود تا امروز بازداشت شده‌اند. پرونده در مرحله تحقیقات مقدماتی است و با تکمیل تحقیقات ممکن است افراد دیگری هم تحت تعقیب قرار گیرند. وی درباره علت بازداشت او گفت: این موضوع به پرونده خاصی که قبلا بحث شده بود مرتبط است.

◄ درباره سرقت از منزل یک نماینده واقعیت را نمی‌دانیم
سخنگوی قوه قضاییه گفت: اینکه سارق از محل سرقت چه اموالی برده را مالباخته اعلام می‌کند بعد که دزد دستگیر شد صحتش بررسی می‌شود. واقعیت امر چه بوده را نمی‌دانیم اما این نماینده محترم خودشان اعلام کردند چنین اقلامی در منزل من وجود نداشته وقتی خود مالباخته ادعایی ندارد ما چه بگوییم. اسماعیلی با بیان اینکه ما در سال جدید املاکی را توانستیم از دست افراد بگیریم، اظهار کرد: اراضی ۸۵ هزار متری در شهرک غرب که دوستان وزارت اطلاعات همکاری کردند و با رای قاضی و با ارزش ۵ هزار میلیارد تومان به شهرداری بازگشت و اسناد آن ظرف امروز و فردا در ۶۰ هزار متر صادر می‌شود. سخنگوی دستگاه قضا گفت: در پرونده دیگری در اراضی سنگان ۷۱ هکتار از اراضی دولتی را از زمین خواران مسترد کردیم. در منطقه ۱۸، ۵۰ هکتار رفع تصرف شد. پلاک ۷۹ سوهانک با مساحت ۷۱ هکتار در اختیار شهرداری قرار گرفت. در شمیرانات ۱.۵ هکتار تحویل اداره منابع طبیعی شد. در حاشیه بلوار آفریقا ۳۶۰۰ متر زمین تحویل شهرداری تهران شد. وی ادامه داد: در چیتگر ۱.۳ هکتار تحویل شهرداری شد و در ۳۵ مورد استرداد املاک را به جهاد، اوقاف و سایر بخش‌ها داشتیم که مجموع ارزش ریالی آن بالغ بر ۱۰ هزار میلیارد تومان صرفا در استان تهران است و تا الان در سایر استان‌ها ۱۶۷ هزار هکتار از زمین خواران مسترد شده است. اینها اموالی است که با تلاش دستگاه قضایی به نهادهای متولی تحویل داده شد. اسماعیلی با بیان اینکه «احکام برخی جواسیسی که در گذشته اعلام کردم نهایی شده» گفت: آقای علی نفریه به دلیل جاسوسی به نفع سرویس اطلاعاتی امریکا به ۱۰ سال حبس، محمدامین نسب برای جاسوسی برای انگلیس به ۱۰ سال حبس، محمدعلی باباپور به دلیل جاسوسی برای امریکا به ۱۰ سال حبس و فرد دیگری به جرم جاسوسی برای امریکا به اعدام محکوم شده که پرونده به دیوان عالی کشور ارسال شده است. وی سپس یادآور شد: یکی از سرکرده‌های باندهای مواد مخدر نیز که به تنهایی ۱۰۶۲ کیلو مورفین و ۴ تن تریاک حمل کرده و به مجازات اعدام محکوم شده و پرونده برای دیوان عالی کشور ارسال شده است.

◄ ماجرای اعترافات اکبر طبری
موضوع مهم دیگری که طی هفته‌های اخیر باعث به وجود آمدن دامنه وسیعی از تحلیل‌ها و گمانه‌زنی‌ها شده؛ مربوط به دستگیری اکبر طبری است که سخنگوی قوه قضاییه در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه اخیرا اخبار مختلفی درباره اعترافات «اکبر طبری» منتشر می‌شود که شامل اتهاماتی علیه برخی مسوولان قوه قضاییه است، بفرمایید آیا این اخبار صحت دارد و پرونده طبری به کجا رسید؟ گفت: ما در این پرونده نیز مانند سایر پرونده‌ها به لحاظ ملاحظات قانونی اطلاع‌رسانی را از محتوای پرونده انجام ندادیم، منتها از این خلأ ایجاد شده برخی سوءاستفاده کردند و موضوعاتی را به عنوان اعترافات متهم یا متهمان این پرونده منتشر کردند که این موضوعات و این اعترافات ادعایی مورد تایید ما نیست. اسماعیلی افزود: رسیدگی قضایی خود را بلادرنگ و بدون ملاحظه این و آن انجام می‌دهیم و در همه پرونده‌ها نیز از جمله این پرونده که من در سوال اول هم به نوعی پاسخ دادم که در این پرونده ۱۷ نفر را بازداشت کرده‌ایم. همانطور که اشاره کردم ۲ نفر هم از قضات هستند که یک نفر قاضی شاغل و یک نفر هم قاضی بازنشسته است. فعلا عدد متهمان این است و در آینده ممکن است به عدد متهمان اضافه شود، کما اینکه ممکن است از برخی از افراد رفع اتهام شود و پرونده مسیر رسیدگی خود را در چارچوب ضوابط و مقررات قانونی طی می‌کند.

◄ صدور حکم حسین فریدون
سخنگوی قوه قضاییه در پاسخ به سوال خبرنگاری مبنی بر آخرین وضعیت پرونده «حسین فریدون»، گفت: در مورد خود آقای «حسین فریدون»، ۷ سال حبسی که دادگاه بدوی تعیین کرده بود به ۵ سال تقلیل داده؛ اما بقیه مجازات‌های وی یعنی جزای نقدی و آن مبلغی که به عنوان رشوه مطرح بود (۳۱ میلیارد و خرده‌ای) را باید بپردازد. در مورد یک نفر از متهمان، دادگاه رای برائت صادر کرده و در مورد یکی از بانوان که دادگاه بدوی دو سوم از مجازاتش را تعلیق کرده بود و باید یک سوم اجرا می‌شد، دادگاه تجدید نظر یک سوم باقی مانده را نیز تعلیق کرده است. اسماعیلی در پاسخ به سوالی در مورد جرم حسین فریدون، اخذ رشوه را مورد اشاره قرار داد. اسماعیلی در پاسخ به سوالی درباره آخرین وضعیت دستور رییس قوه قضاییه مبنی بر تجدیدنظر در حکم کارگران بازداشت شده هفت تپه اظهار کرد: دادگاه بدوی رای داده و ظرف ۲۰ روز حکم به دادگاه تجدید نظر ارسال می‌شود و این فرصت قابل اغماض نیست؛ اما می‌دانید که به علت کثرت پرونده زمان طولانی در نظر گرفته می‌شود اما در رابطه با این پرونده به محض وصول پرونده، دادگاه تجدیدنظر هم خارج از نوبت اقدام خواهد کرد و هم سیاست رییس قوه قضاییه اعمال خواهد شد.
وی افزود: باید بین کسانی که کارگر هستند و عده‌ای که سر سفره کارگران نشستند تفاوت قائل شد. در این بازه ملاقات مستقیم صورت نگرفته است اما به طرق مختلف از طریق نمایندگان استان برای حل این معضل اقداماتی شده است. اسماعیلی درباره پرونده زنی که در خصوص اسناد مربوط به وزارت نفت دستگیر شده بود، گفت: امر کارشناسی باید انجام می‌شد، نتیجه کارشناسی واصل شده و رسیدگی دادگاه به اتمام رسیده است و ظرف چند روز آینده دادگاه رای خودش را در بخشی از پرونده صادر می‌کند و امر رسیدگی در این زمینه به پایان رسیده است. وی در پاسخ به سوالی درباره بحث تبادل زندانیان ایران و امریکا و اینکه در دستور کار است، گفت: ما بارها گفته‌ایم که شرط و شروط نمی‌پذیریم و در شرایط مساوی و برابر حاضریم تصمیم بگیریم. در این صورت تصمیم می‌گیریم و موضوع تبادل زندانیان در شرایط تساوی قابلیت بررسی دارد و الان موضوعی در دستور نیست. اسماعیلی در بخش دیگری از این نشست درباره آرای جدید صادره در پرونده‌های اقتصادی، گفت: ایوب استاد کرمی به جرم مشارکت در اخلال نظام ارزی و پولی از طریق قاچاق عمده ارز به ۲۰ سال حبس، محرومیت دایم از خدمات و مشاغل دولتی و ۸۱ میلیارد تومان جزای نقدی محکوم شد. ولی حاکی پور به جرم مشارکت در اخلال در نظام ارزی و پولی کشور به تحمل ۸ سال حبس، محرومیت دایم از خدمات دولتی و پرداخت ۵ میلیون و ۱۰۰ هزار یورو در حق دولت محکوم شده است.

رییس جمهور در اجلاس سران اتحادیه اقتصادی اوراسیا:

امضاء کنندگان برجام در راستای اجرایی شدن آن اقدام کنند

رییس جمهوری ایران در ادامه برنامه‌های خود طی سفر به ارمنستان در اجلاس سران اتحادیه اقتصادی اوراسیا سخنرانی کرد. اظهاراتی که بعد از دیدار با نخست وزیر ارمنستان و سایر کشورهای عضو این بلوک اقتصادی بازتاب‌های فراوانی در راسانه‌های بین‌المللی پیدا کرد.
روحانی در اظهاراتش در اجلاس اتحادیه سران اقتصادی اوراسیا در ابتدای سخنانش گفت: نظام جهانی بر پایه چندجانبه‌گرایی و همکاری‌های مشترک کلیه اعضای جامعه بین‌المللی استوار است و همه کشورها به حکم تعهد و مسوولیت بین‌المللی خود و در راستای حفظ صلح، امنیت، ثبات و نظم بین‌المللی، موظف به مقابله با یک جانبه گرایی هستند. رییس جمهوری تاکید کرد: مقاومت و تقابل برخی از کشورها از جمله جمهوری اسلامی ایران با اقدامات خصمانه و یکجانبه گرایانه ایالات متحده امریکا، باعث مواجه شدن این کشور با تحریم‌های شدید و غیرانسانی شده است. امریکا در سال‌های اخیر با اعمال رویکرد یکجانبه و بی‌توجهی به تعهدات، و توافقات بین‌المللی و زیر پا گذاشتن موافقت‌نامه‌های دوجانبه، بسیاری از کشورهای دیگر از جمله؛ چین و روسیه، همچنین تعدادی از متحدین خود را هدف قرار داده است. به اعتقاد ما، جامعه بین‌المللی باید با اتخاذ تصمیمی قاطع و اقداماتی موثر با رویکرد خصمانه و یکجانبه گرایانه امریکا مقابله نماید. اقدامات قهری امریکا و استفاده از دلار به عنوان یک سلاح، به تروریسم اقتصادی منجر خواهد شد و زندگی مردم عادی را هدف قرار خواهد داد. روحانی در ادامه خطاب به امضاکنندگان برجام گفت: حضار گرامی؛ اجرای برجام به عنوان الگوی کارآمدی از موفقیت دیپلماسی چندجانبه برای حل و فصل مسائل بین‌المللی، مستلزم اجرای کامل تعهدات متقابل از سوی همه امضاکنندگان آن است و کلیه اعضاء سازمان ملل، متعهد به رعایت و نیز حمایت از اجرای مفاد آن هستند. جمهوری اسلامی از امضاءکنندگان توافق برجام انتظار دارد در راستای اجرایی شدن آن اقدام نمایند و در شرایط حساس کنونی علاوه بر نقش اعضای باقی‌مانده در برجام، حمایت سایر کشورها از این دستاورد چندجانبه جهت حفظ و ارتقای همکاری‌ها، امنیت و ثبات منطقه‌ای و بین‌المللی ضروری است. روحانی گفت: متأسفانه در نتیجه اقدامات مخرب امریکا، امروزه شاهد ایجاد مشکلات فراوان در روابط اقتصادی کشورها، رشد روزافزون فقر، ناامنی، مهاجرت و کاهش رشد اقتصادی در جهان هستیم و استمرار این فضای تنش‌آلود، لطمات غیرقابل جبرانی را به دنبال خواهد داشت. در چنین فضای توام با بیم و ناامیدی در نظام بین‌الملل، لاجرم نیازمند همکاری‌های اقتصادی چندجانبه و منطقه‌ای به موازات چندجانبه گرایی در نظام بین‌الملل هستیم. بنابراین همکاری جمعی و منطقه‌ای در قالب اتحادیه‌های اقتصادی، تجاری و سیاسی مانند اتحادیه اقتصادی اوراسیا، سازمان همکاری‌های اقتصادی (اکو)، سازمان همکاری شانگهای و مجمع گفت‌وگوی آسیایی (ACD) به عنوان مهم‌ترین ابزارها در همگرایی اقتصادی- سیاسی منطقه‌ای مورد حمایت جمهوری اسلامی ایران است.

◄ تلاش برای صلح در منطقه
رییس جمهوری تاکید کرد: سیاست ایران حفظ صلح و ثبات در منطقه و از جمله خلیج‌فارس و تأمین آزادی و امنیت کشتی‌رانی در تنگه هرمز است. حوادث اخیر، این امنیت را به شکل جدی در معرض خطر قرار داده است. امنیت و صلح در خلیج‌فارس، دریای عمان و تنگه هرمز با مشارکت کشورهای این منطقه تأمین می‌شود و همان گونه که در نشست سالانه مجمع عمومی سازمان ملل متحد مطرح کردم، همه کشورهایی که از تحولات خلیج‌فارس و تنگه هرمز متأثر می‌شوند به «ائتلاف امید» یعنی «ابتکار صلح هرمز» Hormoz Peace Endeavor دعوت می‌کنم. هدف این ائتلاف ارتقای صلح، ثبات، پیشرفت و رفاه کلیه ساکنان تنگه هرمز و تفاهم متقابل و روابط صلح‌آمیز و دوستانه میان ایشان است. این ابتکار حوزه‌های مختلف همکاری مانند تأمین همگانی امنیت انرژی، آزادی کشتی‌رانی و انتقال آزادانه نفت و سایر منابع نسبت به کشورهای حوزه تنگه هرمز و فراتر از آن را در برمی‌گیرد.
رییس جمهوری افزود: اراده ایران متنوع‌سازی روابط اقتصادی خود و تکیه بر اصول اقتصاد مقاومتی و همکاری‌های فعال‌تر منطقه‌ای- بین‌المللی است. امضای موافقت نامه تجاری جمهوری اسلامی ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا، بیانگر دیدگاه جامع و سازنده ایران، همراه با اراده سیاسی قوی در کمک به توسعه روابط اقتصادی- تجاری چندجانبه و منطقه‌ای است. اجرایی شدن موافقت‌نامه فی‌مابین قدمی در مسیر تقویت ساختارهای تجاری چندجانبه تلقی می‌شود.
موقعیت جغرافیایی ایران امکان اتصال ترانزیتی قاره‌های اروپا و آسیا و کشورهای مختلف در غرب، شرق، شمال و جنوب را به همدیگر فراهم می‌کند. ما علاقه‌مندیم از این موهبت برای کمک به توسعه پایدار و رشد کشورمان و همگرایی اقتصادی سایر کشورهای منطقه به بهترین نحو استفاده کنیم. در همین راستا با سرمایه‌گذاری‌های عظیم، کریدورهای مختلف جاده‌ای و ریلی برای تسهیل حمل و نقل ترانزیتی طراحی و اجرا شده‌اند که از آن جمله می‌توان به کریدور شمال —جنوب، کریدور خلیج فارس- دریای سیاه، کریدور پیش بینی شده در موافقت‌نامه عشق آباد، کریدورهای جاده‌ای و ریلی اکو و همچنین کریدورهای هوایی اشاره نمود. بنادر متعدد ایران در دریای خزر، خلیج‌فارس و حاشیه اقیانوس هند (به ویژه چابهار)، شبکه‌های جاده‌ای و ریلی و آسمان امن ایران، امکان اتصال کشورهای همسایه به همدیگر و به سایر قاره‌ها را فراهم می‌کند.
روحانی گفت: اتحادیه گمرکی اوراسیا زمانی می‌تواند ظرفیت‌های خود را تحقق ببخشد که در حوزه راهبردی حمل و نقل نیز به سمت همگرایی حرکت نماید، لذا پیشنهاد می‌شود کشورهای عضو این اتحادیه با تدوین راهبرد تسهیل ترانزیت اوراسیا، رویه‌ها و مقررات ترانزیت، تردد متصدیان حمل و نقل و وسایل نقلیه باری و مسافری به قلمروهای همدیگر را از طریق طراحی و اجرای راهکارهای هوشمندانه تسهیل نموده و موانع را برای مبادلات بیشتر و روان‌تر به حداقل ممکن کاهش دهند.

◄ استفاده از ظرفیت‌های مشترک
او خاطرنشان کرد: ایران ظرفیت‌ها و زیرساخت‌های گسترده‌ای در مناطق آزاد تجاری، صنعتی و ویژه اقتصادی به ویژه در جنوب شامل منطقه آزاد چابهار و شمال کشور شامل امیرآباد در استان مازندران، انزلی در استان گیلان و منطقه آزاد تجاری ارس در آذربایجان شرقی ایجاد نموده و آماده ارایه تسهیلات و امکاناتی ارزشمند برای گسترش همکاری‌های تجاری با اتحادیه اقتصادی اوراسیاست. به همین مناسبت از سرمایه‌گذاران اتحادیه اقتصادی اوراسیا دعوت می‌نماییم از توانمندی‌های مذکور برای توسعه مناسبات فی‌مابین استفاده کنند.
رییس جمهوری همچنین با شاره به ظرفیت‌های اقتصادی ایران گفت: ایران با تصویب و لازم الاجرا نمودن یکی از جامع‌ترین قوانین تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاری خارجی، آمادگی دارد میزبان سرمایه‌گذاران و کارآفرینان اتحادیه اقتصادی اوراسیا و برگزاری نشست‌های فرصت‌های سرمایه‌گذاری در آینده نزدیک باشد. در این راستا از هرگونه همکاری با کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا در حوزه‌های مالی و بانکی و سرمایه‌گذاری به ویژه از طریق مکانیزم‌های جدید و موثر استقبال نموده و پیشنهاد می‌نمایم کارگروه ویژه‌ای جهت اجرایی نمودن ایده فرصت‌های سرمایه‌گذاری مشترک در حوزه اوراسیایی توسط نمایندگان محترم دولت‌های عضو اتحادیه و جمهوری اسلامی ایران تشکیل شود.

چهره‌ها

حصارها برابر اراده سپاه کارایی ندارد

فرمانده نیروی قدس سپاه با بیان اینکه امروز حصارها برابر اراده سپاه اعتبار و کارایی ندارند، گفت: سپاه هیمنه بزرگ‌ترین و مجهزترین ارتش دنیا یعنی ارتش امریکا را شکست و پوشالی بودن آن را به جهانیان نشان داد. به گزارش سپاه‌نیوز، سردار سرلشکر پاسدار قاسم سلیمانی در بیست و سومین مجمع سراسری فرماندهان سپاه اظهار داشت: این نهاد انقلابی و مردمی به اعتبار هویت و پیشینه تاریخی و انقلابی خود، از پایبندی به ارزش‌ها و آرمان‌های دینی و اخلاقی فاصله نگرفته و روز به روز باید به تقویت و تعمیق رفتار دینی و ارزشمدار بیندیشید. سرلشکر سلیمانی شهیدان همت، باکری، خرازی، باقری، زین الدین و کاظمی را از جمله تربیت یافتگان سپاه برشمرد و خاطرنشان کرد: سپاه به برکت این سرمایه‌های جاودانه و برخورداری از خیل عظیم شهدای زنده می‌داند. وی در ادامه تصریح کرد: سپاه به برکت هوشمندی و هوشیاری و پشتوانه مردمی و تبعیت از ولی فقیه طی ۴۰ سال گذشته از متن بحران‌های سخت و تاریک فراروی انقلاب اسلامی با سربلندی و عزت عبور کرده و فرصت‌های مهم و بزرگی را برای پیش روندگی انقلاب و پیشرفت کشور ایجاد کرده است.

دستگاه‌ها از اتصال به یکدیگر و ارایه اطلاعات امساک نکنند

رییس قوه قضاییه بر ضرورت تعامل و همکاری جدی دستگاه‌ها و خودداری از امساک برای اتصال و ارایه اطلاعات به یکدیگر تاکید کرد. به گزارش مهر، حجت‌الاسلام سید ابراهیم رییسی در جلسه شورای راهبری دادرسی الکترونیکی، اساس شکل گیری دولت الکترونیک را منوط به تعامل و همکاری جدی دستگاه‌ها با یکدیگر دانست و تصریح کرد: همکاری دستگاه‌ها در جهت شکل گیری دولت الکترونیک، علاوه بر تسهیل امور و دسترسی آسان همگان به عدالت، موجب می‌شود که متجاسران به قانون نتوانند میدان بیابند و با تسلط دستگاه‌ها به اطلاعات و تبادل داده‌ها با یکدیگر، مانع از تشکیل حیاط خلوت و فرصت‌های مجرمانه برای افراد قانون گریز می‌شود. رییس قوه قضاییه با اشاره به اینکه راهکار پیشرفت کشور تعامل و همکاری نهادها و دستگاه‌های گوناگون با یکدیگر است افزود: متاسفانه دستگاه‌ها در ارایه اطلاعات به یکدیگر امساک می‌کنند و این روحیه، مانع از شکل گیری دولت الکترونیک می‌شود. لذا باید در جهت نهادینه‌سازی فرهنگ اتصال دستگاه‌ها به یکدیگر و ارایه اطلاعات به دستگاه‌های مربوط و مسوول تلاش کرد.

چرا با وجود افق تاریک رابطه اقتصادی ایران و امریکا، واردات محصولات امریکایی بیشتر شده است

دو سناریوی مقابله با تحریم‌های امریکا

واردات کالا و خدمات از امریکا با وجود تحریم‌های این کشور علیه ایران همواره جریان داشته است که در این بین واردات گسترده کالاهای اساسی خوراکی از مبدأ امریکا یکی از رویدادهای عجیب در سال‌های گذشته است؛ آمارها نشان می‌دهد که واردات این کالاها پس از وضع مجدد تحریم‌ها علیه ایران در دوره ترامپ نه‌تنها کاهش نیافته، بلکه به‌صورت قابل توجهی افزایش یافته است.

در همین زمینه مجلس شورای اسلامی طرحی داده که به موجب آن واردات کالا از ایالات متحده را محدود کند. حالا سوال این است که چگونه می‌توان ورود کالا از امریکا را محدود کرد در حالی که کشور آسیبی از آن نبیند.

به گزارش «تعادل»، اگرچه تنش‌ها بین امریکا و ایران از زمان به قدرت رسیدن ترامپ افزایش یافته است، اما نگاه دقیق‌تر به داده‌های آماری امریکا نشان می‌دهد که با وجود نرخ نسبتا باثبات واردات امریکا از ایران از سال ۲۰۱۶ تاکنون، صادرات امریکا به ایران که از زمان توافق هسته‌ای در سال ۲۰۱۶ روند کاهشی داشته در سال گذشته، دچار یک چرخش شده و روند صعودی به خود گرفته است؛ این گزاره، تناقض جدی با خروج ترامپ از توافق هسته‌ای دارد. در این مدت، صادرات امریکا به ایران رشد ناگهانی را شاهد بوده است.

یکی از دلایل مهم این رویداد، تصمیم چین به وضع تعرفه‌های تلافی‌جویانه بر واردات محصولات کشاورزی از امریکا از جولای ۲۰۱۸ بوده است. توضیح آن این است که حجم بالای صادرات امریکا به ایران در سال ۲۰۱۸ ناشی از جنگ تجاری بین چین و امریکا است؛ درنتیجه این تقابل اقتصادی، دانه‌های روغنی و دانه‌های سویا در بازار امریکا دچار مازاد شده و بخشی از این مازاد به ایران صادر شده است.

با وضع مجدد تحریم امریکا علیه ایران، چشم‌انداز تجارت بین دو کشور منفی شده است، اما با وجود این چشم‌انداز منفی، بعضی از کارشناسان معتقدند حتی زمانی که تنش‌ها بین واشنگتن و تهران زیاد می‌شود، باز هم عواملی وجود دارد که باعث می‌شود سطحی از تجارت بین ایران و امریکا حفظ شود؛ در حال حاضر مهم‌ترین دلیل تجارت ایران و امریکا، جنگ تجاری بین امریکا و چین است. ارزش واردات مستقیم ایران در سال ۱۳۹۷ از امریکا حداقل ۵ برابر افزایش یافته است. در همین راستا مجلس شورای اسلامی با عنوان اظهارنظر کارشناسی درباره: «طرح مقابله با تحریم‌های امریکا از طریق جایگزینی کالا و خدمات» ارایه کرده است که مفاد طرح به این شرح است:

ماده‌واحده: دولت جمهوری اسلامی ایران موظف است هر ماه اقدام به تهیه فهرست کلیه کالاها و خدمات وارداتی مستقیم و غیرمستقیم از ایالات متحده امریکا کرده و طبق زمان‌بندی مشخص اقدام به حذف و جایگزینی این اقلام و خدمات از راه‌های جایگزین کند. درهمین زمینه مرکز پژوهش‌های مجلس اقدام به نقد و بررسی طرح پیشنهادی کرده است.

در این بخش آمده است: «طی سال ۱۳۹۷ واردات کالاهای اساسی خوراکی، حجم قابل توجهی از واردات ایران از مبدأ امریکا را به‌خود اختصاص داده است. واردات کالا و خدمات از امریکا ضمن آنکه نشان‌دهنده بی‌توجهی به سیاست‌های ستیزه‌جویانه امریکا علیه ایران است، در صورتی که شامل کالاهای اساسی و خوراکی باشد، باعث به خطر انداختن امنیت غذایی کشور می‌شود.

از این رو واردات کالا و خدمات از امریکا (حتی در صورت پایین‌تر بودن قیمت تمام شده نسبت به واردات از سایر کشورها (به هیچ‌وجه منطقی نیست.) در راستای مقررات‌گذاری درخصوص واردات از ایالات متحده امریکا دو گزینه (سناریو)، قابل طرح است:

◄ سناریوی اول

ایجاد ممنوعیت قانونی مصرح درخصوص واردات کالا از امریکا، در قالب یک ماده واحده به‌گونه‌ای که واردات هرگونه کالا از ایالات متحده امریکا از طریق گمرکات، بازارچه‌های مرزی و مناطق آزاد ممنوع شود که این گزینه مزایا و معایبی دارد. ایرادی که ممکن است وارد شود این است که برخی از کالاهای وارداتی از امریکا، کالاهایی مانند تجهیزات پزشکی و داروهای خاص وارداتی است که منحصرا توسط امریکا تولید می‌شود و مورد استفاده بیماران خاص است.

همچنین برخی تجهیزات یا کالاهایی که در کشاورزی مورد استفاده قرار می‌گیرد یا لوازم یدکی با فناوری بالا که در انحصار این کشور است.

به همین جهت ارایه حکم کلی ممنوعیت برای کلیه کالاهای امریکایی ممکن است مشکلاتی را ایجاد کند. به‌منظور کاهش آثار منفی احتمالی این ممنوعیت، می‌توان این گزینه را محدود به دولت و شرکت‌های دولتی کرد.

شایان ذکر است که بسیاری از تجهیزات و کالاهای وارداتی به ایران از مبدأ غیرامریکا، دارای سطحی از وابستگی به اقتصاد یا صنعت امریکا هستند. منع واردات غیرمستقیم از امریکا، در صورتی که به‌معنای منع واردات تجهیزات مشتمل بر قطعات و مواد اولیه امریکایی باشد، می‌تواند روابط اقتصادی ما را دچار خدشه و محدودیت‌های خودساخته در تأمین تجهیزات مورد نیاز صنایع ایجاد کند. لذا امریکا مشمول منع «از مبدأ» کالا و تجهیزات از امریکا همچنین واردات کالاها و تجهیزات «مستقیم» پیشنهاد می‌شود صرفا واردات قانونی شود.

◄ سناریوی دوم

به دولت اجازه داده شود (یا مکلف شود) که محدودیت‌های غیرتعرفه‌ای برای واردات از ایالات متحده با تأکید بر شرکت‌های خاص و همچنین واردات از کشورها یا شرکت‌هایی که به‌نحو موثری در اعمال تحریم علیه جمهوری اسلامی ایران با امریکا همکاری کرده، اعمال کند. مزیت این گزینه این است که متناسب با شرایط مختلف، دولت می‌تواند تصمیم اتخاذ کند. البته در صورت انتخاب این گزینه، ضروری است مجازات‌های متخلفین در متن قانون تعیین شود. به عنوان مثال «اشخاص حقیقی یا حقوقی که اقدام به واردات از ایالات متحده امریکا یا کشورهای ذکر شده در صدر این حکم کند، ضمن ممنوعیت از هرگونه فعالیت تجاری داخلی و خارجی، به جریمه‌ای تا دو برابر ارزش محموله وارداتی محکوم می‌شوند.»

لازم به ذکر است که هر دو گزینه فوق، قابل پیگیری در قالب اصلاح طرح «تنبیه و مجازات کشورهای همکار امریکا در اعمال تحریم علیه ایران است و نیازی به تصویب قانون جدید وجود ندارد.»

اجرای مالیات بر ارزش افزوده عیار اقتصاد کشور را مشخص کرد

معاون مالیات بر ارزش افزوده سازمان امور مالیاتی با اشاره به اینکه هیچ جای دنیا، معافیت‌های مالیاتی مناطق آزاد، مادام‌العمر نیست، گفت: بعد از گذشت ۱۱ سال معافیت مناطق آزاد، وقت آن رسیده تا این قانون، در مناطق آزاد هم اجرا شود.

محمد مسیحی معاون مالیات بر ارزش افزوده سازمان امور مالیاتی گفت: برخلاف برخی اظهارنظرها در هیچ جای دنیا، معافیت‌های مالیاتی مناطق آزاد، مادام العمر نیست و معافیت‌ها، محدودیت زمانی دارند. به اعتقاد من بعد از گذشت حدود ۱۱ سال معافیت مناطق آزاد از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده و با توجه به شرایط فعلی اقتصادی کشور، وقت آن رسیده تا قانون مالیات بر ارزش افزوده در مناطق آزاد مثل سایر نقاط کشور اجرا شود.

معاون مالیات بر ارزش افزوده سازمان امور مالیاتی، تصریح کرد: اساساً معافیت جغرافیایی در حوزه مالیات بر ارزش افزوده سم است؛ فرض کنید کالایی در یک منطقه آزاد، معاف از مالیات باشد و با کمی فاصله، در سرزمین اصلی کالای مشابه شامل پرداخت ۹ درصد مالیات بر ارزش افزوده باشد؛ چنین تفاوتی قابل قبول نیست. چون شمول این پایه مالیاتی بر کالا و خدمات است و امکان انتقال و اثرگذاری ناصواب در نظام اقتصادی کشور وجود دارد، لذا معافیت جغرافیایی برای پایه مالیاتی مذکور، مشکلاتی را به دنبال خواهد داشت.

◄ مشوق‌هایی که به مفاسد مالیاتی در مناطق آزاد تبدیل شدند

وی درباره وضعیت حاکم بر مناطق آزاد، گفت: مفسده‌های زیادی در حوزه مالیات در مناطق آزاد گزارش می‌شود، این موضوع جای نگرانی از جنس سوءاستفاده از مشوق‌های مقرراتی دارد.

مسیحی درباره نحوه استرداد مالیات بر ارزش افزوده پرداختی حین ورود کالا از سرزمین اصلی به مناطق آزاد در لایحه پیشنهادی دولت، گفت: استرداد مالیاتی که در لایحه پیشنهادی دولت آمده، یعنی ورود کالا و سرمایه به مناطق آزاد، از سرزمین اصلی به منزله صادرات کالا به خارج از کشور تلقی شود؛ بنابراین باید میزان مالیات بر ارزش افزوده پرداختی در سرزمین اصلی به صاحب کالا بازگردانده شود.

◄ معافیت‌های مالیاتی چگونه به فرار مالیاتی منجر می‌شود؟

مسیحی با اشاره به شکاف موجود بین مالیات مورد وصول سازمان امور مالیاتی و مالیات بالقوه، تأکید کرد: تفاوتی که بین مالیات مورد وصول و پتانسیل وصول مالیات در کشور وجود دارد، ناشی از دو عامل مهم است؛ شکاف سیاستی و فرار مالیاتی. شکاف سیاستی شامل معافیت‌هایی است که به موجب قانون ایجاد می‌شود. نکته حائز اهمیت اثرگذاری و اثرپذیری این دو عامل از یکدیگر است. وی افزود: به عنوان مثال وقتی به موجب قانون معافیت مالیاتی ایجاد می‌شود، عملاً فشار مالیاتی برای تحقق درآمد مد نظر بر بخش‌های مشمول ایجاد می‌شود که این موضوع نتیجه‌ای جز فرار مالیاتی مودیان مالیاتی از پرداخت مالیات نخواهد داشت.

◄ مقایسه کیفیت اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده ایران با سایر کشورها

وی درباره اجرای قانون مالیاتی بر ارزش افزوده گفت: حدود ۱۶۰ کشور در دنیا قانون مالیات بر ارزش افزوده را اجرا می‌کنند و حدود ۱۵۷ کشور این قانون را مطابق آنچه در کشور ما اجرا می‌شود، یعنی مالیات در حلقه‌ها و زنجیره ایجاد ارزش، اجرا می‌کنند که به لحاظ مبانی اقتصادی، پراکندگی جغرافیایی و میزان توسعه یافتگی، تنوع کامل در میان کشورهای مجری این قانون وجود دارد. پس این گزاره که شرایط در کشور ما برای اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده فراهم نیست، گزاره نادرستی است.

وی در پاسخ به انتقادات درباره نرخ بالای مالیات بر ارزش افزوده در کشور، گفت: ۷۰ درصد کشورهای مجری قانون مالیات بر ارزش افزوده، نرخ بالای ۱۵ درصد را اعمال کرده‌اند. ایران جزو کشورهایی است که در محدوده پایین‌ترین نرخ‌های اعمال شده در قانون مالیات بر ارزش افزوده، قرار می‌گیرد. از طرفی پیش از آغاز اجرای این قانون، مالیات بردرآمد به صورت پلکانی مقرر شده بود و برای کسب‌وکارهایی که بیش از ۳۰۰ میلیون سود سالانه درآمد داشتند، ۶۴ درصد شمول مالیات بر درآمد تعریف و اجرایی شده بود که این میزان برای حرکت به سمت پایه مصرف، امروز حداکثر به ۲۵ درصد از درآمد فعالان اقتصادی تقلیل داده شده است و همین میزان برای شرکت‌های بورسی و تولیدی تعاونی تعدیل می‌شود. معاون مالیات بر ارزش افزوده سازمان امور مالیاتی، درباره نحوه اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده، گفت: در یک نظام صحیح اجرایی و آنچه روی کاغذ مبنای اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده است، قرار نیست فعال اقتصادی و تولیدکننده وجهی را به عنوان مالیات بر ارزش افزوده پرداخت کند، بلکه مالیات بر ارزش افزوده را به حلقه قبل پرداخت و از حلقه بعد دریافت و مابه‌التفاوت را به اداره مالیات پرداخت می‌کند و در انتها مصرف‌کننده نهایی پرداخت مالیات بر ارزش افزوده را انجام خواهد داد.

◄ اجرای مالیات بر ارزش افزوده عیار اقتصاد کشور را مشخص کرده

این مقام مسوول در ادامه گفت: کیفیت اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده به شیوه کنونی یعنی مالیات بر حلقه‌های ایجاد ارزش عیار اقتصاد کشور را مشخص کرده است و نشان می‌دهد اقتصاد ایران به‌شدت از تولید زیرپله‌ای و غیرشناسنامه‌دار رنج می‌برد. اقتصاد کشور به‌شدت و به‌طور مستمر از قاچاق کالا و مشکلات توزیع زیان می‌بینند.

وی تصریح کرد: معتقدم اجرای مالیات بر ارزش افزوده به شکل کنونی یعنی تفریقی، غیرمستقیم، مبتنی بر صورت حساب و اجرا در طول زنجیره ایجاد ارزش با پدیده‌هایی نظیر قاچاق کالا، رانت توزیع و معاملات صوری در تعارض است. متأسفانه بعضی به جای رفع مشکلاتِ اجرای صحیح قانون مالیات بر ارزش افزوده، به فکر حذف صورت مساله یعنی اجرای قانون مذکور هستند که نتیجه‌ای جز استمرار بی‌انضباطی‌های قبلی در اقتصاد کشور نخواهد داشت.

◄ چرا قانون مالیات بر ارزش افزوده ناقص اجرا شد؟

معاون سازمان امور مالیاتی با اشاره به امتناع برخی از حلقه‌های ایجاد ارزش در زنجیره تولید کالا و ارایه خدمات از ارایه فاکتور فروش، گفت: تولیدکنندگان و بنکدارانی داریم که از عدم پرداخت مالیات VAT یا ارایه مشخصات به حلقه بعدی در زنجیره ایجاد ارزش، خودداری می‌کنند. وقتی بین تولیدکننده و بنکدار ارتباط درستی شکل نگیرد، به معنای وجود گزینه‌های دیگری نظیر کالای قاچاق و زیرپله‌ای است که به میدان رقابت می‌آیند تا کار را برای اجرای صحیح قانون مالیات بر ارزش افزوده دشوار کنند.

وی در ادامه افزود: معتقدیم یک بار برای همیشه باید مشکل امتناع از پرداخت مالیات و ایجاد شفافیت در طول زنجیره‌های تولید با مدیریت و ساماندهی دستگاه‌های متولی برطرف شود. اینکه هر فعال اقتصادی در طول زنجیره تولید کالا و ارایه خدمات، اظهار کند از چه کسی خریده و به چه کسی می‌فروشد، در شرایطی که اقتصاد کشور از عدم شفافیت و معاملات زیرزمینی رنج می‌برد، منجر به اجرای صحیح قانون شده است.

این مقام مسوول تصریح کرد: تمکین از قانون مالیات بر ارزش افزوده در طول زنجیره ایجاد ارزش، با همکاری اتاق اصناف و اتاق بازرگانی دور از دسترس نیست؛ بنابراین فشار ایجاد شده بر فعالان اقتصادی ناشی از اجرای ناقص قانون مالیات بر ارزش افزوده است و نمی‌توان به ذات قانون مذکور خدشه‌ای وارد کرد. با توجه به درگیری محسوس کشور با اقتصاد پنهان و معاملات غیرشفاف، باید ایرادهای ساختار اقتصاد کشور به کمک دستگاه‌های متولی برطرف شود تا قانون‌گریزی در این حوزه به حداقل برسد.

◄ واحدهای تولیدی، ماموران وصول مالیات بر ارزش افزوده

مسیحی درباره گلایه واحدهای تولیدی از نحوه اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده، گفت: اینکه برخی واحدهای تولیدی می‌گویند مامور وصول مالیات شده‌ایم، بیراه نیست. ذات مالیات بر ارزش افزوده به گونه‌ای است که فعال اقتصادی را در حکم مامور وصول مالیات در می‌آورد. ممکن است نگرش ماموران مالیاتی در اجرای این قانون واقع بینانه نباشد؛ بنابراین به دلیل وجود مشکلاتی در حوزه اجرای این قانون و همکاری فعالان اقتصادی برای وصول این پایه مالیاتی، اداره‌های مالیاتی باید با ملاطفت بیشتری با مودیان تعامل قانونی داشته باشند.

وی با اشاره به سهل الوصول بودن مالیات بر ارزش افزوده، گفت: در شرایطی که برای فروش نفت دچار مشکل هستیم، هیچ منبعی را برای درآمدزایی به بزرگی مالیات بر ارزش افزوده نداریم. مالیات بر ارزش افزوده هم کارکرد درآمدی و هم کارکرد شفاف‌سازی در نظام اقتصادی دارد و چون ذات این قانون با شفاف‌سازی ارتباط دارد، مقاومت و تخلف در برابر مسیر اجرای آن دور از انتظار نیست. برخلاف آنچه در جامعه مطرح می‌شود، معتقدم هدف از وضع هر نوع مالیاتی در گام نخست تأمین مالی است.

معاون سازمان امور مالیاتی اضافه کرد: هدف اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده هم در گام نخست، درآمدزایی بوده و در اولویت بعدی شفاف‌سازی تبادلات مالی در زنجیره ایجاد ارزش است. بسیاری از صاحب‌نظران در حوزه مالیات، از مالیات بر ارزش افزوده به عنوان ماشین پول‌سازی دولت‌ها، یاد می‌کنند. آیا می‌توان مدعی شد اتحادیه اروپا با نرخ ۲۱ درصد برای مالیات بر ارزش افزوده، صرفاً به دنبال شفاف‌سازی است؟!

◄ اگر در اجرای قانون مشکل داریم نباید آن را زیر پا بگذاریم

محمد مسیحی با انتقاد از برخی اظهارنظرها برای لغو قانون مالیات بر ارزش افزوده در کشور، گفت: بنا نیست اگر در اجرای قانونی در کشور دچار مشکل می‌شویم، اصل قانون را زیر پا بگذاریم. اینکه در قانون‌گذاری مالیات بر ارزش افزوده هم دچار خلأ و اشکالاتی هستیم، مورد قبول و قابل اصلاح است. وی افزود: معتقدم ساختار اولیه قانونِ مالیات بر ارزش افزوده باید حفظ می‌شد و صرفاً برای رفع خلاءهای قانونی آن تلاش می‌شد که با دخل و تصرف‌های صورت گرفته از سال ۸۷ تاکنون، متأسفانه ساختار قانون نیز دستخوش تغییر و تحول شد.

مسیحی درباره نحوه اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده در سایر کشورها، گفت: فهم مشترکی از مالیات بر ارزش افزوده در کشور وجود ندارد. آنچه امروز گلایه فعال اقتصادی از سنگ‌اندازی قانون مالیات بر ارزش افزوده در مسیر ایجاد ارزش افزوده، است، بیشتر مرتبط با استرداد مالیات پرداختی حین صادرات کالاست؛ در صورت اجرای صحیح قانون مذکور، سرمایه در گردش واحدهای تولیدی را به‌دلیل وجود دوره‌های ۳ ماهه افزایش هم می‌دهد، مگر آنکه اجرا در یک زنجیره بشکند که در این صورت اشکال به سازمان امور مالیاتی برنمی‌گردد. مالیات آخرین حلقه چرخه اقتصادی کشور است و نابسامان از سایر نابسامانی‌های دیگر در اقتصاد است و سازمان امور مالیاتی صرفاً ابزار حسابرسی در اختیار دارد.

اختلاف وزنی برای ترخیص کالا از گمرک حل شد

سرانجام بعد از رایزنی‌های انجام شده بین دستگاه‌های مربوطه در رابطه با اختلاف وزنی کالاهای وارداتی هنگام ترخیص این معضل حل و فصل شد و از این پس تلورانس وزنی ۱.۵ درصد برای کالاهای فله و اساسی همچنین سه درصد برای سایر کالاها مورد پذیرش قرار می‌گیرد. از حدود سه ماه پیش و با هماهنگی بین دستگاه‌ها از جمله گمرک، وزارت اقتصاد، صنعت و معدن و تجارت، راه و شهرسازی و بانک مرکزی راهکارهایی در راستای کاهش رسوب کالا در گمرکات و بنادر ارایه و بخش‌نامه‌هایی در این زمینه صادر شد. یکی از مسائلی که موجب شده بود پرونده‌های بسیاری در خصوص رفع تعهدات ارزی شکل گرفته و در رسوب کالاها اثرگذار بود به تلورانس وزنی کالاهای وارداتی از زمانی که در گمرکات یا بنادر انبار می‌شوند تا هنگام ترخیص بر می‌گشت؛ به‌طوری که ممکن بود به دلیل شرایط جوی یا نوع کالا وزن آنها دچار تغییر شده و هنگام ترخیص با وزن اولیه متفاوت باشد.

بر این اساس گمرک پیشنهاداتی برای حل این مشکل داشت که در مرداد ماه سال جاری در جلسه ستاد تنظیم بازار مورد پذیرش قرار گرفت و قرار شد تا یک و نیم درصد فلورانس وزنی برای کالاهای اساسی، ضروری و فله و همچنین سه درصد برای سایر کالاها اعمال شود. این در حالی است که اخیرا گمرک طی بخشنامه‌ای دستورالعمل مربوط به تلورانس وزنی کالاها که مورد تصویب قرار گرفته را صادر و در دستور کار قرار داده است. طبق اعلام گمرک با توجه به مشکلات زیادی که مربوط به رفع تعهدات ارزی ناشی از اختلاف وزن پروانه‌های وارداتی وجود داشته به منظور تسهیل در فرآیند تجارت فرامرزی در مورد اختلاف و تلورانس وزنی مجاز، قرار بر این شد تا در مورد ۲۵ گروه کالایی و به تعداد حدود ۸۰۰ ردیف تعرفه، نسبت به پذیرش تلورانس وزنی یک و نیم درصد برای کالاهای فله و همچنین کالاهای اساسی و ضروری اقدام شود که در مورد سایر کالاها حداکثر سه درصد فلورانس وزنی قابل پذیرش است. البته کالاهایی که معیار سنجش آنها وزنی است را دربر نمی‌گیرد. بر اساس این دستورالعمل پذیرش تلورانس وزنی بالاتر از میزان اعلام شده برای برخی از کالاهای خاص از جمله خمیر کاغذ فقط با اعلام رسمی دفتر واردات گمرک به بانک مرکزی انجام خواهد شد.

همچنین وزارت صمت، گمرک و بانک مرکزی موظف شدند نسبت به تامین و تسری فلورانس‌های اعلام شده به کلیه پرونده‌های در جریان رسیدگی که هنوز رفع تعهد ارزی برای آنها انجام نشده اقدام کنند.

پاورقی اقتصادی

مردم، قدرت و منافع (۹۱)

سرمایه‌داری پیشرفته در عصر نارضایتی

نوشته: جوزف استیگلیتز | ترجمه: منصور بیطرف |

فصل ششم

- **چالش‌های فناوری نو**
- **جمع‌بندی**

در این فصل ما برخی از فناوری‌های نو را نشان دادیم که ممکن است مصایبی را که در فصل‌های گذشته ارایه داده بودیم تشدید کند—به ویژه آنهایی که با شغل و دستمزد، نابرابری و قدرت بازار همراه شده بودند. آنها همچنین تعدادی از فناوری‌های نو از جمله آنهایی که درگیر حریم خصوصی و امنیت سایبری شده بودند را معرفی کردند. در حالی که «راه‌حل‌ها» واضح نیستند، آنچه مشخص است این است که نمی‌شود آنها را به بازار واگذار کرد. در فصل‌های پیشین روش‌هایی را به بحث گذاشتیم که در آن نشان داده شد اقتصاد بازار—سیستم سرمایه‌داری ما—شخصیت ما را شکل می‌دهد. این شکل‌دهی، حداقل بیش از حد خودخواهانه است و اخلاقیات کمتری دارد. به همین ترتیب، یکی از جنبه‌های مشکل‌آفرین برخی از فناوری‌های نو این است که آنها در حال تغییر اینکه «ما که هستیم» هستند، چه به صورت فردی چه به صورت اجتماعی. همچنین شواهدی از چندین روش وجود دارد که در آن فناوری‌های نو بر افراد و تعاملاتشان با دیگران اثر می‌گذارد. شاید «فواصل زمانی توجه» کوتاه‌تر شده باشد و سخت‌ترین مشکلات را نمی‌توان با «فواصل زمانی کوتاه» حل کرد. تعاملات فردی شاید کمتر عمومی شده باشد و زمانی که ما در تعامل هستیم، با آنهایی که بیشتر شبیه ما هستند تعامل می‌کنیم. بنابراین جامعه ما با توجه به اینکه هر کدام از ما در فضای مخصوص به خودمان زندگی می‌کنیم، قطبی‌تر می‌شود. در چنین دنیایی، پیدا کردن زمینه‌های مشترک و بر همین اساس همکاری‌های اجتماعی به غایت سخت می‌شود. همچنین حوزه‌های بیشتری برای قلدری باز می‌شود—بدترین را در ما به منصه ظهور می‌رساند و به آن این امکان را می‌دهد که در حالت خصوصی هم که مکانیزم تصحیح اجتماعی وجود ندارد خودش را نشان دهد. بنابراین با آنکه ما با یکدیگر به روش مصنوعی در ارتباط هستیم، اما عمق و کیفیت تعاملات اجتماعی می‌تواند در اضمحلال باشد. حتی آنهایی که در جامعه فناوری هستند شروع به نگران شدن کرده‌اند. اینکه این ما را به کجا می‌کشاند هیچکس نمی‌داند. اما این تقریبا روشن است: تقسیم ایالات متحده به اردوهای جنگجو که دنیا را از طریق لنزهای کاملا متفاوتی می‌بینند و حتی در خصوص اعتبار «فاکت‌های آلترناتیو» بحث می‌کنند، ساختار سیاست‌گذاری‌های وفاق و سیاست عملی را به غایت سخت می‌کند. زمینه محوری این کتاب هیچ‌کدام از اینها نیست—حداقل تا آنجا که می‌شود. پیشرفت در فناوری باید یک موهبت باشد. آنها باید ما را قادر سازند که هر کسی مطمئنا به نیازهای اساسی یک زندگی پاک دسترسی پیدا می‌کنند. اما این پیشرفت‌ها می‌توانند، و به احتمال زیاد این کار را کرده‌اند، منجر به فقر دسترسی به یک زندگی پاک در بخش‌های زیادی از جمعیت شوند مگر آنکه ما کنش قوی تجمعی را بردارایم. شرح فصل بعدی روی این موضوع است که چرا باید در کنار یکدیگر باشیم. مشکلات نمی‌توانند توسط بازارها یا خود افراد به تنهایی حل شوند و حل هم نخواهند شد.

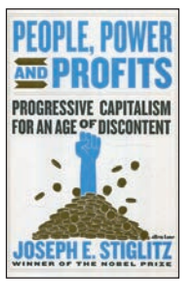

پایان فصل ششم

خبر

نرخ مالیات کالاها و خدمات ۹ درصد تعیین شد

نمایندگان مجلس با تصویب ماده‌ای از لایحه مالیات بر ارزش افزوده، نرخ مالیات کالاها و خدمات را ۹ درصد تعیین کردند. به گزارش ایرنا، نمایندگان در جلسه علنی روز سه شنبه مجلس ماده ۷ لایحه مالیات بر ارزش افزوده را تصویب و در این ماده مقرر کردند: نرخ مالیات کالاها و خدمات به استثنای کالاهای خاص که نرخ آنها در ماده ۷ فصل ۶ این قانون تصویب شده، ۹ درصد است. نمایندگان همچنین در ماده ۵ این لایحه تصویب کردند؛ مأخذ محاسبه مالیات فروش کالاها و خدمات، در مورد مودیان عضو سامانه مودیان، ارزش فروش مندرج در صورتحساب الکترونیکی است که توسط آنان در سامانه مزبور صادر شده است. نمایندگان در تبصره ۱ مصوب کردند؛ مأخذ محاسبه مالیات فروش کالاها و خدمات در مورد مودیانی که عضو سامانه مودیان نیستند و نیز مودیان متخلف موضوع ماده (۹) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان، ارزش روز کالا یا خدمت در زمان تعلق است که توسط سازمان بر اساس اطلاعات موجود در سامانه مودیان، استعلام از مراجع ذی صلاح یا تعیین کارشناس با هیات کارشناسی مشخص می‌شود. همچنین سازمان می‌تواند برای تعیین مأخذ مشمول مالیات مودیان مزبور، از دفاتر، اسناد و مدارک اعم از الکترونیکی یا غیر الکترونیکی آنها استفاده نماید. مودی مکلف است دفاتر، اسناد و مدارک مذکور را در صورت درخواست ماموران مالیاتی، کارشناس یا هیات کارشناسی به آنان ارایه کند.

اخبار

بانک صادرات رتبه دوم مبلغ تراکنش‌های صنعت پرداخت

براساس گزارش اعلام‌شده از سوی شاپرک (شبکه الکترونیکی پرداخت کارت) در مردادماه ۹۸، بانک صادرات ایران با ۱۱،۵۶ درصد، رتبه دوم مبلغ تراکنش‌های صنعت پرداخت بانکداری الکترونیک را به خود اختصاص داد.
به گزارش روابط عمومی بانک صادرات ایران، این بانک با کسب بیش از ۸ درصدی سهم بازار تعداد تراکنش پایانه‌های فروشگاهی و سهم بیش از ۱۲ درصدی مبلغ تراکنش پایانه‌های فروشگاهی شبکه بانکی، در جایگاه سوم ایستاد.
همچنین بانک صادرات ایران در مردادماه ۹۸، از لحاظ بیشترین تعداد کارت برداشت تراکنش‌دار و بیشترین تعداد کارت اعتباری تراکنش‌دار در جایگاه دوم و با سهم بیش از ۱۱ درصدی تعداد کارت‌های بانکی تراکنش‌دار در شبکه شاپرک، در مقام سوم ایستاده است.
گزارش مردادماه شاپرک نشان می‌دهد که بانک صادرات ایران براساس شاخص اندازه‌گیری میزان تمرکز بر بازار صادرکنندگی و بررسی میزان رقابت بانک‌ها در صدور انواع کارت بانکی، در حوزه کارت‌های اعتباری، در جایگاه دوم قرار دارد.
همچنین این بانک در مردادماه ۹۸، رتبه سوم از نظر بیشترین سهم تعداد و مبلغ تراکنش‌های صادرشده و پذیرش‌شده را در نظام بانکی کشور به خود اختصاص داده است. بانک صادرات ایران سومین دارنده گردش مالی بالا در شبکه شاپرک در مردادماه ۹۸ بوده است.

تبریک انتصاب رییس جدید صندوق بین‌المللی پول

دکتر همتی رییس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در تماس تلفنی با رییس جدید صندوق بین‌المللی پول، خانم کریستالینا جورجیوا انتصاب وی را تبریک گفت و برای رییس جدید صندوق در سمت جدید آرزوی موفقیت کرد. به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، در این گفت‌وگوی تلفنی خانم جورجیوا تأکید کرد که IMF باید به بهترین نحو به کلیه اعضا خدمت‌رسانی کند و کمک‌های فنی خود را در اختیار آنها قرار دهد. همچنین وی بیان داشت که تلاش می‌کند کشورهای عضو به ویژه کشورها در حال توسعه سهم عادلانه‌ای در بحث‌ها و تصمیم‌گیری‌ها داشته باشند. صندوق از هیچگونه مساعدتی به اعضا از جمله بانک مرکزی ایران دریغ نخواهد کرد. دکتر همتی ضمن تشکر از تلاش‌های خانم جورجیوا ابراز امیدواری کرد IMF تحت هدایت ایشان روند خوبی داشته باشد و از سهم عادلانه کشورهای در حال توسعه در تصمیم‌گیری‌ها در مقابل سهامداران عمده نظیر امریکا و اروپا حمایت بکند.

۳۵ درصد پزشکان دستگاه کارتخوان نصب کردند

معاون مالیات بر ارزش افزوده سازمان مالیاتی با بیان اینکه بیش از ۴۰ درصد اقتصاد از پرداخت مالیات معاف است، گفت: فقط ۳۵ درصد پزشکان، دستگاه کارتخوان نصب کرده‌اند. به گزارش ایبنا، محمد مسیحی درباره لایحه اصلاح قانون مالیات بر ارزش افزوده افزود: روش تقسیط پرداخت مالیات بر ارزش افزوده برای تولیدکنندگان در این لایحه پیش بینی شده تا به آنها مساعدت شود و در جایی که اثبات می‌شود فروش به صورت اقساطی یا اعتباری است، متناسب با پرداخت، مالیات بر ارزش افزوده وصول می‌شود. مسیحی گفت: یکی از مهم‌ترین کارکردهای مالیات بر ارزش افزوده این است که فعال اقتصادی را در حکم مامور وصول مالیات قرار می‌دهد که به نیابت از دولت، مالیات را از حلقه بعد دریافت و به حلقه قبل پرداخت و آنها را تهاتر می‌کند. وی افزود: در معاملات بخش خصوصی و دولت از آنجا که دولت عمدتا به عنوان مصرف‌کننده و فعال اقتصادی است، این تمکین ضعف به شمار می‌رود و به همین علت تمرکز بر این شده تا الزام بخش‌های دولتی بالا برود. مسیحی اضافه کرد: در معاملات بخش‌های خصوصی با یکدیگر از آنجا که طرف مقابل هم مودی مشمول مالیات بر ارزش افزوده است این ضعف تمکین وجود ندارد. همچنین اگر بخواهیم این موضوع را به همه توسعه دهیم، عملا بحث سهل الوصل بودن مالیات بر ارزش افزوده بسیار کمرنگ می‌شود. وی با بیان اینکه فقط ۳۵ درصد پزشکان، دستگاه کارتخوان نصب کرده‌اند، افزود: روند نصب کارتخوان رو به افزایش است.

فروش اموال مازاد برای افزایش سرمایه بانک‌ها

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس گفت: بهترین راهکار افزایش سرمایه بانک‌ها فروش اموال مازاد است. عزت‌الله یوسفیان‌ملا در گفت‌وگو با ایبنا با تاکید بر اینکه وظیفه اصلی بانک‌ها پشتیبانی مالی از مردم است، گفت: ۹۰ درصد فعالیت بانک‌ها باید بانکداری باشد و تنها ۱۰ درصد در اقتصاد و بازار دخالت کنند. نماینده مردم آمل و لاریجان در مجلس شورای اسلامی، با بیان اینکه مجوز حداقلی ارایه شده به بانک‌ها برای حضور در فعالیت‌هایی غیر از بانکداری برای تسویه طلب خود از برخی بدهکاران است، افزود: اکنون بانک‌ها در حوزه بنگاه‌داری بیش از بانکداری فعال هستند. وی با تاکید بر اینکه بازگشت به رسالت اصلی از سوی بانک‌ها مطالبه دیرینه رهبری است، تصریح کرد: حضور بانک‌ها در حوزه‌های مختلف تولید به مثابه رقابت با تولیدکننده اصلی بوده و مشکلاتی را برای اقتصاد ایجاد می‌کند.

به دنبال کاهش نرخ اونس جهانی طلا رخ داد

سکه به زیر ۴ میلیون تومان رسید

گروه بانک و بیمه | محسن شمشیری |
روز سه شنبه ۹ مهر ۹۸، بازار طلا و ارز همچنان به روند کاهشی خود ادامه داد و با اعلام نرخ اونس جهانی طلا به قیمت ۱۴۶۸ دلار که حدود ۵۰ دلار از هفته های قبل کمتر شده است و همچنین با اعلام کاهش ۵۰ تومانی نرخ دلار که قیمت دلار در بازار آزاد و معاملات نقدی را به ۱۴۹۰ تومان کاهش داده، سرانجام قیمت سکه به زیر ۴ میلیون تومان رسید.
به گزارش تعادل، با کاهش نرخ دلار و قیمت اونس جهانی، روز سه شنبه، مظنه مثقال ۱۷ عیار یا طلای آبشده به ۱ میلیون و ۷۵۵ هزار، هر گرم طلای ۱۸ عیار ۴۰۵ هزار، سکه طرح جدید ۳ میلیون و ۹۸۷ هزار، سکه طرح قدیم ۳ میلیون و ۹۷۵ هزار، نیم سکه ۲ میلیون و ۴۰ هزار، ربع سکه ۱ میلیون و ۲۴۰ هزار و سکه گرمی ۸۵۰ هزار تومان معامله شد. در بازار ارز نیز نرخ لحظه ای در سامانه سنا برای دلار به ۱۱۴۵۰ تومان ویورو ۱۲۶۵۰ تومان رسید. سامانه سنا میانگین نرخ های معامله شده ارز در روز دوشنبه را برای دلار ۱۱۳۹۷، یورو ۱۲۶۲۰، درهم ۳۱۰۲، پوند ۱۴۱۰۵، یوان ۱۷۳۲، لیر ترکیه ۲۱۰۴ تومان اعلام کرد. همچنین در سامانه نیما نیز نرخ حواله ای ارز برای دلار ۱۰۸۵۱، یورو ۱۱۹۸۶، درهم ۲۸۵۷ و یوآن ۱۵۳۲ تومان اعلام شده است.

دلار ۵۰ تومان ارزان شد

قیمت ارز در صرافی های مجاز بانک مرکزی نسبت به روز گذشته ۵۰ تومان کاهش یافت. بانک‌ها هر دلار امریکا را ۱۱ هزار و ۳۲۷ تومان و هر یورو را به قیمت ۱۲ هزار و ۵۱۴ تومان می خرند. قیمت خرید هر پوند انگلیس در بانک‌ها نیز ۱۳ هزار و ۹۹۵ تومان است. قیمت ارز مسافرتی در بانک‌ها همچنان از قیمت فروش آن در بازار بالاتر است؛ به طوری که قیمت فروش ارز مسافرتی در بانک‌ها ۱۲ هزار و ۷۱۲ تومان اعلام شده که با احتساب کارمزد به حدود ۱۳ هزار تومان می‌رسد. صرافی‌های مجاز بانک مرکزی نیز قیمت خرید دلار را ۱۱ هزار و ۳۵۰ تومان و قیمت فروش آن را ۱۱ هزار و ۴۵۰ تومان اعلام کرده‌اند که نسبت به روز گذشته ۵۰ تومان کاهش یافته است. این صرافی‌ها هر یورو را به قیمت ۱۲ هزار و ۵۵۰ تومان می خرند و ۱۲ هزار و ۶۵۰ تومان می‌فروشند.

سکه یک‌ساله ۱.۵ میلیون ارزان شد

رییس کمیسیون تخصصی طلا و جواهر گفت: مهر سال قبل قیمت سکه به بالاترین سطح خود یعنی ۵ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان رسید ولی در مهر امسال قیمت سکه در محدوده ۴ میلیون تومان بود. سکه دیگر جاذبه به عنوان سرمایه گذاری را از دست داده است. در هفته‌های اخیر حباب سکه و نیم سکه صفر شده است ولی ربع سکه و گرمی هنوز دارای حباب اندکی هستند.

رکود و کم رونقی بازار طلا

این روزها خریدوفروش طلا جز هزینه، دستاوردی برای طلافروشان ندارد و نوسانات در بازارهای طلا و ارز موجب شد تا این بازار با رکود عمیقی مواجه شده و کرکره بسیاری از جواهرفروشی‌ها به پایین کشیده شود. این در حالی است که با وجود ظرفیت بالای بازار طلا در کشور و همسایگان ایران، سهم ایران از صادرات طلا و جواهر و مصنوعات آن در دنیا تنها ۲ هزارم درصد بوده و مالیات بر ارزش‌افزوده هم قوز بالا قوز این صنعت شده است.
مسعود یزدانی نایب رییس اتحادیه طلا و جواهر رکود فعلی در بازار کشور را مرتبط به مسائل کلان اقتصادی کشور دانسته و بر این باور است که کاهش قیمت دلار موجبات کاهش قیمت طلا را فراهم می‌آورد. در عین حال وی مشکلات امروز صادرات طلا را حاصل اتخاذ تصمیم‌های اشتباه، شتاب‌زده، مقطعی و احساسی با مسائل دانست. آنچه در پی می‌آید، حاصل این گفت‌وگو است. وی افزود: بارها شنیده‌ام که برخی عقیده دارند که با توجه به ارزش پول و تورم در حاضر نگهداری پول به‌صرفه نیست و چاره آن این است که موجودی و سرمایه را مبدل به طلا کرد. اساس این استدلال هم این است، چون طلا ارزشش را در طی زمان حفظ می‌کند، می‌توان به‌موقع نیاز آن را مبدل به پول کرد.
علاوه بر این برخی انتظار دارند که روند صعودی طلا بلامنازع و همیشگی بوده و طلا در بازار بی‌رقیب باشد. البته قیمت طلا در بازار جهانی اهمیت ویژه‌ای دارد، نمی‌شود آن را در یک کشور خلاصه کرد. به عنوان مثال امکان دارد در ماه محرم در ایران بازار طلا با رکود روبه‌رو باشد ولی در کشورهای جهان و مخصوصاً در کشورهای عربی سال نو است و سطح خریدوفروش‌ها بالاتر هم می‌رود. البته رکود بازار طلا در کشور، قطعاً ناشی از مباحث مرتبط به اقتصاد کلان است. در حال حاضر کشور با مشکلات متعدد اقتصادی و فشارها و تحریم‌ها روبه‌روست و این در حالی است که همزمان اونس طلا در جهان با جهش فراوان به سمت بالا حرکت کرده است.
نگاهی به بازار طلا طی چند سال گذشته نشان می‌دهد که پیش‌تر اونس در مبنای یک هزار و ۲۰۰ دلار قرار داشت ولی در طول یک سال اخیر افزایش قیمت چشمگیری داشته است. اگر بخواهیم به‌صورت خلاصه تحلیلی در این باره بدهیم، می‌توان گفت که افزایش بیش از ۱۰۰ دلار اونس طلا را در ماه آگوست داشته‌ایم یعنی در قیمت طلا طی یک ماه گذشته ۱۱۶ دلار رشد داشته که در سال ۹۸ بی‌سابقه بوده است. همچنین میانگین قیمت طلا طی یک سال گذشته نشان می‌دهد که قیمت هر اونس طلا ۳۳۸ دلار افزایش داشته و این امر بیانگر آن است که وقوع برخی از اتفاقات و طرح مسائل مختلف در جهان باعث شده طلا ارزنده‌تر شود. البته مقایسه افزایش قیمت طلا در کشور به‌سرعت افزایش جهانی آن نبوده است. از جمله دلایل این امر رکود، سیاست‌های بانک مرکزی و کاهش قیمت دلار و ... است.
رییس اتحادیه طلا و جواهر تهران نیز گفت: با توجه به اینکه در حال حاضر فصل سنتی خرید طلا و سکه نیست، به اعتقاد بنده این رکود تا شب عید ادامه دارد. ابراهیم محمدولی با اشاره به اینکه این روزها بازار سکه و طلا از ثبات نسبی برخوردار است، اظهار داشت: «سال گذشته همین حوالی قیمت‌ها با توجه به نرخ دلار ثانیه‌ای تغییر می‌کرد و این موضوع آرامش را از مردم گرفته بود، این در حالی است که از ابتدای سال، اما با توجه به تدابیر دولت بازارها به یک آرامشی رسیده‌اند.
وی افزود: با توجه به سیاست‌هایی که بانک مرکزی بر بازار سکه و طلا اعمال کرده شاهد کاهش قیمت‌ها هستیم و در حال حاضر نیز وضعیت به گونه‌ای است که سکه در کانال ۴ میلیون تومان و هر گرم طلای ۱۸ عیار نیز در محدوده ۴۰۰ هزار تومان تثبیت شده و این برای مردم می‌تواند از نظر روانی بسیار خوب باشد. رییس اتحادیه طلا و جواهر تهران اضافه کرد: در سال گذشته با توجه به نوساناتی که وجود داشت، قیمت‌ها به صورت لحظه‌ای بالا می‌رفت، اما الان قیمت طلا مشخص است و فرد می‌تواند بر اساس این قیمت برنامه‌ریزی‌های خود را انجام دهد. محمدولی در مورد پیش بینی خود از بازار سکه و طلا تا پایان سال و اینکه این رکود بر بازار تا چه زمانی ادامه پیدا می‌کند، گفت: با توجه به اینکه در حال حاضر فصل سنتی خرید طلا و سکه نیست، به اعتقاد بنده این رکود تا شب عید ادامه دارد، اما تا پایان سال و فرا رسیدن سال جدید به نظر می‌رسد بازار یک تکانی بخورد و رونق نسبی حاکم شود.

سند راهبردی طلا

همچنین ابراهیم محمدولی رییس اتحادیه طلا و جواهر در رابطه با تدوین سند راهبردی صنعت طلا و جواهر گفت: مدت‌ها بود که اتحادیه این نیاز را احساس کرده بود و در جلساتی که با مسئولین مربوطه در وزارت صمت داشته ایم این نیاز صنعت طلا و جواهر عنوان شده بود و بالاخره در این جلسات به این امر توجه شد که تقویت صنعت طلا و رفع موانع و مشکلات آن می تواند باعث اشتغال زایی و ارزآوری برای کشور شود و این صنعت حرفی برای گفتن داشته باشد. وزارت صنعت و معدن و سازمان های مربوطه به این امر ورود و عنوان کردند که پیشنهادات، راهکارهای ارائه شده توسط تشکل‌ها و دست اندرکاران بخش خصوصی، می تواند مسیر راه شوند و بر پایه آنها عمل شود. هر چیزی می تواند در دل این سند قرار بگیرد؛ صادرات، واردات، ورود طلای خام و شمش، شهرک های صنعتی، برند سازی و... که اگر این اتفاق روی دهد، می توانیم به جایگاه قبلی خود در دنیا باز گردیم. ایران جزو هفت کشور صاحب این صنعت است و اگر بسترهای مناسب رشد آن فراهم شود و نگاه مثبتی به آن شکل گیرد، می توانیم به عنوان یک صنعت اشتغال زا و با بهره وری بالا به آن تکیه کنیم. وی افزود: امیدواریم با روندی که وجود دارد استارت اجرایی شدن این سند به زودی زده شود و تا اواخر امسال یا نهایت اوایل سال آینده به نتیجه‌ای برسیم. ما برای سال ۱۴۰۴ چشم اندازی را ترسیم کرده ایم و امیدواریم به سقف مورد نظر برسیم و مطمئنا نتیجه مطلوب آن اشتغال زایی و آرامش اقتصاد کشور است.

در یک سال منتهی به مرداد ۹۸ رخ داد

رشد ۲ درصدی تعداد و مبلغ تراکنش‌های خرید کالا و خدمات

گروه بانک و بیمه |
آمار منتشر شده از شبکه الکترونیکی پرداخت کارت نشان می‌دهد که سهم تعدادی و مبلغی تراکنش‌های خرید کالا و خدمات در مرداد ماه سال جاری نسبت به مدت مشابه سال گذشته رشد ۲.۶۷ و ۲.۷۷ درصدی داشته است.
به گزارش «تعادل»، گزارش اقتصادی مرداد ماه سال جاری شبکه الکترونیکی پرداخت کارت در خصوص سهم تعداد و مبلغی انواع خدمات ارایه شده شاپرک نشان می‌دهد که خرید کالا و خدمات با ۸۳.۶۶ درصد از سهم تعدادی در خدمات بیشترین تراکنش را در شبکه پرداخت الکترونیک کشور به خود اختصاص داده است.
همچنین سهم ۱۱.۶۶ درصدی خدمت پرداخت قبض و خرید شارژ تلفن همراه حاکی از استفاده گسترده شهروندان از ابزارهای پرداخت همچون ابزار پذیرش موبایلی و کارتخوان فروشگاهی به منظور خرید شارژ تلفن همراه است؛ همچنین عملیات مانده گیری سهمی ۴.۶۸ درصدی از تعداد تراکنش‌های شاپرکی در بخش خدمات ارایه شده داشته است.
این گزاش نشان می‌دهد که سهم تراکنش‌های خرید کالا و خدمات از مبلغ تمام تراکنش‌های انجام شده در مرداد ماه ۹۸ بالغ بر ۹۷.۳۰ درصد بوده و خدمات پرداخت قبض و خرید شارژ تلفن همراه صرفا ۲.۷۰ درصد از سهم مبلغی تمام تراکنش‌های شبکه پرداخت الکترونیک را در مرداد ماه کسب کرده است.
مقایسه آمارهای منتشر شده در مرداد ماه ۹۸ نسبت به مدت مشابه در سال گذشته حاکی از آن است که سهم تعدادی و مبلغی تراکنش‌های خرید کالا و خدمات در کشور رشدی به ترتیب ۲.۶۷ و ۲.۷۷ درصدی داشته است؛ در واقع آمار نشان می‌دهد که سهم تعدادی و مبلغی تراکنش‌های خرید کالا و خدمات در کشور با شیبی ملایم در حال افزایش است که از جمله دلایل آن افزایش ضریب نفوذ و توسعه شبکه پرداخت الکترونیک، افزایش ابزارهای پذیرش و تسهیل پرداخت مبتنی بر کارت برای شهروندان است؛ از سوی دیگر تراکنش‌های مانده‌گیری و پرداخت قبض و خرید شارژ در مدت مذکور به تریبت کاهشی ۱.۷۳ و ۰.۹۴ درصدی را تجربه کرده است. نمودار دامنه مبلغی ابزار کارتخوان فروشگاهی حاکی از آن ۳۲.۵۷ درصد تراکنش‌ها یعنی در حدود ۶۷۶ میلیون و ۱۶۴ هزار تراکنش با استفاده از این ابزار پذیرش شبکه پرداخت الکترونیک دارای مبلغ بیشتر از ۲۵ هزار تومان بوده است؛ همچنین عملیات مانده‌گیری سهمی ۵ درصدی از تراکنش‌های ابزار POS را به خود اختصاص داده است. گزارش شبکه الکترونیکی پرداخت کارت نشان می‌دهد که از دو میلیارد و ۷۶ میلیون تراکنش ابزار کارتخوان (با احتساب تراکنش‌های عملیات مانده‌گیری)، در حدود یک میلیارد و ۲۹۶ میلیون تراکنش ابزار کارتخوان فروشگاهی دارای مبلغ تا ۲۵ هزار تومان بوده است. همچنین آمار منتشر شده نشان می‌دهد که بیش از ۹۰ درصد از تراکنش‌های ابزار کارتخوان در مرداد ماه دارای مبلغی کمتر از پنج میلیون ریال (۵۰۰ هزار تومان) بوده است. داده‌های منتشر شده از سوی شاپرک نشان می‌دهد که بیش از ۹۰ درصد تراکنش کارتخوان‌ها دارای مبلغی کمتر از ۵۰۰ هزار تومان است و بیشترین سهم در دامنه مبلغی به تراکنش‌های ۵ تا ۱۵ هزار تومان اختصاص دارد.
شرکت شاپرک گزارش وضعیت دامنه مبلغی تراکنش‌های ابزارهای پرداخت یعنی کارتخوان فروشگاهی، ابزار پذیرش موبایلی و ابزار پذیرش اینترنتی در مرداد ماه را منتشر کرده است که بر اساس آن دامنه مبلغی ابزار کارتخوان فروشگاهی با توجه به محاسبه کارمزد بانک پذیرنده در مبالغ کمتر از ۵۰ هزار ریال (پنج هزار تومان)، بین ۵۰.۰۰۱ ریال تا ۲۵۰.۰۰۰ ریال (بیشتر از ۵ هزار تومان تا ۲۵ هزار تومان) و بالاتر از ۲۵۰.۰۰۰ (بیشتر از ۲۵ هزار تومان) تقسیم شده است.
در مرداد ماه سال جاری بالغ بر دو میلیارد و ۳۵۵ میلیون و ۹۷۷ تراکنش به ارزش ۲ هزار و ۶۱۶ میلیارد ریال در شبکه شاپرک انجام شد که در سهم ابزارهای پذیرش شبکه پرداخت الکترونیک همچنان بیشترین سهم به دستگاه‌های کارتخوان با سهمی بالغ بر ۸۸.۱۲ درصد اختصاص پیدا کرده است؛ ابزار کارتخوان فروشگاهی با تعداد بیش از ۷ میلیون و ۵۷۱ هزار پایانه فعال در مدت مشابه تعداد ۲ میلیارد و ۷۶ میلیون و ۱۵۹ هزار تراکنش را به خود اختصاص داده است.
آمار اعلام شده از دامنه مبلغی تراکنش‌های شاپرکی نشان می‌دهد که بیشترین تراکنش با استفاده از دستگاه کارتخوان در مرداد ماه با سهم ۳۸.۹۷ درصدی دارای مبلغ بیشتر از ۵ هزار تومان تا ۱۵ هزار تومان بوده است؛ از سویی دیگر بالغ بر ۲۳.۴۶ درصد از تراکنش‌های کارتخوان‌ها در دامنه مبلغی کمتر از ۵ هزار تومان انجام شده که نشان از ادامه روند ضریب نفوذ گسترده کارتخوان برای خریدهای بسیار خرد و خرید شارژ دارد؛ با توجه به این گزارش، تعداد تراکنش‌های کمتر از ۵ هزار تومان برابر با ۴۸۶ میلیون و ۹۹۸ هزار تراکنش بود، این در حالی است که تعداد تراکنش‌های بیشتر از ۵ هزار تومان تا ۲۵ هزار تومان بالغ بر ۸۰۹ میلیون و ۹۶ هزار تراکنش بوده است. نمودار دامنه مبلغی ابزار کارتخوان فروشگاهی حاکی از آن ۳۲.۵۷ درصد تراکنش‌ها یعنی در حدود ۶۷۶ میلیون و ۱۶۴ هزار تراکنش با استفاده از این ابزار پذیرش شبکه پرداخت الکترونیک دارای مبلغ بیشتر از ۲۵ هزار تومان بوده است؛ همچنین عملیات مانده‌گیری سهمی ۵ درصدی از تراکنش‌های ابزار POS را به خود اختصاص داده است. طبق آمار شرکت شاپرک ۴۵ درصد تراکنش‌های انجام شده با ابزار پذیرش موبایلی در مرداد امسال کمتر از ۲۰۰۰ تومان و ۳۵ درصد نیز بین ۵۰۰۰ تا ۱۵ هزار تومان بوده که حاکی از استفاده گسترده از درگاه‌های پرداخت برای خریدهای خرد است.
شرکت شاپرک گزارش وضعیت دامنه مبلغی تراکنش‌های ابزارهای پرداخت یعنی کارتخوان فروشگاهی، ابزار پذیرش موبایلی و ابزار پذیرش اینترنتی در مرداد ماه را منتشر کرده که بر اساس آن وضعیت دامنه مبلغی تراکنش‌های کارتخوان‌های فروشگاهی و دامنه مبلغی تراکنش‌های ابزار پذیرش اینترنتی و موبایلی در مرداد ماه امسال بررسی شده است.

تمایل خارجی‌ها برای سرمایه‌گذاری در صنعت بیمه ایران

علیرضا یزدان دوست | کارشناس بیمه |
هدف از تشکیل مناطق آزاد در دنیا، اعطای معافیت‌های مالیاتی یا گمرکی برای ایجاد رونق و رشد و توسعه تجارت هستند. در ایران نیز هدف از ایجاد این مناطق «تسریع در انجام امور زیربنایی، عمران و آبادانی، رشد و توسعه اقتصادی، سرمایه‌گذاری و افزایش درآمد عمومی، ایجاد اشتغال سالم و مولد، تنظیم بازار کار و کالا، حضور فعال در بازارهای جهانی و منطقه‌ای، تولید و صادرات کالاهای صنعتی و تبدیلی و ارایه خدمات عمومی» عنوان شده است.
یکی از صنایع فعال در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی ایران، صنعت بیمه است که می‌تواند هم در افزایش پرتفوی بیمه‌ای و هم جذب سرمایه‌گذاری خارجی داشته باشد. در حال حاضر ۴ شرکت جنرال بیمه‌ای حافظ، ایران معین، امید و آسماری و ۲ شرکت بیمه اتکایی ایرانیان و امین در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی کشور فعال هستند. برای بررسی مشکلات، دغدغه‌ها، چالش‌ها و فرصت‌های این شرکت‌ها گفت‌وگویی با علیرضا یزدان دوست داشتیم.
نمایندگان مجلس شورای اسلامی از جنبه‌های کلان اقتصادی به موضوع افزایش مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در کشور نگاه می‌کنند. در دنیا هم برای تبدیل یک منطقه به منطقه آزاد مسائلی مانند مباحث مالیاتی، صادرات و واردات و راه‌اندازی صنایع در نظر گرفته می‌شود تا بتوان در نقطه‌ای رونق ایجاد کرد و چه بسا آن را به عنوان «هاب» منطقه تبدیل کرد. از سوی دیگر می‌بینیم که به‌طور عمومی مهم‌ترین و پر رفت‌وآمدترین بنادر در دنیا هم عموماً جزو مناطق آزاد هستند.
موافقین و مخالفین تبدیل یک منطقه به منطقه آزاد در بین نمایندگان مجلس ایران نیز بیشتر از جنبه‌های کلان به این موضوع نگاه می‌کنند و کمتر از نظر بیمه‌ای به آن می‌نگرند. از نظر بیمه‌ای، بسیاری از فاکتورها در یک منطقه آزاد یا ویژه اقتصادی، مانند جمعیت، گاهاً ثابت و چه بسا نزولی هستند. نرخ رشد جمعیت در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در بسیاری از مقاطع زمانی، ممکن است صعودی نبوده و ثابت یا منفی باشد.
اگر بخواهیم به عنوان مثال تنها فاکتور جمعیت را در مناطق آزاد ثابت در نظر بگیریم، جز موضوع نرخ تورم که می‌تواند افزایش حق بیمه تولیدی در رشته‌هایی مانند درمان و شخص ثالث را نیز در پی داشته باشد، سایر فاکتورهای بیمه‌ای در این مناطق ثابت هستند و لذا انتظار افزایش پرتفوی بیمه‌ای در این مناطق ممکن است امری محتمل نباشد. با این حال شاید مهم‌ترین عارضه‌ای که شرکت‌های بیمه‌ای فعال در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی با آن روبه‌رو هستند، حضور شرکت‌های سرزمین اصلی است. این شرکت‌ها بسیار راحت وارد مناطق آزاد می‌شوند و با سرمایه بیشتر، نام‌های گوش آشناتر و سابقه بیشتر طبیعی است که بتوانند راحت‌تر جذب پرتفوی شوند. باید توجه داشت که سرمایه شرکت‌های مناطق آزاد نسبتا پایین‌تر از سرزمین اصلی است و در بهترین حالت سابقه فعالیت آنها نیز به ۱۵ سال می‌رسد.
همچنین شرکت‌های سرزمین اصلی از نظر تبلیغاتی نیز بودجه بیشتری دارند و به‌طور کلی یکی از مشکلات شرکت‌های بیمه مناطق آزاد، حضور بیمه‌گران سرزمین اصلی در این مناطق است. البته از نظر قانونی، نمی‌توان مانعی برای حضور این شرکت‌ها در مناطق آزاد ایجاد کرد و شرکت‌های بیمه در مناطق آزاد تنها با تکیه بر توانمندی‌های خود از جمله خدمات ویژه یا متفاوت می‌توانند مشتریان را قانع کنند تا با آنها همکاری داشته باشند. در حال حاضر شرکت‌های بزرگ سرزمین اصلی در مناطق آزاد ملک خریده یا اجاره کرده‌اند و با تعدادی نیرو در این مناطق فعال هستند. اگر پرتفوی قابل قبولی در این مناطق وجود نداشت، شاید شرکت‌های بزرگ هم تمایلی برای این هزینه‌ها نداشتند. با توجه به مجوز جنرال بیمه آسماری برای فعالیت در مناطق آزاد، در همه رشته‌ها می‌توانیم عملکرد مناسبی داشته باشیم. شرکت بیمه آسماری پیش از این شاید خیلی به سمت ایجاد یک فرایند بازاریابی در مناطق آزاد حرکت نکرده بود ولی در حال حاضر طرح‌های جدیدی را برای بازاریابی تهیه و تدوین کرده‌ایم و جز رشته درمان که در آن با توجه به وجود سهامدار عمده‌ای به نام شرکت کمک‌رسان ایران مزیت رقابتی داریم. در رشته‌های آتش‌سوزی، مهندسی و مسوولیت نیز می‌توانیم رشد خوبی را تجربه کنیم. طبیعتا حضور پررنگ‌تر در رشته‌های درمان خیلی برای بیمه آسماری کار سختی نیست و لذا همه تمرکز ما روی این است که بتوانیم در سایر رشته‌ها مانند آتش‌سوزی، باربری، مسوولیت و مهندسی و کشتی و شناور بتوانیم قوی‌تر عمل کنیم. سرمایه‌گذاران خارجی برای حضور و ورود به صنعت بیمه ایران تمایل دارند. چند سال پیش و در زمانی که مقوله تحریم تا سطح کنونی محدودیت ایجاد نکرده بود، برخی از فعالان در کشورهای حوزه خلیج فارس تمایل به حضور در صنعت بیمه ایران را داشتند. به هر حال باید توجه داشت که ایران با جمعیت بیش از ۸۰ میلیونی خود، ظرفیت بالایی برای توسعه صنعت بیمه دارد و همچنین می‌توان با این کشورها همکاری داشت و اتکایی از آنها قبول یا به آنها واگذار کرد. از سوی دیگر نیز می‌توانیم در قالب شرکت‌های سهامداری با شرکت‌های خارجی در مناطق آزاد همکاری داشته باشیم. برخی از کشورهای منطقه هم تمایل دارند به جهت نزدیکی جغرافیایی به جای همکاری اتکایی با شرکت‌هایی در کشورهای اروپایی با شرکت‌هایی در منطقه و حتی ایران همکاری اتکایی داشته باشند.
موضوع دسترسی برای شرکت‌های بیمه به ویژه در حوزه‌هایی مانند بازدید، ارزیابی ریسک و غیره برای شرکت‌های بیمه‌ای بسیار مهم است. اگر واقعا فضای رقابتی برای کار داشته باشیم، شاید شرکت‌های عراقی یا عمانی تمایل بیشتری برای واگذاری اتکایی یا تاسیس شرکت مشترک بیمه‌ای با ایران داشته باشند تا اینکه بخواهند این همکاری را با شرکت‌های اماراتی یا غیره داشته باشند. این موضوع درباره شرکت‌های بیمه کشورهای عضو اکو و حوزه آسیای میانه و قفقاز مانند تاجیکستان، ترکمنستان، قزاقستان و قرقیزستان نیز صدق می‌کند. باید توجه داشت که برخی از کشورهای همسایه ایران، عضو سازمان همکاری‌های اقتصادی (اکو) هستند و حتی زمانی دانشکده بیمه اکو در تهران قرار داشت. می‌توان برای همکاری‌های بیمه‌ای یا سرمایه‌گذاری بسیاری از فعالین این حوزه را برای همکاری مجاب کرد. آمارها نشان می‌دهد که فرصت‌هایی برای صنعت بیمه در چابهار ایجاد شده است. متاسفانه چون آمار چابهار از آمار سیستان و بلوچستان جدا نمی‌شود، آمارهای مربوط به حق بیمه تولیدی نیز دقیق نیست. بیمه آسماری در حال حاضر در چابهار حضور ندارد ولی برنامه داریم که در مقطع زمانی مناسب در این منطقه حضور یابیم.

«تعادل» ورود محصول استراتژیک کشاورزی به تالار نقره‌ای را بررسی می‌کند

خنده پسته به ابزارهای معاملات کالایی بازار سرمایه

گروه بورس | محمدامین خدابخش |

روز گذشته برای اولین بار معاملات پسته در بورس کالا آغاز شد. در وهله اول این معاملات به صورت گواهی سپرده کالایی انجام گرفت و قرار است به زودی از معاملات آتی این کالای کشاورزی استراتژیک نیز در تالار نقره‌ای بازار سرمایه پرده‌برداری شود.

بررسی آمار معاملات نخستین روز نشان می‌دهد که پسته فندقی ۳۲-۳۰ در نماد انبار طلای سبز زرند کشف قیمت شد و معامله گران تا پایان معاملات روزانه تعداد ۳۸۰۰ گواهی سپرده پسته را معامله کردند. گفتنی است در حالی این تعداد اوراق معامله شد که قیمت هر کیلوگرم پسته فندقی ۳۲-۳۰ در پایین‌ترین سطح به رقم ۹۱۸ هزار و ۹۰۴ تومان و در بالاترین قیمت به مبلغ ۹۲۱ هزار و ۵۰۰ ریال خرید و فروش شد.

ورود محصولات کشاورزی به بورس کالا

رونق تولید و فروش کالاها و خدمات با استفاده از تمامی ظرفیت‌های تجاری و فنی از جمله مسائل مهمی است که امروزه در اغلب کشورهای جهان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. میزان توجه به موضوع مورد بحث تا آنجاست که به منظور نیل به این هدف بسیاری از متخصصان و کارشناسان در حوزه بازارهای مالی شیوه‌های متنوع و گوناگونی را برای حفظ رونق و بهبود آن به کار بسته‌اند.

کالاهای کشاورزی از جمله تولیداتی است که در تمامی کشورهای جهان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و در سیاست‌گذاری‌ها و تعیین خط مشی به آن توجه بسیاری می‌شود.

همانطور که می‌دانیم تولیدات کشاورزی به دلیل اهمیت بسیاری که در تامین امنیت غذایی و حفظ اشتغال دارند، نه تنها با دید اقتصادی نسبت به مراحل تولید و فروش و بازاریابی آنها نگریسته می‌شود بلکه از لحاظ امنیتی و فرهنگی نیز می‌توانند بسیار موثر باشند. در این میان برخی دیگر از محصولات هستند که با وجود فقدان ارزش استراتژیک، بهای اقتصادی و فرهنگی - تاریخی بسیاری برای کشورها دارند.

نقش بورس‌های کالایی در تعادل قیمت‌ها

قدمت دیرینه محصولات کشاورزی به عنوان نخستین کالای تولید شده به دست بشر سبب شده تا همواره روش‌های فروش و بازاریابی این محصولات نسبت به سایر تولیدات دیگر از اهمیت و گوناگونی بیشتری برخوردار باشد. در واقع از آنجا که کالاهای کشاورزی نسبت به مصنوعات تولیدی بشر بسیار متنوع هستند و هر یک به فراخور جغرافیا، شرایط زیستی و فرهنگی جوامع به طرق مختلفی کشت می‌شوند، تعیین قیمت، تعادل و ثبات آن برای تمامی جوامع حائز اهمیت است. از این رو طبیعی است متناسب با میزان دوامی که دارند به روش‌های گوناگونی معامله شوند.

از جمله عواملی که این گوناگونی به روش‌های معامله، تنوع بیشتری می‌بخشد ناپایداری و عدم اطمینان به آینده است که موجب شده تا از دیرباز کشاورزان و بازرگانان محصولات کشاورزی سعی کنند ریسک فعالیت خود را تا حد مقدور کاهش دهند. به همین منظور به غیر از روش‌های موجود همیشه سعی بر آن دارند تا با ایجاد روش‌های جدید برای نیل به این هدف تلاش کنند.

متناسب با آنچه که گفته شد در عصر حاضر بورس‌های کالایی یکی از مهم‌ترین ساختارهایی هستند که برای نیل به این هدف ایجاد شده‌اند و در طول فعالیت خود همیشه سعی بر آن دارند تا بتوانند با اتخاذ تصمیمات مناسب داد و ستدهای موجود را به بهترین شکل تسهیل و تسریع کنند. چنین رویکردی سبب شده تا نه تنها بورس‌های کالایی در جهان به عنوان یک بستر امن برای انجام معاملات در نظر گرفته شوند، بلکه با تامین منافع طرفین معامله، نقش مهمی در کاهش عدم اطمینان به آینده و پوشش ریسک خریدار و فروشنده داشته باشند. هم‌اکنون کاهش ریسک و ساده شدن فرآیند معاملات در این بازارها تا آنجا پیش رفته که هم تولیدکنندگان محصولات کشاورزی و هم خریداران سنتی آن وارد بورس‌های کالایی شده‌اند و هم سایر اقشار جامعه به خصوص افراد ریسک پذیر به آن به‌عنوان منبعی برای کسب سود نگاه می‌کنند.

در واقع فرآیند ساده شدن معاملات در بورس‌های کالایی به حدی با موفقیت روبه‌رو شده که بسیاری از افراد بدون آنکه سررشته تخصصی از شناسایی کیفیت و چگونگی محصولات کشاورزی داشته باشند، می‌توانند، به راحتی در معاملات نقد یا مشتقه این بازارها شرکت کنند و بدون نگرانی ریسک‌های سیستماتیک به تحلیل جریان عرضه و تقاضا بپردازند.

رینگ کشاورزی، کوچک اما موثر

در کشور ما نیز بورس کالای ایران یکی از چند بازاری است که در قالب بازار سرمایه کشور به فعالیت می‌پردازد و به نقل و انتقال کالاهای مختلف از جمله کالاهای کشاورزی میان خریداران و فروشندگان اشتغال دارد. این بستر که پس از تصویب قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران در مجلس شورای اسلامی شکل گرفته و از آن پس به تسهیل معاملات کالاهای مختلف این جمله تولیدات کشاورزی می‌پردازد، در دو سال گذشته شاهد تغییر و تحولات بسیار چشمگیری بوده است. این بازار توانسته با ورود به معاملات گواهی سپرده کالاهای کشاورزی و همچنین معاملات آتی این کالاها، گامی جدید در بهبود وضعیت داد و ستدها و افزایش شفافیت در بخش کشاورزی اقتصاد ایران بردارد.

در حالی که پیش از این داد و ستد محصولات کشاورزی تنها به شیوه نقد و غیر مستمر انجام می‌شد و این محصولات کشاورزی شاهد عرضه‌های منقطع و ناپایدار بودند، در سال ۹۷ و با شروع معاملات گواهی سپرده کالایی زعفران امکان تبادل مستمر اوراق این محصول در بورس کالای ایران فراهم شد و به پشتوانه آن معاملات آتی زعفران شکل گرفت. تا به امروز نیز معاملات یاد شده از استقبال خوبی در میان فعالان بازار سرمایه برخوردار بوده است. موفقیت معاملات زعفران و جذابیت آن برای اقشار هدف که همان سرمایه‌گذاران ریسک پذیرتر بازار سرمایه هستند، سبب شده تا از آغاز فعالیت بورس کالا در معاملات این محصول رشد ارزش معاملات زعفران روندی صعودی داشته باشد. این موفقیت سبب شد تا در ماه‌های اخیر شاهد ایجاد گواهی سپرده کالایی زیره سبز باشیم که همچون زعفران از قابلیت انجام معاملات آتی آن هم به‌طور اهرمی برخوردار است.

پسته مهمان تازه بورس کالا

اما قطار توسعه ابزارها و تنوع کالاها در بورس کالا به زیره و زعفران محدود نمانده و این بازار حالا شاهد راه‌اندازی امکان معاملاتی جدیدی است که به پسته تعلق دارد. پسته یکی از قدیمی‌ترین تولیدات کشاورزی در فلات ایران و گیاهی بومی در کشورمان است، نه تنها از دیرباز به لحاظ فرهنگی برای ایرانیان اهمیت داشته بلکه به دلیل جغرافیایی خشک و کم آب ایران همواره یکی از مهم‌ترین تولیدات کشاورزی مردمان شرق و جنوب شرق کشور بوده است. چنین شرایطی سبب شده تا حجم تولید و صادرات پسته در ایران همواره مورد توجه بازرگانان باشد و ثبات قیمت آن برای تعداد زیادی از کشاورزان و تاجران پسته از امنیت بالایی برخوردار باشد.

ایران که به گواه آمار پس از ایالات متحده امریکا در جایگاه دوم تولید پسته در جهان قرار دارد. همیشه تلاش کرده تا مشکلات و مصائب تولیدات بسته را از طرق مختلف برای تولیدکنندگان برطرف کند و با اعمال حمایت از آنها گامی مهم در جهت حفظ سهم بازار کشور در گستره تقاضای جهانی داشته باشد. خیل عظیم افراد شاغل در این صنعت به علاوه ارزآوری بالایی که برای صادرکنندگان آن دارد سبب شده تا موضوع تداوم تولید و بهبود کیفیت آن در حال حاضر بیش از پیش مورد توجه دست‌اندرکاران و سیاست‌گذاران باشد. از این رو کاملاً قابل درک خواهد بود که با ورود پسته به بورس کالا و آغاز معاملات آن گامی جدی و با اهمیت در جهت افزایش شفافیت و حذف واسطه‌ها میان تولیدکنندگان و فروشندگان برداشته شود. چنین اقدامی که به تسهیل چرخه خرید و فروش پسته در بازار داخلی منجر می‌شود، می‌تواند به کاهش قیمت برای خریدار نهایی و شفاف‌تر شدن روند تعیین قیمت برای کشاورزان بینجامد.

بررسی‌های انجام شده توسط «تعادل» حکایت از آن دارد که در حال حاضر معاملات سنتی پسته بین ۳ الی ۴ واسطه را در میان کشاورزان و خریداران خرد پسته قرار داده است. بنابراین کاملا منطقی خواهد بود که با حذف واسطه‌ها، نه تنها شاهد ارزان‌تر شدن این محصول در بازارهای هدف باشیم بلکه گامی مهم نیز در جهت تحقق عدالت برای کشاورزان برداشته شود.

معاملات گواهی سپرده کالایی پسته که در روز گذشته آغاز شده است، هم‌اکنون کشاورزان را قادر ساخته تا خارج از رویه سنتی معاملات پسته بتوانند به‌طور مستقیم محصول خود را در بورس کالا عرضه کنند و متناسب با استانداردهای مشخص شده از سوی بازار و مطابق با دستورالعمل‌ها به عرضه محصول تولیدی خود در این بازار بپردازند.

مطابق با آنچه که بورس کالای ایران اعلام کرده استاندارد این بازار در حال حاضر پذیرای معاملات پسته فندقی خندان سایز ۲۸-۳۰ و پسته فندقی خندان ۳۰-۳۲ خواهد بود که کشاورزان می‌توانند با تحویل آن به انبارهای مورد تایید بورس کالا پس از دریافت گواهی سپرده کالایی به فروش پسته خود بپردازند. البته باید به خاطر داشت که تبادل محصولات در این بازار پس از دریافت کد بورسی و افتتاح حساب در کارگزاری‌های فعال در این زمینه انجام خواهد شد. این اقدام سبب شد تا ضمن تسهیل در فروش محصولات کشاورزی و افزایش نقدشوندگی تولیدات، کشاورزان از مصائب و مشکلات نگهداری محصولات خود و جلوگیری از خراب شدن آنها راحت شوند. این مکان در عین حال که مزیتی برای فروشندگان کالای کشاورزی است به فرصتی برای خریداران آنها نیز بدل شده به‌طوری که آنها می‌توانند بدون نیاز به جابه‌جایی فیزیکی کالاها به سرعت از کیفیت و سلامت خرید خود اطمینان حاصل کنند؛ خریدی که نه تنها نسبت به گذشته با امنیت و سرعت بیشتری انجام می‌شود بلکه به بازی برد-برد برای هر دو طرف معامله تبدیل شده است.

حذف دلالی و کشف قیمت منصفانه

برای روشن شدن اهمیت و تاثیر مثبت راه‌اندازی معاملات گواهی سپرده کالایی پسته، «تعادل» ضمن گفت‌وگو با سعید بزمی تاجر و باغدار پسته، از وضعیت کلی این تجارت پرسید و آثار معاملات یاد شده را بر وضعیت کسب و کار وی مورد بررسی قرار داد.

بزمی در خصوص شرایط کلی کسب و کار پسته وضعیت را نسبت به سال‌های گذشته اندکی سخت‌تر توصیف کرد و افزود: رشد قیمت پسته که در سال گذشته شاهد آن بودیم موجب شده تا قدرت خرید مردم برای مصرف پسته نسبت به سنوات قبل کاهش یابد. از طرفی تعداد زیاد دلالان و واسطه گران پسته که محصولات باغداران را خریداری و آن را در اختیار مصرف کننده نهایی قرار می‌دهند، به قیمت پایانی این محصول بیش از پیش افزوده است.

از این رو سود تولید پسته بیش از آنکه به جیب باغداران و تولیدکنندگان آن برود در اختیار واسطه گران قرار می‌گیرد، که به تبع برای تولیدکننده و مصرف کننده امری ناخوشایند است، چرا که رشد قیمت از یک سو منجر به کاهش توان خرید مردم شده و از سوی دیگر کشت محصول یاد شده را برای باغداران نسبت به سودی که باید به آن دست یابند، کم‌سودتر کرده است.

وی افزود: تنوع محصول در بازار پسته بسیار زیاد است و اینکه چه نوع پسته‌ای در یک منطقه بیشتر یافت می‌شود بستگی به زیست‌بوم و شرایط محیطی منطقه دارد. این تولیدکننده پسته همچنین گفت: در حال حاضر فروش سنتی پسته به ۳ شکل انجام می‌شود. به این صورت که یا پسته به صورت تازه و به شکل خوشه‌ای در اختیار خریدار قرار می‌گیرد یا به صورت دانه‌ای و در بسته‌بندی کارتونی به فروش می‌رسد.

همچنین نوع سوم فروش پسته خشک و فرآوری شده است که بعد از فصل برداشت این محصول صورت می‌گیرد. با این حال آنچه که در همه این روش‌ها مشترک است این است که اختلاف قیمت فروش باغدار با فروش خرده‌فروشی بسیار زیاد است و دلالی سبب شده تا توان مردم عادی برای خرید پسته کاهش یابد.

بزمی تاکید کرد: ورود پسته به بورس کالا و انجام استاندارد معاملات آن می‌تواند تاثیری بسیار مثبت بر تعیین قیمت پسته بگذارد و با شفاف‌تر شدن معاملات آن هم کشف قیمت آن را آسان‌تر کند و هم دست دلالان را از این تجارت قطع کند. از این رو می‌توان در صورت هم گیر ترشدن و مقبولیت کلی روش‌های معامله بورس کالا در میان کشاورزان، به غیر از سایر مزایای این نوع معاملات شاهد کاهش نسبی قیمت پسته نیز باشیم.

آموزش نقطه ثقل کشاورزان و بورس کالا

وی در پایان خاطرنشان کرد: فراگیر شدن معاملات گواهی سپرده کالایی پسته و همچنین معاملات آتی بیش از هر چیز در گرو آموزش و ارتقاء آگاهی کشاورزان و باغداران در خصوص مزایا و فرصت‌های موجود روش‌های معاملاتی مورد بحث است. از این رو انتظار می‌رود تا بورس کالا در خصوص آموزش ذی‌نفعان معاملات پسته اهتمام ویژه‌ای به خرج دهد.

از آنجایی که شرایط معاملات پسته نیاز به بررسی بیشتری داشت، «تعادل» ضمن مصاحبه با دو کارشناس کالایی فعال در بورس کالا، مسیر پیش روی این بازار در انجام داد و ستدهای پسته را مورد کنکاش بیشتر قرار داد و نظر آنها را نیز در این زمینه جویا شد.

باقری، مدیر کالایی کارگزاری کشاورزی در شفافیت قیمت‌ها در بازار پسته گفت و در این خصوص به امکانات و مزایای معاملات پسته در بورس کالا اشاره کرد.

این کارشناس کالایی بازار سرمایه با اشاره به اهمیت ساده‌سازی فرآیند فروش محصولات کشاورزان از طریق بورس کالا افزود: در حال حاضر سعی شده تا روش‌های فروش کارشناسی و انبارداری محصولات خریداری شده از سوی کشاورزان تا حد امکان ساده‌سازی شود.

همچنین عامل مهم دیگری که در مقبولیت این روش تاثیر بسیار زیادی خواهد گذاشت، سادگی روند فروش محصولات و معاملات گواهی سپرده کالایی پسته و همچنین معاملات آتی آن است که با اندکی آموزش برای کشاورزان بسیار آسان خواهد بود. انتظار می‌رود که راه‌اندازی معاملات یاد شده بتواند در بلندمدت تاثیر بسزایی در تغییر جهت معاملات پسته بگذارد و به بهبود شفافیت در آن منجر شود.

باقری خاطرنشان کرد: از دیگر عواملی که می‌تواند تاثیر بسیار زیادی بر مقبولیت و همه گیر شدن این معاملات بگذارد وجود انبارهایی مختلف در تمامی استان‌هایی است که تولید پسته در آنها زیاد است. با توجه به انبارهایی که تاکنون برای استفاده در زمینه خرید پسته از کشاورزان تعبیه شده می‌توان انتظار داشت که از این جهت نیز بورس کالا بتواند موفق عمل کند. همچنین سعی شده تا کدهای بورسی مورد نیاز سهامداران در مناطق تولید برای آنها صادر شود و پیچیدگی رویه‌های اداری برای این قشر از جامعه به حداقل برسد.

کمک گواهی سپرده به شفافیت قیمت

همچنین امیری، مدیر معاملات کالایی کارگزاری آگاه در این خصوص گفت: گواهی سپرده کالایی پسته سومین محصول کشاورزی است که پس از محصول زعفران و زیره سبز از طریق بورس کالا وارد چرخه معاملات می‌شود. البته باید توجه داشت که معاملات گواهی سپرده پسته سومین گواهی سپرده کالایی بازار نیست. پیش از این نیز گواهی سپرده کالایی ذرت و جو در استان کرمانشاه بوده که معاملات آن مستمر نبوده و خریدار پس از ابتیاع گواهی یاد شده پس از خریداری توسط متقاضی دریافت می‌شده است.

وی در ادامه بیان کرد: برای آنکه بتوانیم معاملات گواهی سپرده کالایی را با دقت بیشتری موشکافی کنیم، باید اندکی به عقب‌تر برویم. در سال ۹۴ که فروش ۱۹۰ هزار تن ذرت انجام شد، این رویداد باعث شد کم کم ذهنیت‌های لازم در خصوص تغییر نحوه مبادلات محصولات کشاورزی شکل بگیرد و شاهد تقویت معاملات گواهی سپرده کالایی باشیم.

با این حال تبادل کالاهای یاد شده به دلیل ماهیت استراتژیک آن برای کشور قابلیت معامله به صورت پیوسته را نداشت.

امیری اضافه کرد: همین امر زمینه‌ای شد تا معاملات گواهی سپرده کالایی زعفران در بستر بورس کالا قابلیت معامله پیدا کند و رفته رفته داد و ستدهای آن رونق بگیرد. معاملات این کالا که ابتدا تنها از طریق یک انبار انجام می‌شد، پس از راه‌اندازی با تقاضای بالایی روبه‌رو شد و به همین دلیل هم‌اکنون تعداد انبارهای آن به ۶ انبار رسیده است. افزایش تعداد انبارها خود حاکی از آن است که بورس کالا تاکنون توانسته قدم‌های خوبی را در جهت افزایش آشنایی کشاورزان و تاجران کالای مربوطه بردارد و از این رو می‌توان استنباط کرد که روند رو به رشد اقبال کشاورزان نسبت به گواهی سپرده کالایی این محصول در سال‌های بعد نیز تداوم پیدا کند.

این کارشناس کالایی افزود: یکی از مزایای گواهی سپرده کالایی این است که به شفافیت و نوع قیمت‌گذاری کمک بسیاری کرده است. پیش از راه‌اندازی این نوع معاملات، کشاورزان تنها می‌توانستند دسترنج خود را از طریق قیمت‌هایی که دهان به دهان در بازار می‌چرخید به فروش برسانند یا مجبور به پذیرفتن قیمت تحمیل شده از سوی خریدار باشند. در بحث دریافت مبلغ معاملات نیز از آنجا که مبادلات به شیوه سنتی و از طریق روش‌هایی همچون چک و تعهدات دیگر انجام می‌شد، شاهد آن بودیم که کشاورزان اغلب نمی‌توانستند وجه معاملات خود را به صورت نقد دریافت کنند، مضاف بر آنکه گاهی نیز حتی پرداخت به کشاورزان نیز از موعد مقرر بیشتر به تعویق می‌افتاد و از این جهت ریسک نکول نیز متوجه ذی‌نفعان معامله بود. در واقع راه‌اندازی این گونه معاملات سبب شده است که کشاورزان بتوانند وجه حاصل از فروش زعفران را بدون وقفه، به صورت نقد و عاری از هر نوع ریسک دریافت کنند.

این کارشناس کالایی ادامه داد: رویه یاد شده که به بهبود وضعیت معاملات برای کشاورزان و بازرگانان منتهی شده، تنها محدود به این اقشار نمانده و شفافیت معاملات حتی در بازار مصرف نیز اثر گذار است.

امیری گفت: پس از آنکه معاملات زعفران در بورس کالا به روش گواهی سپرده کالایی انجام شده و به دنبال آن معاملات آتی زعفران شکل گرفت، بورس کالا بر آن شد تا تجربه موفق طلای سرخ را در مورد کالاهایی نظیر زیره و پسته نیز تکرار کند. بنابراین می‌توان این طور انتظار داشت که تمامی فواید حاصل از راه‌اندازی گواهی سپرده کالایی در بازار محصول پسته نیز مشاهده شود و هم کشاورزان و هم خریداران از عواید حاصل از این نوع معاملات بهره ببرند.

وی ادامه داد: به دنبال بازار گواهی سپرده کالایی محصولات یاد شده برای هریک بازار آتی نیز شکل گرفته است و برای پسته نیز اینچنین خواهد بود. همین امر سبب می‌شود تا جذابیت معاملات پسته در بازار افزایش یابد، چراکه با راه‌اندازی معاملات آتی در این کالا توجه افراد خارج از بازار محصولات کشاورزی که بیشتر با هدف کسب سود از تفاوت قیمت وارد چرخه معاملات می‌شوند نیز به معاملات پسته جلب می‌شود.

مدیر معاملات کالایی کارگزاری آگاه افزود: شنیده‌ها حاکی از آن است که در سال جاری حدود ۱۵۰ هزار تن پسته در کشور برداشت خواهد شد که برای پذیرا بودن این نمادها انبارهای مختلفی در زرند و سیرجان پذیرش شده‌اند و چند انبار دیگر نیز در حال پذیرش هستند.

این کارشناس خاطرنشان کرد: با توجه به حجم بیشتر پسته تولید شده در کشور نسبت به دو محصول پسته و زعفران انتظار می‌رود که رونق معاملات گواهی سپرده کالایی و معاملات آتی آن از رونق بیشتری نسبت به زعفران و زیره برخوردار باشد. تجربه‌های قبلی نشان داده است که هر معاملاتی در بورس کالا انجام می‌شود، نیازمند آموزش جدی اشخاص ذی‌نفع همچون کشاورزان خواهد بود که در حال حاضر تمهیدات لازم برای آموزش و تسهیل تبادل مناسب پسته در بورس کالا انجام شده است. تجربه معاملات زعفران در این بازار نشان می‌دهد که در صورت آموزش مناسب، کشاورزان به خوبی از فواید معاملات محصولات خود در بورس کالا استفاده می‌کنند. از طرفی مزیت مناسبی که معاملات آتی محصولات کشاورزی در اختیار تاجران و بازرگانان قرار می‌دهد موجب شده تا این افراد نیز بتوانند با خرید از بورس کالا مخصوصا معاملات آتی، ریسک تغییرات قیمت را برای خود به حداقل برسانند.

انبارهای جدید پسته به زودی پذیرش می‌شود

سرپرست معاونت توسعه بازار و مطالعات اقتصادی بورس کالای ایران با بیان اینکه نخستین معامله پسته در بورس کالای ایران رقم خورد، گفت: در روزهای آینده با پذیرش انبارهای جدید در استان کرمان و در استان‌های خراسان و سمنان این معاملات گسترش پیدا می‌کند. به گزارش کالاخبر، علیرضا ناصرپور با اشاره به اینکه فروش پسته در بورس برای نخستین بار در جهان انجام می‌شود، افزود: معاملات گواهی سپرده پسته از امروز برای دو انبار در استان کرمان و در شهرهای سیرجان و زرند آغاز شده و تاکنون معادل ۴ تن پسته که آمار بسیار خوبی برای روز اول به شمار می‌رود مورد معامله قرار گرفته است. وی ادامه داد: در روزهای آینده با پذیرش انبارهای جدید در استان کرمان و در استان‌های خراسان و سمنان این معاملات گسترش پیدا می‌کند. ناصرپور گفت: پسته بازار بزرگی به لحاظ ریالی در کشور دارد و ۲۵ تا ۳۰ هزار میلیارد تومان ارزش بازار این محصول است؛ همچنین حجم تولید پسته امسال در کشور قریب به ۲۰۰ هزار تن تخمین زده شده است. وی افزود: آمار موفق فروش سایر محصولات مثل زعفران و زیره نشان داده که روش معامله با گواهی سپرده در بین کشاورزان جاافتاده و آنها از این روش معامله در پسته هم استقبال کرده‌اند. سرپرست معاونت توسعه بازار و مطالعات اقتصادی بورس کالای ایران با اشاره به اینکه بورس یک بازار رسمی برای انجام معاملات است، گفت: این رسمی بودن بازار بورس می‌تواند مزایای متعددی به همراه داشته باشد که کشف قیمت شفاف مهم‌ترین مزیت آن است. ناصرپور ادامه داد: بورس برای محصولاتی، چون پسته قیمت تعیین نمی‌کند بلکه بستری شفاف فراهم می‌کند و با امکان حضور همه افراد در این بازار قیمت به صورت شفاف با مکانیسم عرضه و تقاضا تعیین می‌شود.

وی گفت: دومین مزیت عرضه پسته در بورس کالا این است که کشاورزان می‌توانند یک‌روز پس از فروش محصول، وجوه خود را با اطمینان دریافت کنند. ناصرپور افزود: استاندارد محصولات در انبارهای بورس کالا مورد بررسی قرار می‌گیرد که این اقدام به استانداردسازی محصول پسته کمک کرده و قابلیت صادرات آن را فراهم می‌کند. وی با اشاره به اینکه کشف نرخ محصول پسته مهم‌ترین مزیت حضور آن در بورس کالاست، گفت: باتوجه به اینکه ما در سال‌های گذشته رتبه اول و دوم صادرات این محصول را برعهده داشتیم این معاملات می‌تواند در بورس کالا ابعاد بین‌المللی پیدا کند.

آمار معاملات

صعود دسته جمعی شاخص‌های بورس

گروه بورس | در پایان معاملات روز گذشته در بورس اوراق بهادار تهران شاخص این بازار به میزان هزار و ۳۹۸ واحد رشد کرد و به ۳۲۶ هزار و ۱۰۴ واحد رسید. به موجب این رشد ارزش بورس به میزان ۰.۴۳ درصد رشد کرد و به سطح هزار و ۱۹۱ هزار و ۷۹۲ واحد رسید. همچنین طی این روز فرابورس ایران در پایان معاملات شاهد عقب‌نشینی شاخص کل به میزان ۵ واحد بود که سطح این نماگر را به به رقم ۴۲۹۳ واحد رساند. گفتنی است، ارزش روز بازار اول و دوم فرابورس به بیش از ۲۴۴ هزار میلیارد تومان رسید. بر اساس آمارهای معاملاتی، روز قبل اکثر شاخص‌های بورس تهران با رشد مواجه شدند به‌طوری شاخص قیمت «وزنی -ارزشی» با ۳۷۵ واحد افزایش معادل ۰.۴۳ درصد به ۸۷ هزار و ۶۴۷ واحد، شاخص کل «هم وزن» با ۶۴۲ واحد رشد معادل ۰.۶۷ درصد به ۹۶ هزار و ۸۳۸ واحد، شاخص قیمت «هم وزن» با ۴۲۹ واحد افزایش، معادل ۰.۶۷ درصد به ۶۴ هزار و ۸۲۳ واحد، شاخص آزاد شناور با ۱۱۳۲ واحد رشد، معادل ۰.۳۰ درصد به ۳۷۷ هزار و ۷۹۱ واحد، شاخص بازار اول با ۳۹۲ واحد افزایش معادل ۰.۱۷ درصد به ۲۳۵ هزار و ۷۰۲ واحد و شاخص بازار دوم با ۵۶۴۲ واحد رشد معادل ۰.۸۵ درصد، به ۶۶۸ هزار و ۹۹۶ واحد رسید. از سویی دیگر در روز گذشته ۴ نماد «اخابر با ۳۲۵ واحد، تاپیکو با ۲۴۰ واحد، همراه با ۲۱۸ واحد و پارس با ۱۵۰ واحد» رشد، بیشترین تاثیر مثبت را بر شاخص کل بورس بر جای گذاشتند.

این گزارش می‌افزاید، روز گذشته شاخص‌های صنایع تالار شیشه ای نیز با رشد مواجه شدند به‌طوری که شاخص صنایع «سایر مالی با ۳۲۹ واحد صعود معادل ۵.۵۰ درصد به ۶ هزار و ۳۳۴ واحد، سایر معادن با ۳۸۵۸ واحد افزایش معادل ۴.۹۰ درصد به ۸۲ هزار و ۶۱۱ واحد، مواد دارویی با ۱۹۳۸ واحد رشد معادل ۴.۱۸ درصد به ۴۸ هزار و ۲۹۹ واحد، منسوجات با ۱۶۷ واحد افزایش معادل ۴.۱۷ درصد به ۴ هزار و ۱۷۵ واحد، رادیویی با ۱۰۴ واحد رشد، معادل ۳.۸۳ درصد به ۲ هزار و ۸۲۷ واحد، انبوه‌سازی با ۶۵ واحد افزایش معادل ۲.۶۹ درصد به ۲ هزار و ۴۸۵ واحد، انتشار و چاپ با (۴۴۲۵۲) واحد رشد معادل (۲.۷۸) درصد به یک هزار و ۵۴۶ هزار واحد» رسید. در عین حال نگاهی به آمارهای معاملاتی دیروز بازار سهام مشخص می‌کند: قیمت سهام نمادهای «دکیمی، ددام، ولساپا، ما، وساخت، کبافق و تپمپی» بیشترین افزایش قیمت و نمادهای «تمحرکه، بالبر، ساراب، ستران، سفانو، حپترو و سمازن» بیشترین کاهش قیمت را در بازار سهام رقم زدند و در تابلوهای بورس به ثبت رسیدند. به این ترتیب، در پایان داد و ستدهای روز قبل بورس تهران، در ۶۹۶ هزار نوبت معاملاتی، ۸ میلیارد و ۸۱۹ میلیون برگه اوراق بهادار به ارزش ۳۳ هزار و ۶۴۲ میلیارد تومان در بورس معامله شد. شاخص فرابورس نیز طی روز قبل، نزدیک به ۶ واحد افت داشت و روی کانال چهار هزار و ۲۹۳ واحد ثابت ماند. همچنین در این بازار ۲ میلیارد و ۲۳۳ میلیون برگه سهم به ارزش بیش از ۱۲ هزار و ۹۷۶ میلیارد ریال داد و ستد شد. در بین تمامی نمادها، توسعه مولد نیروگاهی جهرم (بجهرم)، پالایش نفت لاوان (شاوان) و پالایش نفت شیراز (شراز) بیشترین تأثیر مثبت را بر شاخص این بازار داشتند. در مقابل تولید نیروی برق دماوند (دماوند)، سهامی ذوب آهن اصفهان (ذوب)، سنگ آهن گهرزمین (کگهر) و فولاد هرمزگان جنوب (هرمز) مانع از رشد بیشتر این شاخص شدند.

نگاه بازار

بی‌تاثیری تحریم‌ها بر سهام بنیادی

یک کارشناس بازار سرمایه، سهام بنیادی را کم ریسک‌تر از دیگر سهم‌ها در شرایط تحریم دانست و اظهار کرد: صنایع فلزی و شیمیایی با توجه به عملکرد خوب و گزارش‌های مثبت احتمالی شهریور ماه با ریسک خاصی روبه‌رو نیستند.

حمید مرتضی کوشکی در گفت‌وگو با سنا، ضمن بیان مطلب فوق و با اشاره به گذشت حدود یک سال از تحریم صنایع تصریح کرد: عملکرد خوب صنایع نشان می‌دهد که تحریم‌ها بر فروش آنها بی‌اثر بوده است؛ صنایع صادراتی ما از نظر مقداری نیز رشد فروش خوبی داشته و این فروش تنها با تکیه بر اهرم رشد دلار نیست. البته فاکتور اثر گذار دیگر نرخ جهانی است که نااطمینانی‌هایی درباره آن وجود دارد و عموما نرخ‌های جهانی را پایین برآورد می‌کنند. کوشکی بررسی فاکتورها در کنار هم را ضرورت پیش بینی وضعیت صنایع در سال آینده دانست و افزود: از آن جا که ما سرمایه‌گذاران در حال خرید آینده هستیم باید با دید بلندمدت به این موارد توجه کنیم. این کارشناس بازار سرمایه، توجه به دو بحث قیمت فعلی و ارزش را برای رسیدن به تحلیل درست ضروری دانست و گفت: شناسایی این دو و ورود مناسب به یک سهم می‌تواند ریسک‌های سرمایه‌گذاری را تا حد زیادی کاهش دهد، البته باید این را هم بدانیم که رسیدن قیمت به ارزش در کل بازارهای مالی دنیا در عرض یک روز اتفاق نمی‌افتد و به تدریج صورت می‌گیرد.

کوشکی با اشاره به دغدغه دیگر سهامداران مبنی بر ادامه‌دار بودن رشد شرکت‌ها خاطرنشان کرد: در بهار ۹۷ هر چقدر که جلوتر رفتیم نرخ دلار و به تبع آن نرخ‌های فروش نیز رشد کرد. اما انتظار نمی‌رود که گزارش زمستان ۹۸ سود شرکتی مثلا ۷۰ درصد بالاتر از سال ۹۷ باشد. چون نرخ‌ها به یکدیگر نزدیک هستند و سهامدار در حال لحاظ این موضوع است.

اخبار

افزایش قاچاق لوازم خانگی نسبت به سال گذشته

سیدمرتضی میری رییس اتحادیه لوازم خانگی درباره آخرین وضعیت قاچاق لوازم خانگی در کشور اظهار کرد: قاچاق لوازم خانگی، نسبت به سال گذشته افزایش داشته است. رییس اتحادیه لوازم خانگی در پاسخ به این پرسش که افزایش چند برابری قیمت لوازم خانگی در بازار صحت دارد یا خیر؟ تصریح کرد: به هیچ عنوان صحت ندارد، چرا که در ایام تاسوعا و عاشورا بازار راکد بود. میری افزود: اردیبهشت امسال، نسبت به مدت مشابه سال گذشته، بین ۵۰ تا ۱۰۰ درصد افزایش قیمت در بازار وجود دارد. رییس اتحادیه لوازم خانگی با اشاره به ورود کالای خارجی که قرار است تا ۲ ماه دیگر انجام شود، گفت: این امر می تواند منجر به کاهش قیمت‌ها، در بازار شود که امیدواریم این مهم، محقق شود. میری در ادامه بیان کرد: زمانی که محدودیت ممنوعیتی در عرضه کالای خارجی به بازار ایجاد می‌شود، بدون تردید این موضوع بر قاچاق تاثیر می گذارد. رییس اتحادیه لوازم خانگی تاکید کرد: هم‌اکنون نیروهای بازرسی و تعزیرات نظارت کامل بر این واحدهای صنفی دارند و افراد در صورت تخلف، می‌توانند آن را گزارش کنند. میری در پاسخ به این پرسش که هم‌اکنون مشکلی در تامین مواد اولیه در بازار وجود دارد یا خیر؟ گفت: تولیدکنندگان تا حدی توانسته‌اند صنایع و مواد اولیه خود را تامین کنند اما مشکلات در این زمینه هنوز مرتفع نشده است.

قطعات خودرو به‌طور ناگهانی در بازار نایاب می‌شوند

علیرضا نیک آیین رییس اتحادیه تعمیرکاران خودرو درباره شرایط بازار تعمیرکاران اظهار کرد: بازار تعمیرکاران در رکود است چرا که مراجعه نکردن مالکان خودرو از عوامل تاثیرگذار در این امر است. رییس اتحادیه تعمیرکاران خودرو در ادامه از وضعیت تعمیرکاران نسبت به سال گذشته گفت: خوشبختانه امسال این صنف، وضعیت مناسبی دارد و توانسته به آرامش برسد. نیک آیین با تاکید بر اینکه درصد قابل توجهی قطعات بی کیفیت در بازار موجود است، تصریح کرد: بسیاری از قطعات خودرو بطور ناگهانی در بازار نایاب می‌شوند؛ که این امر باعث ایجاد قیمت کاذب در بازار می‌شود. رییس اتحادیه تعمیرکاران خودرو در ادامه از تشکیل کارگروه توسط وزارت صمت خبر داد و گفت: پیشنهاد شده است که این کارگروه تشکیل شود تا فروشنده و تعمیرکار بتواند آماری از واردات کالا داشته باشند. نیک آیین با اشاره به اینکه مشکلی در قطعات یدکی خودروهای داخلی در بازار وجود ندارد، گفت: در خودروهای وارداتی، این مشکل وجود دارد و هنوز تدبیری برای آن در نظر گرفته نشده است. به گفته رییس اتحادیه تعمیرکاران خودرو، هم‌اکنون ۵ هزار واحد صنفی فعال و ۳ هزار واحد غیررسمی در تهران مشغول به فعالیتند. نیک آیین افزود: هم‌اکنون به قطعات یدکی همچون لنت ترمز و صفحه کلاژ نیاز است و خودروسازان باید برای حل این موضوع راهکاری اتخاذ کنند. گفتنی است، بخش زیادی از خودروهای چینی که روانه تعمیرگاه می‌شوند هم‌اکنون در بازار با کمبود قطعه مواجه هستند و از طرفی دیگر قطعات موجود این خودرو در بازار اصلی نبوده که پس از تعویض، عمدتا اتومبیل‌های چینی دچار مشکل می‌شوند که این امر موجب عدم نظارت کافی سازمان‌های نظارتی بر کیفیت و اصالت این قطعات وارداتی شده است.

قیمت گندم تحمیلی است نه تضمینی

رییس نظام صنفی کشاورزی و منابع طبیعی اظهار داشت: از نظر ما قیمت اعلامی دولت برای گندم فرمایشی است و نظرات کارشناسی در آن اعمال نشده است. محمدشفیع ملک‌زاده در نشست خبری در اعتراض به اعلام قیمت ۲۲۰۰ تومان برای خرید تضمینی گندم، اظهار کرد: بر اساس برآورد انجام شده قیمت خرید تضمینی هر کیلوگرم گندم با در نظر گرفتن سود کشاورزان نباید کمتر از ۲۸۶۸ تومان باشد. وی با بیان اینکه بی‌انصافی است دولت نرخ خرید تضمینی گندم را بر اساس بودجه خودش تعیین کند و آن را به کشاورز تحمیل کند، تاکید کرد: دولت با این اعلام نرخ به همه نشان داد که دستش در جیب کشاورز است و یارانه نان را از جیب کشاورزان پرداخت می کند. وی ادامه داد: این قیمت با توجه به بالاترین میانگین تولید ۴۵۰۰ کیلوگرم برآورد شده است ضمن اینکه در آن بسیاری از هزینه‌ها از جمله اجاره زمین در نظر گرفته نشده است. ملک‌زاده با تاکید بر اینکه اگر اجاره زمین را در نظر بگیریم حداقل ۲۰ تا ۳۰ درصد به قیمت برآورد شده اضافه می‌شود، افزود: علاوه بر هزینه اجاره زمین ماشین آلات بخش کشاورزی نیز افزایش قابل توجهی پیدا کرده است به نحوی که یک تراکتور از قیمت ۱۷۵ میلیون تومان به ۷۰۰ تا ۸۵۹ میلیون تومان افزایش پیدا کرده است. وی قیمت اعلامی دولت را تحمیلی به جای تضمینی توصیف کرد و افزود: از نظر ما قیمت اعلامی دولت برای گندم فرمایشی است و نظرات کارشناسی در آن اعمال نشده است. به گفته وی؛ دولت باید مبنای تعیین قیمت گندم را به روشنی بیان کند چرا که رفتاری که برای تعیین قیمت این محصول در سال گذشته داشت، نشان می‌دهد نگاه کارشناسی ندارد. ملک‌زاده یادآور شد: در سال زراعی گذشته قیمت خرید تضمینی گندم اولین بار ۱۴۷۰ تومان بار دیگر ۱۶۰۰ و در نهایت با اعتراض کشاورزان ۱۷۰۰ تومان اعلام شد که نشان از نگاه غیرکارشناسی دولت به قیمت گندم دارد. وی با انتقاد تند از عملکرد نمایندگان مجلس در موضوعات قانونی مربوط به کشاورزی و دفاع از حقوق حقه آنان، گفت: به نمایندگان اعلام می کنیم، آنهایی که از کشاورزان حمایت نکردند و از حقوق آنان دفاع نکردند را تحریم می کنیم.

به مناسبت ایجاد اتاق بازرگانی ایران و سوریه

سوریه، فرصتی بهتر از عراق

یکی از مهم‌ترین پروژه‌های این دوره اتاق بازرگانی تقویت روابط تجاری میان ایران و سوریه است. تأسیس دفتر نمایندگی مجهزی در سوریه و سپس ایجاد اتاق بازرگانی ایران و سوریه بخشی از کارهای اتاق ایران است. در شرایطی که سخت‌گیری زیادی درباره ایجاد اتاق‌های مشترک صورت می گیرد، تقویت اتاق ایران و سوریه در دستور کار هیات رییسه اتاق ایران است. بعضی می گویند سوریه می‌تواند جای عراق را در روابط تجاری ایران بگیرد. در شرایط تحریمی فعلی، عراق مهم‌ترین محل برای صادرات محصولات نهایی ایرانی است اما به گفته برخی کارشناسان سوریه می‌تواند شریکی حتی مهم‌تر از عراق باشد.

کشوری که امنیت نداشت

طی سال‌های گذشته، منطقه خاورمیانه شاهد یکی از خونین‌ترین مقاطع تاریخی خود در دوران معاصر بود. سخن از جنایات گروهک تروریستی داعش در عراق و شام است که در نهایت باعث شادمانی جبهه غرب و استکبار شد و ترس و دلهره فراوانی را در دل مسلمانان غرب آسیا ایجاد کرد.

البته بعد از گذشت مدتی افسار داعش از دست جبهه غرب نیز خارج شد و تحرکات این گروهک خونخوار، منافع غرب و ایالات متحده را نیز به مخاطره انداخت و اگر نبودند مدافعین حرم و حضور فعالانه نیروهای ایرانی، مهار و سرکوب داعشی‌ها امری ناممکن بود. به هر ترتیب پس از گذشت فراز و فرودهای بسیار این گروه سرکوب شد و البته عراق و سوریه به ویرانه‌ای مبدل شد که به تبع آبادانی و بازسازی آن مستلزم کار و تلاش مضاعف خواهد بود.

بنابر گزارشات و مطالعات انجام شده، ریسک فعالیت اقتصادی در سوریه به مراتب پایین‌تر از عراق است که البته تحلیل و بررسی علل این تفاوت، مجالی دیگر را می‌طلبد.

با توجه به اعداد و ارقام ثبت شده و آمار موجود، حجم صادرات ایران به عراق در امسال (۱۳۹۸) تاکنون ۳۸۹ میلیون دلار برآورد می‌شود که با توجه به اشتراکات مذهبی، فرهنگی و اجتماعی بغداد و تهران و وجود اراضی سرزمینی و مرزی پر وسعت، انتظار می‌رفت حجم صادرات از حیث ارزش ریالی به مراتب بیشتر از این برآورد شود.

متاسفانه در شرایطی که عراقی‌ها نیاز مبرمی به خدمات فنی و مهندسی داشتند، ترک‌ها با هوشمندی هر چه بیشتر موفق به کسب فرصت‌ها و دستاوردهای بسیار شدند.

تیز کردن دندان برای حضور در سوریه از سوی رقبای ایران

آنچنان که اخبار و شواهد موجود نشان می‌دهد، ضریب ویرانی‌های سوری به میزانی است که کشور مذکور به لقمه‌ای چرب و پر منفعت برای برخی از رقبای ایران همچون سعودی‌ها، ترک‌ها و... تبدیل شده و وقتی به تحرکات غرب در این خصوص دقت می‌شود این واقعیت مسجل می‌شود که هرگونه کم توجهی در این عرصه به ربودن گوی سبقت رقبا از ایران برای حضور اقتصادی فعالانه در دمشق و دیگر شهرهای این کشور (سوریه) منتهی خواهد شد.

بدون تردید، فضای فعلی سوریه به گونه‌ای است که می‌توان از این بستر به عنوان فرصتی ویژه برای حضور بخش خصوصی ایران در کشور مورد اشاره استفاده کرد اما دغدغه فعلی ناظر بر این واقعیت است که آیا ریسک سرمایه‌گذاری بخش خصوصی ایران در کشور سوریه معقولانه و منطقی است یا از اساس شرایط فعلی به نحوی است که تضمینی برای منتفع شدن بخش خصوصی از حیث اقتصادی در سوریه وجود ندارد.

حسن دانایی فرد، سفیر با تجربه پیشین ایران در عراق در این خصوص می گوید: شرایط فعلی و ریسک سرمایه‌گذاری در کشور سوریه در مقایسه با عراق بعد از جنگ به مراتب کمتر است و به واقع فضای شفاف‌تری در مقابل و پیش روی فعالان بخش خصوصی ایران وجود دارد و می‌باید از این شرایط به بهترین نحو ممکن بهره‌برداری شود.

با همه این اوصاف، رتبه ایران از حیث فعالیت اقتصادی در کشور سوریه مطلوب و معقول به نظر نمی‌رسد.

در این میان، کشور ترکیه با صادرات یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون دلاری، چین با صادرات یک میلیارد و یکصد میلیون دلاری، امارات با ۹۶۸ میلیون دلار و ایران با ۱۷۲ میلیون دلار (پیرو آمار منعکس شده از سوی گمرک جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۹۶) در رتبه هشتم صادرات به سوریه قرار دارد و این در شرایطی است که نقش ایران در مقابله با داعشی‌ها در کشور سوریه غیرقابل انکار است.

یکی از خلأهای بزرگ در طول تاریخ روابط تجاری ایران و سوریه در سه مقطع پیش از انقلاب، پس از انقلاب و پس از خروج تروریست‌ها در سوریه، به کم رنگ بودن فعالیت اقتصادی بخش خصوصی در این کشور معطوف می‌شود.

برش

شناسایی فرصت‌های تجاری در سوریه و پروژه‌های موجود برای سرمایه‌گذاری و نیازهای کالایی و زیرساختی این کشور از نکات بسیار مهمی است که تجار و فعالان اقتصادی باید بطور کارشناسی شده به آن اهتمام بورزند تا بتوان از پتانسیل‌های بالقوه این کشور جهت گسترش مناسبات تجاری و نیز رشد و توسعه اقتصادی کشور بهره برد

با وجود احصاء آمار یک میلیارد دلاری تجارت ایران وسوریه در مقاطع اشاره شده، عمده فعالیت مذکور به واسطه فعالیت اقتصادی ایران با سوری‌ها در قالب و محوریت دولتی حاصل شده است.

راه‌اندازی خط تولید خودرو، شیشه و... از نمودهای فعالیت اقتصادی در سوریه به شمار می‌رود اما با توجه به نقش آفرینی ایران در دوران حضور داعشی‌ها در این کشور مطلوب و رضایت بخش به نظر نمی‌رسد و می‌طلبید به نحوی برنامه‌ریزی شود تا حضور بخش خصوصی ایران در کشور سوریه پر رنگ‌تر و برجسته‌تر برآورد شود.

سهم ناچیز ایران از حضور اقتصادی در سوریه

آنچنان که گزارشات منعکس شده در رسانه‌ها نشان می‌دهد، سهم ایران از حضور در اقتصاد سوریه تنها ۳ درصد برآورد می‌شود که قطعا این عدد و رقم بسیار اندک، محدود و ناچیز به نظر می‌رسد.

بررسی‌های انجام‌شده حاکی از نیاز ۵۰۰ میلیارد دلاری عراق و سوریه به سرمایه‌گذاری برای آبادانی و بازسازی است، عدد و رقمی قابل توجه که در صورت تحقق و حصول آن، اقتصاد ایران جهشی قابل توجه را تجربه می‌کند، اما حضور ۳ درصدی ایران در سوریه و ۱۳ درصدی در عراق به روشنی حاکی از ضعف جدی حضور ایران در عرصه اقتصادی بغداد و دمشق است.

در این میان، خبری نوید بخش طی هفته‌های گذشته به گوش رسید مبنی بر اینکه اتاق مشترک اقتصادی ایران و سوریه در کشور مذکور برگزار شد و قطعا در صورت استمرار برگزاری این جلسات، ضریب ارتقای فعالیت اقتصادی ایران به نحو شایسته‌تری فراهم خواهد شد. تاسیس بانک، فی ما بین از سوی دو کشور در خاک یکدیگر (خاک ایران و سوریه) خبر نوید بخش دیگر بود که قطعا در تسهیل فعالیت اقتصادی مثمر ثمر خواهد بود.

در همین رابطه رییس هیات‌مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان تهران گفت: راه‌اندازی اتاق مشترک ایران و سوریه می‌تواند گام موثری در راستای بازسازی زیرساخت‌های تخریب شده در این کشور باشد.

مهدی کریمی تفرشی می گوید امضای سند راهبردی همکاری بین ایران و سوریه پس از سرنگونی داعش و برقراری امنیت نسبی در این کشور فرصتی را برای حضور بازرگانان و تجار ایرانی در این کشور و گسترش همکاری‌های دوجانبه فراهم کرد. حضور ایران در پروژه‌های بازسازی این کشور و فعال‌سازی زیرساخت‌های چرخه تولید در سوریه با محوریت بخش خصوصی از جمله فرصت‌های مشارکت ایران در این کشور و استفاده از فرصت‌های بالقوه تجاری و اقتصادی در سوریه است. رییس هیات‌مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان تهران گفت: خدمات فنی و مهندسی، صنعتی، کشاورزی، مواد غذایی و دارویی، سرمایه‌گذاری در پروژه‌های بر زمین مانده سوریه، ساختمان‌سازی، پل‌سازی، حمل‌ونقل، احداث نیروگاه از مهم‌ترین زمینه‌های ورود فعالان بخش خصوصی و سرمایه‌گذاری در این کشور است.

وی افزود: اما حضور فعالان بخش خصوصی در سوریه و گسترش صادرات به این کشور پیش نیازهایی را می‌طلبد که متاسفانه محدودیت‌های موجود موانعی را بر سر راه بهره‌مندی از فرصت‌های ایجاد شده قرار داده است.

تفرشی ادامه داد: عدم امکان نقل‌وانتقالات پولی، چالش‌های موجود در مسیر صادرات کالاهای ساخته شده، هزینه‌های سنگین حمل و نقل، نبود خط اعتباری مناسب و اجرا نشدن توافق تجارت آزاد با سوریه از مهم‌ترین عوامل محدودکننده‌ای است که باعث شده تجار و سرمایه‌گذاران ایرانی نتوانند حضور تاثیرگذاری در پروژه‌های اقتصادی سوریه در قالب ساخت‌وساز، بازسازی و افزایش حجم مبادلات تجاری داشته باشند.

ریاست هیات‌مدیره تعاونی تولیدکنندگان محصولات غذایی گفت: نبود خط اعتباری مناسب و اجرا نشدن توافق تجارت آزاد با سوریه مشکلات زیادی را به بازرگانان وارد کرده است. راه زمینی برای انتقال کالا به سوریه بسیار محدود است، باید از مسیر کشتیرانی برای حمل کالاها استفاده کنند که این روش انتقال کالا هزینه‌های بالایی را به بازرگانان تحمیل کرده است. همچنین تجار ایرانی نمی‌توانند پول محصولات صادراتی خود به سوریه را به سهولت دریافت کنند.

وی در ادامه گفت: آنچه مسلم است برای گسترش همکاری‌های تجاری دو کشور لازم است سوریه با وجود تحریم‌های موجود گام‌های موثری در راستای رفع موانع از جمله تسهیل نقل و انتقالات پولی و بانکی و نیز اجرایی نمودن توافق تجارت آزاد ایران با سوریه بردارد.

همچنین معافیت‌های مالیاتی می‌تواند مشوقی برای سرمایه‌گذاران در اقتصاد این کشور باشد. راه‌اندازی اتاق مشترک ایران و سوریه می‌تواند گام موثری در راستای بازسازی زیرساخت‌های تخریب شده در این کشور باشد.

کریمی تفرشی افزود؛ در حال حاضر سوریه نیازهای متعددی دارد که شرکت‌های ایرانی می‌توانند آنها را بر طرف کنند. سوریه فرصت مناسبی برای صادرات مجدد است و در این حوزه سوریه کشور ارزانی به شمار می‌رود که فعالان اقتصادی ایران می‌توانند از آن بهره ببرند.

وی در آخر گفت؛ شناسایی فرصت‌های تجاری در سوریه و پروژه‌های موجود برای سرمایه‌گذاری و نیازهای کالایی و زیرساختی این کشور از نکات بسیار مهمی است که تجار و فعالان اقتصادی باید بطور کارشناسی شده به آن اهتمام بورزند تا بتوان از پتانسیل‌های بالقوه این کشور جهت گسترش مناسبات تجاری و نیز رشد و توسعه اقتصادی کشور بهره برد.

در دیدار سفیر هند و رییس اتاق بازرگانی تهران مطرح شد

ضرورت توسعه روابط دوجانبه بی‌واهمه از تحریم

سفیر کشور هندوستان در ایران و رییس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران در ملاقاتی که در محل اتاق بازرگانی تهران انجام شد، به بررسی وضعیت روابط تجاری دوجانبه، اثرگذاری تحریم‌ها و راه‌های حفظ سطح مبادلات و افزایش آن از طریق بنگاه‌های کوچک و متوسط که دچار مانع بزرگ تحریم نیستند، پرداختند.

گدّام درمندرا و مسعود خوانساری در این ملاقات، مسائل مختلفی چون اثرگذاری تحریم‌ها بر روابط تجاری، فروش نفت خام ایران به هند، سازوکار روپیه-ریال، بندر چابهار و توسعه آن، کریدور شمال به جنوب برای انتقال محموله‌های صادراتی هند به دیگر کشورها و... را بررسی کردند و بر لزوم تلاش دولت و بخش خصوصی هر دو کشور برای تسهیل مبادلات و توسعه روابط تجاری تاکید کردند.

سفیر هند در آغاز این دیدار با ابزار خوشحالی از نخستین حضورش در پارلمان بخش خصوصی پایتخت، به دیدارها و ملاقات‌های رییس جمهور ایران و نخست‌وزیر هند در ایران و هندوستان و همچنین دیدار اخیر در حاشیه مجمع عمومی سازمان ملل اشاره کرد و گفت: طی پنج سال گذشته، تصمیمات مهم زیادی در رده‌های بالای حاکمیتی دو کشور گرفته شده است که اجرایی کردن آن بر عهده ماست. بر این باورم که باید آینده‌نگری داشته باشیم و همانطور که روابط دو کشور به سمت توسعه و فزونی است، برنامه‌های بیشتر و بلندمدت‌تری برای توسعه روابط تدوین کنیم و این مرحله‌ای است که اتاق‌های بازرگانی به ویژه اتاق تهران باید در آن نقش‌آفرینی کنند.

گدّام درمندرا با تاکید بر لزوم تمرکز جدی دو طرف بر توسعه روابط و غلبه بر موانع موجود در این راه افزود: روابط دیرینه ایران و هند باعث شده است که دو طرف شناخت خوب و نسبتا کاملی از هم داشته باشند و همین شناخت منجر به تسریع کار در ایجاد و راه‌اندازی سازوکار مالی بین دو طرف شد. با این حال هنوز معتقدم با توجه به مشکلاتی که در نتیجه تحریم پیش آمده و امکان فعالیت را از شرکت‌های بزرگ هندی ساقط کرده است، باید برای آشنایی شرکت‌های کوچک و متوسط دو کشور بیشتر تلاش کنیم و برنامه‌هایی تدارک ببینیم.

او با اشاره به برخی مشکلاتی که بابت محدود شدن خرید نفت خام از ایران برای هند ایجاد شده است، گفت: سخت شدن خرید نفت خام از ایران باعث شده است دو پالایشگاه بزرگ هند در حال حاضر با ظرفیتی بسیار کمتر از ظرفیت اسمی خود فعالیت کنند و این مشکلی است که دو طرف باید برای حل آن تلاش داشته باشند. از طرفی برای توسعه روابط غیرنفتی نیز می‌توان سبد معاملاتی که اکنون بین دو کشور تعریف شده است را بزرگ‌تر کرد و کالاهای بیشتر و متنوع‌تری به آن وارد کرد. برای من بسیار جالب بود که گزارش‌هایی خواندم که عنوان کرده بود صادرکنندگان ایرانی تجارت خود را متنوع کرده و افزایش داده‌اند.

درمندرا همچنین به بندر چابهار به عنوان یکی از مراکز سرمایه‌گذاری هند در ایران اشاره کرد و ادامه داد: بندر چابهار و کریدور شمال به جنوب برای ما بسیار اهمیت دارد. من ملاقات‌ها و دیدارهای متعددی با سفرای کشورهای مختلف داشته‌ام که برای تبادل اطلاعات صورت گرفته است تا بتوانیم مبادله کالا از طریق این کریدور را شروع کنیم. این مسیر می‌تواند ایران را به هاب لجستیک و حمل‌ونقل کالاهای صادراتی کشورهای مختلف تبدیل کند. ما حتی می‌توانیم از همین طریق کالاهای ایرانی را به شرق اروپا صادر کنیم.

سفیر هند همچنین توضیح داد که بعضی از سفرای کشورهای منطقه را نیز به استفاده و بهره‌برداری از بندر چابهار ترغیب و تشویق کرده است که امور تجاری و حمل‌ونقل کالاهای خود را از طریق این بندر و خاک ایران انجام دهند. او افزود: من به عنوان سفیر وظیفه دارم در جهت بهبود و توسعه روابط دو کشور تلاش کنم و نه فقط در حوزه انرژی، بلکه حوزه تجارت غیرنفتی و حمل‌ونقل نیز برای ما اهمیت بالایی دارد. تحریم‌ها اگر چه پذیرفتنی نیست اما به نظر می‌رسد باعث شده ایران نگاهش به سمت شرق برگردد و متوجه کشورهایی چون هند، چین، سنگاپور، مالزی، ژاپن، کره‌جنوبی و ... شود. این کشورها رشد اقتصادی بالایی دارند و خودشان نیز بازارهای مصرفی بزرگی هستند.

گدّام درمندرا با اشاره به روابط تجاری هند با کشورهای آسیای شرقی گفت: در حال حاضر روابط تجاری هند و چین، بدون احتساب خدمات، به ۹۰ میلیارد دلار و با ژاپن به ۸۰ میلیارد دلار می‌رسد. تاکید کنم که این ارقام صرفا مربوط به تجارت کالایی است و خدمات در آن لحاظ نشده است. ایران نیز می‌تواند سهم بالایی در تجارت با این کشورها داشته باشد.

او با بیان این توضیح که اقتصاد هند مبتنی بر فعالیت بخش خصوصی، بنگاه‌های داخلی و شرکت‌های چندملیتی است، گفت: فشار و تاثیر دولت روی بخش خصوصی و تصمیمات آنها اندک است. ممکن است شرکت‌های بزرگی که سرمایه‌های چند میلیاردی دارند و سهام‌دار بنگاه‌های بزرگی در اروپا و امریکا هستند، برای دوری از ریسک تجاری، فعلا وارد رابطه آشکار تجاری با ایران نشوند اما دولت هم‌چنان باید برای تسهیل روابط تلاش کند. ما تماس‌های متعددی با سفیر ایران در هند داریم تا بتوانیم روابطی مصون از تحریم‌ها ایجاد کنیم.

کلید توسعه روابط، ایجاد روابط بانکی است

رییس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران نیز با خوشامدگویی به سفیر هند برای حضور در اتاق تهران به صعودی بودن روابط دوجانبه ایران و هند تا قبل از تحریم‌ها اشاره داشت و گفت: پیش‌تر سطح روابط تجاری نفتی و غیرنفتی دو کشور به حدود ۱۵ میلیارد دلار هم رسیده بود که با اثرگذاری تحریم این میزان به‌شدت کاهش یافته است. تجارت نفت خام و روابط بانکی بین دو کشور برای مبادلات غیرنفتی در اثر تحریم‌های سخت و ناعادلانه دچار محدودیت شده است اما اگر بتوان برای روابط مالی بین دو کشور، راه مناسبی پیدا کرد، سطح مبادلات می‌تواند مجدد افزایش و حتی جهش پیدا کند.

مسعود خوانساری نیز با تایید شناخت نسبتا کامل طرفین از یکدیگر عنوان کرد که اتاق تهران آمادگی لازم برای برگزاری برنامه‌های مختلف در جهت آشنایی بخش خصوصی و تشکل‌های اقتصادی دو کشور دارد.

او گفت: سال گذشته بود که برنامه‌ای با حضور سفیر هند و تجار ایرانی و هندی در اتاق تهران برگزار شد که طی آن موانع موجود در تجارت بین دو کشور مطرح و بررسی شد و این امکان وجود دارد که این قبیل برنامه‌ها هر شش ماه یک‌بار برگزار شود تا موانع عملیاتی موجود در راه مبادلات تجاری شناسایی و برای رفع آن تلاش شود.

او افزود: اتاق همچنین این آمادگی را دارد تا با نهادهای دولتی ایران برای تسریع در حل مشکلات و برطرف کردن موانعی که برای تجار و بازرگانان هندی وجود دارد، وارد گفت‌وگو و تعامل شود.

رییس اتاق تهران همچنین با اشاره به بندر چابهار عنوان کرد که به نظر می‌رسد روند توسعه این بندر هم‌چنان کند پیش می‌رود و تعداد محموله‌هایی که تاکنون از این طریق جابه‌جا شده بسیار اندک است.

او افزود: ایران همواره به شرق و کشورهایی که ظرفیت بالایی برای همکاری تجاری دارند، توجه زیادی داشته است. درست است که اخیراً تحریم‌های ناعادلانه علیه ایران به‌شدت افزایش یافته است اما اقتصاد ایران حداقل دو دهه است که تحت تحریم فعالیت می‌کند و با این حال توانسته رشد و توسعه داشته باشد. به‌طور قطع اگر تحریم‌ها دسترسی اقتصاد ایران به بازارهای بین‌المللی را محدود نمی‌کرد و هزینه مبادله را افزایش نمی‌داد، ایران بین ۱۰ تا ۱۵ اقتصاد بزرگ دنیا بود.

مسعود خوانساری افزود: اقتصاد ایران به عنوان کشوری که مدت‌های زیادی تحت تحریم بوده قابل مقایسه با دیگر کشورهایی که آزادانه روابط تجاری داشته و سرمایه خارجی جذب کرده‌اند، نیست. اکنون هم معتقدیم کشورهایی چون هند و اقتصادهای بزرگ شرق آسیا باید محافظه‌کاری را کنار بگذارند و یک شریک خوب و با ظرفیت بالا مانند ایران را از دست ندهند.

درست است که حجم بالای روابط شرکت‌های بزرگ هندی با امریکا ریسک همکاری با شرکت‌های ایرانی را برایشان بالا برده است اما هم می‌توان مکانیسم‌هایی برای حفظ همکاری‌های موجود ایجاد کرد و هم بنگاه‌های کوچک و متوسط دو کشور را فعال‌تر کرد.

مسعود خوانساری ادامه داد: ایران تحت شدیدترین تحریم‌ها بوده اما هم‌چنان به روند خودش ادامه می‌دهد. تجارت خارجی بسیار سخت شده اما فعالان اقتصادی راه خودشان را پیدا می‌کنند. ایران یک‌تنه در برابر زیاده‌خواهی امریکا ایستاده است در حالی که می‌بینیم حتی اقتصادهای بزرگی چون هند نیز پالایشگاه‌هایش از خرید نفت خام برای انجام فعالیت خود ناتوان شده‌اند. همانطور که امریکا با چین دچار مشکل شد، با رشد روزافزون هند، به زودی ایالات متحده برای هند نیز تعرفه و محدودیت وضع می‌کند.

تولیدکنندگان فرآورده: ساز و کار تعیین قیمت نفت بی‌ضابطه است

مطالبات فعالان بازار ۶ میلیارد دلاری صادرات ایران

گروه انرژی | نادی صبوری |

نوسانات اخیر قیمت نفت، باعث ایجاد مشکلاتی در وضعیت کسب و کار تولیدکنندگان هیدروکربور در ایران شده است. چطور؟ نمایندگان این صنف مدعی هستند که به خاطر فرمول و روش فعلی تعیین قیمت خوراک آنها، بعضا قیمتی بالا برایشان در نظر گرفته می‌شود در حالی که آنها نمی‌توانند قیمت صادراتی‌شان را بالا ببرند. طبق آمارهای رسمی در حال حاضر در ایران ۲۰۰ کارخانه فعال هیدروکربور در حال فعالیت هستند. حالا نمایندگان این صنف تلاش می‌کنند این موضوع را مطرح کنند که فرمول فعلی فروش نفت به پالایشگاه‌های داخلی زمینه‌ساز از دست رفتن مشتریان خارجی محصولات آنها شده است. در واقع آنها خواهان نقش‌پذیری شرکت ملی نفت در راستای روشی ضابطه‌مندتر در ارایه تخفیف‌ها به پالایشگاه‌های داخلی هستند، روشی که حالت غیر ضابطه‌مندش از نظر هیدروکربوری‌ها فاقد ابزار لازم برای انتقال تخفیف‌ها به این دسته تولیدکنندگان است. البته در این میان پیشنهاد فعلی صادرکنندگان فرآورده نفتی به معنای کاهش ۲۰ درصدی درآمد دولت از محل فروش نفت به پالایشگاه‌ها است. هیدروکربوری‌ها سالانه حدود ۶ میلیارد دلار صادرات دارند.

دیروز اعضای هیات‌مدیره اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفتی در یک نشست خبری مطالبه این اتحادیه در خصوص تغییر رویکرد نسبت به قیمت فروش نفت به پالایشگاه‌های داخلی را مطرح کردند. حمید حسینی سخنگوی این اتحادیه در تشریح مواضع این صنف عنوان کرد: «وضعیت فعلی که شرکت ملی نفت خود را به این دلیل که پالایشگاه‌ها خصوصی شده‌اند از قیمت‌گذاری کنار می‌کشد ابهامات فراوانی را ایجاد کرده است» او در ادامه عنوان کرد: «اکنون این طور است که شرکت ملی نفت تا زمان مجامع دست نگه می‌دارد و آن موقع ناگهان تخفیفی بزرگ برای خریداران داخلی نفت قائل می‌شود، این اما باعث می‌شود که این تخفیف‌ها به صنایع پایین‌دستی منتقل نشود»

حمید حسینی ریشه این چالش را در «رابطه مالی شرکت ملی نفت» و «پالایشگاه‌ها» می‌داند و می‌گوید: «دولت باید با پالایشگاه‌ها قرارداد کارگزاری ببندد و بعد در ازای هر بشکه نفت که پالایش می‌شود به آنها کارمزد بدهد. در آن وضعیت مشکلات فعلی از بین خواهند رفت»

دولت ایران روزانه ۲ میلیون و ۱۲۰ هزار بشکه نفت خام به پالایشگاه‌های داخلی ایران می‌فروشد. با در نظر گرفتن نرخ فعلی ارز این به معنای درآمد روزانه ۱۱۶۶ میلیارد تومانی از این محل است. حالا مطالبه تولیدکنندگان هیدروکربور این است که دولت در فروش نفت به پالایشگاه‌ها قیمت را تغییر دهد تا بعد در ادامه پالایشگاه‌ها نیز محصولاتشان را به هیدروکربوری‌ها با قیمت کمتری ارایه دهند. این اما در نهایت به این معناست که درآمدی که دولت در حال حاضر از محل فروش نفت به داخلی‌ها دارد با ۲۰ درصد کاهش روبرو شود.

سعید رفیعی‌فر دبیر کل اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفتی اما در پاسخ به این پرسش «تعادل» که دولت چطور باید با این کاهش روبرو شود می‌گوید: «مساله این است که درآمد دولت از این محل نسبت به زمانی که ارز ۴۲۰۰ تومان بود با حدود روزانه ۷۰۰ میلیارد تومان افزایش روبرو شده است»

به نظر می‌رسد جرقه مطالبه برای کم کردن قیمت نفت در فرمول ارایه به پالایشگاه‌ها از جایی در ذهن هیدروکربوری‌ها خورده است که چند جمع و تقسیم برای آنها مسجل کرده که قیمتی که نفت ایران به مشتریان خارجی‌اش فروش می‌رود در مدت اخیر با تخفیف همراه بوده است. بر اساس مصوبه دولت از ۲۹ مهر سال ۹۷ قیمت‌گذاری فرآورده‌های نفتی به بخش خصوصی و پالایشگاه‌ها تفویض شد.

آن‌طور که سعید رفیعی‌فر می‌گوید به دنبال جلساتی که در این انجمن با حضور نمایندگان بخش‌های مختلف برگزار شده است، تغییراتی در نرخ خوراک واحدهای هیدروکربوری اعمال شده اما وضعیت همچنان از نظر تولیدکنندگان فراورده رضایت‌بخش نیست.

خرداد ماه امسال ناصر عاشوری دبیر کل انجمن صنفی پالایشی گفته بود که انجمن در جهت شفافیت بیشتر، نمایندگان دستگاه‌های نظارتی را به کمیسیون نرخ‌گذاری خود دعوت می‌کند تا گزارشی از نحوه کشف قیمت و چگونگی تعیین قیمت این فرآورده‌ها ارایه دهد.

حمید حسینی سخنگوی اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفتی اما در نشست خبری دیروز این موضوع را مطرح می‌کند که پالایشی‌ها با وجود اینکه صورت‌های مالی‌شان از سودهای خوبی حکایت دارد، مشکلاتشان را به پایین‌دستی‌ها منتقل می‌کنند.

او به این موضوع اشاره می‌کند که شرکت ملی نفت تا نزدیک مجامع شرکت‌های پالایشی قیمتی که قرار است به آنها داده شود را مشخص نمی‌کند تا امکان اینکه تخفیف‌ها زنجیره‌وار به صنایع پایین‌دست هم منتقل شود فراهم آید. انتقاد از نحوه در نظر گرفتن تخفیف برای نفت پالایشگاه‌های داخلی مورد اشاره سعید رفیعی‌فر هم قرار می‌گیرد او می‌گوید: «اینکه می‌آیند و آخر سال مالی برای پالایشگاه‌ها ناگهان تخفیف در نظر می‌گیرند هیچ فایده‌ای ندارد، اعداد بی‌ضابطه نباید پرداخت شود و اگر حمایتی هست باید مداوم و قانونمند باشد».

آسیبی که از نوسانات اخیر قیمت نفت بر فعالیت هیدروکربوری‌ها وارد شده باعث شده است تولیدکنندگان این بخش آن‌طور که خودشان می‌گویند یک بار دیگر خلأ وجود «رگولاتور» را در تنظیم قوانین و مقررات احساس کنند. رفیعی‌فر می‌گوید که اگر رگولاتوری‌ای که در آن نقش‌های مختلف نماینده وجود داشته باشد تاسیس شود این مشکلات حل می‌شوند. حمید حسینی اما این موضوع را مطرح می‌کند که نه مجلس و نه دولت علاقه‌ای ندارند که از اختیاراتشان کاسته شود. صادرکنندگان هیدروکربور در سال‌های اخیر در اغلب موارد سیاست‌های ارزی و ساز و کارهای تعیین قیمت را به ضرر خود توصیف کرده‌اند.

برنت در کانال ۵۹ دلار قرار گرفت

احیای قیمت نفت با کاهش تولید

گروه انرژی |

با وجود آنکه قیمت نفت دیروز روند صعود داشت، اما به دلیل افت شدیدی که در ساعات پایانی معاملات روز دوشنبه تجربه کرد، در مجموع نتوانست به سطح ۶۰ دلار و ۲۲ سنت در هر بشکه، یعنی همان سطح قیمتی پیش از حملات پهپادی حوثی‌های یمن به تأسیسات نفتی آرامکوی عربستان برسد. قیمت‌ها روز دوشنبه در پی احیای کامل تولید نفت عربستان شدیدترین افت را طی سه ماه گذشته تجربه کرد، اما انتشار گزارش‌هایی درباره کاهش تولید ماهانه نفت اوپک، و کاهش تولید نفت امریکا و روسیه در بازه زمانی سه‌ماهه به احیای قیمت‌ها در روز سه‌شنبه کمک کرد. اوپک، امریکا و روسیه در مجموع حدود نیمی از نفت خام جهان را تولید می‌کنند. بهای معاملات آتی نفت برنت دیروز ۶۳ سنت یا ۱.۰۶ درصد افزایش یافت و به ۵۹ دلار و ۸۸ سنت در هر بشکه رسید. این شاخص نفتی در پایان معاملات روز دوشنبه با ۵۹ دلار و ۲۵ سنت در هر بشکه بسته شده بود. بهای معاملات آتی وست تگزاس اینترمدیت امریکا نیز روز سه‌شنبه ۵۸ سنت یا ۱.۰۷ درصد افزایش یافت و به ۵۴ دلار و ۵۶ سنت در هر بشکه رسید. دیلیوتی آی نیز روز دوشنبه با ۵۳ دلار و ۹۸ سنت در هر بشکه بسته شده بود.

قیمت‌های نفت روز سه‌شنبه در پی گزارش‌هایی که از کاهش عرضه تولیدکنندگان بزرگ جهان در سه ماهه سوم امسال خبر داد، بهبود یافت. شاخص‌های قیمت نفت تحت تأثیر کندی رشد اقتصاد جهانی، جنگ تجاری امریکا و چین و احیای تولید نفت از سوی عربستان، روز دوشنبه بزرگ‌ترین کاهش سه ماهه را ثبت کردند. مقام‌های آرامکو پیش‌تر اعلام کرده بودند که پایان ماه سپتامبر (یعنی روز دوشنبه) زمان احیای کامل تولید نفت آنان خواهد بود.

مدیر بازوی بازرگانی آرامکو روز دوشنبه اعلام کرد شرکت نفتی دولتی آرامکوی سعودی تولید کامل نفت خود را احیا کرده و ظرفیتش را به سطح پیش از حملات هوایی به تاسیساتش در ۱۴ سپتامبر رسانده است. عربستان سعودی در آگوست حدود ۹.۷۸ میلیون بشکه در روز نفت تولید کرد.

ابراهیم البوعینین در کنفرانسی در شهر فجیره امارات متحده عربی اعلام کرد: تا ۲۵ سپتامبر ما توانستیم ظرفیت تولید نفت را به سطح پیش از حملات احیا کنیم.

حملاتی که تاسیسات نفتی ابقیق و خریص را هدف گرفتند، باعث جهش قیمتهای نفت، آتش‌سوزی و خسارات گسترده‌ای شدند که تولید نفت عربستان سعودی را به میزان ۵.۷ میلیون بشکه در روز کاهش داد.

به گزارش ایسنا، عربستان سعودی در آگوست حدود ۹.۷۸ میلیون بشکه در روز نفت تولید کرده بود. منابع آگاه هفته گذشته به رویترز اظهار کرده بودند ظرفیت تولید نفت آرامکو به ۱۱.۳ میلیون بشکه در روز بهبود یافته است.

طبق نظرسنجی رویترز، قیمتهای نفت احتمالا ثابت خواهند ماند و میانگین قیمت نفت برنت امسال ۶۵ دلار و ۱۹ سنت و وست تگزاس اینترمدیت ۵۷ دلار و ۹۶ سنت در هر بشکه خواهد بود.

میانگین قیمت نفت برنت از ابتدای امسال تاکنون ۶۴ دلار و ۷۲ سنت و وست تگزاس اینترمدیت ۵۸ دلار و ۱۳ سنت بوده است.

به گفته جفری هالی، تحلیلگر ارشد شرکت OANDA در سنگاپور، هر گونه افزایش قیمت نفت با حضور فروشندگان متعدد روبرو خواهد شد زیرا کندی رشد اقتصاد جهانی و بهبود تولید نفت عربستان سعودی عوامل دیگر را تحت الشعاع قرار داده است.

با این حال نظرسنجی رویترز در روز سه‌شنبه نشان داد تولید نفت اوپک که متشکل از ۱۴ کشور است، در سپتامبر به ۲۸.۹ میلیون بشکه در روز رسید که ۷۵۰ هزار بشکه در روز در مقایسه با اوت کاهش داشت و پایین‌ترین تولید ماهانه از سال ۲۰۱۱ به این طرف بود.

به دلیل افت شدید تولید نفت عربستان در سپتامبر، نرخ پایبندی ۱۱ عضو اوپک به توافق کاهش تولید که قرار است تا مارس سال ۲۰۲۰ اجرا شود، در این ماه به ۲۱۸ درصد رسید که بسیار بالاتر از ۱۳۱ درصد در آگوست بود.

بزرگ‌ترین کاهش تولید به میزان ۷۰۰ هزار بشکه در روز، مربوط به عربستان سعودی بود که ۹.۰۵ میلیون بشکه در روز تولید کرد. البته کاهش تولید این کشور بزرگ‌تر بود اما شرکت نفتی آرامکوی سعودی با برداشت از ذخایر نفت خود، این کاهش را محدود کرد. منابع آگاه به رویترز گفتند تولید عربستان سعودی بین ۸.۵ تا ۸.۶ میلیون بشکه در روز بود. در میان سایر اعضای اوپک، عراق صادراتش از بنادر جنوبی و شمالی را محدود کرد اما نیجریه عرضه خود را اندکی افزایش داد و همچنان بالاتر از سقف توافق شده با اوپک نفت تولید می‌کند. همچنین لیبی با افزایش تولید میدان الشراره، نفت بیشتری تولید کرد. در میزان عرضه امارات متحده عربی تغییر چندانی به وجود نیامد اما کویت تولید خود را اندکی افزایش داد.

تولید امریکا و روسیه که دو تولیدکننده بزرگ نفت جهان هستند در جولای و سپتامبر کاهش داشت. تولید نفت روسیه در فاصله اول تا ۲۹ سپتامبر به ۱۱.۲۴ میلیون بشکه در روز رسید که همچنان بالاتر از سهمیه تولید این کشور تحت توافق محدودیت عرضه اوپک پلاس است. اداره اطلاعات انرژی امریکا نیز اعلام کرد تولید نفت خام امریکا در جولای به دلیل کاهش تولید فراساحلی در خلیج مکزیکو، ۲۷۶ هزار بشکه در روز کاهش پیدا کرد و به ۱۱.۸۱ میلیون بشکه در روز رسید. تولید نفت امریکا در آوریل به پیک ۱۲.۱۲ میلیون بشکه در روز صعود کرده بود.

بر اساس گزارش رویترز، نظرسنجی مقدماتی نشان داده است که ذخایر نفت خام امریکا در هفته گذشته ۱.۱ میلیون بشکه رشد کرده است.

با همکاری مدیریت اکتشاف نفت و پژوهشگاه نفت انجام شد

تهیه نقشه مناطق امیدبخش نفتی در دشت آبادان

ایسنا |

محققان پژوهشگاه صنعت نفت با همکاری کارشناسان مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت، در مطالعات اخیر خود، نقشه‌های مناطق امیدبخش و پُر پتانسیل نفتی را برای چهار سازند مخزنی در ناحیه دشت آبادان تهیه کردند. جواد هنرمند، مجری طرح مطالعه یکپارچه افق‌های مخزنی دشت آبادان، منطقه دشت آبادان را منطقه‌ای مهم به لحاظ وجود میادین بزرگ و مشترک نفتی و همچنین ساختارهای اکتشافی دانست و گفت: میادین «آزادگان»، «یادآوران» و «یاران» از جمله میادین بزرگ نفتی مشترک میان ایران و عراق در دشت آبادان هستند. ضمن آنکه میدان نفتی «جفیر» و «دارخوین» نیز به عنوان میادین مستقل در این منطقه قرار دارند. وی وجود ساختارهای اکتشافی را از دیگر مزایای دشت آبادان دانست و یادآور شد: این منطقه افزون بر تمرکز فعالیت‌های ازدیاد برداشت و توسعه میادین تولیدی، از نظر اکتشافی نیز حائز اهمیت بوده و بر این اساس مطالعات زیادی از سوی مدیریت اکتشاف در این منطقه صورت گرفته است، ولی تاکنون مطالعات و مدل‌سازی‌های یکپارچه در این ناحیه انجام نشده بود.

هنرمند یادآور شد: مدل‌سازی‌های انجام شده در این مطالعات شامل «زمین‌شناسی»، «ژئوفیزیکی» و «مخزنی» می‌شود و نتایج این مطالعات به شکل یکپارچه و در قالب نقشه‌های پتانسیل نفتی در چهار سازند منطقه دشت آبادان ارایه شد. به گفته مجری طرح، این مطالعات برای چهار سازند انجام شد و برای هر لایه مخزنی از این سازندها، نقشه‌هایی تهیه و در آن بهترین مناطق دشت آبادان به لحاظ پتانسیل نفتی تعیین شده است.

وی با بیان اینکه بر اساس نقشه‌های به دست آمده برخی از نقاط بهینه پتانسیل نفتی در مناطقی است که چاه حفاری شده و در حال تولید است، ادامه داد: برخی نقاط امیدبخش دیگر نیز که در حاشیه این مخازن یا در مناطقی است که اصلا چاهی حفاری نشده است، جاهایی است که می‌تواند پتانسیل خوبی برای استخراج نفت داشته باشد و البته تولید آن نیازمند انجام مطالعات دقیق‌تر یا حفر چاه اکتشافی است. هنرمند، میادین تولیدی دشت آبادان را از نوع میادین تاقدیسی و بزرگ دانست و تاکید کرد: شناسایی مناطق با پتانسیل مناسب هیدروکربنی در این ناحیه که غالبا از نوع نفتگیرهای مرکب (چینه‌ای-ساختمانی) هستند، مستلزم به کارگیری روش‌های تلفیقی و جدید بود.

به گفته وی، نتایج به دست آمده از این مطالعات هم برای مدیریت اکتشاف و هم برای شرکت‌های متولی توسعه میادین منطقه، کاربردی است.

هنرمند، ابعاد منطقه مورد مطالعه را ۲۴۰ کیلومتر در ۸۰ کیلومتر ذکر کرد و ادامه داد: ضرورت انجام این مطالعات اهمیت اکتشاف مخازن جدید نفتی و توسعه میادین تولیدی منطقه بوده است.

وی با اشاره به روش‌های انجام این مطالعات یکپارچه، افزود: اگرچه مجموعه‌ای از روش‌های زمین‌شناسی، پتروفیزیک، ژئوفیزیک، ژئوشیمی مخزن، مهندسی مخزن و مدل‌سازی مورد استفاده قرار گرفته شده است، ولی مهم‌ترین تکنیک مورد استفاده در این مطالعات، تلفیق نتایج روش‌های متنوع مطالعاتی بوده است.

این محقق با تاکید بر اینکه در این مطالعات سعی شده است تا از مطالعات مجزا پرهیز شود، گفت: این مطالعات با همکاری تیم‌های تحقیقاتی با تخصص‌های مختلف و نتیجه مطالعات گروهی و تلفیقی بوده است.

هنرمند با اشاره به مطالعات ژئوفیزیکی انجام شده در این تحقیق، توضیح داد: رودخانه کارون از میانه دشت آبادان عبور می‌کند و میادینی که در غرب کارون قرار دارند اطلاعات زیرسطحی (ژئوفیزیک سه بعدی و چاه) بیشتری از آنها در دسترس است، در حالی که در شرق رودخانه کارون میادین تولیدی نداریم و تنها ساختارهای اکتشافی مانند «ماهشهر»، «اروند»، «امید» و «خرمشهر» وجود دارد که اطلاعات کمی درباره این ساختارها موجود است. این محقق، مطالعات مهندسی مخزن را از دیگر بخش‌های این مطالعات نام برد و گفت: مطالعات این بخش شامل پهنه‌بندی فشاری، آنالیز نفت، هیدرودینامیک، سطح تماس ناحیه‌ای سیالات، محاسبه پتانسیل نفتی و آنالیز عدم قطعیت می‌شود که با در کنار هم قرار دادن نتایج همه بخش‌ها، منجر به تولید نقشه‌های پتانسیل نفتی شده است.

هنرمند با اشاره به نتایج به دست آمده از این مطالعات، خاطرنشان کرد: این پروژه در محدوده دشت آبادان و روی چهار سازند مخزنی «ایلام»، «سروک»، «گدوان» و «فهلیان» انجام شده است. بر اساس نتایج این مطالعات نقشه‌های پتانسیل نفتی برای هر زون مخزنی و هر سازند، با ذکر مقدار عدم قطعیت تهیه شد.

وی ادامه داد: بر اساس داده‌های به دست آمده پتانسیل نفتی قابل توجهی در افق «فهلیان» در شرق رود کارون وجود دارد، ولی سازندهای «ایلام» و «سروک» بیشتر در غرب کارون پتانسیل نفتی دارند؛ یعنی هیچ پتانسیلی از سازند ایلام و سروک در شرق کارون مشاهده نمی‌شود.

وی با اشاره به انجام مطالعات پژوهشگاه صنعت نفت با مدیریت اکتشاف، خاطرنشان کرد: بین خرمشهر و آبادان در افق «گدوان»، لایه‌هایی از ماسه سنگ مشاهده شد و احتمال وجود مخزن می‌رفت و همزمان با آن مدیریت اکتشاف نیز اقدام به حفر چاه کرد و به نفت رسید. بر این اساس مطالعات تکمیلی در منطقه یاد شده توسط مدیریت اکتشاف در حال انجام است.

هنرمند با تاکید بر اینکه مطالعاتی که امروزه روی مخازن نفتی انجام می‌شود، متفاوت از مطالعات ۵۰ سال گذشته است، گفت: در گذشته تنها با مطالعات ژئوفیزیکی، مخزنی را شناسایی و اقدام به حفر مخزن می‌کردند، بدون آنکه مطالعه مخزن صورت گیرد؛ ولی امروزه اکتشاف، توسعه و ازدیاد برداشت پیچیده‌تر شده است. به گفته وی، هر چه مخازن نفتی کوچک‌تر باشند، هم شناسایی آنها مشکل‌تر است و هم برای شناسایی آنها نیازمند روش‌های تلفیقی زمین‌شناسی، ژئوفیزیک و ایجاد مدل‌های مفهومی هستیم. هنرمند تاکید کرد: ما برای توسعه میادین و اکتشاف راهی نداریم جز اینکه مطالعات خود را به سمت تحقیقات تلفیقی و میان‌رشته‌ای سوق دهیم و این امر مستلزم ایجاد تیم‌های کاری تخصصی بین سازمانی است. لذا انتظار این است که مدیران شرکت ملی نفت با اتخاذ تدابیر مناسب موانع شکل‌گیری تیم‌های تخصصی بین سازمانی را مرتفع کند تا با هم‌افزایی تجربه و دانش تخصصی موجود در سازمان‌های مرتبط، نتایج بهتری از انجام پروژه‌ها حاصل شود.

این طرح توسط مدیریت برنامه‌ریزی تلفیقی شرکت ملی نفت جهت اجرا در مدت چهار سال به پژوهشگاه صنعت نفت سپرده شد.

آگهی مزایده اموال غیرمنقول (اسناد رهنی)
آگهی مزایده مال غیرمنقول مربوط به کلاسه ۹۵۰۱۹۶۴

ششدانگ یک دستگاه آپارتمان واقع در طبقه زیرزمین به مساحت ۶۷/۲۸ مترمربع قطعه اول تفکیکی به پلاک ۴۱۷۰ فرعی از ۶۷۳۶ اصلی مفروز و مجزا شده از پلاک ۱۵۲۵ فرعی از اصلی مذکور واقع در بخش ۲ تهران محدود به حدود شمالا اول دیوار مشترک با محل تاسیسات دوم در دو قسمت که قسمت اول شرقی است درب و دیواریست به راه پله شرقا دیواریست به پلاک ۶۷۳۶/۹۷ جنوبا تحتانی دیوار و فوقانی پنجره به حیاط غربا دیواریست به پلاک ۶۷۳۶/۶۲ کف روی عرصه و سقف با کف فوقانی مشترک است ذیل ثبت ۱۹۷۰۹۸ صفحه ۵۳ دفتر ۱۳۱۲ ثبت و مع الواسطه به نام آقای سید مسلم موسوی انتقال یافته است و برابر سند رهنی ۹۳/۵/۴-۸۱۲۵ دفترخانه ۱۱۴۳ تهران در رهن بانک رفاه کارگران قرار گرفته است که به علت عدم ایفای تعهد منجر به صدور اجرائیه تحت کلاسه ۹۵۰۱۹۶۴ در این اداره گردیده است و برابر نظریه مورخه ۹۸/۲/۲۳ کارشناس رسمی دادگستری آدرس ملک تهران خیابان شهید نامجو خیابان سلمان فارسی کوچه حسن زاده پلاک ابی ۵۴واقع است ملک موصوف پوشش کف موکت و موزاییک سیستم گرمایش شوفاژ و سیستم سرمایش کولر آبی و دارای برق اختصاصی و انشعاب گاز و آب می باشد واحد موصوف در طبقه زیرزمین ساختمان سه طبقه که مشتمل بر ۴ واحد مسکونی می باشد واقع گردیده است آشپزخانه دارای کابینت فلزی و دارای یک اتاق و دسترسی به اتاق ها از قسمت هال و پذیرایی می باشد نمای ساختمان سنگ و اسکلت نیمه فلزی و سقف ساختمان طاق ضربی می باشد مطابق تصویر پایانکار به شماره ۸۲/۱/۲۰-۷۲۰۶۵۸۴۵ شهرداری منطقه ۷ تهران کل عرصه ملک موصوف پس از اصلاح ۱۶۸/۷۵ مترمربع تعریف شده است و به مبلغ ۴/۷۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال چهار میلیارد و هفتصد و پنجاه میلیون ریال ارزیابی گردیده است و جهت وصول طلب بستانکار و حقوق دولتی کلاسه فوق الذکر در روز یکشنبه مورخ ۹۸/۷/۲۸ از ساعت ۹ الی ۱۲ ظهر در محل اداره سوم اجرای اسناد رسمی استان تهران واقع در چهارراه جهان کودک ساختمان معاونت اجرای اسناد رسمی استان تهران سالن مزایده از طریق مزایده حضوری به فروش می رسد و مزایده از مبلغ ۴/۷۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال چهارمیلیارد و هفتصد و پنجاه میلیون ریال شروع و به بالاترین قیمت که خریدار داشته باشد فروخته خواهد شد شرکت در جلسه مزایده جهت خرید برای عموم آزاد است و فروش کلا نقدی است چنانچه روز تعیین شده با تعطیل رسمی مصادف گردد روز بعد از تعطیل جلسه مزایده در همان ساعت و مکان تشکیل خواهد شد طالبین و خریداران می توانند جهت شرکت در مزایده در وقت مقرر با ارائه چک تضمین شده بانک ملی به مبلغ پایه مزایده در جلسه مزایده شرکت نمایند ضمنا بدهی های مربوط به آب برق گاز اعم از حق انشعاب و اشتراک و مصرف و نیز بدهی مالیاتی و عوارض شهرداری و غیره که رقم قطعی آنها برای این اداره معلوم نشده به عهده برنده مزایده است و تنظیم سند انتقال موکول به ارائه مفاصا حسابهای دارایی و شهرداری و... خواهد بود و مورد مزایده طبق اعلام بدهکار بیمه می باشد. م الف ۱۶۰۴۴

شناسه آگهی: ۶۱۲۹۲۴
تاریخ انتشار آگهی مزایده: ۹۸/۷/۱۰

رئیس اداره سوم اجرای اسناد رسمی

کوتاه از دنیای انرژی

چشم امید نیروگاه‌های زغال‌سنگی امریکا به ترامپ

ایسنا | شش ایالت زغال‌سنگی امریکا دولت ترامپ را برای توقف تحقیقات دو ساله درباره بازنشستگی نیروگاه‌های زغال‌سنگ و هسته‌ای تحت فشار قرار داده‌اند. کمیسرهای نیروگاهی ایالت‌های آلاباما، کنتاکی، مونتانا، تنسی، ویرجینیای غربی و وایومینگ در نامه‌ای به «کمیسیون رگولاتوری انرژی فدرال» که بر بازارهای نیروی امریکا نظارت می‌کند هشدار دادند که تعطیلی نیروگاه‌ها شتاب پیدا کرده و توجه زیادی را به انعطاف شبکه و امنیت سوخت معطوف کرده است. این درخواست تقریبا دو سال پس از این مطرح شده که این کمیسیون درخواست دولت ترامپ برای کمک مالی به نیروگاه‌های زغال‌سوز را رد کرد و این پیشنهاد را غیرقانونی خواند. اما این کمیسیون با گشایش تحقیقات درباره اینکه آیا تغییرات رگولاتوری ضروری است، زمینه را برای اقدامات آتی بیشتر فراهم کرد. از آن زمان این کمیسیون بیش از ۲۰۰ پیشنهاد دریافت کرده و بیش از ده‌ها نیروگاه زغال‌سوز از چرخه فعالیت خارج شده‌اند. اکنون ایالت‌هایی که از افت استفاده از زغال‌سنگ بیشترین آسیب را دیده‌اند از کمیسیون انرژی درخواست کرده‌اند بازبینی خود از شبکه برق را نهایی کرده و وضع مقرراتی را بررسی کند که می‌تواند تعطیلی تولید نیرو با استفاده از سوخت‌های فسیلی را محدود کند. نیل چاترجی، رییس این کمیسیون که همواره حامی صنعت زغال‌سنگ بوده، ممکن است به این درخواست‌ها نظر مساعد نشان دهد.

انجام تعهدات آرامکو به هند از ماه آینده

تسنیم | سخنگوی شرکت ریلاینس ایندا استریز هند گفت: «آرامکو اطمینان داده که محموله‌های ماه اکتبر از نظر مقدار و ترکیب درجات نفت مطابق با خواسته ماست». به گزارش رویترز، عربستان مجبور شده بود به خاطر حمله پهپادی به تاسیسات نفتی خود درجه نفت صادراتی خود را به نفت سنگین تغییر دهد. حملات پهپادی و موشکی چهاردهم سپتامبر به تاسیسات بزرگ نفتی عربستان که بیشتر نفت خام سبک را پالایش می‌کنند، حدود ۵.۷ میلیون بشکه در روز از تولید نفت این کشور کم کرد که معادل نیمی از تولید نفت بزرگ‌ترین صادرکننده نفت دنیا است. بنابراین عربستان مجبور شد به جای نفت سبک نفت خام سنگین به برخی پالایشگاه‌ها بدهد. سخنگوی ریلاینس اضافه کرد: «آرامکو بیش از ۲۰ سال است یک عرضه‌کننده بزرگ و قابل اطمینان نفت خام به ما بوده و هم از نظر مقدار و هم ترکیب درجات مختلف نفتی طبق تعهداتش عمل کرده است». ریلاینس، مالک بزرگ‌ترین مجتمع پالایشگاهی جهان در جاماناگار در ایالت گجرات غربی، خریدار اصلی نفت عربستان است و اخیراً اعلام کرده قصد دارد یک پنجم محصولات پتروشیمی و پالایشگاهی خود را طی قراردادی چند میلیارد دلاری به آرامکو بفروشد.

وضعیت برداشت از میدان گازی مشترک با ترکمنستان

ایرنا | مدیرعامل شرکت نفت مناطق مرکزی ایران گفت: میدان گازی گنبدلی در شهرستان سرخس تنها میدان گازی مشترک خشکی بین جمهوری اسلامی ایران و ترکمنستان است. رامین حاتمی افزود: میادین نفتی نیز در این منطقه وجود ندارند. شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق به عنوان یکی از زیرمجموعه‌های شرکت نفت مناطق مرکزی ایران، سال ۱۳۷۷ تاسیس و فعالیت آن سال ۱۳۷۹ در ستاد مستقر در مشهد آغاز شد. شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق با برداشت مستمر گاز از حدود ۷۰ حلقه چاه فعال در منطقه خانگیران سرخس، تامین نیاز نیروگاه‌های نکا و پتروشیمی بجنورد و نیز گاز مصرفی استان‌های خراسان شمالی، خراسان رضوی، خراسان جنوبی، مازندران، گلستان و بخشی از سمنان را بر عهده دارد. سابقه اکتشاف گاز در منطقه خانگیران واقع در شمال شرق مشهد به سال ۱۳۳۱ و فعالیت نخستین چاه گاز شیرین آن به سال ۱۳۴۱ باز می‌گردد. پالایشگاه گاز خانگیران در این منطقه فراوری روزانه ۵.۴۹ میلیون مترمکعب گاز ترش و تولید ۱۱ میلیون مترمکعب گاز شیرین را انجام می‌دهد.

گزارش

آخرین پایگاه دیکتاتورها

یاشامونک | فارن‌افرز |

دهه جاری میلادی دهه خوبی برای دیکتاتوری و در مقابل، برای دموکراسی وحشتناک بوده است. با این حال، وقتی شمار زیادی از مردم دریابند که بطور روز افزون آزادی‌های خود را از دست می‌دهند، اپوزیسیون قدرت خواهند گرفت و مشروعیت دیکتاتوری‌های پوپولیستی را به چالش خواهند کشید. نتیجه نهایی این مبارزه به هیچ‌وجه قابل پیش‌بینی نیست، اما اگرچه یک دهه گذشته برای دموکراسی فاجعه‌آمیز بوده، دهه بعدی می‌تواند برای مستبدان و دیکتاتورها به‌شدت سخت باشد. تصور عمده بر این است که مناقشات بین پوپولیست‌های استبدادگرا و نهادهای دموکراتیک، یک مناقشه بر سر موجودیت است؛ بدین معنا که اگر پوپولیست‌ها موفق شوند کنترل نهادهای کلیدی از جمله دادگستری و کمیسیون انتخاباتی را در دست بگیرند، این پایان کار دموکراسی خواهد بود. اما این نتیجه‌گیری زودهنگام است. مقالات بسیاری هستند که نشان می‌دهند همه انواع دیکتاتوری‌ها در گذر تاریخ بطور قابل توجهی در برابر چالش‌های دموکراتیک آسیب‌پذیر بوده‌اند. تحقیقات اخیر درباره رژیم‌های استبدادی نشان می‌دهند که دیکتاتوری‌های پوپولیستی نسبتا با ثبات هستند: از آنجایی که بیشتر این دیکتاتورها در کشورهای مرفه هستند، می‌توانند پاداش‌های سخاوتمندانه‌ای برای هواداران رژیم در نظر بگیرند؛ از آنجایی که این دیکتاتورها بر دولت‌های قدرتمند و بوروکراسی‌های توانمند حکومت می‌کنند، می‌توانند اطمینان داشته باشند که دستورات آنها به موقع و درست انجام می‌شود؛ از آنجایی که بر خدمات امنیتی توسعه یافته کنترل دارند، می‌توانند فعالیت مخالفان را تحت نظر داشته باشند و با آنها مقابله کنند و از آنجایی که آنها در بستر احزاب حاکم کارآمد فعالیت می‌کنند، می‌توانند نیروهای قابل اعتماد را به کار بگیرند و با بحران‌های جانشینی مقابله کنند. سکه یک روی دیگر هم دارد. بسیاری از کشورهایی که اکنون تحت کنترل رژیم‌های استبدادی هستند، در گذشته طرفدار دموکراتیک شدن بوده‌اند. در بیشتر این کشورها سطح بالایی از آموزش و توسعه اقتصادی مشاهده می‌شود. این کشورها جنبش‌های مخالف با پیشینه قوی و نهادهای مختص خود هستند.

اکثر آنها در همسایگی خود ملت‌های دموکراتیک را دارند و برای رونق اقتصادی و امنیت نظامی به دموکراسی متکی هستند. مهم‌تر از همه اینکه در بسیاری از این کشورها تاریخچه دموکراسی به همین چند وقت اخیر بر می‌گردد که هم می‌تواند به افزایش مطالبات مردمی برای آزادی‌های فردی بینجامد و هم در صورت فروپاشی رژیم استبدادی، یک الگوی دوره گذار دموکراتیک در اختیار مردم می‌گذارد. در کل، بر مبنای ویژگی‌های ساختاری که دانشمندان سیاسی معمولا با در نظر گرفتن آنها سرنوشت احتمالی رژیم‌های استبدادی را پیش بینی می‌کنند، دیکتاتورهای پوپولیستی با ثبات به نظر می‌رسند؛ اما این مساله سبب می‌شود که تاریخ به ویژه منابعی درباره دوام مشروعیت آنها نادیده گرفته شود. فروپاشی دموکراتیک در قرن بیستم عمدتا به شکل کودتا بوده است بدین صورت که با تشدید نزاع میان جناح‌های سیاسی، یک افسر نظامی کاریزماتیک توانسته همرزمان خود را متقاعد کند که برای به دست آوردن قدرت اقدام کنند؛ تانک‌ها در مقابل پارلمان صف کشیده‌اند و دیکتاتوری بر مسند قدرت چنبره زده است. اما ماهیت ضد دموکراتیک آشکار این کودتاها به معنای مشکلاتی جدی در رابطه با مشروعیت رژیم‌های روی کار آمده بوده‌اند چرا که هر شهروندی که برای آزادی فردی یا خواسته جمعی ارزش قائل باشد، به راحتی خطر ناشی از روی کار آمدن چنین دولت‌های استبدادی را تشخیص می‌دهد. حمایت مردمی از این دیکتاتوری‌ها اساسا به توانایی آنها در تحقق اهداف سیاسی گوناگون وابسته بوده است. آنها نوعی محافظت در برابر دیگر افراط گرایان فراهم می‌آوردند و وعده می‌دادند که یک سیستم سیاسی پایدار خواهند ساخت که عاری از هرج و مرج و اختلافات ناشی از رقابت‌های دموکراتیک باشد. مهم‌تر اینکه عمده آنها وعده کاهش فساد و رشد سریع‌تر اقتصادی را مطرح می‌کردند.

در بیشتر موارد تحقق این وعده‌ها بسیار دشوار بودند چرا که دیکتاتوری‌ها غالبا هرج و مرج سیاسی مختص خود را ایجاد می‌کردند: فتنه‌ها در کاخ، تلاش‌ها برای کودتا، اعتراضات گسترده. در بسیاری از موارد سیاست‌های اقتصادی آنها بسیار نامنظم بوده یا به افزایش شدید تورم می‌انجامیده است یا دوره‌های رکود شدید اقتصادی. به استثنای چند مورد معدود، بیشتر دیکتاتوری‌ها از فساد شدید رنج می‌بردند. اما با وجود همه این مشکلات، داستان‌های درباره مشروعیت همه آنها عمدتا مشابه بود: این دیکتاتوری‌ها عمدتا شرایط سیاسی وعده داده شده را محقق می‌کردند. اما این مساله درباره دیکتاتوری‌های پوپولیستی صدق نمی‌کند. همانطور که مورد اردوغان نشان داد، پوپولیست‌ها با وعده تعمیق دموکراسی به قدرت می‌رسند. این امر ایجاد دیکتاتوری در کشورهایی که اکثریت مردم آنها متعهد به ارزش‌های دموکراتیک هستند را برای آنها آسان‌تر می‌کند. طرفداران احزاب پوپولیستی به جای پذیرش خواسته جمعی در برابر دیگر گزینه‌ها همچون ثبات یا رشد اقتصادی، عمدتا بر این باورند که می‌توانند همه‌چیز را همزمان داشته باشند. در نتیجه، پوپولیست‌ها همچون ولادیمیر پوتین در روسیه، ویکتور اوربان در مجارستان و نارندرا مودی در هند اغلب در اولین سال‌های به قدرت رسیدن از محبوبیت زیادی برخوردار می‌شوند. با این حال، دیکتاتورهای پوپولیست پس از تثبیت اقتدار خود نمی‌توانند به مهم‌ترین وعده خود عمل کنند. آنها که در نتیجه امید به بازگرداندن قدرت به مردم در انتخابات پیروز شده‌اند، جایگزینی خود را برای مردم غیرممکن می‌کنند. سوال مهم این است که وقتی این واقعیت بر شمار زیادی از مردم آشکار شود، چه اتفاقی خواهد افتاد؟

منبع: دیپلماسی ایرانی

مقاله‌ای از «جان مینارد کینز» درباره امکانات اقتصادی برای نوادگان

رنج‌های ما را به‌خاطر بسپارید

ترجمه: رسول قنبری |

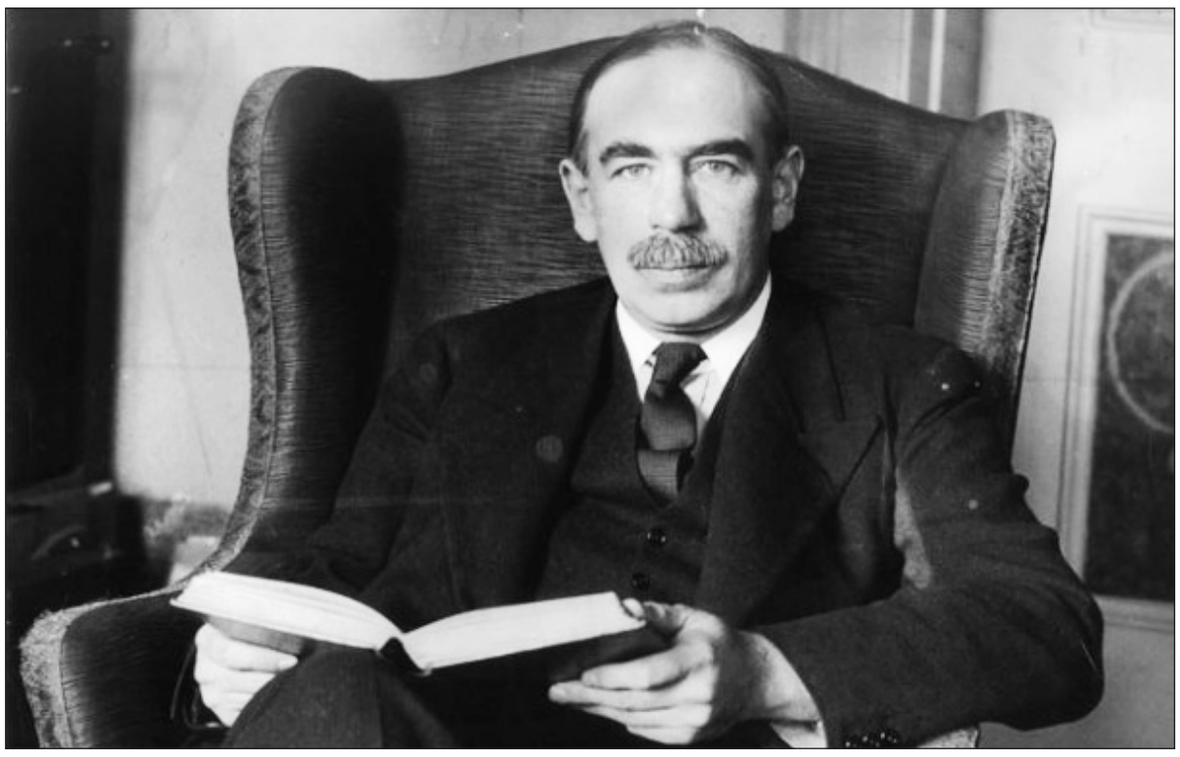

ما امروز از شبیخون بدبینی اقتصادی رنج می‌بریم. دیگر بسیار عادی است که از زبان مردم بشنویم دوره پیشرفت‌های عظیم اقتصادی که مشخصه قرن نوزدهم بود به‌سر رسیده است؛ بشنویم که می‌گویند بهبود سریع در سطح زندگی اکنون دیگر کند شده است —حالا در هر سطحی که در بریتانیای کبیر است- بشنویم که می‌گویند کاهش رفاه در ده‌های که پیشاروی‌مان قرار دارد بسیار محتمل‌تر از افزایش آن است.

به باور من، این یک تفسیر کاملاً اشتباه از آن چیزی است که دارد برای‌مان اتفاق می‌افتد. ما نه از روماتیسم‌های پیری، بلکه از دردهای تغییرات سریع دوران رشد و از درد بازتعدیل‌های (readjustment) میانِ دو دوره اقتصادی رنج می‌بریم. افزایش کارایی فنی سریع‌تر از آنی اتفاق می‌افتد که بتوانیم مشکل جذب نیروی کار را حل کنیم؛ بهبود سطح زندگی اندکی سریع بوده است و نظام بانکداری و پولی جهانی از کاهش سریع نرخ بهره متناسب با تعادل مورد نیاز ممانعت کرده است. حتی با این اوضاع نیز اتلاف و آشفتگی که در پی این مسائل می‌آید به بیش از ۷،۵ درصد درآمد ملی نمی‌رسد؛ ما یک شیلینگ و شش پنس از هر پوند را دور می‌ریزیم و فقط ۱۸ شیلینگ و شش پنس برای‌مان باقی می‌ماند، در حالی که اگر کمی درایت داشتیم می‌توانستیم یک پوند داشته باشیم؛ اما باوجوداین هجده شیلینگ و شش پنس امروز همان کاری را می‌کند که یک پوند ۵ یا ۶ سال پیش می‌توانست. فراموش کرده‌ایم که در سال ۱۹۲۹ تولید مادی صنایع بریتانیا بیش از هر زمان دیگری بود و مازاد خالص تراز خارجی ما برای سرمایه‌گذاری‌های خارجی جدید در سال گذشته، پس از کسر هزینه‌های تمام واردات‌مان، بیش از هر کشور دیگری و در واقع ۵۰ درصد بیش از مازاد مشابه در ایالات متحده بود. یا بار دیگر —اگر بنابر مقایسه باشد —تصور کنید که اگر می‌بایست دستمزد خود را به نصف کاهش می‌دادیم، چهارپنجم بدهی ملی خود را نکول می‌کردیم و ثروت مازاد خود را به جای اینکه با بهره ۶ درصد وام می‌دادیم صرف خرید طلای سترون می‌کردیم، باید به فرانسه امروز شک‌برانگیز شبیه می‌شدیم. اما آیا می‌شود این را به حساب بهبود گذاشت؟

رکودی که بر جهان غالب شده است، نابه‌هنجاری عظیم بیکاری در جهانی پر از خواسته‌ها و اشتباهات فاجعه‌آمیزی که مرتکب شده‌ایم، ما را به نسبت به آنچه در زیر این صورت ظاهر در جریان است کور و از این رو ناتوان از ارایه تفسیری صحیح از روند این اتفاقات کرده است. پیش‌بینی من این است که خطای بدبینی هر دو گروه مخالف که در حال حاضر سر و صدای زیادی در جهان به‌پا کرده‌اند، در زمان حیات خودمان اشتباه از آب در خواهند آمد —بدبینی انقلابیونی که فکر می‌کنند همه‌چیزِ دنیای ما بد است و هیچ‌چیز غیر از تغییر خشونت‌آمیز نمی‌تواند ما را نجات دهد و بدبینی مرتجعانی که توازن (balance) زندگی اقتصادی و اجتماعی ما را به قدری متزلزل می‌بینند که ما را از هر تجربه جدید منع می‌کنند.

با این حال، هدف من در این مقاله، بررسی زمان حال یا آینده نزدیک نیست، بلکه این است که خود را از چشم‌اندازهای کوتاه‌مدت برهانم و گریزی به آینده بزنم. چه انتظار معقولی می‌توانیم درباره سطح زندگی اقتصادی‌مان در صد سال دیگر داشته باشیم؟ امکانات اقتصادی برای نوادگان ما چیست؟

از اولین روزهایی که بشر شروع به ثبت تاریخ کرده است -از تقریباً دو هزار سال قبل از میلاد مسیح- تا اوایل قرن هجدهم، تغییرات بسیار در سطح زندگی انسان‌های عادی که در مراکز متمدن این کره خاکی زندگی می‌کردند پدید نیامد. قطعاً در این دوره فراز و فرودهای زیادی به وقوع پیوسته بود. مواجهه با طاعون، قحطی و جنگ. وقفه‌های طلایی. اما خبری از تغییرات مترقی و شدید نبود. شاید برخی دوره‌ها تا ۵۰ درصد بسیار بهتر از دیگر دوره‌ها بوده باشد، گاهی حتیِ تا ۱۰۰ درصد بهتر -چهار هزار سالی که در نهایت مثلاً در ۱۷۰۰ بعد از میلاد به پایان رسید.

این نرخ آهسته پیشرفت، یا فقدان پیشرفت، دو دلیل داشت: فقدان پیشرفت‌های فنی چشمگیر و مهم و ناتوانی در انباشت سرمایه.

فقدان نوآوری‌های فنیِ مهم در فاصله دورانِ پیشا تاریخ و ادوارِ نسبتاً مدرن واقعاً قابل توجه است. تقریباً هر چیزی که واقعاً مهم است و جهان در آغاز عصر مدرن آن را در اختیار داشت پیشاپیش از سپیده‌دم تاریخ برای بشر شناخته شده بود. زبان، آتش، همان حیوانات خانگی که ما امروزه داریم، گندم، جو، انگور و زیتون، خیش، چرخ، باد، بادبان، چرم، پارچه و قماش، خشت و آجر و گلدان، طلا و نقره، مس، قلع، سرب (و آهن که از ۱۰۰۰ سال پیش از میلاد به این فهرست اضافه شد)، بانکداری، حکومت‌داری، ریاضیات، نجوم و دین. هیچ سندی در دست نیست که بگوید این چیزها را از چه زمانی برای اولین بار در اختیار داشتیم.

در برهه‌هایی از دوره‌های پیش از سپیده‌دم تاریخ —شاید حتی در یکی از وقفه‌های آسایش پیش از آخرین عصر یخ‌بندان —باید دوره‌ای از پیشرفت و نوآوری هم‌چون دوره‌ای که ما امروز در آن زندگی می‌کنیم، برقرار بوده باشد. اما در بخش عمده‌ای از تاریخِ ثبت‌شده، چنین چیزی وجود نداشت.

به باور من، آغاز عصر مدرن مقارن است با انباشت سرمایه که در قرن شانزدهم شروع شد. بنا به دلایلی که نباید در بحث حاضر بگنجانم معتقدم این موضوع اساسا به علت افزایش قیمت‌ها و سود حاصل از آن بود، که از گنجینه طلا و نقره‌ای سرچشمه می‌گرفت که اسپانیا از جهان جدید به جهان قدیم به ارمغان آورد. از آن زمان تا امروز، قدرت انباشت ناشی از بهره مرکب که گویا برای نسل‌ها به خواب رفته بود، بار دیگر متولد شد و قدرت خود را احیا کرد. قدرت بهره مرکب طی دویست سال به قدری است که می‌تواند تصورات را دگرگون کند.

بگذارید با مثالی مقدار این بهره را نشان دهم. ارزش سرمایه‌گذاری‌های خارجی امروز بریتانیای کبیر حدود ۴،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ پوند تخمین زده می‌شود. این مبلغ، درآمدی معادل ۶،۵ درصد عاید ما می‌کند. نیمی از آن را به کشور بازمی‌گردانیم و استفاده‌اش می‌کنیم؛ نیمی دیگر، یعنی ۳،۲۵ درصد را در خارج از کشور با بهره مرکب انباشت می‌کنیم. ۲۵۰ سال است که چیزی مشابه این روند اتفاق می‌افتد.

تا جایی که متوجه شدم، آغاز سرمایه‌گذاری‌های خارجی بریتانیا به گنجی بازمی‌گردد که در یک (Drake) در سال ۱۵۸۰ از اسپانیا ربود. در آن سال وی به همراه غنیمت‌های چشمگیر با کشتی گلدن هیند (Golden Hind) به کشور بازگشت. ملکه الیزابت یکی از سهام‌داران اصلی سندیکایی بود که تأمین مالی گروه اعزامی را بر عهده داشت. وی از سهم خود تمام بدهی خارجی انگلستان را پرداخت، بودجه‌اش را متوازن کرد و چیزی در حدود ۴۰،۰۰۰ لیره نیز برای خودش باقی ماند. این پول را نیز در شرکت لوانت (Levant Company) سرمایه‌گذاری کرد که موفق شد. از سود شرکت لوانت بود که کمپانی هند شرقی (East India Company) تأسیس شد و سود این بنگاه عظیم بود که مبنای سرمایه‌گذاری خارجی متعاقب انگلستان را تشکیل داد.

برش

به باور من، آغاز عصر مدرن مقارن است با انباشت سرمایه که در قرن شانزدهم شروع شد. بنا به دلایلی که نباید در بحث حاضر بگنجانم معتقدم این موضوع اساسا به علت افزایش قیمت‌ها و سود حاصل از آن بود، که از گنجینه طلا و نقره‌ای سرچشمه می‌گرفت که اسپانیا از جهان جدید به جهان قدیم به ارمغان آورد. از آن زمان تا امروز، قدرت انباشت ناشی از بهره مرکب که گویا برای نسل‌ها به خواب رفته بود، بار دیگر متولد شد و قدرت خود را احیا کرد

می‌بینیم که انباشت ۴۰،۰۰۰ پوند با نرخ بهره مرکب ۳،۲۵ درصدی تقریبا متناظر با حجم سرمایه‌گذاری خارجی انگلستان در زمان‌های مختلف است، و در نهایت به مقدار امروزی ۴،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ پوند می‌رسد که پیش‌تر به عنوان مقدار سرمایه‌گذاری خارجی‌مان بیان کردم. بنابراین هر پوندی که در یک در ۱۵۸۰ به بریتانیا آورد، اکنون به ۱۰۰،۰۰۰ پوند تبدیل شده است. این، همان قدرت بهره مرکب است!

دوران شگرف علم و نوآوری‌های فنی از قرن شانزدهم، و نقطه اوج آن پس از قرن هجدهم، آغاز شد و از ابتدای قرن نوزدهم به تمام و کمال در جریان بوده است —زغال‌سنگ، بخار، برق، بنزین، فولاد، لاستیک، پنبه، صنایع شیمیایی، ماشین‌آلات خودکار و روش‌های تولید انبوه، تکنولوژی بی‌سیم، چاپ، نیوتن، داروین و آینشتاین، و هزاران چیز دیگر و انسان‌هایی که بسیار مشهورتر و آشناتر از آن‌اند که فهرست‌شان کرد.

نتیجه چیست؟ با وجود رشد فراوان جمعیت جهان، که لازم بوده است به خانه و ماشین‌آلات مجهزشان کرد، به نظر من، سطح متوسط زندگی در اروپا و ایالات متحده تقریباً چهار برابر شده است. رشد سرمایه در مقیاسی بوده است که به بیش از صد برابر آن چه در تمام دوره‌های پیشین انباشت شده بود می‌رسد. و از حالا به بعد نباید انتظار چنین رشد جمعیتی را داشته باشیم.

اگر سرمایه مثلا دو درصد در سال افزایش یابد، تجهیزات سرمایه‌ای جهان طی بیست سال یک‌ونیم برابر و در صد سال هفت‌ونیم برابر خواهد شد. این را از لحاظ چیزهای مادی —خانه‌ها، حمل‌ونقل و غیره —نیز در نظر بگیرید.

درعین‌حال، بهبودهای فنی در تولید و حمل‌ونقل در ده سال گذشته با سرعت بیشتری نسبت به هر بره‌های از تاریخ رشد داشته است. در سال ۱۹۲۵، تولید سرانه کارخانه‌ها در ایالات متحده ۴۰ درصد بیشتر از سال ۱۹۱۹ بود. در اروپا برخی موانع موقتی ما را عقب نگه داشته‌اند، باوجوداین حتی می‌توان گفت که کارایی فنی بیش از یک درصد در سال افزایش می‌یابد. شواهدی وجود دارد مبنی بر اینکه تغییرات فنی انقلابی که تاکنون عمدتاً بر صنعت تأثیر گذاشته است، ممکن است بزودی تأثیر شدیدی بر کشاورزی نیز بگذارد. شاید ما در آستانه بهبود کارایی تولید مواد غذایی باشیم، همان گونه که پیش از این در معدن‌کاری، تولید صنعتی و حمل‌ونقل اتفاق افتاده است. طی چند سال آینده —منظورم آنقدر کوتاه است که به چشم خود خواهیم دید —می‌توانیم تمام عملیات کشاورزی، معدن‌کاری و تولید را با یک چهارم تلاش‌های انسانی که بدان خو گرفته بودیم انجام دهیم.

امروزه همین سرعت این تغییرات به ما آسیب می‌رساند و مشکلات دشواری را برای‌مان پدید آورده است که باید حل‌شان کنیم. کشورهایی که پیش‌گام پیشرفت نیستند از این مشکلات نسبتاً رنج می‌برند. ما دچار بیماری جدیدی شده‌ایم که شاید برخی خوانندگان هنوز اسم‌اش را نشنیده‌اند، اما در سال‌های پیشارو به کرات نام‌اش را خواهند شنید: بیکاری تکنولوژیکی. این به معنی بیکاری ناشی از کشف ابزارهایی است که باعث صرفه‌جویی در استفاده از نیروی کار و افزایش سرعت آن می‌شود و می‌توانیم کاربردهای جدیدی برای نیروی کار بیابیم.

اما این صرفاً مرحله‌ای موقت از عدم تطبیق است. همه اینها بدان معنی است که بشر در درازمدت مشکلات اقتصادی خود را حل خواهد کرد. پیش‌بینی من این است که طی صد سال آینده سطح زندگی در کشورهای پیشرفته بین چهار تا هشت برابرِ امروز خواهد شد. حتی در پرتو دانش فعلی‌مان نیز تصور چنین پیشرفتی شگفت‌آور نخواهد بود. باوجوداین، اندیشیدن به امکان پیشرفتِ به‌مراتب بیشتر چندان هم احمقانه به نظر نمی‌آید.

بگذارید برای پیشبرد بحث‌مان فرض کنیم صد سال دیگر به‌لحاظ اقتصادی به‌طور متوسط هشت برابر بهتر از امروز هستیم. مطمئناً این جا هیچ‌چیز نباید اسباب تعجب‌مان شود.

درست است که شاید نیازهای انسان‌ها سیری‌ناپذیر به‌نظر بیایند. اما این نیازها در دو گروه قرار می‌گیرند —نیازهایی که به این معنا مطلق‌اند که صرف‌نظر از اینکه وضع هم‌نوعان‌مان چه باشد احساس‌شان می‌کنیم، و نیازهایی که به این معنا نسبی‌اند که فقط به شرطی احساس‌شان می‌کنیم که با ارضای‌شان از همنوعان بالاتر قرار گیریم و خودمان را ممتازتر از آنان ببینیم. درواقع ممکن است نیازهای نوع دوم، یعنی آنهایی که میل به برتری را برآورده می‌کنند، سیری‌ناپذیر باشند؛ چرا که هر چه سطح زندگی همگان بالاتر باشد چنین نیازهایی نیز بیشتر می‌شوند. اما چنین چیزی درباره نیازهای مطلق صحیح نیست؛ ممکن است بزودی (خیلی زودتر از آنکه فکرش را بکنیم) زمانی برسد که این نیازها طوری برآورده شوند که ترجیح دهیم نیروی مازاد خود را به اهداف غیراقتصادی اختصاص دهیم.

فکر می‌کنم اکنون اگر متوجه نتیجه‌گیری من شوید، هر چه بیشتر به آن فکر کنید مبهوت‌تر خواهید شد.

من چنین نتیجه می‌گیرم که با این فرض که هیچ جنگ مهمی درنگیرد و نیز شمار جمعیت نیز افزایش بسیار نیابد، مشکل اقتصادی ممکن است در بازه‌ای صد ساله حل شود، یا حداقل قابل حل به نظر برسد. این بدان معنی است که —اگر به آینده بنگریم- مشکل اقتصادی، مساله همیشگی نوع بشر نیست.

ممکن است بپرسید چرا این موضوع خیلی مبهوت‌کننده است؟ مبهوت‌کننده است زیرا -اگر به جای آینده، به گذشته بنگریم- متوجه خواهیم شد که مشکل اقتصادی، یعنی مبارزه برای معاش، همواره تا به امروز اصلی‌ترین و مهم‌ترین مشکل نوع بشر بوده است -نه تنها نوع بشر، بلکه کل هرم بیولوژیکی از آغاز حیات در ابتدایی‌ترین شکل‌هایش.

به این ترتیب، ما —با وجودِ تمام انگیزه‌ها و قوی‌ترین غرایزمان —به‌وضوح ماهیتاً به منظور حل مشکل اقتصادی تکامل یافته‌ایم. اگر مشکل اقتصادی حل شود، بشر از هدف سنتی خود محروم خواهد شد.

آیا این یک مزیت به حساب خواهد آمد؟ اگر شخص کمی به ارزش‌های واقعی زندگی معتقد باشد، دست‌کم امکان اینکه یک مزیت باشد وجود خواهد داشت. با این حال، من نگران‌ام برای بازتطبیق عادات و غرایز انسان عادی که از پی نسل‌های بی‌شمار به وی رسیده و چه‌بسا از او خواسته شود که طی چند دهه کنارشان بگذارد.

اگر بخواهیم به زبان امروزی صحبت کنیم، نباید انتظار یک «فروپاشی روانی» را داشته باشیم؟ پیش‌تر تجربه‌ای اندک درباره آنچه می‌گویم داشته‌ایم —نوعی فروپاشی روانی شایع میان زنان طبقه ثروتمند انگلستان و ایالات متحده، زنان بیچاره‌ای که خیلی‌هاشان به‌واسطه ثروت‌شان از وظایف و مشغله‌های سنتی خود محروم شده بودند -کسانی که وقتی از انجام ضروریات اقتصادی هم‌چون پختن و روفتن و دوختن محروم شدند، قادر نبودند مشغله دیگری برای سرگرم شدن بیابند.

برای کسانی که نان‌شان را با عرق جبین به دست می‌آورند، فراغت —تا زمانی که به دستش آورند —شیرینی‌ای است که برایش بسیار انتظار کشیده‌اند.

نوشته کهن بر روی سنگ قبر پیرزنی که توسط خودش سروده شده است:

دوستان! برایم عزاداری نکنید و هرگز اشکی برایم نریزید
چرا که قرار است تا ابد دیگر کاری انجام ندهم.

این بهشت او بود. هم‌چون دیگرانی که چشم‌انتظار فراغت بودند، درک می‌کرد که صرفِ وقت با نیوشیدن چه لذتی خواهد داشت، کما این که بیت دیگری در شعرش چنین بود:

بهشت‌ها با صدای سرود و موسیقی پر خواهند شد
اما من با آوازخوانی کاری نخواهم داشت.

با وجود این، زندگی تنها برای کسانی که می‌توانند آواز بخوانند قابل تحمل خواهد بود- و اما تعداد کمی از ما می‌توانند آواز بخوانند.

بنابراین بشر برای اولین‌بار از زمان خلقت‌اش با مشکل واقعی و همیشگی خود روبرو خواهد شد: چه‌گونه پس از فائق آمدن بر مشکلات اقتصادی از آزادی خود استفاده کند، چه‌گونه از اوقات فراغت‌اش که علم و بهره مرکب

برش

برای بسیاری از اعصار که خواهد آمد آدم پیر درون ما به قدری قوی خواهد بود که اگر کسی بخواهد رضایتی کسب کند، باید مشغول به انجام کاری باشد. ما کارهای خودمان را در قیاس با آن‌چه ثروت‌مندان امروزی انجام می‌دهند تا فقط خوشحال باشند که وظایف و اعمال و کارهای روزمره کوچکی برای انجام دادن دارند به میزان بیشتری انجام خواهیم داد. اما فراتر از این، ما تلاش خواهیم کرد تمام نان را با کره چرب کنیم

برایش به ارمغان خواهند آورد بهره ببرد تا عاقلانه و دل‌پذیر و خوب بزید.

پول‌سازان هدف‌مند و متعهد ممکن است همه ما را همراه با خود به سمت وفور اقتصادی ببرند. اما وقتی فراوانی بیاید تنها افرادی که می‌توانند هنر زندگی را زنده نگه‌دارند و آن را در راستای کمال مطلوب پرورش دهند و خود را به ابزار زندگی نفروشند، قادر به لذت بردن از آن هستند.

با این حال، به باور من، هیچ کشور و هیچ ملتی وجود ندارد که بدون وحشت در انتظار دوران فراغت و فراوانی باشد. چرا که ما مدت‌هاست یاد گرفته بودیم تا تلاش کنیم اما لذتی نبریم. برای یک فرد عادی که هیچ استعداد خاصی ندارد، مشغول کردنِ خودْ مساله‌ای ترسناک است، مخصوصاً اگر دیگر ریشه‌ای در خاک یا سنت یا قراردادهای محبوبِ یک جامعه سنتی نداشته باشد. اگر رفتار و دست‌آوردهای طبقات ثروت‌مند امروزی در اقصانقاط جهان را مبنای داوری بگیریم، چشم‌انداز آینده بسیار ناامیدکننده است! زیرا ایشان، به‌اصطلاح —همان پیش‌قراولان محافظ ما هستند —کسانی که به دنبال ارض موعود برای بقیه ما هستند تا اردوگاه خود را در آن جا برپا کنند. زیرا به نظر من بسیاری از آنها -کسانی که درآمد مستقل دارند اما هیچ‌گونه ارتباط یا وظیفه یا تعلقی ندارند- برای حل مساله‌ای که برای‌شان پیش آمده است، بطور فاجعه‌باری شکست خوردند.

مطمئن هستم که ما با قدری تجربه بیشتر از سخاوت‌های تازه‌یاب طبیعت به شیوه‌ای کاملاً متفاوت با آن‌چه امروز اغنیا از آن بهره می‌برند استفاده خواهیم کرد و برای زندگی خودمان برنامه‌ای طراحی خواهیم کرد که با برنامه آنها کاملاً متفاوت خواهد بود.

برای بسیاری از اعصار که خواهد آمد آدم پیر درون ما به قدری قوی خواهد بود که اگر کسی بخواهد رضایتی کسب کند، باید مشغول به انجام کاری باشد. ما کارهای خودمان را در قیاس با آن‌چه ثروت‌مندان امروزی انجام می‌دهند تا فقط خوشحال باشند که وظایف و اعمال و کارهای روزمره کوچکی برای انجام دادن دارند به میزان بیشتری انجام خواهیم داد. اما فراتر از این، ما تلاش خواهیم کرد تمام نان را با کره چرب کنیم -تا کارهایی که باید انجام شود حتی‌المقدور هر چه بیشتر بطور گسترده‌ای به اشتراک گذاشته شود. زمان کاری سه ساعته در روز یا پانزده ساعته در هفته می‌تواند تا مدت زیادی مشکل را حل کند. سه ساعت کار روزانه کافی است تا رضایت آدم پیر درون ما را ارضا کند.

در حوزه‌های دیگر نیز تغییراتی وجود دارد که باید انتظار وقوع‌شان را داشته باشیم. وقتی انباشت ثروتْ دیگر از اهمیت اجتماعی بالایی برخوردار نباشد، تغییرات بزرگی در دستورالعمل‌های اخلاقی به وجود خواهد آمد. ما قادر خواهیم بود خود را از بسیاری از اصول شبهه اخلاقی که دویست سال است بر زندگی ما بختک انداخته‌اند برهانیم و بدین طریق برخی از ناخوش‌آیندترین ویژگی‌های انسانی را تا حد بالاترین فضایل ارتقا دهیم. ما قادر خواهیم بود جرأت ارزیابی انگیزه پولی، با ارزش واقعی‌اش را به دست آوریم. عشق به پول به عنوان یک دارایی —متمایز از عشق به پول به‌مثابه وسیله‌ای برای کسب لذت‌ها و واقعیت‌های زندگی —با واقعیت خود شناخته می‌شود، نوعی بیماری خطرناک منفور، با امیال نیمه‌بیمارگونه و نیمه‌مجرمانه که با دستی لرزان به متخصصان بیماری‌های روانی تحویل داده می‌شود. همه گونه‌های آداب و رسوم اجتماعی و شیوه‌های اقتصادی را که بر توزیع ثروت و پاداش‌ها و جریمه‌های اقتصادی تأثیر می‌گذارند و امروزه چون در ارتقای انباشت سرمایه به‌شدت مفیدند هر قدر هم که ناخوش‌آیند و ناعادلانه باشند به هر هزینه‌ای که شده حفظ‌شان کرده‌ایم سرانجام آزاد خواهیم بود که کنار بگذاریم.

البته که همچنان افراد زیادی با هدفمندی شدید و سیری‌ناپذیری وجود دارند که کورکورانه به دنبال ثروت خواهند رفت -مگر اینکه جایگزین قابل قبولی برای آن بیابند. اما باقی مردم دیگر هیچ اجباری برای تشویق یا تحسین آنها ندارند. زیرا ما باید با کنجکاوی بیشتری نسبت به آنچه که امروز داریم و طبیعت به درجات مختلف تقریباً به همه ما بخشیده است، مشخصات واقعی این «هدفمندی» را بکاویم. منظور از هدفمند بودن این است که ما بیشتر نگران نتایج اقدامات خود در آینده دور هستیم تا کیفیت این اقدامات یا تأثیرات فوری آنها در محیط اطراف‌مان. انسان «هدفمند» همواره در تلاش است تا با قرار دادن علاقه خود در اعمالش در طی زمان، یک جاودانگی موهوم و جعلی را برای آنها تأمین کند. او گربه‌اش را دوست ندارد بلکه بچه‌های گربه‌اش را دوست دارد و در واقع نه بچه گربه‌هایش که بچه‌های بچه گربه‌هایش را و تا گربه‌ها وجود دارند این روند ادامه خواهد یافت. برای او مربا مربا نیست، مگر اینکه مربای فردا باشد نه امروز. بنابراین همیشه با حواله دادن مربای خود به آینده، تلاش می‌کند تا عمل خود را برای جوشاندن آن جاودانه نماید.

شاید اتفاقی نباشد نژادی که بیشترین تلاش را برای قرار دادن جاودانگی در قلب و جوهر ادیان ما انجام داد، بیشترین تلاش را برای بنا نهادن اصول بهره مرکب نمود و به‌ویژه عاشق این هدفمندترین نهادهای بشری بود.

بنابراین من خودمان را آزاد می‌بینم تا به برخی از مطمئن‌ترین و مشخص‌ترین اصول مذهب و فضیلت‌های سنتی بازگردیم —اینکه طمع نوعی فساد است، اینکه مطالبه ربا گناه است و پول دوستی ناخوشایند است و کسانی حقیقتا به مسیر فضیلت پای می‌نهند که کم‌تر به فردا بیندیشند. ما باید یک‌بار برای همیشه اهداف را بیش از وسیله‌ها ارزشمند بدانیم و خوب بودن را به مفید بودن ترجیح دهیم.

باید کسانی را که به خوبی و با فضیلت از ساعت و روز خود لذت می‌برند ارج نهیم؛ اشخاصی مطبوع که می‌توانند مستقیما از هر چیزی لذت ببرند، زنبق‌های روی زمین که نه خود را به سختی می‌اندازند و نه بی‌هدف به دور خود می‌چرخند.

اما زنهار! هنوز موعد این چیزها نرسیده است. حداقل برای صد سال دیگر باید برای خود و دیگران وانمود کنیم که عدالت خلاف قاعده است و نادرستی منصفانه نیست چون نادرستی مفید است و عدالت چنین نیست. طمع و ربا و احتیاط باید برای مدتی خدایان ما باشند. فقط آنها می‌توانند ما را از دالان ضرورت اقتصادی به سمت روشنایی سوق دهند.

بنابراین من در انتظار روزهایی هستم که خیلی هم دور نخواهد بود و بزرگ‌ترین تغییر در شرایط مادی زندگی بشر در سطح کلی اتفاق خواهد افتاد. اما البته که همه اینها نه همچون یک توفان ناگهانی که به‌تدریج اتفاق خواهد افتاد. در واقع، این فرایند در حال حاضر نیز در حال انجام است. روند امور صرفاً بدین صورت خواهد بود که طبقات و گروه‌های هر چه بزرگ‌تری وجودِ خواهند داشت که مشکل ضروریات اقتصادی عملاً میان آنها برطرف شده است. تفاوت مهم هنگامی رخ خواهد داد که این شرایط چنان عادی می‌شود که ماهیت وظیفه شخص نسبت به همسایگانش تغییر یابد. زیرا زمانی هدفمندی اقتصادی به‌خاطر دیگران منطقی باقی خواهد ماند که دیگر برای خود شخص منطقی نباشد. سرعتی که می‌توانیم طی آن به هدف سعادت اقتصادی مد نظرمان دست یابیم، تحت کنترل چهار چیز است: توان‌مان برای کنترل جمعیت، عزم ما برای جلوگیری از جنگ و اختلافات داخلی، تمایل ما به اعتماد به علمی کردن مدیریت مسائلی که به درستی مورد توجه علم قرار گرفته‌اند و نرخ انباشتی که میزان‌اش با تفاوت بین تولید و مصرف ما ثابت است که در نهایت به نظر می‌رسد مورد آخر با فرض تحقق سه مورد ابتدایی، به‌راحتی قابل دستیابی باشد.

درعین‌حال، در تدارک آهسته مقدمات سرنوشت‌مان، در تشویق و تجربه هنرهای زندگی و نیز انجام فعالیت‌هایی در راستای هدف، هیچ آسیبی متوجه ما نخواهد شد.

اما به‌ویژه نباید اجازه داشته باشیم که اهمیت مساله اقتصادی را بیش از حد ارزیابی کنیم، یا مصالح بزرگ‌تر و دارای اهمیت پایدارتر را قربانی اهداف احتمالی نماییم. این موضوع باید مساله متخصصان -تخصصی همچون دندانپزشکی- باشد. اگر اقتصاددانان بتوانند خودشان را به عنوان افراد فروتن و صالح در دندان‌

«تعادل» وضعیت بازار مسکن در یک دهه گذشته را بررسی می کند

رشد شدید قراردادهای اجاره طی ۱۰ سال

تعداد قراردادهای اجاره از ۹ هزار قرارداد در سال ۸۹ (با رشدی معادل ۱۲۷۷ درصدی) به ۱۲۴ هزار قرارداد در سال ۹۷ رسیده است

گروه راه و شهرسازی | زهره علامی |

بررسی حجم معاملات و قیمت فروش هر مترمربع واحد مسکونی در آخرین ماه تابستان حکایت از عمیق تر شدن رکود بازار مسکن در یک و سال و نیم گذشته دارد، رکودی که به گفته نائب رییس اتحادیه صنف مشاوران املاک، در ۲۵ سال گذشته بی سابقه بوده است.

از اردیبهشت سال گذشته در پی جهش قیمت مسکن، حجم معاملات رشد کرد اما از خرداد ماه و با تداوم افزایش قیمت‌ها، تعداد قراردادهای خرید و فروش مسکن روندی نزولی پیدا کرد.

این شرایط یعنی همگامی افزایش قیمت مسکن با کاهش تعداد قراردادهای خرید و فروش مسکن ادامه داشت تا اینکه در مرداد ماه سال جاری، شاهد افت قیمت فروش هر مترمربع واحد مسکونی نسبت به ماه قبل بودیم، موضوعی که نه تنها در یک سال و نیم گذشته بلکه طی ۴ سال گذشته هم رخ نداده بود. به عبارت دیگر معادله افزایش قیمت و کاهش حجم معاملات از مرداد ماه بهم ریخت و معادله جدید کاهش قیمت و افت معاملات جایگزین شد چون در شهریور ماه سال جاری هم شاهد تداوم روند ثبت شده در بازار مسکن مرداد ماه بودیم.

در این میان و با توجه به عمیق ترشدن رکود بازار مسکن در چند ماه اخیر، این سوال مطرح می‌شود که دو فاکتور حجم معاملات و قیمت‌ها در ماه‌های آتی چه روندی را طی خواهند کرد؟ برای پاسخ به این سوال بررسی وضعیت بازار مسکن از جمله حجم معاملات و قیمت‌ها طی سال‌های گذشته می تواند چشم‌انداز خوبی از آینده بازار مسکن در اختیار متقاضیان خرید مسکن قرار دهد.

بر همین اساس، روزنامه «تعادل» با نگاهی به گزارش تحولات بازار مسکن در ۱۰ سال گذشته هم روند قیمت زمین و اجاره بها را تحلیل کرده، هم حجم معاملات اجاره، حجم معاملات زمین، حجم معاملات زیربنا را مورد بررسی قرار داده است، بررسی این روندها هم وضعیت بازار مسکن را در ۱۰ سال گذشته به خوبی نشان می‌دهد و هم اینکه دستمایه خوبی برای پیش بینی وضعیت بازار مسکن در ماه‌های آتی است.

تحلیل گزارش مرکز آمار ایران که تحولات بازار مسکن طی ۱۰ سال گذشته را بازتاب می‌دهد، حکایت از آن دارد که بیشترین حجم معاملات آپارتمان مربوط به سال‌های رونق مسکن نیست. به عنوان نمونه با اینکه نخستین دوره رونق بازار مسکن در سال ۹۲-۹۱ رخ داد، اما بیشترین تعداد قراردادهای خرید و فروش آپارتمان (زیربنا) مربوط به این سال‌ها یا دومین دوره رونق بازار مسکن یعنی ۹۸-۹۷ نیست.

نکته دیگری که از تحلیل آمارها به دست می آید، این است که بیشترین تعداد قراردادهای خرید و فروش زمین در ۱۰ سال گذشته مربوط به سال‌های ۹۰ و ۹۱ است و پس از این سال‌ها دیگر شاهد این حجم از فروش زمین در پایتخت نبودیم و تعداد معاملات زمین از ابتدای دهه ۹۰ به بعد روندی تقریبا نزولی را طی کرد.

تحلیل‌ها همچنین نشان می‌دهد که تعداد قراردادهای اجاره دارای کد رهگیری در سال‌های ۸۹ و ۹۰ در پایتخت ناچیز بوده و از ۹ هزار قرارداد (با رشدی معادل ۱۲۷۷ درصدی) به ۱۲۴ هزار قرارداد در سال ۹۷ رسیده است.

به گزارش «تعادل»، رشد ۱۲۷۷ درصدی اجاره‌نامه‌ها اما دلایل متعددی می تواند داشته باشد از جمله تبانی موجر با مشاور املاک برای انعقاد اجاره‌نامه به صورت دستی و نه الکترونیکی. استفاده از کد رهگیری در سال ۱۳۸۷ اجرایی شد اما در سال‌های ابتدایی بسیاری از مبایعه نامه‌ها در دفاتر املاک به صورت دستی نوشته می‌شد و به همین دلیل ممهور به کد رهگیری نبود و همین موضوع در پایین بودن تعداد قراردادهای رهن و اجاره در سال‌های ۸۸ تا ۹۰ بی تاثیر نبوده است. البته در حال حاضر هم به گفته رییس اتحادیه مشاوران املاک، ۳۵ درصد از معاملات ملکی کد رهگیری ندارند.

از سوی دیگر، در بسیاری از موارد موجر و مستاجر در سال‌های دو به بعد، صرفا پشت قرار داد یکساله خود را امضا کرده و به این شیوه تمدید قرار داد می کنند. از این رو، این تمدید قرار دادها نیز احصا نمی شوند.

اما جدا از اجرا نشدن دقیق کد رهگیری، باید این موضوع هم در نظر گرفته شود که طی سال‌های اخیر شمار مستاجران رشد داشته است. درواقع کم بودن تعداد معاملات ثبت شده در بخش اجاره طی سال ۸۸ تا ۹۰ به دو دلیل است یکی عملیاتی نشدن دقیق کد رهگیری و دیگری پایین بودن تعداد مستأجران در آن سال‌ها.

بررسی‌ها درباره نرخ اجاره طی سال‌های ۸۹ تا ۹۷ حاکی از آن است که کرایه‌ها از متری ۷ هزار تومان ماهیانه در سال ۸۸ به متری ۴۰ هزار تومان در سال ۹۸ افزایش یافته‌اند یعنی نرخ کرایه طی ۱۰ ساله گذشته، رشد حدود ۵ برابری داشته در حالی که حقوق و دستمزد کارگران و کارمندان طی این سال‌ها چنین رشدی را تجربه نکرده است.

نگاهی به آمارهای منتشر شده درباره قیمت هر مترمربع زمین از سال ۸۸ تا ۹۸ هم نشان می‌دهد که هر مترمربع زمین در سال ۸۸، یک میلیون و ۳۱۲ هزار تومان بوده و در بهار ۹۸ به متری ۱۶ میلیون و ۹۵۸ تومان افزایش یافته است.

درواقع قیمت زمین طی ۱۰ ساله گذشته رشد چشمگیری داشته است و این موضوع درباره نرخ کرایه بها به این شدت نیست.

تحلیل کلی آمارهای مربوط به حجم معاملات زیربنا، زمین و رهن و اجاره به همراه قیمت زمین و کرایه‌بها طی ۱۰ سال گذشته نشان از افزایش کلی قیمت‌ها در این مدت دارد، درباره معاملات زمین و زیر بنا و همچنین قراردادهای رهن و اجاره شاهد روندی نوسانی بودیم یعنی معاملات به اوج رسیده و دوباره روندی نزولی را طی کرده است.

برای بررسی بازار مسکن طی ۱۰ ساله گذشته، باید نگاهی هم به بازارهای موازی یعنی ارز، بورس و طلا داشته باشیم، تحلیل‌ها حکایت از آن دارد که جهش قیمت‌ها اغلب از بازار ارز آغاز می‌شود و به دیگر بازارها سرایت می کند. در دوره جهش قیمت مسکن در سال ۹۲-۹۱ و ۹۸-۹۷ هم این موضوع را به خوبی نشان می‌دهد، در ابتدا شاهد جهش نرخ ارز و بعد حرکت بازارهای دیگر از جمله بورس، طلا و مسکن بودیم، یعنی قیمت‌ها در این بازارها هم رشد کرد.

با کاهش نرخ ارز در خرداد ماه سال جاری هم کاهش قیمت در بازار طلا رخ داد و در نیمه‌های تیر ماه هم افت قیمت‌ها در برخی مناطق آغاز شد کاهشی که در مردادماه هم ادامه یافت و به شهریور ماه هم سرایت کرد. ناگفته نماند با وجود تاثیری که نمودار قیمت زمین و همچنین زیربنا (گزارش چندی پیش روزنامه تعادل) از جهش نرخ ارز بر بازار مسکن نشان می‌دهد، به گفته نائب رییس اتحادیه صنف مشاوران املاک، بازار مسکن در مقایسه با بازار ارز و طلا، بازاری مقاوم‌تر است؛ بنابراین نمی‌توان انتظار داشت نرخ ارز تاثیر چندانی بر نرخ این بازار داشته باشد. این در حالی است که در هر دودوره جهش قیمت مسکن، پس از کاهش نرخ ارز شاهد افت قیمت‌ها در بازار مسکن بودیم.

مسیر متفاوت حجم اجاره‌نامه‌ها در دوره رونق

بررسی گزارش مرکز آمار ایران از تحولات بازار مسکن طی ۱۰ سال اخیر (۹۸-۸۹) نشان می‌دهد که بیشترین حجم معاملات اجاره مربوط به سال ۹۳ با ۱۹۰ هزار و ۴۲۶ فقره قرارداد رهن و اجاره بوده است و سال ۸۹ هم با ثبت ۹ هزار و ۲۵ فقره معامله در پایینترین بخش لیست قرار دارد.

طی ۱۰ ساله گذشته، کمترین تعداد قراردادهای رهن و اجاره مربوط به سال ۸۹ با ثبت ۹ هزار و ۲۵ فقره معامله بوده است.

از سال ۸۹ تا سال ۹۳ حجم معاملات رهن و اجاره روندی صعودی داشته است، اما از سال ۹۴، حجم معاملات کاهش می‌یابد، اما دوباره در سال ۹۵، تعداد قراردادهای رهن و اجاره افزایش می‌یابد. اما در سال ۹۶، حجم معاملات اجاره روندی کاهشی پیدا می کند و این روند در سال ۹۷ هم ادامه می‌یابد. با توجه به اینکه فقط آمار مربوط به فصل بهار سال ۹۸ موجود است نمی‌توان درباره روند کلی قراردادهای رهن و اجاره در این سال نظر داد. اگرچه بررسی قراردادهای رهن واجاره بهار سال جاری نسبت به بهار سال ۹۶ و ۹۷ سیر کاهشی داشته است.

تحلیل آمار مربوط به حجم معاملات رهن و اجاره طی ۱۰ سال گذشته حاکی از آن است که با آغاز نخستین دوران رونق بازار مسکن طی سال ۹۱، حجم قراردادهای رهن و اجاره هم جهش چشمگیری داشته و از ۴۳ هزار و ۸۲۵ فقره قرارداد در سال ۹۰ به ۱۱۱ هزار و ۱۹۳ معامله در سال ۹۱ رسیده است و در سال ۹۲ هم سیر صعودی داشته و به ۱۶۲ هزار و ۶۷۴ قرارداد رسیده است.

درحالی که تعداد قراردادهای رهن و اجاره در نخستین دوران رونق بازار مسکن طی ۱۰ سال اخیر روندی صعودی داشته است اما این موضوع درباره دومین جهش بازار مسکن که در سال ۹۸-۹۷ اتفاق افتاد، مشاهده نمی‌شود و در سال ۹۷ تعداد قراردادهای رهن و اجاره نسبت به سال ۹۶، کاهش می‌یابد و از ۱۶۶ هزار و ۸۱۸ معامله به ۱۴۴ هزار و ۲۰۱ فقره می‌رسد.

کاهش معاملات مسکن با افزایش قیمت‌ها

تحلیل حجم معاملات مربوط به زیربنا طی ۱۰ سال اخیر حکایت از آن دارد که حجم معاملات در سال ۹۰ بیشترین میزان را به خود اختصاص داده است و با ثبت ۲۵۹ هزار و ۳۶۰ فقره معامله در بالاترین قسمت لیست حجم معاملات طی سال‌های ۸۹ تا ۹۸ قرار گرفته است و سال ۸۹ با ۱۰۳ هزار و ۴۴۱ قرارداد، کمترین تعداد قرارداد خرید و فروش زیربنا را داشته است.

بررسی کلی آمار مربوط به تعداد قراردادهای خرید و فروش زیر بنا طی ۱۰ سال گذشته نشان می‌دهد که حجم معاملات در سال ۸۹ و ۹۰ روند صعودی داشته اما در سال ۹۱ که آغاز نخستین دوره رونق بازار مسکن بوده است، کاهش یافته و از ۲۵۹ هزار و ۳۶۰ فقره معامله در سال ۹۰ به ۲۲۵ هزار و ۷۵۱ قرارداد می‌رسد. این روندی کاهشی در سال ۹۲ هم ادامه می‌یابد و حجم معاملات به ۱۵۰ هزار و ۳۷۲ فقره معامله می‌رسد البته این سیر کاهشی تداوم نمی‌یابد و در سال ۹۳ شاهد افزایش قراردادهای خرید و فروش زیربنا به ۲۰۸ هزار و ۴۱۰ فقره هستیم.

دوباره در سال ۹۴ حجم معاملات زیربنا کاهش می‌یابد اما در سال ۹۵، رشد کرده و به ۱۷۴ هزار و ۷۳۳ معامله می‌رسد، این روند در سال ۹۶ هم ادامه می‌یابد یعنی تعداد قراردادهای خرید و فروش زیربنا رشد می کند اما در سال ۹۷ و با آغاز دوره رونق مسکن، حجم معاملات کاهش یافته و به ۱۳۶ هزار و ۳۰۷ معامله می‌رسد.

در سال ۹۸ هم که فقط آمار مربوط به فصل بهار آن وجود دارد شاهد کاهش تعداد قراردادهای خرید و فروش زیربنا در این فصل نسبت به فصل بهار سال‌های ۹۷ و ۹۸ هستیم. تحلیل آمار مربوط به حجم معاملات خرید و فروش زیر بنا طی ۱۰ ساله گذشته حکایت از آن دارد که در دو دوره رونق بازار مسکن بطور کلی حجم معاملات کاهش می‌یابد و فقط در چند ماه یا یک تا دو فصل شاهد افزایش تعداد قراردادهای خرید و فروش مسکن هستیم اما متوسط حجم معاملات در یکسال خلاف این موضوع را نشان می‌دهد.

سال ۹۰ رکورددار ثبت حجم معاملات زمین

آمار منتشر شده از سوی مرکز آمار درباره حجم معاملات زمین در ۱۰ سال اخیر گواه آن است که بالاترین تعداد قراردادهای خرید و فروش زمین مربوط به سال ۹۰ و با رقم ۵ هزار و ۸۳۵ فقره زمین است و کمترین حجم معاملات هم مربوط به سال ۸۹ با ۲ هزار و ۱۹۹ معامله است.

بررسی این گزارش نشان می‌دهد که حجم معاملات مربوط به زمین از سال ۸۹ تا ۹۰ سیر صعودی را طی می کند اما در سال ۹۱ تعداد قراردادهای خرید و فروش زمین کاهش می‌یابد و از ۵ هزار و ۸۳۵ معامله به ۵ هزار و ۱۱۱ فقره قرارداد می‌رسد.

روند کاهشی حجم معاملات زمین در سال ۹۲ هم ادامه می‌یابد و به ۳ هزار و ۷۳۶ فقره می‌رسد، اما این روند کاهشی در سال ۹۳ تداوم نمی‌یابد و تعداد قراردادهای خرید وفروش زمین نسبت به سال ۹۲ رشد می کند، اما دوباره از سال ۹۴، شاهد افت حجم معاملات خرید و فروش زمین هستیم و این روند تا سال ۹۶ ادامه می‌یابد اما در این سال، معاملات رشد می کند اما این افزایش به سال ۹۷، تسری نمی‌یابد و در سال ۹۷ تعداد قراردادها کاهشی می‌شود.

تحلیل‌ها نشان می‌دهد همان گونه که حجم معاملات زیربنا در دوران رونق کاهشی بوده است، تعداد قراردادهای خرید وفروش زمین هم در دو دوره رونق یعنی سال ۹۲-۹۱ و ۹۸-۹۷، کاهش یافته است.

افزایش چشمگیر نرخ اجاره

آماری که از سوی مرکز آمار ایران درباره تحولات مربوط به اجاره بها طی ۱۰ ساله گذشته نشان می‌دهد که اجاره بها همواره روندی صعودی داشته است و طی سال‌های گذشته هیچگاه روند کاهشی نداشته است با اینکه بررسی سیر تعداد معاملات بازار مسکن حکایت از روند نوسانی در این بخش دارد.

متوسط اجاره ماهیانه به علاوه ۳ درصد ودیعه پرداختی برای اجاره یک مترمربع زیربنای مسکونی در سال ۸۹، ۷ هزار و ۷۳۷ تومان بوده و در سال ۹۸ به ۴۰ هزار و ۲۶۷ تومان رسیده است. درواقع طی ۱۰ سال گذشته، شاهد رشد ۵ برابری اجاره بها بودیم.

موضوعی که از بررسی این آمارها حاکی از آن است که نرخ کرایه بها طی ۱۰ سال گذشته همواره روند صعودی داشته و مانند حجم معاملات روندی همراه با فراز و نشیب نداشته است.

رشد بی سابقه قیمت زمین

گزارش ۱۰ ساله قیمت زمین از سال ۸۸ تا ۹۸ نشان می‌دهد که بیشترین قیمتی که فروش هر مترمربع زمین طی این مدت ثبت کرده مربوط به بهار سال ۹۸ و قیمت ۱۶ میلیون و ۹۵۶ هزار تومان بوده است.

این رقم درحالی منتشر می‌شود که در سال ۸۸ قیمت هر مترمربع زمین، یک میلیون و ۳۱۲ هزار تومان بوده است و حتی در سال ۹۷ هم قیمت حدود ۹ میلیون و ۷۰۸ هزار تومان بوده است یعنی طی یکسال (۹۷ تا ۹۸) شاهد افزایش حدود ۷ میلیون تومانی قیمت‌ها بودیم.

این رشد قیمت را در نخستین دوره جهش قیمت‌ها در سال ۹۲-۹۱ نداریم، در سال ۹۰ قیمت هر مترمربع زمین ۱ میلیون و ۸۴۴ هزار تومان بوده و با جهش قیمت‌ها در سال ۹۱ به ۳ هزار و ۲۲۱ هزار تومان می‌رسد و در سال ۹۲ هم رقم ۴ میلیون و ۵۸۷ هزار تومان را ثبت می کند. درواقع همچنان که گزارش چندی پیش روزنامه تعادل درباره قیمت زیربنا در ۱۰ ساله گذشته نشان داد رشد قیمت‌ها در دو دوره رونق مسکن تفاوت بسیاری با هم دارند و جهش قیمتی در دوره دوم (۹۸-۹۷) بسیار چشمگیرتر از دوره اول (۹۲-۹۱) است.

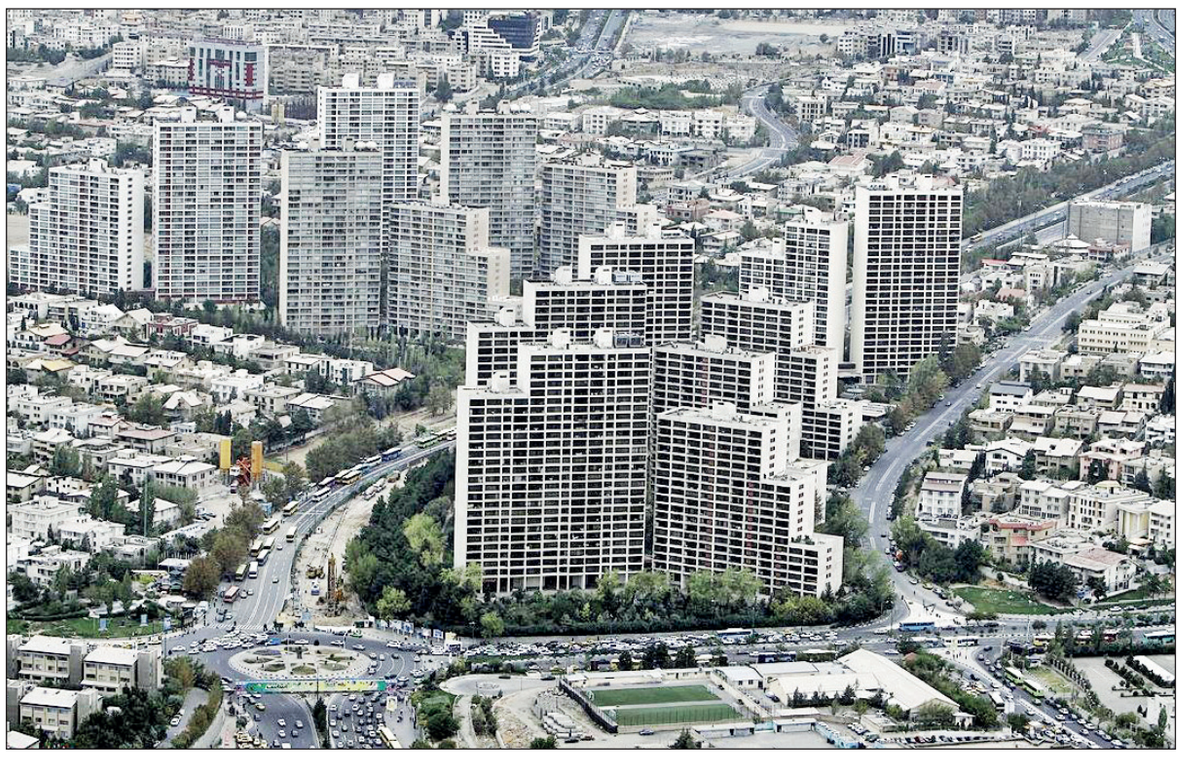

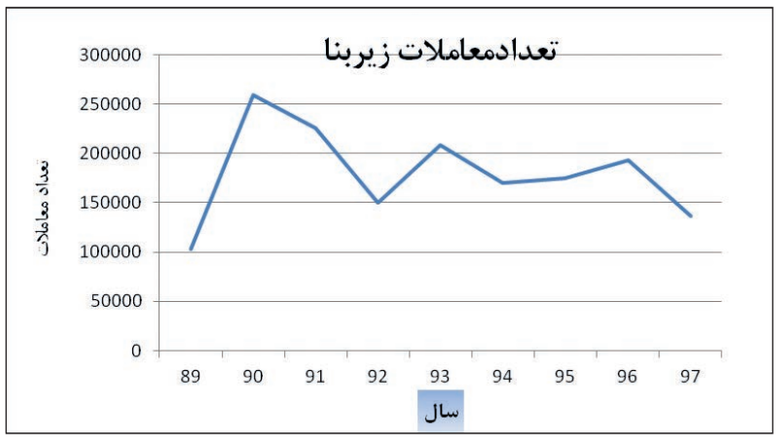

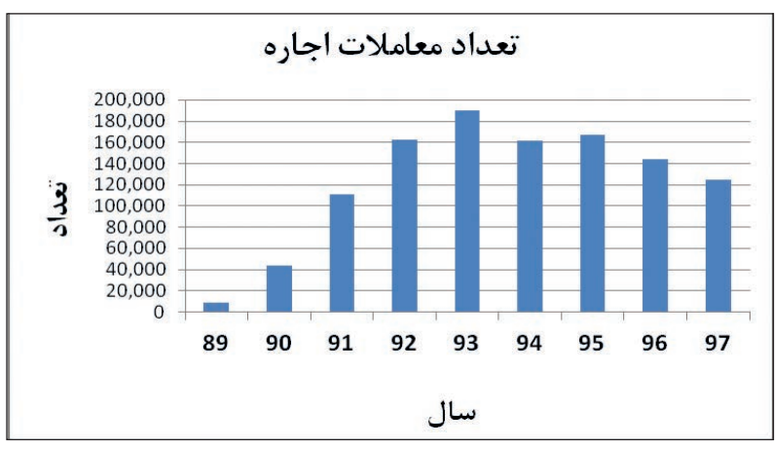

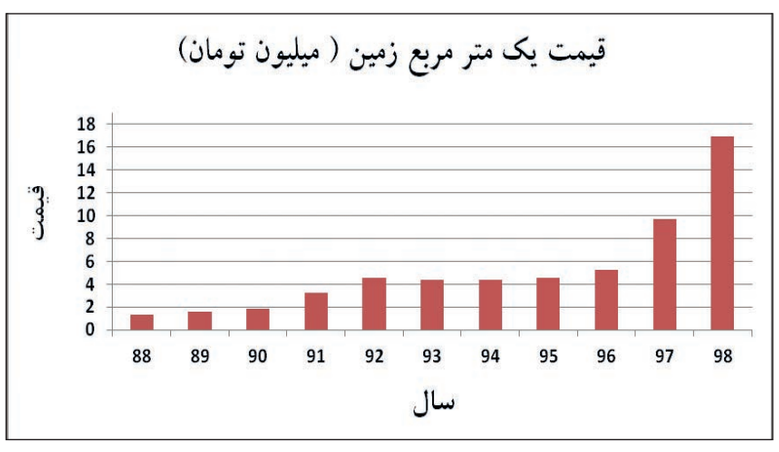

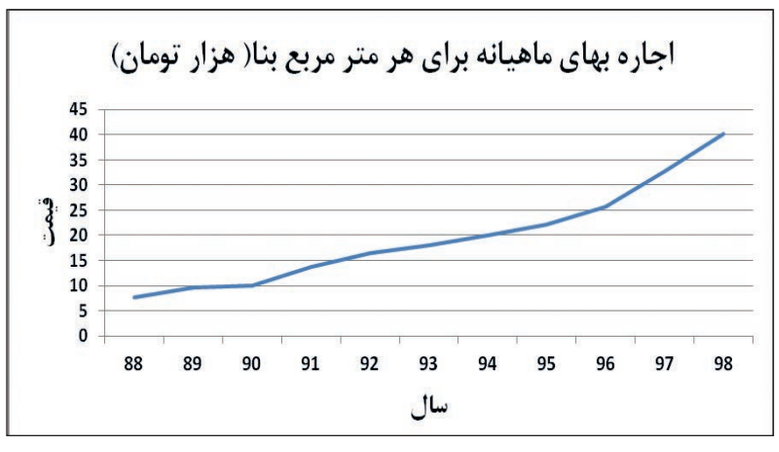

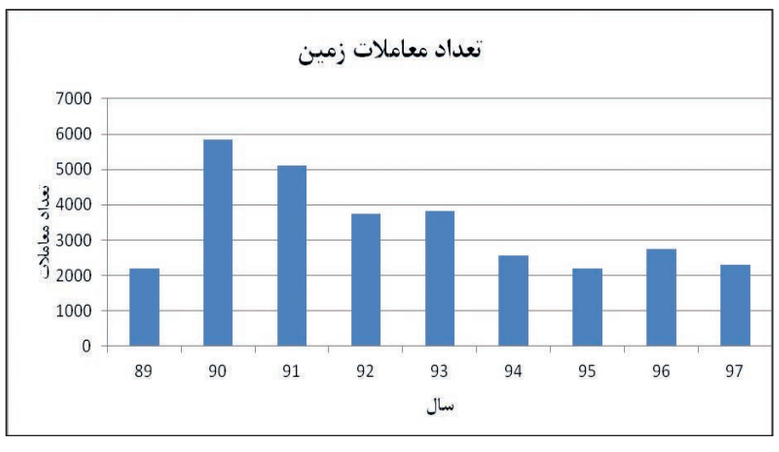

گزارش

اثرگذاری نرخ ارز بر بازار مسکن

بررسی بازار مسکن طی ۱۰ ساله گذشته نشان از اثرپذیری این بازار از جهش نرخ ارز دارد. ضمن اینکه بازارهای دیگر همچون طلا و بازار سرمایه هم تحت تاثیر نرخ ارز هستند، یعنی همگام با افزایش نرخ ارز قیمت‌ها در بازار طلا و مسکن هم رشد می کند و با کاهش نرخ ارز، قیمت‌ها در این بازارها روندی تقریبا نزولی پیدا می کند.

تجربه نشان داده است، قیمت گذاری در مورد خودرو، طلا و مسکن براساس دلار است؛ یعنی اگر در بازار جهانی، طلا یک رقمی دارد، به دلار محاسبه می‌شود و دلار ضرب در نرخ برابری ریال می‌شود که زمانی ۱۵ هزار تومان بوده و اکنون به ۱۱ هزار تومان رسیده است، به همین جهت طبیعی است که قیمت سکه کاهش پیدا می کند. در مورد مسکن و خودرو هم همین مساله مبنا قرار می گیرد، بخش عمده‌ای از قطعات خودرو وارداتی است و واردات وابسته به دلار است، درباره بازار مسکن هم اگرچه ۸۰ درصد مصالح داخلی است اما همواره با افزایش نرخ ارز، قیمت‌ها در بازار مسکن رشد می کند.

در این میان و با توجه به تاثیر گذاری بازار ارز بر بازار مسکن، روزنامه تعادل، نظرات کارشناسان را درباره چگونگی اثرگذاری بازار ارز بر بازار مسکن را تدوین کرده است، این نظرات حکایت از جهت گیری‌های مختلف درباره کم اثربودن، اثرگذاری زیاد و ... بازار ارز بر بازار مسکن دارد.

تاثیر مثبت و منفی دلار

مهدی سلطان محمدی، یکی از کارشناسان بازار مسکن معتقد است رابطه ارز و مسکن دوگانه است و بازار ارز هم تاثیر منفی و هم تاثیر مثبت بر بازار مسکن می گذارد.

به گفته او از یک نظر دلار رقیب مسکن است و زمانی برای سرمایه گذاران جذاب می‌شود، اقبال به مسکن کاهش می‌یابد، مسکن کالایی است که تغییرات کندی دارد و سرمایه گذاران در کوتاه‌مدت به سمت دلار، طلا و بورس تمایل دارند؛ ازسوی دیگر افزایش نرخ دلار نشانه‌ای از کاهش ارزش ریال است و باتوجه به انتظار تورمی که در جامعه ایجاد می کند، بخشی از توجه مردم برای حفظ ارزش خرید سرمایه‌های خانوار به سمت مسکن می‌رود، از این نظر می‌توان گفت افزایش نرخ دلار با افزایش نرخ مسکن همبستگی مثبتی دارد. سلطان محمدی می گوید: همچنین مصالح ساختمانی و اقلام وارداتی ساخت‌وساز متاثر از نرخ دلار هستند که آن هم تاثیر مثبت در نرخ مسکن دارد؛ بنابراین رابطه ارز و مسکن به این شکل است که در کوتاه‌مدت که شیب افزایش نرخ دلار بالاست، مسکن نمی‌تواند همپای آن جلو برود اما در طولانی مدت، خود را با آن تطبیق می‌دهد.

ضرورت کاهش اثرگذاری ارز بر مسکن

حسین عبداللهی، دیگر کارشناس اقتصاد مسکن، معتقد است که ارز و مسکن در ایران تبدیل به بازار سرمایه‌ای شده‌اند.

این کارشناس می گوید: مسکن و ارز، رابطه مستقیم با هم دارند و لازم است این وابستگی و تاثیرپذیری را از بین ببریم، با افزایش نرخ ارز یا سکه، نقدینگی به سمت بازارهای موازی مانند مسکن می‌رود و این مساله موجب می‌شود نقدینگی سرگردان وارد این بازار شود که این مساله افزایش نرخ واحدهای مسکونی را به‌دنبال خواهد داشت. او ادامه می‌دهد: در سال گذشته و اوایل امسال افزایش نرخ مسکن به اندازه‌ای بوده که مصرف کنندگان و متقاضیان واقعی، دیگر قادر به خرید خانه نبودند همین مساله موجب شد در نهایت مسکن وارد دوران رکود شود البته برای جلوگیری از افزایش بیشتر نرخ مسکن لازم است ارتباط میان ارز و مسکن را کمرنگ کرده و از بین ببریم.

عبدالهی اضافه می کند: درواقع نرخ ارز نباید به این میزان فعلی بر بازار مسکن تاثیرگذار باشد، زیرا بیش از ۸۰ درصد صنعت ساختمان در کشور تولید داخلی است و ارتباط خاصی با افزایش نرخ ارز ندارد و نباید خیلی اثر گذار باشد و این افزایش با توجه به اثر جو روانی نقش و تاثیری منفی در افزایش قیمت‌ها دارد.

تاثیر ارز و سایت‌ها بر قیمت مسکن

مصطفی قلی خسروی، رییس اتحادیه صنف مشاوران املاک می گوید: با افزایش نرخ دلار، قیمت مسکن هم رشد می کند، اگرچه در رشد قیمت‌ها طی سال ۹۷ و ۹۸، درج قیمت‌های نامتعارف در برخی سایت‌ها هم بی تاثیر نبود.

قلی خسروی ادامه می‌دهد: تغییر قیمت در چهار بازار موجب می‌شود که قیمت مسکن تغییر کند. این چهار بازار عبارتند از: بورس، طلا، ارز و حامل‌های انرژی و در چهل سال گذشته، ۴ مرتبه شاهد جهش قیمت مسکن (در سال‌های ۶۸، ۸۶، ۹۱ و ۹۷) در کشور بوده‌ایم و افزایش تقریباً سه برابری نرخ ارز در سال ۹۷ هم موجب شد تا شاهد جهش قیمت در بخش مسکن باشیم.

او اظهار می کند: البته در سال ۹۷ و ۹۸ جدا از تاثیر نرخ ارز بر بازار مسکن، فضای روانی نامطلوب ایجاد شده توسط سایت‌های خرید و فروش مسکن که اقدام به ثبت قیمت‌های غیر متعارف می کردند بر افزایش قیمت‌ها تاثیر گذار بود.

به گفته رییس اتحادیه صنف مشاوران املاک، مثلا برخی سایت‌ها قیمت ملکی که متری ۹ میلیون تومان هم به فروش نمی‌رفت را ۱۱ میلیون تومان گذاشتند و مثلا همسایه این ملک با توجه به این قیمت، آپارتمان خود را ۱۳ میلیون تومان برای فروش گذاشت.

دنیای فناوری

پیام‌های خصوصی در توییتر فیلتر می‌شوند

توییتر با ارایه یک ویژگی جدید فیلترهایی برای پیام‌های خصوصی در پلتفرم خود فراهم می‌کند.
این ویژگی پیام‌های ناخواسته یا مشکوک را در یک فولدر ذخیره می‌کند.
به گزارش مهر به نقل از انگجت، توییتر تصمیم دارد به سرعت برنامه خود برای فیلترکردن پیام‌های خصوصی (Direct messages) را اجرایی کند.
در همین راستا این شبکه اجتماعی مشغول فراهم کردن فیلترهایی برای کاربران دستگاه‌های اندروید، iOS و همچنین وب است. از آنجا که این تست در حال اجرا است، شیوه کارکرد فیلترها نیز مشخص است.
اگر مشخص شود لحن پیامی مشکوک است یا احتمالا پیام ناخواسته (Spam) باشد، در یک فولد جداگانه به نام «پیام‌های اضافی» قرار می‌گیرد. فقط اگر فرد به‌طور مشخص روی این فولدر کلیک کند می‌تواند پیام‌ها را ببیند. بنابراین لازم نیست کاربر توییتر پیام‌های خصوصی ناراحت‌کننده را تحمل کند.
گسترش اقدامات امنیتی توییتر بخشی از تلاش گسترده این شرکت برای کاهش آزار و اذیت در این پلتفرم اجتماعی است. البته این اقدام سبب نمی‌شود متخلفین از قوانین توییتر (مانند افرادی که در پیام‌های خصوصی دیگران را تهدید می‌کنند) از فعالیت خود دست بکشند.

فروش اطلاعات غلط کاسبی جدید دنیای تاریک وب

هکرهای اینترنتی در کنار فروش انواع اطلاعات صحیح در بخش تاریک وب برای کسب درآمد، به یک روش جدید کلاهبرداری یعنی فروش اطلاعات غلط و دروغین روی آورده‌اند.
به گزارش مهر به نقل از زددی نت، اگر تا پیش از این تنها دولت‌ها با هدف دخالت در انتخابات سایر کشورها یا تخریب سیاستمداران و افراد مشهور به نشر اطلاعات دروغین و کذب دست می‌زدند، حالا دامنه این کار به هکرهای عادی و جنایتکاران دنیای مجازی هم کشیده شده و آنها هم با هدف تخریب شرکت‌ها و موسسات هدف در بخش خصوصی اطلاعات و اخبار دروغینی را در مورد آنها به مشتریان خود می‌فروشند. محققان می‌گویند این اولین‌بار است که هکرهای زیرزمینی بخش تاریک وب خدمات فروش اطلاعات غلط و دروغین به علاقه‌مندان و خریداران ارایه می‌کنند.
بخش مهم این خبرها اهداف تبلیغاتی تخریبی دارند و با هدف از میدان به در کردن رقبا با خراب کردن چهره آنها منتشر و فروخته می‌شوند. بررسی موسسه تحقیقاتی ریکوردد فیوچر نشان می‌دهد انتشار این نوع اخبار دروغین به مدت یک ماه می‌تواند به‌طور جدی به اعتبار و حسن شهرت یک مجموعه تجاری لطمه بزند.
این موسسه موفق به شناسایی یک گروه هکری روس شده که تبلیغاتی را برای این نوع خدمات در بخش تاریک وب منتشر کرده و هشدار داده که در آینده دامنه این نوع اقدامات گسترش می‌یابد.

آیفون ۱۱ پیش‌بینی‌ها را به‌هم ریخت

تحلیلگران فعال در حوزه فناوری، نرخ پیش‌بینی‌های خود برای فروش گوشی‌های آیفون ۱۱ و آیفون ۱۱ پرو را بالا بردند.
به گزارش ایسنا، قبل از آنکه شرکت اپل به عنوان توسعه‌دهنده گوشی‌های آیفون از جدیدترین سری از این گوشی‌ها یعنی آیفون ۱۱ و آیفون ۱۱ پرو و آیفون ۱۱ پرو مکس در جریان رویدادی اختصاصی رونمایی و پرده‌برداری کند، بسیاری از کارشناسان و تحلیلگران فعال در حوزه فناوری برآورد و اعلام کرده بودند که نسل جدید گوشی‌های آیفون فروش چندان قابل توجه و چشمگیری نسبت به نسل‌های پیشین آیفون تجربه نخواهند کرد، چراکه قابلیت و امکانات خاصی نداشته و تغییرات قابل ملاحظه‌ای نسبت به مدل‌های پیشین نیز ندارد.
حالا به تازگی تحلیلگران با بررسی جدیدترین قابلیت‌های به‌کاررفته در گوشی‌های جدید آیفون، نرخ پیش‌بینی‌های خود را از میزان فروش و عملکرد گوشی‌های آیفون ۱۱ و ۱۱ پرو تغییر و افزایش دادند.
البته این در حالی است که برخی دیگر از تحلیلگران بر این باورند که نسل بعدی گوشی‌های آیفون که قرار است سال آینده ۲۰۲۰ میلادی رونمایی و عرضه شوند و به قابلیت پشتیبانی از شبکه نسل پنجم اینترنت ۵G مجهزند، از استقبال بسیار بیشتری نسبت به آیفون‌های سری ۱۱ برخوردار خواهند شد و فروش و عملکرد موفقیت آمیزتری را برای خود به ثبت خواهند رساند.

خدمات ارزش افزوده غیرفعال می‌شود و برای فعال‌سازی مجدد، تایید مشترک الزامی است

آخرین نفس «وس»های کلاهبردار

گروه دانش و فن |

برای مقابله با سوءاستفاده‌هایی که از خدمات ارزش افزوده می‌شود، رگولاتوری ابتدا تمام سرویس‌ها را غیرفعال و به مشترک برای فعال‌سازی مجدد پیام درخواست ارسال می‌کند تا تایید او را بگیرد، اما اگر این روش هم کارساز نباشد، بنا به وعده‌ای که داده شده، تمامی سرویس‌های ارزش‌افزوده تعطیل می‌شود.
موضوع خدمات ارزش افزوده مدتی است که به یکی از پربحث‌ترین مباحث حوزه ارتباطات تبدیل شده و البته یکی از چالش‌هایی که در حال حاضر وزیر جوان ارتباطات با آن روبه‌روست. خدمات ارزش افزوده (Value Added Service) یا «وس» شامل مسابقات و رای‌گیری، خدمات تماس از دست‌رفته و صندوق پستی، تبلیغات موبایلی، زنگ انتظار تماس، بازی آنلاین، اطلاع‌رسانی و این قبیل سرویس‌ها می‌شود. اگرچه این خدمات همواره مورد توجه کاربران قرار داشته و از آنها استفاده‌های بسیاری هم کرده‌اند، اما رشد قارچ‌گونه آنها در دو سال اخیر و افزایش هزینه افرادی که در پایان ماه با قبض‌های عجیبی روبه‌رو می‌شدند، موجب اعتراض آنها و در نتیجه واکنش وزیر ارتباطات شد. در مصوبه ۱۴۷ کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات آمده است که «برای ارایه خدمات ارزش افزوده پیامکی از سوی اپراتورها تأیید مشترک برای فعال‌سازی الزامی است. بنابراین اپراتور باید در مورد تمامی خدمات ارزش افزوده محتوایی پیامکی، قبل از شروع ارایه خدمات، از طریق یک پیامک درباره ارایه خدمات از مشترک سوال و در صورت تأیید مشترک آن را فعال کند.» با وجود این، سوءاستفاده از ناآگاهی افراد، با گسترش برنامه‌هایی که هر روز خدمات مختلفی را تبلیغ می‌کردند و در مدت کوتاهی هزینه‌های زیادی را هم به جیب زدند، صدای مردم را درآورد. از طرفی کلاهبرداری‌های میلیاردی که با سوءاستفاده از ناآگاهی مشترکان رخ داد، همان‌طور که محمدجواد آذری جهرمی -وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات- با دعوت مردم به استفاده از سامانه #۸۰۰× برای آگاهی از خدمات ارزش افزوده‌ای که عضو آنها هستند، یک بار از کلاهبرداری ۲۲ میلیارد تومانی برخی از شرکت‌های ارزش‌افزوده در مدت پنج ماه و بار دیگر از کلاهبرداری ۳۳ میلیارد تومانی از دو میلیون مشترک خبر داد. اما با وجود اطلاع‌رسانی درباره نحوه غیرفعال‌سازی خدمات ارزش افزوده، روند سوءاستفاده تا جایی ادامه داشت که جهرمی را ناگزیر به تهدید تعطیلی همیشگی سرویس‌های ارزش افزوده کند که این تصمیم به نظر به مذاق بسیاری خوش نیامده و می‌توان هر روز توییت‌های منفی برضد جهرمی و افشاگری‌های چپ و راست از اقدامات وزیر ارتباطات را مشاهده کرد، البته جهرمی این موضوع را پیش‌بینی کرده و گفته بود: «به زودی می‌گویند جهرمی قاتل بروسلی بوده اما این فضاسازی‌ها و تخریب‌ها روی ما اثری ندارد و با جدیت پیگیر این موضوع هستیم.»

ارایه «وس» به‌شیوه کنونی، کلاهبرداری است

در این راستا حسین فلاح جوشقانی -رییس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی- روز گذشته، ارایه سرویس خدمات ارزش افزوده (وس) به‌شیوه کنونی را نوعی کلاهبرداری و سوءاستفاده از مشترکین دانست و از نظارت و عزم جدی این سازمان برای مقابله با آن خبر داد. او درباره تصمیم وزیر ارتباطات برای پایان دادن به «وس» گفت: «در پروانه‌هایی که برای اپراتورها صادر کردیم یک سری خدمات پایه مثل خدمات صوتی، داده و پیامک تعریف شده و بر این بستر یک سری خدمات دیگر تحت عنوان خدمات ارزش افزوده شکل گرفته، اما امروزه این خدمات باعث نارضایتی و سوءاستفاده از مشترکین شده است. بر اساس برآوردهای ما بیش از ۹۰ درصد بستر وس، بستر سوءاستفاده است و در بسیاری موارد بدون اطلاع مشترک سرویسی برای او فعال شده.»
وی با اشاره به مطالبات به‌حق مردم درباره این موضوع گفت: «نگاه ما برای رفع این مشکل، راهکار مدیریت کنترلی است. از جمله کارهایی که در این سال‌ها انجام داده‌ایم، راه‌اندازی سامانه #۸۰۰× و برخورد با متخلفان است. در این سامانه مشترک می‌تواند تمام سرویس‌های ارزش افزوده فعال خود را مشاهده و برای غیرفعال‌سازی آن اقدام کند. البته غیرفعال‌سازی سرویس نباید آنقدر پیچیده باشد که مشترک برای تحقق خواسته‌اش به دردسر بیفتد. راه‌اندازی این سامانه مفید و تا حدی کنترل کننده بازار بود، از سوی دیگر هم روش‌های دور زدن به‌روزتر شده و نیاز است در این باره فکر اساسی کنیم. البته اگر منصفانه به این قضیه نگاه کنیم، می‌بینیم که در این ماجرا ما خوب عمل نکرده‌ایم که مردم ناراضی هستند. مردم حق دارند بدانند در ازای پولی که پرداخت می‌کنند چه سرویسی دریافت می‌کنند و باید بتوانند آن را مدیریت کنند. این بحثی است که در همه جای جهان مطرح است. در دنیا برای این موضوع مقررات و چارچوب دارند. حتی مصوبه شورای عالی فضای مجازی برای این است که این حوزه را قانونمند کند تا همه در چارچوب مقررات و قوانین اقدام کنند.»

لزوم تایید مشترک برای فعال‌سازی «وس»

معاون وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات با بیان اینکه افراد بسیاری در این حوزه از قانون پیروی نمی‌کنند، گفت: «در این سال‌ها سعی بر آن بوده است که بازار را مدیریت و شفاف کنیم اما با توجه به پیشرفت تکنولوژی و همچنین فضای گسترده ICT زمینه برای سوءاستفاده با روش‌های مختلف مانند دور زدن قوانین فراهم شده است. درباره سرویس خدمات ارزش‌افزوده، سال گذشته تخلف‌هایی از سوی شرکت‌هایی که با اپراتورها کار می‌کردند صورت گرفت که متخلفان شناسایی شدند و با آنها برخورد شد و اپراتورها مجبور به بازگرداندن چهار تا پنج میلیارد از وجوه دریافتی به مردم شدند. با این حال معتقدیم این مساله باید ریشه‌ای حل شود. یکی از راه‌حل‌ها این است که اختیار فعال کردن سرویس‌ها در دست مشترک باشد، نه اپراتور. اقدامی که ما می‌خواهیم انجام بدهیم این است که ابتدا تمام سرویس‌ها را غیرفعال و به مشترک برای فعال‌سازی مجدد پیام درخواست ارسال کنیم و اگر مشترک تمایل داشت در سرویس باقی بماند و آن را تایید کرد، از او تایید مجدد گرفته شود تا سرویس مورد نظر برای او فعال شود. با این روش می‌توان بازار سرویس خدمات ارزش‌افزوده را کنترل و مدیریت کرد، اما اگر در ادامه دیدیم که باز هم ممکن است بستر سوءاستفاده و کلاهبرداری باقی بماند، تمام سرویس‌های ارزش‌افزوده را تعطیل می‌کنیم.»
رییس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی درباره اینکه چرا پس از تأکید وزیر ارتباطات مبنی بر «پایان وس» شاهد صف‌بندی‌ها سیاسی بودیم، گفت: «سه گروه ذی‌نفعان ما هستند؛ اپراتورها و بخش‌های خصوصی -که در قالب دریافت پروانه‌ها با ما کار می‌کنند- دولت و مردم؛ اما ذی‌نفع اصلی ما در حوزه رگولاتوری مردم هستند. ما هیچ انگیزه‌ای جز تحقق نفع مردم نداریم. اگر در این سال‌ها بازاری که توانایی ارایه سرویس مناسب به مردم دارد کنترل و مدیریت می‌شد، نیاز به اقدامات سلبی و برخورد هم نبود. در این قضیه ممکن است ذی‌نفعان بازار ارزش‌افزوده پای مباحث سیاسی را هم وسط بکشند که من در این باره نمی‌توانم نظر بدهم اما همان‌طور که وزیر ارتباطات در توییتر خود منتشر کردند، موضوع حق‌الناس مساله‌ای است که نمی‌توان از آن چشم‌پوشی کرد. من انگیزه کسانی که موضوع را سیاسی می‌کنند را نمی‌دانم. ممکن است این نظرات به خاطر بحث‌های مالی باشد؛ اما یقیناً ما به عنوان رگولاتوری پیگیر حقوق مردم هستیم و در این مساله هیچ انگیزه سیاسی نداریم.»

گردش مالی ۲۵۰۰ میلیارد تومانی در بازار «وس»

فلاح درباره گردش مالی بازار ارزش‌افزوده گفت: «ما تخمین می‌زنیم که بازار وس گردش مالی حدود ۲۰۰۰ تا ۲۵۰۰ میلیارد تومانی دارد. ممکن است بخشی از این بازار، بازار درستی باشد و منجر به شغل یا تولید محتوای مناسب شده باشد اما عمدتاً این بازار، بازاری غیرشفاف است که به مدیریت نیاز دارد.» وی در پاسخ به این پرسش که آیا اپراتورها که از سرویس ارزش‌افزوده درآمد قابل توجهی کسب می‌کنند، حاضرند از این درآمد دست بکشند، گفت: «در جلساتی که با اپراتورها داشتیم آنها آمادگی خود را برای اعمال نظارت بیشتر یا حتی پایان دادن به «وس» اعلام کرده‌اند. اپراتوری که سالانه ۱۲ هزار میلیارد تومان درآمد دارد هیچ‌گاه به خاطر چنین مبالغی اعتبار خود را از بین نمی‌برد. ممکن است افرادی در اپراتورها، در زیرمجموعه‌های آنها یا کسانی که با آنها قرارداد دارند و با آنها همکاری می‌کنند فشارهایی هم بیاورند؛ اما من فکر می‌کنم اگر اپراتورها بلندمدت و راهبردی‌تر فکر کنند حتماً مدیریت و شفاف‌سازی حوزه «وس» را به نفع خودشان می‌دانند.» رییس رگولاتوری درباره اینکه گفته می‌شود پشت این بازار مافیایی قرار دارد که به‌راحتی حاضر نیست از خالی کردن جیب مردم عقب‌نشینی کند، گفت: «من نمی‌دانم باید چه تعبیری برای این جریان به کاربرد اما فرایند درهم‌تنیده‌ای بین شرکت‌های ارایه‌دهنده «وس» وجود دارد که باید شفاف شود تا مشخص شود آنها این پول‌ها را از کجا دریافت و در کجا خرج می‌کنند.» وی همچنین در خصوص خلأهای قانونی در حوزه سرویس ارزش‌افزوده گفت: «ممکن است ایرادات قانونی هم در این حوزه وجود داشته باشد اما موضوعی که الان اتفاق افتاده فراتر از این است که بگوییم قانون نداریم. ما در این سال‌ها سعی کردیم با مقررات‌گذاری و نظارت موضوع را کنترل کنیم که البته در مقطعی بدون رضایت مشتری سرویسی فعال می‌شد که برای حل این موضوع اعلام کردیم اپراتورها باید خود بر فعال‌سازی سرویس‌ها نظارت داشته باشند و کسی که صرفاً فراهم‌کننده محتوا است توانایی فعال‌سازی سرویس‌ها را نداشته باشد. تیم نظارتی ما طی روزهای آینده برای افزایش نظارت بر حوزه سرویس ارزش‌افزوده در اپراتورها مستقر می‌شود و همچنین اقدامات دیگری طی یک‌الی دو هفته آینده با توجه به مهلت‌هایی که تعیین شده انجام می‌دهیم که بعد از به سرانجام رسیدن آن نتایج را اعلام خواهیم کرد.»

ظهور کلاهبرداری تلفنی در آستانه اربعین

کلاهبرداری‌های تلفنی در بازه‌های زمانی مختلف حتی مناسبت‌های متفاوت ظاهر می‌شوند و اخیرا با وعده برنده شدن در قرعه‌کشی و بهره‌مندی از کمک‌هزینه سفر به کربلا و نجف، اقدام به کلاهبرداری می‌شود. به گزارش ایسنا، طی سال‌های گذشته همواره اخباری جعلی مبنی بر برنده شدن در قرعه‌کشی‌ها منتشر می‌شد؛ عده‌ای با جعل عنوان اپراتورهای تلفن همراه از مردم کلاهبرداری می‌کنند و حتی در برخی موارد، کلاهبرداران با فرد تماس گرفته و گفته‌اند شما در یک برنامه رادیویی برنده مسابقه یکی از اپراتورها شده‌اید و برای دریافت جایزه، او را تا پای دستگاه خودپرداز کشانده و از وی اخاذی کرده‌اند. این گونه کلاهبرداری‌ها و اساسا همه کلاهبرداری‌ها، به موضوعی می‌پردازند که در ابتدای کار بسیار جذاب به نظر می‌رسند؛ مثلا می‌گویند: شما برنده جایزه‌ای از یک مسابقه شده‌اید، یا اینکه به شما پیشنهاد می‌دهند در یک موقعیت که در تمام زندگی‌تان فقط یک بار تکرار می‌شود و یک شانس فوق‌العاده برای شما ایجاد می‌کند و در آن امکان هیچ باخت یا ضرری وجود ندارد، شرکت کنید.
اما این روزها با نزدیک شدن به ایام اربعین حسینی، در یکی از انواع این کلاهبرداری‌های تلفنی، در تماسی با مشترک گفته می‌شود: «شما به عنوان مشترک منتخب فلان اپراتور، به دلیل خوش‌حسابی و عدم شکایت از خطتان، برنده یک قرعه‌کشی شدید. جایزه این قرعه‌کشی، سفر زیارتی کربلا و نجف (معادل پنج میلیون تومان) همراه دو میلیون تومان بن خرید کالا از فروشگاه‌های ایرانی در این دو شهر است و حتی اگر جایزه را نخواهید، ۱۰ ماه مکالمه

و اینترنت رایگان به شما تعلق می‌گیرد.» زمانی که شخص مورد نظر به نحوه پرداخت جوایز می‌رسد، می‌گوید: «از آنجایی که رییس بانک مرکزی اظهار کرده که شماره حساب و شماره کارت خود را به صورت تلفنی اعلام نکنید و قانون هم اجازه این کار را به ما نمی‌دهد، سه بانکی که در آنها حساب دارید را نام ببرید تا مبلغ هفت میلیون تومان به‌صورت سه قسط ۵، ۳، ۵، ۲ و دو میلیونی به حساب شما واریز شود.» در ادامه هم به شما می‌گوید به نزدیک‌ترین دستگاه عابربانک بروید و دو رسید بانکی بگیرید و پیش از آن اعلام کنید تا این دستگاه‌ها چه فاصله زمانی دارید. اما در صورتی که از فرد تماس گیرنده بخواهید به جای مراحلی که از شما درخواست کرده، آدرسی به شما بدهد تا بتوانید جایزه‌تان را به‌صورت حضوری و با ارایه مدارک دریافت کنید، با پاسخ منفی و اما و اگر روبه‌رو می‌شوید و آن زمان است که به درستی این تماس و برنده شدن در قرعه‌کشی شک می‌کنید.
بارها اعلام شده نکاتی که باید به آنها توجه داشته باشید، این است که اپراتورها اسامی برندگان خود را از کانال‌های رسمی خود اعلام می‌کنند، بنابراین اگر فردی با شماره ناشناس با شما تماس گرفت و خود را نماینده اپراتور تلفن همراه معرفی کرد، حتما در صحت ادعای او شک کنید. شما اگر برنده مسابقه‌ای در یک اپراتور همراه شوید، از همان اپراتور با شما تماس می‌گیرند، نه از خط موبایل و آن هم با اپراتوری غیر از اپراتور مربوطه. دیگر اینکه هیچ اپراتوری از برنده طرح خود شماره حساب، موجودی و رمز نمی‌خواهد، بلکه جایزه به صورت حضوری و در یک مراسم رسمی اعطا می‌شود. البته این جعل عنوان‌ها تنها به اپراتورهای تلفن همراه هم محدود نمی‌شود و تاکنون حتی وزارتخانه‌ها، شرکت‌ها و سازمان‌های مختلفی درباره دریافت تماس‌ها و پیامک‌های مشکوک هشدار داده‌اند. همان‌طور که پیش از این درباره ارسال پیامک‌های سودجویانه‌ای که در آنها از نام وزارت ارتباطات سوءاستفاده می‌شود، هشدار داده شده بود. به مشترکان توصیه می‌شود برای جلوگیری از ایجاد چنین مواردی به اطلاع‌رسانی سازمان‌ها از طریق پیامک، تبلیغات و پورتال رسمی آنها توجه کنند تا اگر به مواردی غیر از آنها یا به کلاهبردارها برخوردند، خود را در برابر آنها ایمن کنند. همچنین هر جایی که احساس کردند مورد متناقضی وجود دارد، یا هرگاه به فرد تماس گیرنده شک کردند، بهترین راه این است که تماس را قطع کنند. در صورتی که در یکی از این اپراتورها، برنده قرعه‌کشی شده باشید، جایزه شما به نحو دیگری برایتان ارسال می‌شود، اما با قطع کردن تماس می‌توانید از یک کلاهبرداری تلفنی جلوگیری کنید.

تعرفه خدمات پستی گران شد

کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات تعرفه ارایه خدمات پستی داخلی را تصویب کرد. نرخ خدمات پستی در داخل کشور نسبت به آخرین مصوبه این کمیسیون که مربوط به سال ۹۵ می‌شود، افزایش یافته است. کلیه تعرفه‌ها و تعهدات خدمات باید در پورتال اطلاع‌رسانی شرکت ملی پست جمهوری اسلامی ایران و دارندگان پروانه فعالیت اپراتورهای پستی غیر دولتی اطلاع‌رسانی شده و در قبوض رسید ارایه خدمات مشتری به صورت شفاف درج شود.
به گزارش مهر، کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات در جلسه شماره ۲۹۱ خود به درخواست شرکت ملی پست جمهوری اسلامی ایران و دارندگان پروانه فعالیت کاروران پستی غیر دولتی، پیشنهاد تغییر تعرفه ارایه خدمات پستی داخلی را بررسی و تصویب کرد. این مصوبه جایگزین مصوبه کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات در سال ۹۵ شده است. مقایسه مصوبه جدید کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات نسبت به مصوبه سال ۹۵ تعرفه خدمات پستی نشان می‌دهد که نرخ خدمات پستی داخلی گران شده است. برای مثال نرخ ارسال نامه عادی که در درون استان ۱۳۰۰ تومان بوده به ۱۸۰۰ تومان رسیده و نرخ ارسال نامه برون‌استانی از ۱۸۰۰ تومان به ۲۸۰۰ تومان رسیده است. در همین حال نرخ ارسال امانات پستی تا سقف ۵ کیلوگرم که ۵۸۰۰ تومان در درون استان بود به ۷ هزار تومان رسیده و نرخ این سرویس در بیرون استان از ۸ هزار و ۳۰۰ تومان به ۱۰ هزار و ۸۰۰ تومان رسیده است.
در همین حال طبق این مصوبه، مرسوله پستی نیز به هر شی قابل ارسال فیزیکی، اسناد و مدارک اعم از نوشته‌های چاپی،

دست‌نوشته یا الکترونیک، کالا، اشیاء، ابلاغیه، اطلاعیه‌های خدمات شهری از قبیل قبوض آب و فاضلاب، برق، گاز، تلفن ثابت و سیار و عوارض شهرداری که دارای نشانی فرستنده یا گیرنده است، گفته می‌شود. مطابق این مصوبه حداکثر وزن نامه، مطبوعات و بسته‌های کوچک حاوی اشیاء غیر تجاری نظیر نمونه کالا و سوغات باید ۲ کیلوگرم باشد. در این مصوبه بسته‌های امانات پستی حاوی کالا و اشیاء تا حداکثر وزن ۳۰ کیلوگرم که دارای نشانی فرستنده و گیرنده باشد، قابل قبول است و در صورت غیرقابل تفکیک بودن محتویات امانات، این وزن می‌تواند تا ۵۰ کیلوگرم باشد. حداکثر ابعاد امانات در هر یک از ابعاد آن باید ۲ متر باشد، به شرطی که اندازه طول بزرگ‌ترین وجه به اضافه اندازه بیشترین محیط، کمتر از ۳ متر باشد. ابعاد هر یک از وجوه امانت نباید از ۹ در ۱۲ سانتی‌متر کمتر باشد. بر مبنای این مصوبه، خدمات پایه پستی شامل پست نامه‌های بدون اولویت حداکثر تا وزن ۲ کیلوگرم و امانات پستی حداکثر تا وزن ۵ کیلوگرم باید به تمامی مردم در سراسر کشور با کیفیت مطلوب و تعرفه استطاعت‌پذیر، عرضه شود.

فروش سیم کارت‌های خارجی در ایران غیر قانونی است

مدیر دفتر نظارت بر سرویس‌های ارتباطی و فناوری اطلاعات اعلام کرد، مدت اعتبار مجوز دفاتر فروش سیم کارت‌های خارجی به پایان رسیده و اگر سیم کارتی در حال حاضر به فروش می‌رسد غیرقانونی است و رگولاتوری در خصوص آن مسوولیتی ندارد. به گزارش سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی، از سال ۹۲ براساس مصوبه ۱۶۷ کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات، با صدور مجوز از سوی رگولاتوری، فروش سیم کارت‌های خارجی در داخل کشور میسر شد. مجوزهایی که دو سال اعتبار داشتند و پس از آن باید برای تمدید مجوز به سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی مراجعه می‌کردند. سال گذشته اعتبار دارندگان مجوز و قرارداد مراکز فروش سیم کارت‌های خارجی به پایان رسیده است، اما هنوز مسافران عتبات عالیات و حج از سیم کارت‌های عراقی که در کشور به فروش می‌رسد، استفاده می‌کنند. با توجه به اینکه فروش این سیم کارت‌ها قانونی نیست، سازمان تنظیم مقررات نیز در مقابل کیفیت ارایه سرویس سیم کارت‌ها و سوءاستفاده‌هایی که ممکن است از آن انجام شود، مسوولیتی را نخواهد پذیرفت. سیدمحمد امامی درباره وضعیت این سیم کارت‌ها در آستانه اربعین و سفر زائران به عراق گفت: «پس از تصویب مصوبه ۱۶۷ کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات دو شرکت متقاضی فعالیت در حوزه فروش سیم کارت‌های خارجی، خواستار دریافت مجوز شدند. پس از مدتی یکی از این دفاتر فعالیت خود را ادامه نداد و دفتر دیگر مشغول به کار بود. از زمانی که مدت اعتبار مجوز این شرکت نیز به پایان رسیده، دیگر مجموعه یا فردی برای دریافت مجوز جدید یا تمدید آن اقدام نکرده است. اگر شرکتی از رگولاتوری مجوز فروش این سیم کارت‌ها را در داخل کشور بگیرد، هم فروش آن قانونی است، هم افرادی که از آن استفاده می‌کنند مجاز هستند چون احراز هویت می‌شوند و سازمان می‌تواند براساس مصوبه‌ای که وجود دارد در صورت ایجاد مشکل به شکایت آنها رسیدگی کرده و پاسخگو باشد، اما در حال حاضر با توجه به پایان اعتبار مجوزهای ارایه‌شده، هیچ شرکت دارای مجوزی در این حوزه وجود ندارد. از نظر ما سیم کارت‌های خارجی غیرمجاز هستند و مردم نباید آنها را تهیه کنند چون اگر اتفاقی رخ دهد ما نمی‌توانیم پاسخگو باشیم.»
وی در خصوص اینکه آیا اپراتورهای داخلی می‌توانند این سیم کارت‌ها را به فروش برسانند یا نه، گفت: «طبق مصوبه کمیسیون، هر شرکت و اپراتوری می‌تواند برای فروش سیم کارت‌های خارجی درخواست دهد. ما هم بررسی می‌کنیم و شاید طی بازه زمانی یک تا دو ماه بتوانند مجوز دریافت کنند. با توجه به اینکه کمتر از ۲۰ روز تا اربعین باقی مانده، اگر اپراتورها تصمیم بگیرند سیم کارت‌های عراقی بفروشند، رگولاتوری آمادگی دارد تا مجوزها را سریع‌تر از زمان مقرر اعطا کند. موضوعی که هم‌اکنون در سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی مطرح است، نبود متقاضی برای دریافت مجوز فروش سیم کارت خارجی است.

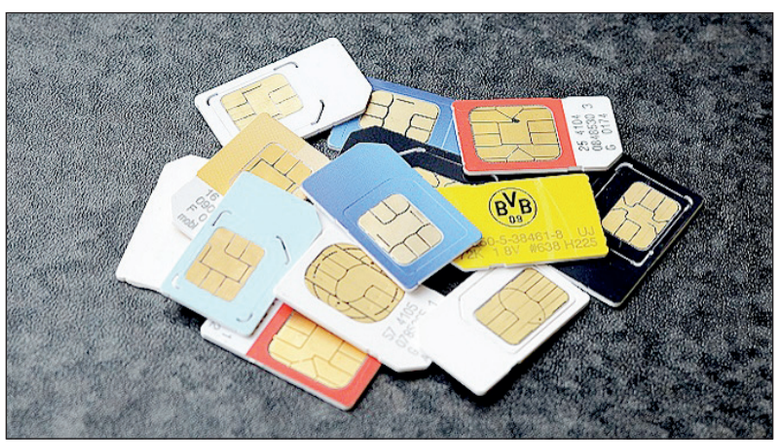

از نظر منطقی نیز کسی که از کشور دیگری به ایران بیاید و بخواهد از اپراتورهای دیگر استفاده کند، باید هزینه بیشتری بپردازد. مگر اینکه برای ایام پیش رو خرید و فروش این سیم کارت‌ها منطقی باشد.» امامی به افرادی که برای مراسم اربعین قصد سفر به عراق و خرید سیم کارت دارند، توصیه کرد: «از آن جایی که در حال حاضر دفتر قانونی فروش این سیم کارت‌ها را در داخل کشور نداریم، زائران بهتر است از دفاتر مجاز در کشور مقصد سیم کارت را خریداری کنند، چرا که در آن کشور هم افراد احراز هویت می‌شوند و هم مراجع ذی‌صلاح پاسخگوی مشکلات احتمالی هستند.»

معاون توسعه کارآفرینی اجتماع‌محور بنیاد برکت ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره):

نهضت اشتغال‌زایی بنیاد برکت به مرکز ایران رسید

در راستای بهبود شاخص‌های اقتصادی و معیشتی خانواده‌های ایرانی و در مسیر محرومیت زدایی و توانمندسازی مردم مناطق محروم، نهضت اشتغال‌زایی بنیاد برکت ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) به قلب ایران و استان مرکزی رسید.

به گزارش روابط عمومی بنیاد برکت، معاون توسعه کارآفرینی اجتماع‌محور بنیاد برکت ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) با اعلام این خبر افزود: در ادامه نهضت اشتغال‌زایی ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) و مردمی کردن اقتصاد، که از سوی بنیاد برکت، به منظور محرومیت‌زدایی، توانمندسازی اقتصادی و اجتماعی و توزیع عادلانه فرصت‌ها و منابع در روستاها و مناطق محروم و کمتر برخوردار کشور در حال اجراست، این بنیاد دامنه فعالیت‌های خود را به استان مرکزی گسترش داده است.

دکتر رضا راضی‌زاده ادامه داد: بر این اساس و در مرحله اول، ۳۰۰ طرح اشتغال‌زایی اجتماع‌محور «سحاب» (سرمایه‌گذاری حمایتی اشتغال برکت) در شهر خمین، زادگاه رهبر کبیر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران حضرت امام خمینی (ره) و ۳۰ روستای این شهرستان به اجرا درمی‌آید.

به گفته معاون توسعه کارآفرینی اجتماع‌محور بنیاد برکت ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره)، اجرای این تعداد طرح اشتغال‌زایی منجر به ایجاد ۹۰۰ شغل در روستاها و مناطق محروم استان مرکزی خواهد شد. وی از راه‌اندازی کامل ۳۰۰ طرح اشتغال‌زایی هدف‌گذاری شده در شهرستان خمین در نیمه دوم سال جاری خبر داد و تصریح کرد: برای عملیاتی شدن تعداد طرح مذکور، ۲۷۰ میلیارد ریال اعتبار پیش‌بینی شده است.

راضی‌زاده، استان مرکزی را به عنوان یکی از استان‌های هدف جدید بنیاد برکت ستاد اجرایی فرمان حضرت امام(ره) برای ایجاد فرصت‌های شغلی، رونق تولید و تحقق سیاست‌های اقتصاد مقاومتی مورد تأکید ریاست ستاد اجرایی ذکر کرد و یادآور شد: در گام اول، اشتغال‌زایی در شهر خمین به عنوان زادگاه بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران در دستور کار قرار گرفته است و در مراحل بعدی، سایر شهرها، روستاها و مناطق محروم استان مرکزی مشمول فعالیت‌های بنیاد برکت خواهند شد. معاون توسعه کارآفرینی اجتماع‌محور بنیاد برکت ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) تأکید کرد: مشاغل ایجاد شده در شهر خمین و روستاهای توابع، با توجه به قابلیت‌ها و پتانسیل‌های منطقه‌ای و در رسته‌های شغلی‌ای همچون پرورش دام سبک و سنگین، طیور، قالی‌بافی، صنایع دستی، مشاغل خدماتی و ... راه‌اندازی خواهد شد.

گفتنی است، بنیاد برکت در راستای محرومیت‌زدایی، توسعه، پیشرفت و آبادانی، توانمندسازی اقتصادی و اجتماعی و توزیع عادلانه امکانات و فرصت‌ها، نهضت ایجاد اشتغال‌زایی را به نمایندگی از ستاد اجرایی فرمان حضرت امام(ره) در روستاها و مناطق محروم کشور راه‌اندازی کرده است. این بنیاد همچنین در سال ۹۸ بیش از ۱۰ استان را به استان‌های هدف خود در زمینه اشتغال‌زایی افزوده است و هم‌اینک ۲۸ استان، ۱۸۰ شهرستان و بیش از ۸ هزار روستا تحت پوشش طرح‌های اشتغال‌زایی و حمایت کارآفرینی این بنیاد قرار دارند.

«تعادل» دورنمای سرمایه‌گذاری در استان‌ها را بررسی می‌کند

چشم‌انداز جذب سرمایه‌های خارجی در دوره تحریم‌ها

وضعیت جذب سرمایه‌های خارجی در کشورمان چگونه است؟ این پرسش و پرسش‌هایی از این دست، هرچند بعد از خروج ترامپ از برجام و اجرای یکی از سخت‌ترین نظام‌های تحریمی علیه کشورمان کمی بلاموضوع به نظر می‌رسد اما واقعیت آن است اقتصاد ایران بدون ایجاد نظام سازمان یافته‌ای از سرمایه‌گذاری‌های پایدار نمی‌تواند به اهداف از پیش تعیین‌شده‌اش در مسیر توسعه دست پیدا کند.

اما جایگاه ایران در ظرفیت و عملکرد جذب سرمایه‌های خارجی کجاست؟ طی دهه گذشته و در میان ۱۴۱ کشور جهان، ایران از حیث ظرفیت جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی رتبه‌ای بین ۵۱ و ۵۴ و بالاتر از هند، برزیل و ترکیه را براساس محاسبات آنکتاد به دست آورده است، اما با وجود این رشد، ایران در بهترین حالت سهم ۰/۳ درصدی از جریان سالانه سرمایه‌گذاری‌های مستقیم خارجی به دست آورده که جایگاه نه چندان مطلوب ۱۱۰ را در بین ۱۴۱ کشور جهان از منظر عملکرد به ارمغان آورده است.

متوسط سالانه جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در کشورهای آسیای غربی در قرن ۲۱ (از سال ۲۰۰۰ به بعد) نشان می‌دهد که طی این دوره، میزان جذب سرمایه‌گذاری خارجی در عربستان سعودی و ترکیه بالاتر از ۱۰ میلیارد دلار بوده است. در امارات متحده عربی نیز حدود ۵ تا ۹/۹ میلیارد دلار و در کشورهایی نظیر قطر، ایران، عمان، عراق، اردن و سوریه حدود یک تا ۴/۹ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی انجام شده است.

در ایران اما موضوع جذب سرمایه‌های خارجی یکی از مهم‌ترین وعده‌هایی بود که دولت تدبیر و امید بعد از تشکیل کابینه در دستور کار قرار داد. برنامه‌هایی که بعد از امضای برجام و آغاز دوره تازه‌ای از مراودات اقتصادی و ارتباطی کشورمان با جهان پیرامونی در مسیر اجرایی شدن قرار گرفتند؛ این فرآیند ادامه داشت تا زمان ظهور ترامپ و غلتیدن قطار برنامه‌ریزی‌های امریکا در مسیر تصمیم‌سازی‌های خلق‌الساعه که روند جذب سرمایه‌های خارجی در کشورمان را با آسیب‌های جدی مواجه کرد. با توجه به اهمیت موضوع در جریان این گزارش و از دل گفت‌وگو با مدیران تشکل‌های بخش خصوصی در استان‌ها به دنبال طرح پرسش‌های رفتیم که در روند کلی سرمایه‌گذاری در تولید و بازرگانی کشورمان اثرگذار است.

مهم‌ترین عامل فرار سرمایه‌گذار هموار نبودن مسیر سرمایه‌گذاری است

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی استان فارس در پاسخ به این پرسش، هموار نبودن مسیر سرمایه‌گذاری و نبود متولی مشخص در بخش‌های دولتی و خصوصی برای جذب و هدایت سرمایه‌گذار را از عوامل مهم در سردرگمی و معطل ماندن متقاضیان سرمایه‌گذاری و فرار آنها از این استان عنوان کرد. موضوعی که در صورت عدم توجه می‌تواند بخش قابل توجهی از ظرفیت‌های کشورمان برای توسعه را مسدود کند.

عباس ابوقداره در ادامه اظهاراتش با تاکید بر لزوم تسهیل مسیر سرمایه‌گذاری توسط نهادهای مسوول گفت: دستگاه‌های دولتی و حاکمیتی باید با جلوگیری از موازی کاری، موانع حضور سرمایه‌گذار را رفع کنند. متاسفانه متولی متمرکز برای بخش سرمایه‌گذاری در استان وجود ندارد و اگر سرمایه‌گذاری وارد استان شود در سردرگمی و موازی کاری بین بخش دولتی و خصوصی می‌ماند و همین موضوع مهم‌ترین عامل فرار سرمایه‌گذار است. سرمایه‌گذاری عنوان‌های مختلفی در بخش دولتی و دستگاه‌های اجرایی دارد که عمدتا هم سرمایه‌گریز هستند تا سرمایه‌پذیر.

ابوقداره با اشاره به روش‌های جذب سرمایه‌گذار و تسهیل روند سرمایه‌گذاری گفت: سرمایه به تنهایی صرفه اقتصادی نداره بلکه سرمایه باید جایی باشد که رشد کند لذا برای جذب سرمایه‌گذاری نخستین اقدام سودآور کردن واحدهای موجود است. اگر سرمایه‌گذاری مدیریت نشود موجب تعطیلی واحدهای تولیدی قدیمی می‌شود و این در حالی است که سودآور شدن سرمایه‌گذاری‌های پیشین عامل و انگیزه مهمی برای سرمایه‌گذاری است.

رییس کمیسیون سرمایه‌گذاری اتاق بازرگانی فارس ادامه داد: ما در این کمیسیون به دنبال رفع تخصصی و کارشناسی موانع سرمایه‌گذاری و هموار کردن مسیر حضور سرمایه‌گذاران هستیم. ابوقداره همچنین با اشاره به کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید، گفت: بیشتر مصوبات این کارگروه در استان اجرایی نشده است در حالی که بر اساس بخشنامه کشوری؛ مصوبات کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید برای تمام دستگاه‌های اجرایی و زیرمجموعه‌های قوه قضاییه لازم‌الاجرا است.

فراخوان جذب سرمایه‌گذار در چابهار

مهم‌ترین راهکاری که از منظر کارشناسان برای جذب سرمایه‌های خارجی در دوره تحریم‌ها می‌توان به کار گرفت، استفاده از ظرفیت‌های فراوان مناطق آزاد و بنادر بین‌المللی برای جلب توجه سرمایه‌گذاران است. بهروز آقایی، مدیرکل بنادر و دریانوردی سیستان و بلوچستان با اشاره به مزیت‌های سرمایه‌گذاری در بنادری از جنس چابهار اظهار داشت: همه سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی می‌توانند در حوزه‌های حمل و نقل مواد نفتی و پتروشیمی و کارخانه‌های بسته‌بندی در این بندر سرمایه‌گذاری کنند و هیچ محدودیتی برای سرمایه‌گذاری در بندر چابهار وجود ندارد.

آقایی افزود: یکی از اهداف بزرگ ما در بندر چابهار استفاده کشورهای منطقه از ظرفیت‌های این بندر است و هم‌اکنون کالاهای مورد نیاز کشور افغانستان با کمترین هزینه و زمان از طریق بندر چابهار به این کشور ترانزیت می‌شود. محمد راستاد، مدیرعامل سازمان بنادر و دریانوردی هم با بیان اینکه مشوق‌های جذابی برای سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی بندر چابهار در نظر گرفته‌ایم، از فعالان اقتصادی داخلی و خارجی دعوت کرد تا سرمایه‌گذاری‌های روبنایی موردنیاز در بندر چابهار که در قالب قراردادهای BOT بلندمدت منعقد می‌شود، بررسی کنند و به تناسب توان مالی پیشنهادات خود را به سازمان بنادر ارایه دهند. تشویق برای سرمایه‌گذاری در این بندر در شرایطی است که در حال حاضر یک میلیارد دلار در بندر چابهار سرمایه‌گذاری شده و بیش از ۶۰ تقاضای دیگر با ۲۴۰۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری وصول شده است.

میزان جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی استان‌های ایران

با بررسی سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی استان‌ها از سال ۱۳۸۹ به بعد مشخص می‌شود که استان‌های خوزستان و بوشهر بالاترین میزان جذب FDI را داشته‌اند. دلیل این امر سرمایه‌گذاری در میادین نفت و گاز در این استان‌ها بوده است. استان‌های تهران، اصفهان، آذربایجان شرقی و فارس در رتبه‌های بعدی قرار دارند. حجم سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی استان ایلام از سال ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۵ صفر بوده است. حجم سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی استان‌های کرمانشاه، قم، خراسان جنوبی، کهگیلویه و بویراحمد، کردستان و چهارمحال و بختیاری در این مدت شش ساله کمتر از ۲۰ میلیون دلار بود. میزان جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی استان اصفهان در سال ۱۳۹۵ بیشتر از بقیه استان‌ها بود. استان تهران، آذربایجان غربی و شرقی در رتبه‌های بعدی قرار دارند. میزان جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی استان‌های بوشهر، اردبیل، ایلام، کهگیلویه و بویراحمد، قم، کردستان و کرمانشاه در سال ۱۳۹۵ صفر بود. میزان جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی استان خراسان جنوبی نیز تنها ۳۲۰ هزار دلار بود.

چهره‌های استانی

۱۰ کیلومتر از محور هراز تا پایان سال جاری چهار بانده می‌شود

مازندران | سید محمد نظری مدیرکل راه و شهرسازی استان با اشاره به اجرای پروژه چهار خطه کردن محور هراز بیان کرد: تا پایان سال جاری ۱۰ کیلومتر از این محور افتتاح و به بهره‌برداری می‌رسد که بیش از ۶ کیلومتر در مناطق بالادست و ۸.۳ کیلومتر در مناطق پایین دست را شامل می‌شود.

مدیرکل راه وشهرسازی مازندران با بیان اینکه ۲۰ کیلومتر مابقی را برای سال ۹۹ هدف‌گزاری کردیم که به پایان برسانیم؛ افزود: اعتبارات خوبی برای این پروژه اختصاص داده شده و بر اساس پیگیری صورت گرفته، این مهم تخصیص داده می‌شود. نظری با اشاره به اجرای پروژه آزادراه شرق به غرب مازندران مطرح کرد: طرح‌های مشاوره زیست محیطی دفاع و ارزیابی شده که بخشی از اراضی کشاورزی و آبندان‌ها از مسیر خارج شده و منتظر تصویب این ارزیابی هستیم تا سرمایه‌گذار انتخاب شود. وی با بیان اینکه در کنار این آزادراه قطار و ریل نیز پیش بینی شده است، ادامه داد: با اجرای این پروژه‌ها مازندران از ترافیک رهایی می‌یابد. نظری فازهای جداگانه این آزادراه رو از میاندرود به قائمشهر به فاصله ۴۴ کیلومتر عنوان کرد و افزود: آزادراه قائمشهر به آمل در مرحله ارزیابی و آزادراه آمل - چالوس نیز در مرحله انتخاب مشاور قرار دارند.

افزایش کیفی محصولات پاسخ دندان‌شکن به دشمنان است

اصفهان | مدیرعامل فولاد مبارکه در آیین افتتاح نمایشگاه دفاع مقدس این شرکت گفت: افزایش کمی و کیفی محصول و رونق تولید، دندان‌شکن‌ترین پاسخ به دشمنان است. به گزارش «تعادل» عظیمیان با اشاره به تهاجم همه‌جانبه دشمن در طول جنگ تحمیلی گفت: دشمن با تهاجم زمینی و اقدامات تروریستی در تمامی شهرهای کشور سعی داشت تا انقلاب اسلامی را با شکست مواجه کند، اما با هدایت‌های بنیان‌گذار کبیر انقلاب، همه نقشه‌های آنها با شکست مواجه شد. راهبردهای به‌موقع و کارساز امام خمینی(ره) موجبات اقتدار هرچه بیشتر نظام را فراهم کرد. وی با اشاره به آیات سوره فجر و دستاوردهای هشت سال دفاع مقدس اظهار داشت: وظیفه همه ماست که با برپایی چنین آیین‌هایی یاد و خاطره شهدا را زنده نگه داریم و در پاسداشت ارزش‌های دفاع مقدس بکوشیم. عظیمیان خاطرنشان کرد: مردان و زنان زیادی در طول جنگ جان شیرین خود را از دست دادند و بسیاری از هموطنان ما به اسارت درآمدند و جانباز شدند تا ما امروز گوهری به نام فولاد مبارکه داشته باشیم و بتوانیم در محیطی امن به زندگی خود ادامه دهیم. همه ما مدیون این ایثارگری‌ها هستیم.

برگزاری مراسم «شور عاطفه‌ها» در مدارس مرکزی

مرکزی | قنبر موسی‌نژاد، مدیرکل کمیته امداد امام خمینی (ره) استان مرکزی، در نشست خبری ضمن گرامیداشت هفته سالمند، آمار سالمندان تحت پوشش کمیته امداد استان را ۲۷ هزار و ۷۰۰ سالمند اعلام کرد و گفت: ۶۰ درصد مخاطب سرپرست خانوار را تشکیل می‌دهند که از این تعداد ۱۲ هزار و ۲۰۰ نفر مرد و ۱۵ هزار و ۵۰۰ نفر خانم هستند. ۱۷ هزار و ۷۰۰ نفر در روستاها و ۱۰ هزار نفر در شهر ساکن هستند، در شش ماهه نخست سال جاری ۳۴ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان کمک معیشت به این افراد اعطا شده است. اعطای کمک ۶۰۰ میلیون تومانی در حوزه مسکن و ۲۶۰ میلیون تومانی تحصیل فرزندان، ۷۵۰ میلیون تومان در شرایط خاص، اعطای کمک تسهیلات بانکی به رقم ۲ میلیارد و ۱۸۲ میلیون تومانی از دیگر کمک‌های اعطا شده به سالمندان است که سرجمع رقم ۳۸ میلیارد تومان به این افراد کمک شده است.

این مقام مسوول ادامه داد: تسهیلات پرداخت شده از طریق صندوق امداد ولایت در بخش‌های اشتغال تا سقف ۳۰ میلیون تومان، وام ودیعه مسکن ویژه مددجویان تا سقف ۲۰ میلیون تومان، خرید مسکن تا سقف ۳۰ میلیون تومان و کارگشایی تا سقف ۵ میلیون تومان انجام می‌شود.

کوتاهی در پرداخت تسهیلات به زلزله‌زدگان را نمی‌پذیریم

کرمانشاه | در شرایطی که برخی از شهروندان ساکن در مناطق زلزله زده کرمانشاه نسبت به عدم پیگیری درخواست‌هایشان برای دریافت تسهیلات گلایه می‌کنند، معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری کرمانشاه می‌گوید: با جدیت پیگیر اتمام ساخت واحدهای زلزله‌زدگان هستیم و با هرگونه کوتاهی با جدیت برخورد می‌کنیم.

به گزارش ایسنا، مهرداد سالاری در جلسه بررسی پرداخت تسهیلات تکمیلی به واحدهای نیمه تمام زلزله‌زدگان استان اظهار کرد: تا این لحظه اقدامات بسیار اثربخشی برای بازسازی مناطق زلزله‌زده صورت گرفته و تنها به یک تلاش دیگر برای اتمام واحدهای نیمه تمام و رفتن مردم به واحدهای خود نیاز داریم. سالاری افزود: دولت هم در این زمینه با جدیت پیگیر امور است و مدیریت ارشد استان نیز تمام تلاش خود را برای اتمام واحدهای مناطق زلزله زده به کار گرفته، لذا با هرگونه کوتاهی با جدیت برخورد خواهیم کرد. سالاری ادامه داد: علاوه بر پاسخگویی به دولت باید به مردم نیز پاسخگو باشیم، لذا با هرگونه کوتاهی برخورد شدید خواهیم داشت و در قبال منافع مردم کوتاه نخواهیم آمد. وی گفت: طبق بررسی‌ها و اعلام بنیاد مسکن بانک ملت در انجام وظیفه خود در پرداخت تسهیلات به زلزله‌زدگان کوتاهی و اخلال داشته است.

پزشک قلابی با درآمد روزی ۸ میلیون در دام افتاد

کرمان | دادستان عمومی وانقلاب شهرستان جیرفت از بازداشت یک خانم دکتر قلابی به همراه کارآموز قلابی‌اش در جیرفت خبر داد و گفت: مطب این خانم پلمب و تجهیزات پزشکی داخل مطب توقیف شد. به گزارش باشگاه خبرنگاران حسین سلامی دادستان عمومی وانقلاب شهرستان جیرفت درباره دستگیری پزشک قلابی گفت: در حال حاضر تعدادی از بانوان به دلیل عارضه‌های پوستی از قبیل افتادگی پلک و لب به دادسرای جیرفت مراجعه و طرح شکایت نموده‌اند. این مقام قضایی عنوان کرد: متهمان که دو خانم دارای مدرک تحصیلی دیپلم هستند با اجاره یک واحد آپارتمان و استخدام یک منشی، به مراجعین نوبت دهی می‌کردند و روزه‌های چهارشنبه هر هفته از کرمان برای انجام اقدامات پزشکی به صورت غیرقانونی به جیرفت سفر می‌کردند و تقریبا متهمان روزانه بالغ بر ۸ میلیون تومان درآمد داشتند. سلامی گفت: پس از بازدید کارشناسان دانشگاه علوم پزشکی و پلیس اطلاعات شهرستان از این مطب، مقادیر تجهیزات و دستگاه مخصوص اقدامات پزشکی کشف و توقیف گردید و متهمان با دستور قضایی دستگیر و بازداشت شدند. دادستان جیرفت اعلام کرد: طبق نظر دانشگاه علوم پزشکی، تزریق ژل و انواع آمپول‌های زیبایی بایستی توسط پزشک متخصص صورت پذیرد.

ویژه

سایپا تولید خودرو تلفیقی برای جایگزینی پراید را تکذیب کرد

مرکز ارتباطات و امور بین‌الملل گروه خودروسازی سایپا خبر منتشر شده پیرامون جایگزینی یک خودرو جدید تلفیقی به جای پراید را قویاً تکذیب و اعلام کرد محصولات جدید این گروه خودروسازی از چند پلتفرم متفاوت تولید خواهد شد که پلتفرم گروه خانواده پراید در آن قرار ندارد.

به گزارش «تعادل» از سایپانیوز، براساس اعلام گروه خودروسازی سایپا، از نظر فنی و تخصصی نیز تولید یک خودرو از تلفیق دو محصول با دو پلتفرم متفاوت امکان‌پذیر یا دست‌کم منطقی نیست. مرکز ارتباطات و امور بین‌الملل گروه خودروسازی سایپا همچنین اعلام کرد: دبیر محترم انجمن تخصصی صنایع همگن نیز که این خبر از وی نقل قول شده، آن را تکذیب کرده و طبق اطلاعیه انجمن، برداشت و استنباط خبرنگار رسانه منتشرکننده از این موضوع اشتباه بوده است. لازم به ذکر است گروه خودروسازی سایپا پس از تغییرات مدیریتی و براساس رویکردها و راهبردهای جدید خود از ابتدای سال ۹۸ طراحی و تولید محصولات جدید را در دستور کار قرار داده که به‌زودی معرفی خواهند شد. این محصولات کاملا جدید بوده و ترکیب یا تلفیقی از خودروهای قبلی گروه خودروسازی سایپا نخواهند بود.

عبور آمار مسافران روزانه خط هفت مترو از پنجاه هزار نفر

نایب‌رییس هیات‌مدیره و مدیرعامل شرکت بهره‌برداری متروی تهران و حومه گفت: آمار مسافران روزانه خط هفت متروی تهران از پنجاه هزار نفر گذشت. به گزارش «تعادل» از مدیریت ارتباطات و امور بین‌الملل شرکت بهره‌برداری متروی تهران فرنوش نوبخت با عنایت به بهره‌برداری از ایستگاه‌های جدید خط ۷ و کاهش فاصله حرکت قطارها در خطوط مترو، شهروندان تهرانی به استفاده بیشتر از این ناوگان تشویق شده‌اند، افزود: از ابتدای مهرماه ۹۸ آمار مسافران خط ۷ متروی تهران از پنجاه هزار نفر عبور کرد. وی به کاهش فاصله حرکت قطارهای خط ۷ مترو از ۱۵ دقیقه به ۱۲ دقیقه اشاره و خاطرنشان کرد: به همین دلیل در مهرماه میزان استفاده شهروندان از خط ۷ متروی تهران افزایش یافته است. فرنوش نوبخت در ادامه از افزایش هزار و صددرصدی مسافران متروی تهران و حومه نسبت به زمان مشابه سال گذشته خبر داد و افزود: در هفته اول مهرماه سال ۱۳۹۷؛ ۲۶ هزار نفر از خط ۷ متروی تهران و حومه استفاده کردند که این رقم امسال به ۳۰۰ هزار نفر رسید که به عبارتی حدود ۲۷۴ هزار نفر افزایش مسافر داشتیم. ایستگاه میدان صنعت شلوغ‌ترین ایستگاه خط ۷ متروی تهران است و ایستگاه‌های تربیت مدرس، مهدیه و بریانک به ترتیب بیشترین آمار مسافر را به خود اختصاص داده‌اند. لازم به توضیح است با توجه به اجرای طرح شناور شدن ساعت کاری دستگاه‌های دولتی، شهروندان و مسافران می‌توانند با آرامش خاطر بیشتری برای سفرهای درون‌شهری در ساعت‌های مختلف از مترو استفاده کنند.

اخبار شهرستان‌ها

روش حذف قبوض کاغذی گاز

کرج | شرکت گاز استان البرز از ابتدای آذرماه سال جاری قبض‌های کاغذی خود را حذف خواهد کرد.

به گزارش روابط عمومی شرکت گاز استان البرز، شرکت گاز استان البرز در نظر دارد از ابتدای آذرماه سال جاری، قبوض کاغذی گاز خود را حذف کند. به همین منظور از مشترکین خود تقاضا دارد برای حذف قبوض کاغذی گاز به یکی از دو روش زیر عمل کنند:

۱- ارسال شماره اشتراک گاز خود به سامانه پیامکی ۱۰۰۰۱۹۴ به روش دستوری از چپ به راست: ابتدا شماره یک سپس ستاره و سپس شماره اشتراک را به سامانه پیامکی ۱۰۰۰۱۹۴ ارسال نمایند. (شماره اشتراک×۱)

۲- با زدن روی لینک زیر و وارد کردن شماره همراه اقدام به حذف قبض کاغذی خود کنند.

نظارت بر فعالیت پمپ‌بنزین‌ها از وظایف دارای اولویت است

کرج | مدیرکل استاندارد استان البرز از آزمون دوره‌ای ۱۰۷۰ نازل سوخت مایع در استان البرز خبر داد. فتانه شکرالهی از آزمون دوره‌ای ۱۰۷۰ نازل سوخت مایع در استان البرز خبر داد و گفت: در طرح بازرسی این اداره کل، صحت عملکرد نازل‌های سوخت مایع نظیر بنزین، گازوییل در جایگاه‌های توزیع توسط شرکت بازرسی تایید صلاحیت شده تحت پوشش این اداره کل مورد آزمون قرار گرفته و پس از تایید برچسب گذاری شده تا شهروندان محترم با آسودگی خاطر از نازل‌های مذکور استفاده کنند. شکرالهی در انتها گفت: در صورتی که هر یک از شهروندان شکایتی از عملکرد نازل‌های سوخت دارند می‌توانند موضوع را از طریق سامانه ثبت شکایات ۱۵۱۷ اعلام تا به صورت ویژه مورد بررسی کارشناسی قرار گیرد.

اخبار

نحوه صدور گذرنامه زیارتی موقت

رییس پلیس مهاجرت و گذرنامه ناجا از افزایش ساعات کار دفاتر پلیس + ۱۰ و پلیس مهاجرت در ایام اربعین خبرداد. محمدرضا طبایی در پاسخ به پرسش ایسنا در مورد شیوه صدور گذرنامه زیارتی موقت گفت: صدور این گذرنامه از دیروز تحت عنوان برگ تردد اربعین آغاز شده است و فردی که قصد سفر به کشور عراق برای زیارت اربعین را داشته باشد با مراجعه به پلیس + ۱۰ درخواست خود را ثبت خواهد کرد و برگ تردد برای این فرد رایگان صادر و ارسال خواهد شد. او افزود: گذرنامه این فرد نیز با دریافت هزینه و پس از ایام اربعین برایش ارسال خواهد شد. طبایی درباره ساعت کار دفاتر پلیس مهاجرت و گذرنامه گفت: در این ایام دفاتر پلیس مهاجرت و گذرنامه موظفند تا زمان مراجعه متقاضیان در محل حاضر بوده و اقدام به ارایه خدمات کنند. دفاتر پلیس + ۱۰ نیز تا ساعت ۲۰ فعال بوده و موظفند که کار مردم در حوزه گذرنامه را انجام دهند. طبایی دلیل چاپ برگه گذر موقت را افزایش شمار متقاضیان اعلام کرد و گفت: به تمام فرودگاه‌ها و پایانه‌های کشور عراق اعلام شده که این برگه را بپذیرند و مشکلی در این خصوص وجود ندارد. وی در مورد حداقل اعتبار گذرنامه برای سفر عراق نیز گفت: به دارندگان گذرنامه‌ای که دارای اعتبار اعم از شش ماه و سه ماه و ... باشد اجازه خروج داده خواهد شد.

شناسایی ۶۰ هزار دانش آموز دیر آموز

رییس سازمان آموزش و پرورش استثنایی با بیان اینکه طبق آخرین آمار حدود ۶۰ هزار دانش آموز دیر آموز شناسایی شده‌اند گفت: تقریبا با آمادگی کامل وارد سال تحصیلی شدیم از جمله اینکه از ابتدای سال تحصیلی رقمی بابت سرانه به مدارس خاص واریز کردیم. مجید قدمی با اشاره به بازگشایی بدون مشکل مدارس استثنایی در هفته گذشته اظهار کرد: طرح خدمات حمایتی امسال هم با وجود شرایط سخت دولت همانند سال‌های گذشته اجرا می‌شود و نزدیک به سه میلیارد تومان اعتبار برای آن درنظر گرفته‌ایم. وی افزود: خدمات حمایتی از جمله طرح‌های بسیار موفق و عدالت محورانه است و تاکنون هزینه خدمات حمایتی ۱۷ هزار پرونده دانش آموزان را پرداخت کرده‌ایم که شامل خدمات رایگان کلینیکی و پاراکلینیکی، دارو، پزشک، توانبخشی و ... می‌شود. رییس سازمان آموزش و پرورش استثنایی درباره خدمات جدید این طرح نیز به ایسنا گفت: امسال کمی احتیاط کردیم. قصد داشتیم میزان حمایت از خدمات دندانپزشکی را بالا ببریم ولی چون هزینه بالا می‌رفت و ارایه سایر خدمات دچار مشکل می‌شد دست نگه داشتیم ولی برای سال آینده وارد این موضوع می‌شویم. قدمی افزود: امسال مسابقات ورزشی خوبی برگزار و برای آن نزدیک به ۱۰ میلیارد تومان هزینه کردیم. مسابقات محملی برای استعدادیابی و معرفی ورزشکاران مستعد به کمیته ملی پارالمپیک و فدراسیون جانبازان و معلولان است. او با بیان اینکه تقریبا با آمادگی کامل وارد سال تحصیلی شدیم از جمله اینکه از ابتدای سال تحصیلی رقمی بابت سرانه به مدارس خاص واریز کردیم گفت: حدود ۸۰ هزار دانش آموز در مدارس خاص و حدود ۶۷ هزار دانش آموز در طرح تلفیقی مشغول به تحصیل هستند. طبق آخرین آمار حدود ۶۰ هزار دانش آموز دیر آموز هم شناسایی شده‌اند.

حمایت کمیته امداد از یک چهارم «سالمندان» کشور

معاون حمایت و سلامت خانواده کمیته امداد با بیان اینکه سالمندان حدود ۴۰ درصد جامعه تحت حمایت کمیته امداد را تشکیل می‌دهند، گفت: بیش از یک میلیون و ۶۰۰ هزار سالمند از خدمات حمایتی کمیته امداد بهره‌مند هستند. حسین خدرویسی با اشاره به اینکه براساس آمار سرشماری سال ۹۵ کشور حدود ۷.۵ میلیون نفر از جمعیت کشور را سالمندان تشکیل می‌دهند، افزود: از این تعداد یک میلیون و ۶۴۳ هزار نفر تحت حمایت کمیته امداد هستند. او ارزش خدمات ارایه شده به سالمندان تحت حمایت در سال گذشته را ۱۳۸ میلیارد ریال اعلام کرد و گفت: در سال ۹۸ حدود ۱۶۰ میلیارد ریال اعتبار برای ارایه خدمات به مددجویان سالمند پیش‌بینی شده است. معاون حمایت و سلامت خانواده کمیته امداد خدمات عمومی همچون کمک معیشت، خدمات درمانی و بهداشتی، توانبخشی، خدمات مسکن و برنامه‌های فرهنگی را از جمله خدمات ارایه شده به سالمندان تحت حمایت دانست و خاطرنشان کرد: برخی خدمات ویژه همچون سبد غذایی و خدمات نگهداری نیز به سالمندان تحت پوشش ارایه می‌شود. خدرویسی با تاکید بر اینکه حدود یک میلیون نفر از سالمندان تحت حمایت امداد در مناطق روستایی سکونت دارند، اضافه کرد: همچنین ۶۸۱ هزار نفر از مددجویان سالمند، ساکن مناطق محروم کشور هستند که این مساله حمایت‌های بیشتر از سالمندان را ضروری می‌کند. معاون حمایت و سلامت خانواده کمیته امداد با اشاره به اینکه حدود ۴۰ درصد جامعه تحت حمایت کمیته امداد را سالمندان تشکیل می‌دهند، گفت: از این تعداد ۶۲ درصد در سنین ۶۰ تا ۷۴ سال، ۳۵ درصد در سنین ۷۵ تا ۹۰ سال و ۳ درصد در سنین بالای ۹۰ سال هستند.

جمعیت ۸.۳ درصد سالمندان ایرانی رو به افزایش است

دولت ناتوان در خدمت‌دهی به جمعیت رو به رشد سالمندان

بر اساس اعلام مرکز آمار ایران، حدود ۸,۳ درصد از جمعیت ۸۰ میلیونی ایران سالمند هستند یعنی جمعیتی حدود ۷ میلیون نفر. اما این آمار مربوط به سال ۹۸ است و پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد که با توجه به افزایش موالید در دهه‌های پنجاه و شصت، تا سی سال آینده جمعیت سالمند ایران تقریبا دو برابر شود و در سال ۱۴۳۰، مهم‌ترین معضل جامعه، سالمندی باشد.

نیاز به حمایت‌های اجتماعی، افزایش هزینه‌های درمانی، حقوق بازنشستگی و از کارافتادگی و... مشکلاتی است که با توجه به کاهش جمعیت جوان در سال‌های آینده، مشکلاتی را ایجاد خواهد کرد. در کنار اینها، تغییر ساختار خانواده ایرانی و کوچک شدن خانواده‌ها را که در آینده امکان حمایت خانوادگی از سالمندان را سخت‌تر می‌کند نیز باید به این مشکلات افزوده شود. دیروز محمد شریعتمداری، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت که دولت امکان خدمت‌دهی به جمعیت رو به رشد سالمندان را ندارد. زنگ خطری که وزیر بهداشت هم به صدا درآورد و گفت: در حال حاضر ۸.۳ درصد جمعیت کشور سالمندان هستند که این آمار در سالیان آینده به بالای ۱۶ درصد و سرانجام به بیش از ۳۰ درصد خواهد رسید. اما سوال اصلی اینجاست، کار ما به عنوان متولیان نظام سلامت چیست؟

سعید نمکی، وزیر بهداشت در مراسم بزرگداشت روز سالمند گفت: جمعیت کشور ما در حالی به سوی پیر شدن پیش می‌رود که همزمان با کاهش زاد و ولد روبرو هستیم. جمعیت زنان سالخورده نسبت به مردان سالخورده در حال افزایش است. در این میان زنان نسبت به سلامت خود اهمیت بیشتری قائلند و اقدام به چکاپ ماهیانه و بررسی وضعیت خود می‌کنند.

او ادامه داد: باید به فکر اصلاح زیرساخت‌های اساسی بود. سالمند افسرده به دنبال مصرف دارو نیست، دچار پوکی استخوان شده و به سایر مسائل نیز اهمیت نمی‌دهد. پس اولین گام ما برای سالمندان باید ایجاد نشاط اجتماعی باشد تا همزمان با افزایش طول عمر، کیفیت زندگی این افراد ارتقا پیدا کند.

وزیر بهداشت افزود: از زمانی که در سازمان برنامه و بودجه فعالیت می‌کردم، در نظر داشتم تا به جای آسایشگاه‌های سالمندان در هر محل با کمک شهرداری‌ها و سازمان‌های ذیربط خانه‌های محله‌ای برای سالمندان ایجاد کنیم تا در طول روز در کنار همسالان خود بوده و شب نیز در کنار خانواده زندگی کنند. نمکی ادامه داد: ادغام خدمات سلامت سالمندان در نظام ارایه خدمات بهداشتی و درمانی از نیمه دوم سال جاری تسهیل شده است. در نظر داریم هر خانه را به عنوان یک پایگاه سلامت در نظر بگیریم تا سه خدمت پیشگیری، درمان و بازتوانی توسط خانم خانه تحت عنوان سفیر سلامت اجرا شود. مادر باید بداند چگونه می‌تواند به بهترین نحو از سالمند مراقبت کند. این طرح در هر شهر از هر استان به شکل پایلوت اجرا خواهد شد. وی به رونمایی از سند ملی سالمندی اشاره کرد و گفت: دنبال کردن اهداف این سند از کارهای مهم بین بخشی خواهد بود که می‌تواند باعث ارتقای کیفیت زندگی سالمندان شود. در این مراسم از سند ملی سلامت سالمندی رونمایی شده و از جمعی از سالمندان نیز تقدیر به عمل آمد. نمکی در ادامه گفت: سندی که امروز رونمایی شد حاصل هماهنگی بین بخشی از زمانی است که بنده در سازمان برنامه و بودجه بودم. امروز خوش‌بختانه این سند با کمک دستگاه‌های ذی‌ربط رونمایی شد. او افزود: در حال حاضر مشکلات سالمندان تنها به حوزه سلامت ختم نمی‌شود، بلکه در حوزه اشتغال، آرامش روانی و اجتماعی و... نیاز به توجه دارند. قرار است در این سند به این دست خدمات توجه بیشتری شود. ما به دنبال ادغام خدمات سلامت سالمندان در شبکه‌های بهداشتی درمانی هستیم. در همین راستا طرح هر خانه یک پایگاه سلامت را آغاز کرده‌ایم.

یک چهارم جمعیت ایران سالمند می‌شود

محمد شریعتمداری، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی نیز در این همایش با اشاره به آمارهای کشوری در مورد افزایش جمعیت سالمندان در کشور گفت: دولت امکان خدمات‌دهی به این جمعیت عظیم را بدون مشارکت مردم نخواهد داشت. در کشور ما روند سالمندی پرسرعت‌تر از روند افزایش جمعیت است و در سنین بالای ۳۰ سال در سال ۱۴۳۰ به یک چهارم جمعیت می‌رسند، بنابراین با گرفتاری‌های پیچیده‌ای در این زمینه مواجه خواهیم شد و نیازمند برنامه‌ریزی مناسب بهداشتی درمانی و اجتماعی در این زمینه هستیم.

وزیر رفاه با یادآوری این نکته که سال گذشته از سند ملی سالمندی در این همایش صحبت شده بود و امسال از این سند رونمایی شد، گفت: برای استفاده از پتانسیل‌های سالمندان و زندگی توأم با عزت آنان باید طرح نویی ارایه کنیم.

او با بیان اینکه شورای ملی سالمندان برای اجرایی کردن تصمیمات اساسی در خدمت‌رسانی به سالمندان فعالیت مناسبی را دنبال می‌کند، گفت: اما مهم‌تر از این مشارکت سالمندان و سازمان‌های مردم نهاد در این زمینه است.

شریعتمداری در خصوص مشارکت سالمندان در امور اظهار کرد: مشارکت سالمندان و سازمان‌های مردم نهاد نه تنها در زمینه اجرا که در زمینه تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری‌ها هم بسیار لازم است. وزیر رفاه با اشاره به اینکه مدیریت شورای عالی سالمندی بر عهده سازمان بهزیستی است ابراز کرد: بهتر است این سازمان ظرفیت‌هایی را در نظر بگیرد تا سالمندان خودشان بگویند چه نیازهایی دارند و با توجه به محدودیت‌های کشور برای خودشان برنامه‌ریزی داشته باشند و احساس نکنند دولت برای آینده آنها تصمیم می‌گیرد. او افزود: تا سال آینده باید این مسیر را اصلاح کنیم و سازمان‌های مردم‌نهاد سالمندی در این تصمیم‌سازی‌ها مشارکت داشته باشند.

شریعتمداری با اشاره به آمارهای کشوری در خصوص افزایش جمعیت سالمندان در کشور گفت: دولت امکان خدمات‌دهی به این جمعیت عظیم را بدون مشارکت مردم نخواهد داشت. در کشور ما روند سالمندی پرسرعت‌تر از روند افزایش جمعیت است و در سنین بالای ۳۰ سال در سال ۱۴۳۰ به یک چهارم جمعیت می‌رسند، بنابراین با گرفتاری‌های پیچیده‌ای در این زمینه مواجه خواهیم شد و نیازمند برنامه‌ریزی مناسب بهداشتی درمانی و اجتماعی در این زمینه هستیم. وی با بیان اینکه ۸۰ درصد سالمندان ایرانی در خانه‌های خود زندگی می‌کنند، این مساله را ارزشمند دانست و گفت: احساس مفید بودن در سالمندان هم بسیار مهم است و چرا که زمانی نشانه‌های سالمندی ظاهر می‌شود که فرد احساس کند تاثیرگذاری اجتماعی ندارد.

او اظهار کرد: اگر بتوانیم در مجموعه بهزیستی نظامی را برنامه‌ریزی کنیم که سالمندان احساس حیات کنند و عشق به زندگی در آنها را زنده کنیم، این دو عنصر هدیه‌ای است که می‌توان به جامعه سالم‌تر تقدیم کرد.

تشریح دلایل دیر رسیدن کتاب درسی به دست برخی دانش آموزان

معاون سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی گفت: دانش آموزان تا ثبت نامشان در مدرسه قطعی نشده باشد نمی‌توانند ثبت سفارش کتاب داشته باشند و همین باعث شده به دست برخی افراد کتاب دیر برسد. علی باقرزاده در مورد کم و کسری‌های کتاب درسی با گذشت یک هفته از آغاز سال تحصیلی و گلایه برخی خانواده‌ها در این زمینه گفت: پایه‌های اول تا ششم ابتدایی و متوسطه دوم در تمام شاخه‌ها و رشته‌ها سفارش کتاب‌هایشان به صورت اینترنتی در سامانه سناد صورت گرفته است. بنا بر این کسانی می‌توانند کتاب بگیرند که در مدرسه ثبت نام کرده باشند و بعد می‌توانند در سامانه سناد ثبت سفارش کتاب کنند و اگر ثبت نام کسی در مدرسه قطعی نشده باشد این امکان برایش وجود ندارد.

او ادامه داد: پایه‌های متوسطه اول کتاب‌هایشان از طریق نمایندگی‌های توزیع کتاب صورت گرفته است و یک آمار اولیه استان‌ها درباره میزان تقاضای کتاب دادند که بنا بر آن آمار ما کتاب در اختیار نمایندگی‌ها گذاشتیم تا در اختیار دانش آموزان بگذارند. ممکن است یک نماینده برای دو هزار دانش آموز تقاضای کتاب داده باشد و کتاب برده باشد اما به هر دلیل ۲ هزار و ۵۰۰ مراجعه کننده داشته باشد و وقتی والدین مراجعه می‌کنند فکر می‌کنند کتاب نیست در حالی که می‌توانند به نمایندگی دیگری مراجعه کنند و کتاب تهیه کنند چون ما مازاد بر برآورد دانش آموزی کتاب در سطح کشور توزیع کرده‌ایم و پیش‌بینی ۷ تا ۱۰ درصدی جابه‌جایی دانش آموزان را هم کرده‌ایم. باقرزاده در ادامه توضیح داد: کسانی که در سامانه ثبت‌نام کرده‌اند باید از طریق منطقه کتاب‌ها به مدرسه برود و از آنجا کتاب‌هایشان را دریافت کنند. تنها در پایه دهم که بحث انتخاب رشته مطرح است، بخشی از دانش آموزان مدعی هستند کتاب برایشان در مدرسه تهیه نشده است که این به دلیل ثبت نامشان در شهریورماه است. قاعدتا وقتی ثبت‌نام می‌کنند آمار بیرون می‌آید که در رشته‌های مختلف نظری و فنی حرفه‌ای و کار و دانش چه تعداد دقیق دانش آموز ثبت نام کرده‌اند و برخی به دلیل اصلاح هدایت تحصیلیشان ثبت نامشان به شهریور موکول می‌شود. معاون سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی به مهر گفت: البته ما بر اساس یک الگوریتم کتاب‌ها را برای هر پایه به تعداد کافی تولید می‌کنیم ولی توزیع آنها به بعد از ثبت نام موکول می‌شود. طبق تفاوت آمارها مقداری در توزیع استان به منطقه و منطقه به مدرسه ممکن است در این پایه مشکلاتی داشته باشیم. مثلا برآورد ما این بوده که ۳۰ درصد دانش آموزان می‌روند رشته‌های فنی اما الان ۴۰ درصد رفته‌اند و در شاخه فنی و حرفه‌ای عمده مشکل ما وجود دارد. اما بسیاری مواقع این مدرسه یا منطقه است که در توزیع دیر اقدام می‌کند و کتاب دیر به دست بچه‌ها می‌رسد. مثلا ۵ دانش آموز جدید در مدرسه ثبت نام کرده‌اند و هنوز مدیر به منطقه نرفته تا کتاب آنها را تحویل بگیرد و همه این تاخیرها به حساب ما نوشته می‌شود.

او اظهار کرد: من با اطمینان می‌گویم که کتاب درسی به اندازه کافی تامین شده است ولی اختلالاتی در سیستم توزیع وجود داشته است. البته تنها کتاب درسی مدیریت خانواده و سبک زندگی را ما دیرتر تولید کردیم که به دلیل آن بود که مولفین دیر به ما کتاب را دادند ولی در حال حاضر در باقی رشته‌ها و درس‌ها نباید در مدرسه‌ای دانش آموزی کتاب نداشته باشد. باقرزاده در پایان درباره توزیع کتاب‌های درسی اقلیت‌های دینی نیز گفت: کتاب‌های اقلیت‌های دینی را خود آنها تولید می‌کنند و ما توزیع آن را انجام می‌دهیم. ممکن است در مدرسه‌ای دانش آموزی از اهل سنت باشد که مدرسه نمی‌دانسته و مثلا کتاب ضمیمه دینی که باید داشته باشد به دستش نرسیده باشد که بلافاصله تامین شده و به دستشان رسیده است.

لایحه محدودسازی حق طلاق مردان

نایب‌رییس کمیسیون اجتماعی مجلس گفت: برخی از زنان به دلایل مسائل عاطفی در شرایط سخت عموما برای اینکه در کنار فرزندانشان باشند به سختی‌های زندگی مشترک تن می‌دهند؛ در این بین حضانت فرزندان به عنوان یک اهرم فشاری است که علیه برخی از مادران استفاده می‌شود.

سهیلا جلودارزاده با بیان افزایش طلاق در کشور از تدوین لایحه محدودسازی حق طلاق توسط مردان خبر داد و گفت: بالا رفتن آمار طلاق در کشور؛ بر آن شده تا دوباره قانون طلاق زیر سوال برود؛ مدتی قبل معصومه ابتکار معاون رییس جمهوری در امور زنان و خانواده با اشاره به اینکه لایحه‌ای در خصوص کاهش طلاق از طرف شوهر تدوین شده؛ در لایحه جدید این موضوع مطرح شده که مردان نتوانند به این راحتی همسر خود را طلاق بدهند و طلاق سخت‌تر شود. او افزود: طبق ماده ۱۱۳۳ زوج می‌تواند هر زمان که اراده کرد با مراجعه به دادگاه همسر خود را طلاق دهد و در این خصوص اختیار مطلق دارد، اما حالا معاونت زنان و خانواده رییس جمهور وارد میدان شده و اصلاحیه‌ای بر این بند قانونی تدارک دیده است؛ دلیل اصلی تقدیم این اصلاحیه به دولت، کمک به تحکیم بنیان خانواده است تا زوج نتواند بدون دلیل و بر خلاف مصالح خانواده، همسر خود را به راحتی طلاق دهد و این اصلاحیه به نوعی منجر به کاهش آمار طلاق نیز خواهد شد.

وی در ادامه اظهار کرد: طبق قانون، طلاق از سه حوزه مورد اجرا قرار می‌گیرد؛ اول از طرف مرد دوم از زن و سوم به صورت توافقی به بیانی زن و مرد هر دو با هم راضی به طلاق می‌شوند، تبعیض در حق طلاق بین زوجین از دلایل محکمی بود که شکل گیری متن این لایحه است که مواردی همچون توافق زوجین برای طلاق، استنکاف زوجه از ایفای حقوق و وظایف قانونی، در صورت صدور حکم قطعی الزام زوجه به تمکین از زوج و خودداری زوجه از اجرای حکم قطعی دادگاه، سوء رفتار و ناسازگاری و اعمال خشونت زوجه به حدی که ادامه زندگی زناشویی را برای زوج غیر قابل تحمل کند، ابتلای زوجه به امراض غیر قابل علاج و ساری به نحوی که ادامه زندگی زناشویی برای زوج مخاطره‌آمیز باشد، ابتلا به جنون و بیماری اعصاب و روان غیرقابل علاج زوجه، در مواردی که به جهت حدوث بعد از عقد، امکان فسخ برای زوج منتفی گردیده باشد، نازایی غیرقابل علاج زوجه با نظر قطعی پزشک، محکومیت قطعی زوجه به مجازات حداقل پنج سال حبس در صورتی که زوج مسبب ارتکاب جرم توسط زوجه نباشد، صدور حکم قطعی علیه زوجه به هرگونه رابطه نامشروع با هر میزان مجازات، اعتیاد زوجه به هرگونه مواد مخدر و روان گردان و مشروبات الکلی، در صورت غایب مفقودالاثر بودن زوجه با رعایت مقررات غایب مفقودالاثر بودن، را مورد بررسی قرار بگیرد.

نماینده مردم در مجلس دهم به خانه ملت گفت: با تمام اما واگرهایی که حق طلاق در کشور ما دارد؛ باید توجه کنم فرهنگ‌سازی در این حوزه بسیار ضعیف بوده است همانطور که در ازدواج کشور موفقی نبوده ایم؛ در حوزه کاهش طلاق هم به درستی عمل نکرده ایم؛ امیدوارم با آمدن این لایحه شاهد کاهش در طلاق باشیم؛ با تمام این اوصاف تنها راه افزایش ازدواج درست و کاهش طلاق در کشور فرهنگسازی است .

جلودارزاده تاکید کرد: بسیاری از موارد در تحکیم بنیان خانواده به عنوان قانون مطرح شده نیاز به وجود آنها نبوده است چرا که از طریق نهادینه شدن در وجود هر کس و تشریح وظایف زن و مرد می‌توانیم بنیان خانواده را تحکیم کنیم و بر همین اساس فرهنگسازی و نهادینه شدن فرهنگ در وجود هر شخص می‌تواند دلیلی بر کاهش آسیب طلاق و بسیاری از معضلات دیگر در جامعه باشد.

نایب‌رییس کمیسیون اجتماعی مجلس گفت: برخی از قوانین بر علیه تحکیم بنیان خانواده است؛ بدون شک اگر این لایحه مورد توجه قرار بگیرد و به مجلس ارایه شود به مساله حضانت هم توجه ویژه‌ای خواهد شد چرا که: برخی از زنان به دلایل مسائل عاطفی در شرایط سخت عموما برای اینکه در کنار فرزندانشان باشند به سختی‌های زندگی مشترک تن می‌دهند.

وی افزود: در این بین حضانت فرزندان به عنوان یک اهرم فشاری است که علیه برخی از مادران استفاده می‌شود؛ زندگی در چنین خانواده‌ای برای فرزندان هم ضرر دارد چرا که یکی از طرفین به عنوان نماد قدرت اقدام به ستم بر طرف دیگر می‌کند و دیگری به بهانه‌های مختلف از جمله حضانت هرنوع ستمی را به جان می‌خرد و دم نمی‌زند.

اثر تغییر اقلیم بر تنوع زیستی

یک کارشناس محیط زیست گفت: تأثیرات تغییر اقلیم به‌شدت می‌تواند وضعیت حفاظتی بسیاری از گونه‌ها و زیستگاه‌های ما را تشدید کند و متأسفانه این موضوع خیلی مورد توجه قرار نگرفته است.

اصغر مبارکی، کارشناس محیط زیست و معاون علمی کنوانسیون سایتیس گفت: در دو هفته اخیر فعالیت‌های زیادی در سطح جهان برای موضوع طرح اقلیم مطرح شده و در نشست اخیر سازمان ملل هم، قبل از نشست مجمع عمومی، سازمان نشستی در مورد طرح اقلیم داشت و سازمان ملل بیانیه‌ای به صورت گزارش ارایه داد و رسانه‌ها منتشر کردند.

مبارکی یادآور شد: تا جایی که من خبر دارم در کشور ما در این مورد صحبت و اطلاع‌رسانی نشد در حالی که این موضوعی است که روز به روز بیشتر گریبان ما را خواهد گرفت. وی توضیح داد: ما از جنبه‌های مختلف به طبیعت نگاه می‌کنیم. از یکی از این دیدگاه‌ها، تأثیرات تغییر اقلیم به‌شدت می‌تواند وضعیت حفاظتی بسیاری از گونه‌ها و زیستگاه‌های ما را تشدید کند. متأسفانه این موضوع خیلی مورد توجه قرار نگرفته و به تأثیری که تغییر اقلیم بر روی وضعیت حفاظتی محیط زیست ما دارد توجه نمی‌شود.

این کارشناس محیط زیست به مهر گفت: در بحث استفاده و حفاظت از منابع آبی، مسائل مربوط به کشاورزی و استفاده از آب و مدیریت آب را مطرح می‌کنیم هر چند که کسی اهمیت به آن نمی‌دهد. اگر قرار بود اتفاقی بیفتد در سیستان و بلوچستان کسی جالیز و هندوانه نمی‌کاشت و این به معنای آن است که دغدغه‌های مطرح شده تأثیر چندانی ندارد و ممکن است بعضی جاها مثلا تأثیر در کنترل چاه‌ها داشته باشد ولی در بیشتر جاها تأثیر چندانی نمی‌بینیم. او افزود: پیش بینی می‌شود که در فاصله سالی ۲۰۳۰ تا ۲۰۵۰، ۱.۵ درجه افزایش دما خواهیم داشت، هرچند ممکن است به دو درجه هم برسد ولی در حال حاضر تلاش جهانی بر این است که سقف افزایش دما را تا ۱.۵ درجه نگه دارد و تمام برنامه‌هایی که سازمان ملل در تغییر اقلیم گذاشته است روی ۱.۵ مانور می‌دهد و می‌گوید ما نمی‌توانیم آن را متوقف کنیم و باید تلاش کنیم این افزایش درجه گرمایش را تا ۱.۵ درجه نگه داریم به این علت که تأثیرات ۱.۵ درجه به مراتب نسبت به دو درجه قابل تحمل‌تر خواهد بود و تأثیرات دو درجه اینقدر زیاد خواهد بود که نتوانیم از پس آن بر بیاییم.

این کارشناس محیط زیست تأکید کرد: تا سال ۲۰۱۷ ما یک درجه افزایش ثبت شده را قطعا داریم و این یک درجه افزایش تا سال ۲۰۱۷ در گزارشی که منتشر شد آمده که در موضوعات تنوع زیستی و مسائل زیست محیطی چه تاثیراتی دارد مثل بحث افزایش خشکی در منطقه مدیترانه، افزایش آتش سوزی‌های طبیعی و همه اینها تأثیر بر زندگی مردم و زیستگاه‌ها دارد و از تأثیرات افزایش یک درجه‌ای است.

اصلاحیه مصوبه مدیریت تعارض منافع مهندسان شاغل در شهرداری با قید یک فوریت بررسی خواهد شد

بازگشت مصوبه تعارض منافع به پارلمان شهری پایتخت

گروه راه و شهرسازی | آزاده کاری |

جانبازان و ایثارگران و خانواده شهدا محور تصمیم‌های جلسه روز گذشته شورای شـهر تهران بودند. در این جلسه اعضای شورای اسلامی شهر تهران با اکثریت آرا به طرح الزام شهرداری تهران به پیگیری از دولت برای تخصیص ردیف بودجه به منظور تامین خدمات رایگان حمل و نقل عمومی و مراکز فرهنگی عمومی به جانبازان زیر ۲۵ درصد و کلیه رزمندگان، آزادگان، همسران و فرزندان آنها رای مثبت دادند. همچنین در این جلسه دو فوریت اصلاحیه ماده ۷ مصوبه مدیریت تعارض منافع در شهرداری تهران که مربوط به منع فعالیت مهندسان شاغل در شهرداری در امور ساختمانی است، از سوی بهاره آروین عضو هیات رییسه شورا قرائت شد و اعضا ضمن مخالفت با دو فوریت این اصلاحیه به یک فوریت آن رای دادند تا در هفته‌های آتی توسط کمیسیون‌های تخصصی مورد بررسی قرار گیرد.

به گزارش «تعادل»، سال گذشـته شورا طرحی را با عنوان مدیریـت تعارض منافع در شـهرداری تهران تصویب کرد. بر اسـاس مـاده ۷ مصوبـه «مدیریت تعارض منافع در شـهرداری تهـران» کارکنان کلیه واحدهای زیرمجموعه شهرداری و شورای شهر تهران در استفاده از صلاحیت‌های مندرج در پروانه سازمان نظام مهندسی ساختمان خود در شهر تهران، ممنوع شدند. در اجرای این ماده از مصوبه، شهرداری تهران اقدام به مسدود کردن امکان درج نام مهندسان شاغل در شهرداری تهران در سامانه شهرسازی کرد. در ادامه با شکایت برخی از مهندسـان شاغل در شهرداری به دیوان عدالت اداری، شعبه ۶ دیوان عدالت اداری رای به استمرار اجرای مصوبه و شعبه ۱۲ دیوان رای به توقف موقت اجرای آن داده است.

بهاره آروین، عضو هیات رییسـه شورای شهر تهران درباره این دستور گفت: ماده ۷ مصوبه مدیریت تعارض منافع در شهرداری تهران که مهرماه سال ۹۷ به تصویب رسیده است مورد اعتراض برخی از مهندسان شاغل در شهرداری تهران قرار گرفت. در جلسه‌ای که در دیوان عدالت اداری تشـکیل شد، پیشنهاد شد که براساس سند بالادستی یعنی دستورالعملی که به تصویب هیات وزیران نیز رسیده است، واژه مشابه که در دستورالعمل هیات وزیران آمده اسـت، در مصوبه مدیریت تعارض منافع ذکر شود.

به گفته محمد سالاری، رییس کمیسیون معماری و شهرسازی شورای شهر تهران عبارت مشابه مورد نظر که آروین از آن نام برد، عبارت «فقط کسانی که مشمول کنترل نقشه هستند» است. او در این باره توضیح داد: اینکه با اضافه کردن عبارت «فقط کسانی که مشمول کنترل نقشه هسـتند» موضوع را جمع‌بندی کنیم، درست نیست. این موضوع کاملا تخصصی است و باید در کمیسیون‌های تخصصی مورد بررسی قرار گیرد.

سالاری در گفت‌وگو با «تعادل» در این باره توضیح داد: سال گذشته شورای شهر مصوبه مدیریت تعارض منافع در شهرداری را تصویب کرد. محتوای مصوبه این بود که مجموعه دست‌اندرکاران اعم از مدیران و کارشناسان بدنه شورا و شهرداری در حوزه‌هایی که فعالیت دارند، نباید در حوزه‌های که با منافع شهرداری تعارض دارد، فعالیت کنند.

او ادامه داد: بر اساس مصوبه شورا آن دسته از مهندسان شهرداری و شورای شهر که موقعیت شغلی آنها باعث می‌شـود در ایفای نقش حرفه‌ای که از سوی سازمان نظام مهندسـی و بر اساس پروانه اشتغال به کار انجام می‌دهند، تاثیر بگذارد و برای آنها نفعی داشـته باشد و در واقـع شـغل آنها باعـث ایجاد رانت شـود، باید فعالیت‌شان محدود شـود. بعد از تصویب این مصوبه برخی از مهندسان اعتراض کردند و البته دغدغه‌های درستی هم داشتند. برای مثال، برخی عنوان می‌کردند درست اسـت که ما پروانه نظام مهندسی داریم و در شورا یا شهرداری کار می‌کنیم اما حوزه‌های کاری ما هیچ‌گونه ارتباطی با حوزه ساخت و ساز ندارد. عده‌ای از آنها در حوزه مترو و خدمات شـهری کار می‌کنند. این دسته اگر بخواهند به عنوان ناظر در ساخت و ساز فعالیت کنند هیچ‌گونه تعارض منافع برای شهرداری ایجاد نمی‌کنند.

سالاری با بیان اینکه برخی شعب دیوان عدالت اداری رای به توقف مصوبه شورا دادند، اظهار کرد: در نهایت قضات دیوان عدالـت اداری عنـوان کردند چنانچه مشـمولان این مصوبه را محدود به کسانی کنید که در شـهرداری یا شورا مسـتقیما با کار ساخت و ساز سـر و کار دارند، آن را می‌پذیریـم و مصوبه هم ابطال نمی‌شـود. برای مثال مهندسانی که در بخش کنترل نقشه، صدور پروانه و گواهی پایان کار به شکل مستقیم با ارباب رجوع و پرونده‌های شهرسازی در ارتباط‌اند باید مشمول این مصوبه شوند.

او با تاکید بر اینکه با بحث تعارض منافع موافق هستیم، توضیـح داد: صحبت ما در صحن شـورا این بود که با توجـه به ابهامات این مصوبه نیاز اسـت یک بار دیگر در کمیسیون‌های تخصصی مورد بررسی قرار گیرد، تا مجددا ایرادی نداشته باشد که منجر به ابطال از طریق دیوان عدالت اداری شود.

متاسفانه برخی رسانه‌ها به اشتباه عنوان کردند که شورا با مدیریت تعارض منافع موافقت نکرد. در حالی که شورا با دو فوریـت آن مخالفت کرد و مخالفت با اصل طرح نبود و اعضا با یک فوریت آن موافقت کردند تا مجددا در کمیسیون‌های تخصصی مورد بررسی قرار گیرد.

در ادامه جلسه دیروز شورای شهر، افشین حبیب‌زاده عضو کمیسیون حمل و نقل عمران شورای شهر تهران در مخالفت با این دسـتور گفت: از زمان تصویب این مصوبه، پرسنل شهرداری مخالفت‌های زیادی با آن داشته‌اند و شکایاتی نیز صورت گرفته است که البته دیوان به این شـکایات رسـیدگی و رای داده است. اینکه یک مهندس در یک سـازمان مشـغول به کار اسـت و حق ندارد که درباره ساختمان و تاسیسات نظارتی داشته باشـد، ایراد دارد و به نظر من با توجه بـه اینکه موضوع کاملاً تخصصی اسـت باید مصوبه مجددا در کمیسیون‌های تخصصی به صورت عادی بررسی شود.

محمود میرلوحی عضو کمیسیون برنامه و بودجه نیز با بیان اینکه این اصلاحیه فرصتی برای تجدید نظر در مورد مصوبه نیست و اگر اعضای شورای شهر نسبت به این موضوع به جمع‌بندی نرسند، احتمال لغو مصوبه وجـود دارد، گفت: نکته اینجاسـت که ما نمی‌توانیم تمام خواسته‌های پرسنل شـهرداری را تامین کنیم همان‌گونه که تامین تمام خواسته‌های شهروندان میسر نیست. در حال حاضر یک سوم مهندسان شهر تهران که در دانشگاه‌های ملی تحصیلات بالا دارند، بیکار هستند. مصوبه مدیریت تعارض منافع از بهترین مصوبات شورا بوده و هم اکنون هم ما نمی‌خواهیم از این مصوبه عدول کنیم فقط در حد کفایت و رفع مشـکل می‌خواهیم موضوع را حل کنیم. اما دوستان فکر می‌کنند فرصتی شـده برای تجدیدنظر در حالی کـه اگر تاخیر کنیم ممکن است کل مصوبه با اشکال واجه شود.

میرلوحی گفت: با احترام به انتظارات کارکنان شهرداری اما باید گفت آیا بقیه احاد شهر تهران انتظاراتشان تامین است که فقط به فکر تامین انتظارات کارکنان شهرداری هستید. ۵۰۰ هزار مهندس در این کشور است و برآورد من این است که یک سوم اینها کار گیرشان نمی‌آید و بیکار هستند. کمبود ساخت و ساز است که سبب این وضعیت شده اما چه اشکال دارد این فعالیت‌ها توزیع شود. پاسـخ مثبت به این درخواست به این معناست که به دانشگاه‌های معتبر بگوییم فارغ‌التحصیلان شما بیکار بمانند.

در نهایت اعضای شورا به دو فوریت مذکور رای موافق ندادند و به تصویب نرسـید. در ادامه شـهربانو امانی پیشنهاد بررسی این موضوع در قالب یک فوریت را ارایه داد که به تصویب رسید.

حمل و نقل رایگان برای اقشار خاص

یکی دیگر از دستور جلسـه‌های روز گذشته شورای شهر طرح الزام شـهرداری تهران به پیگیری از دولت برای تخصیص ردیف بودجه به منظور تامین خدمات رایگان حمل و نقل عمومی و مراکز فرهنگی عمومی به جانبازان زیر ۲۵ درصد و کلیه رزمندگان، آزادگان، همسران و فرزندان آنها بود.

به گزارش «تعادل» محسن پورسید آقایی معاون حمل و نقل و ترافیک شـهرداری تهران در جریان بررسـی این طرح گفت: بسـیاری از خانواده شهدا، جانبازان و ایثارگران به ما مراجعه کردند در حالی که نمی‌دانستند دولت پولی به ما نداده است. ظرف یک سال گذشته و در سـال ۹۷ بیش از ۵۵ میلیارد تومان تخفیفاتی که به اقشـار خاص ارایه می‌شد از محل درآمدهای مترو و اتوبوسرانی هزینه کرده‌ایم بدون اینکه محلی برای بازپرداخت این هزینه‌ها وجود داشته باشد. این اقدام از سوی شورا و شهرداری تهران برای اقشار خاص انجام شده است. پورسید آقایی تاکید کرد: اگر دولت ردیفی بـرای این موضوع تخصیص دهـد قطعا این خدمات افزایش پیدا می‌کنـد و می‌توانیم خدمات با کیفیت بهتری ارایه کنیم.

محمد علیخانی عضو شورای اسلامی شهر تهران درباره ارایه تخفیف کارت بلیت اتوبوس و مترو برای خانواده جانبازان زیر ۲۵ درصد و کلیـه رزمندگان، آزادگان، همسـران و فرزندان آنها گفـت: در قانون برنامه پنج ساله ششم کشـور مصوب ۱۳۹۶ ماده ۸۸ می‌گوید دولت موظف است کلیه مطالبات معوق خانواده شهدا و ایثارگران و آزادگان و جانبازان را بپردازد. در بحث حمل و نقل عمومی موظف هستیم که نسبت به استفاده با هزینه کمتر جانبازان و ایثارگران از حمل و نقل عمومی رایگان و کم هزینه اقدام کنیم.

هنوز این اعتبار از سـوی دولت اختصاص پیدا نکرده است و جانبازان و ایثارگران این موضوع را از شهرداری پیگیری می‌کننـد. هـدف از ارایه طرح این اسـت؛ شهرداری موظف شـود از دولت پیگیری کند که چرا این موضوع را اختصاص نداده است.

مطالبات شهرداری از دولت؟

در جریان بررسـی این طرح زهـرا صدراعظم نوری رییس کمیسیون سـلامت، محیط زیست و خدمات شهری شورای شهر از شهرداری تهران خواست درباره میزان مطالبات شهرداری از دولت گزارشی به صحن شورا ارایه دهد.

صدراعظم نوری، در جریان بررسـی این طرح گفت: پیشنهاد می‌دهم شـهرداری تهران برای تنویر افکار عمومی گزارشی درباره مطالبات از دولت در حوزه بافت فرسوده، یارانه بلیت تاکسی و اتوبوس و سایر خدماتی که به شهروندان خارج از وظایف مدیریت شهری داده شده اسـت، ارایه دهد. این شـورا به دلیل شفافیت و شجاعت‌های فراوان، در جلوگیری از تخلفات، شاهد سنگ‌اندازی‌های زیادی بود و نسبت‌های ناروای زیادی به آن داده شد. جا دارد در جهت شفافیت و گزارش به مردم، میزان مطالبات از دولت و خدماتی که از سوی شورا به جانبازان و ایثارگران عزیز داده شده، به صحن شورا ارایه شود.

تخفیف بازدید از موزه نقشه تهران

بررسی جزییات لایحه تعیین بهای موزه نقشه تهران که روز یکشنبه هفته جاری کلیات آن به تصویب رسیده بود، دسـتور جلسه دیگر شورای شهر تهران بود. ابتدا محمدجواد حق شناس عضو کمیسیون اجتماعی و فرهنگی در تشـریح این لایحه گفت: در حالی که در سایر کشورهای دنیا برای حضور در موزه‌ها بسته‌های تشویقی به ویژه برای اقشار آسیب پذیر در مکان‌های خاص در نظر گرفته شده است، این امر در موزه نقشه تهران حذف شده که باید برای خانواده شهدا، جانبازان و معلولان و خبرنگاران اعمال شود. او عنوان کرد که این مهم برای تمام موزه‌ها باید اعمال شود.

در ادامه محمـود میرلوحی در مخالفت با این موضوع گفت: با همه احترامی که برای خانواده شهدا و جانبازان و اقشار آسیب پذیر قائلیم ولی به نظرم باید بپذیریم نیاز اسـت در برخی فعالیت‌ها رویکرد تامین منابع پایدار داشته باشیم. شهرداری تهران اخیرا اعلام کرده ۲۰۰ موزه در تهران دایر خواهد شد آن هم موزه‌هایی که نیاز به کارمند و نگهبان دارد چرا که وقتی می‌بینیم تندیس قیصر امین پور، به سـرقت می‌رود بایـد برای موزه‌ها نگهبان داشته باشیم لذا اگر خوب تدبیر نکنیم و تعیین منابع نکنیم دو سـال دیگر این ۲۰۰ مرکز چیزی جز هزینه‌های سرسام آور برای شهرداری نخواهد داشت.

وی ادامه داد: ما بایـد رویکردمان را اصلاح کنیم. این اماکن در تهران می‌تواند در آینده منبع درآمد پایدار و محل رفت و آمد کارشناسان داخلی و خارجی شود لذا اگر این رویکرد نباشد ظرف یکی، دو سال دیگر به خاطر بی‌پولی و بی‌درآمدی تعطیل خواهد شـد. نهایتا این پیشنهاد مورد موافقت اکثریت اعضای شورای اسلامی قرار گرفت و به تصویب رسید.

معاون وزیر راه و شهرسازی مطرح کرد

مسکن اقساطی کارکنان معطل زمین دولتی

تیر ماه سـال جاری جزییات طرح مسـکن اقساطی کارکنان مشخص و این طرح به سازمان برنامه ارجاع شد، اما به گفته معاون وزیر راه و شهرسازی دستگاه‌های دولتی همکاری لازم را با وزارت راه و شهرسازی برای اجرای این طرح ندارند، محمـود محمودزاده با بیان اینکه دسـتگاه‌های دولتی باید بـرای تولید و عرضه مسکن کارکنان خود زمین معرفی کنند، گفت: به جز وزارت دفـاع که برای احداث ۱۰۰ هزار واحد با وزارت راه و شهرسازی تفاهم‌نامه امضا کرده، وزارتخانه‌های آموزش و پرورش و رفاه هم مذاکرات اولیه را برای این موضوع صورت داده‌اند اما هنوز زمینی معرفی نکرده‌اند.

محمودزاده در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: وزارت راه و شهرسازی در راستای اجرای ماده ۶ قانون ساماندهی به شکل جدی آمادگی دارد در صورتی که دستگاه‌های دولتـی زمین معرفی کنند طرح مسـکن اقسـاطی کارکنان را اجرایی کند اما تا امروز به جز وزارت دفاع که زمین معرفی کرده و کارهای این وزارتخانه با جدیت دنبال می‌شود هیچ دستگاه دولتی دیگری وارد نشده است. او ادامه داد: البته وزارتخانه‌های آموزش و پرورش و رفاه تمایل نشان داده‌اند و جلساتی را به منظور عرضه مسکن اقساطی با مسـوولان این دو وزارتخانه برگزار کرده‌ایم اما در حد مذاکرات اولیه است و تاکنون زمینی معرفی نکرده‌اند.

محمودزاده افزود: تفاهم‌نامه‌ای که با وزارت دفاع امضا شـده برای تامین ۱۰۰ هزار واحد مسکونی است که امیدواریم این طرح با توجه به جلسات منظمی که در این خصوص برگزار می‌شود به عنوان نمونه قابل ارایه، شکل عملیاتی به خود بگیرد.

متولی اصلی طرح مسکن اقسـاطی کارکنان، دولت است و دسـتگاه‌ها و نهادهای دولتی متقاضی احداث مسکن موظف به تامین زمین برای کارکنان خود در این طرح هستند.

در این طرح، سازنده، پیمانکار یا انبوه‌ساز واجد شرایط از بخشی خصوصی است که توسط دستگاه واگذارکننده زمین برای احداث پروژه انتخاب می‌شود. ویژگی‌های این طرح شامل تامین هزینه آماده‌سازی زمین و اخذ پروانه از محل آورده اولیه متقاضیان در اقساط ۵ ساله است. همچنین تامین کل هزینه ساخت توسط شریک سـازنده و پرداخت قیمت عرصه یا عرصه و اعیان در اقساط ۲۰ سـاله از دیگر ویژگی‌های این طرح است. اتمام ساخت در این طرح حداکثر دو سال پیش بینی شده است.

اجاره‌داری حرفه‌ای نیازمند اصلاح آیین‌نامه

معاون مسـکن و سـاختمان وزیر راه و شهرسـازی همچنین در خصوص برنامه‌های وزارتخانه برای بازار اجاره گفت: بحث اجاره‌داری را در شـقوق مختلف در دسـتور کار قرار داده‌ایم؛ از جمله اجاره‌داری حرفه‌ای که علاوه بر بخش خصوصی، دولـت هم بتواند برای مدیریت بازار، ورود کند.

او ادامه داد: البته در این برنامـه، گروه‌های کم‌درآمد مدنظر هسـتند، در این خصوص طرحی نوشته شده اما برای اینکـه بتوانیم آن را پیـش ببریم باید مجوز قانونی برای اصلاح آیین‌نامه صادر شـود، اجاره‌داری حرفه‌ای قبلا هم در قانون بـوده اما نتایج مدنظر را به دنبال نداشت.

محمـودزاده افزود: در طرح‌های قبلی برای ۵ سـال سازنده باید اجاره می‌داد و بعد زمین به او واگذار می‌شد. این موضوع نمی‌توانست در بازار اجاره تعادل ایجاد کند. به همین منظور باید آیین‌نامه را اصلاح کنیم که اراضی برای همیشه در اجاره بماند تا بتوانیم واحد ارزان قیمت تولید کنیم.

برنامه اقدام ملی آغاز شده است

معاون مسکن و ساختمان وزیر راه و شهرسازی ادامه داد: در بخش مسـکن چنـد کار عمـده را بر مبنای سیاست‌های کلی وزیر راه و شهرسازی دنبال می‌کنیم. در جریان برنامه اقدام ملی تولید و عرضه ۴۰۰ هزار واحد مسـکونی، فعالیت‌های اجرایی به تفکیک استان‌ها و شهرها مشخص و آغاز شده است، همچنین جلسات هماهنگی بین دسـتگاه‌های مجـری در وزارت راه و شهرسازی که می‌تواند منسجم‌کننده برنامه و محرک باشد برگزار می‌شود.

او افـزود: از سـوی دیگر تفاهم‌نامه‌هایـی را از جمله تفاهم‌نامه با بانک مسکن به امضا رساندیم؛ بدین ترتیب کسـانی کـه در صنـدوق پس‌انـداز مسـکن یکم سـپرده‌گذاری می‌کنند علاوه بر دریافت تسهیلات خریـد می‌توانند در سـاخت واحـد نیز بـه عنوان پیش‌خریدار مشارکت کنند. این باعث می‌شود قیمت تمام‌شده ساخت و محصول نهایی ارزان‌تر تمام شود.

مدیریت نوسانات بازار مسکن

معاون وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه برای ساماندهی صنعت ساختمان در حال انجام کار ریشه‌ای هستیم، گفت: جـدا از متغیرهایی که بر صنعت سـاختمان تاثیر می‌گذارد شـاکله منسجم‌کننده در این صنعت وجود ندارد. از این رو، در نظر داریم مشکلات صنعت ساختمان را به صورت ریشه‌ای حل کنیم.

محمودزاده تاکید کرد: بخش قابل توجهی از افزایش قیمت مسکن ناشی از شـرایط کلان اقتصادی است؛ زیرا به هر حال مسکن هم به عنوان یک کالا مثل طلا، خودرو و ارز خرید و فروش می‌شود که به تلاطم‌هایی در این حوزه می‌انجامد.

او اظهار کرد: اما بخشی از نوسـانات با تعادل عرضه و تقاضا قابل مدیریت است. کیفیت ساختمان، بیمه یا عرضه بر اسـاس نیاز بازار، مواردی است که باید به آن پرداخته شود. در حال حاضر واحدهای بسیاری ساخته شده که خارج از توان متقاضیان است، از این رو، در این زمینه باید به بخش خصوصی مسیر بدهیم تا بتوانیم بازار را ساماندهی کنیم. این مسائل در کوتاه‌مدت قابل انجام نیست و باید برای آن برنامه بلندمدت یا میان‌مدت تدوین شود.

دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی عنوان کرد

لغو منع فروش اینترنتی پروازهای اربعین

در حالـی که شـورای عالـی ترابری در نشسـت اخیر خـود به ریاسـت وزیـر راه و شهرسـازی از ممنوعیـت فـروش اینترنتـی بلیـت پروازهـای اربعیـن در سـال جـاری خبـر داده بـود، دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی گفت: در نشست این انجمن با سازمان هواپیمایی کشوری مقرر شد لیست سایت‌های مجاز فروش اینترنتی پروازهای اربعین اعلام شود.

به گزارش مهر، مقصود اسعدی سامانی در گفت‌وگو با مهر دربـاره بلیت پروازهای اربعیـن اظهار کرد: فروش بلیت ایـن پروازها در تاریـخ ۲۰ تا ۳۰ مهر مـاه به قیمت ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان اسـت و اگر خارج از این قیمت پرداخت شود، تخلف است.

او ادامـه داد: برخـی شـرکت‌های هواپیمایـی نتوانسـته‌اند هنوز پروازهای اربعیـن را راه‌اندازی کننـد کـه علت آن، یـا عدم صدور مجوز از سـوی سازمان هواپیمایی کشوری بوده یا با فرودگاه نجف نتوانسته‌اند به توافق برسند.

دبیر انجمن شـرکت‌های هواپیمایی یادآور شـد: ماهـان و کیـش ایر از روز گذشـته فـروش بلیت پروازهای اربعین را آغـاز کرده‌اند ایران ایر هم قرار اسـت تا یکی، دو روز آینده با فرودگاه نجف قرارداد امضـا کند که پروازهای اربعین این شـرکت هم به زودی آغاز می‌شود.

افزایش میزان تقاضای سفرهای هوایی اربعین

اسـعدی سـامانی با تاکید بـر اینکه هنـوز مجور پروازهـای فوق‌العاده صادر نشـده، گفـت: تعداد پروازهـا محدود اسـت؛ سـال گذشـته هم فقط ۱۰۸ هزار نفر با مسـافرت هوایی به عتبات عالیات مشـرف شـدند که حدود ۴ درصـد از ۲ میلیون و ۶۰۰ هزار نفری اسـت که سـال گذشـته در ایام اربعین به عراق سفر کردند. دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی با بیان اینکه امسال پیش‌بینی می‌شود به دلیل حذف روادید عراق در ایـام اربعین، تعداد زائـران اربعین به بیـش از ۳ میلیون نفر برسـد و در نتیجه میزان تقاضای سفرهای هوایی عتبات نیز افزایش خواهد یافت، تصریح کرد: باید بتوانیم این حجم تقاضا را مدیریت کنیم از همین رو شرکت‌های هواپیمایی دفاتر فـروش بلیت‌های اربعین را اعلام کرده‌اند که در سایت انجمن شرکت‌های هواپیمایی در دسترس زائران قرار گرفته است.

او بـا بیان اینکه بیشـترین اسـتقبال از بلیت‌های اربعیـن، پروازهای نجف اسـت گفـت: ۹۵ درصد پروازهای عتبات عالیات در ایام اربعین به فرودگاه نجـف انجام می‌شـود و کمتر پروازی بـه فرودگاه بغداد داریم.

حل مشکلات ایرلاین‌ها با فرودگاه نجف

اسـعدی سـامانی درباره برخی اقدامـات فرودگاه نجف در سال گذشـته که مشکلاتی برای مسافران ایرانـی ایجاد شـده بـود و احتمال تکـرار آن در پروازهای اربعین سال جاری، یادآور شد: امسال خود شرکت‌های هواپیمایی را با فرودگاه نجف مذاکره کرده‌اند ضمن اینکه مدیریت فرودگاه‌های عراق از زیرمجموعه وزارت حمل و نقل این کشور خارج و به زیرمجموعه نخست وزیری منتقل شده و مدیریت فرودگاه نجف نیز تغییر کرده است.

او بیان کرد: در روزهای اخیر همه شـرکت‌هایی که برنامه پروازی در ایام اربعین داشـته‌اند، مذاکراتی با فـرودگاه نجف داشـته‌اند ضمن اینکـه در این ایام، بازرسـانی از انجمن شـرکت‌های هواپیمایی و سـازمان هواپیمایی کشـوری در فرودگاه نجف مستقر می‌شوند.

اسعدی سـامانی رقم بدهی ایرلاین‌های ایرانی به فرودگاه نجـف را ۱۵ میلیون دلار عنـوان و اظهار کـرد: برخی از این بدهی پرداخت شـده یا در حال پرداخت است.

ایرانشهر

ایران به اندازه کشور چین انرژی مصرف می‌کنند

معاون شهرسازی و معماری شهرداری تهران گفت: در ساختمان‌های ما اتلاف انرژی بسیار بالاتر از حد اسـتانداردهای جهانی اسـت به گونه‌ای که میزان مصرف ما به‌اندازه میزان مصرف انرژی در کشور چین با یک میلیارد نفر جمعیت است. به گزارش تسنیم، اولین نشست سیاست‌گذاری «چهارمین همایش سـاختمان پایدار، مصرف بهینه انـرژی» با حضور عبدالرضا گلپایگانی معاون شهرسـازی و معماری شـهرداری برگزار شد. گلپایگانی در خصوص نقش شهرداری در زمینه ساخت ساختمان‌های پایدار و سبز گفت: شهرداری یکی از ارکان مهم نظارت بر ساخت و ساز و تهیه نقشه‌های درست ساختمانی است. اگر این مراحل با هماهنگی نهادهای تدوین کننده قوانین و ضوابـط و مقررات و نهادهای مجری و ناظر صورت بگیرد، موفقیت‌آمیز خواهد بود. این مجموعه‌ها اگر به صورت پیوسته با هم برای دستیابی به هدف احداث سـاختمان‌های پایدار فعالیت کنند، موفقیت آنها حتمی است؛ اما اگر به صورت جدا از هم و منفرد عمل کنند، در ایـن زمینه موفق نخواهیم بود. گلپایگانی در ادامه تاکید کرد: در سـال‌های گذشته نیز بحث صرفه‌جویی در مصرف انـرژی، معماری پایدار و نیز ساختمان سبز مطرح شد و جستارها و پژوهش‌های زیادی در این زمینه انجام گرفت که نتایجی هم داشته، اما آنچه که باید در عمل اتفاق می‌افتاد، تاکنون اتفاق نیفتاده است. وی با بیان اینکه در ساختمان‌های ما اتلاف انرژی بسیار بالاتر از حد استانداردهای جهانی است، یادآور شـد: با مقایسه میزان مصرف انرژی در کشورمان با کشورهای دیگر، می‌بینیم میزان مصرف ما به‌اندازه میزان مصرف انرژی در کشور چین با یک میلیارد نفر جمعیت است بنابراین جا دارد که همه نهادها به‌ویژه شهرداری به‌طور جدی روی این قضیه کار کنند. گلپایگانی تاکید کرد: باید به سمتی برویم که مصرف انرژی در کشور منطقی شود و سرمایه‌های ملی را کمتر اتلاف کنیم بر این اساس مدیریت مصرف بهینه انرژی در ساختمان‌ها و صدور شناسنامه انرژی در دسـتور کار قرار دارد. وی همچنین در خصوص تاثیر صدور برچسب انرژی ساختمان در دستیابی به ساختمان‌های پایدار گفت: از دهه ۸۰ مشوق‌هایی در زمینه بهینه‌سازی مصرف سوخت در ساختمان‌ها ارایه و استانداردهایی برای ساختمان‌ها تدوین شد. گلپایگانی افزود: بر اساس این استانداردها، قرار بود ساختمان‌ها برچسب انرژی داشته باشند و مطابق با رعایت ضوابط و مقررات، به سازندگان و بهره‌برداران تخفیف داده شود، اما این امر چندان عملیاتی نشد. اینکه شـهرداری به تنهایـی وارد این حوزه شـود و ساختمان‌ها را از نظر میزان مصرف انرژی درجه‌بندی کند، به‌تنهایی کفایت نمی‌کند.

اتصال برق، علت اصلی حریق در ساختمان‌های تهران

امیر سـاعدی داریان، عضو هیات علمی دانشکده عمران دانشگاه شهید بهشتی درباره ایمنی سازه‌ها در تهران اظهار داشت: اگر در دهه‌های ۴۰، ۵۰، ۶۰ و اوایل دهه ۷۰ دغدغه در مـورد حریق در خصوص سیستم‌های ثقلی سازه‌ها بود و در ادامه دهه ۷۰، ۸۰ و ۹۰ چالش در خصوص مقاومت سازه در برابر زلزله وجود داشت در دو دهه اول ۱۴۰۰ دغدغه در خصوص مقاومت سازه‌ها در بحث آتش‌سوزی خواهد بود.

وی در گفت‌وگو با فارس، اظهار کرد: متاسفانه در کشور ما بحث حریق و آتش‌سوزی تنها معطوف به اطفا آن شده است در حالی که برای مقابله با آتش‌سوزی باید مقوله‌های دیگر را هم در نظر گرفت که اتفاق سهم بیشتری را به خود اختصاص می‌دهند.

ساعدی افزود: علت شـایع حریق در شهری مانند تهران اتصال برق است. در حریق بازار تبریز و میدان حسن‌آباد، سیستم برق‌رسانی فرسوده و عدم وجود زیرساخت‌های لازم در شبکه برق‌رسانی سبب بروز این آتش‌سوزی‌ها شد. این استاد دانشگاه ادامه داد: مردم از خطوط انتقال برق بیش از آنچه که باید ولتاژ و آمپراژ می‌گیرند و نتیجه هم معلوم است. اما در حوزه آتش‌سوزی ما یک مقوله مغفول مانده داریم و آن هم فرهنگ‌سازی در طراحی سازه‌ها برای مقاومت در برابر آتش است. وی اظهار کرد: امروز متاسفانه حساسیت مانسبت به مقوله آتش‌سوزی معطوف به بحث اطفای حریق است. در صورتی که در علم روز دنیا ثابت شده مبحث اطفای حریق تنها ۲۰ درصد موثر است و آنچه اهمیت دارد مقاومت ذات سازه در برابر حریق است.

وی افزود: به بیانی می‌توان گفت پلاسکو فروریخت نه به این دلیل که آتش‌نشانان بد کار کردند که اتفاقا در این حادثه آتش‌نشانان جانفشانی و ایثار هم کردند، بلکه به این دلیل فروریخت که در سه بخش تیم امداد و تدابیر فعال و غیرفعال همگرایی وجود نداشت. یعنی در بخش تدابیر غیرفعال که به مقاومت ذات سـازه مربوط می‌شد باید گفت این سازه برای تحمل در برابر آتش طراحی نشده و در سال‌های بعد نیز بهسازی هم نشـده بود. پس پلاسـکو در آن شرایط باید فرو می‌ریخت حتی اگر در نیویورک و توکیو بود.

عضو هیات علمی دانشکده عمران دانشگاه شهید بهشتی گفت: مهم‌ترین مساله موجود در بحث حریق موضوع فرهنگ‌سازی در طراحی سازه است که به اعتقاد بنده امروز از زلزله هم مهم‌تر است. چرا که در شهری مانند تهران هر ۱۶۰، ۱۷۰ سال یک‌بار شاهد زلزله مهیب خواهیم بود اما یک ساختمان در عمر ۴۰، ۵۰ ساله خود در تهران همواره آبستن رخدادهای آتش‌سوزی است. به‌ویژه آنکه در شهری مانند تهران انباشت سیستم توزیع گاز شهری را نیز به عنوان یک عامل بالقوه در ایجاد حریق داریم.

وی ادامه داد: متاسفانه هنوز مهندسین ما چه در حوزه معماری و عمران تعلیمات و آموزش‌های تخصصی در خصوص طراحی و ایمن‌سازی سازه در برابر حریق را ندیده‌اند. امروزه مقاومت سازه‌ها در برابر آتش‌سوزی معطوف به سیستم‌های آب‌فشان و آشکارسازی دود شده در حالی که در دنیا طراحی کاربردی مقاومت سازه در برابر آتش به کار گرفته می‌شود.

اخبار

برنامه‌ریزی برای افزایش ۲ برابری سرمایه صندوق

ایلنا | مدیرعامل صندوق ضمانت صادرات گفت: از آنجا که سرمایه صندوق ریالی بود به مروز زمان از میزان آن کاسته شد، در حالی که ۲ سال پیش سرمایه ما نزدیک به ۳۰۰ میلیون دلار بود؛ اما اکنون به ۱۰۰ میلیون دلار رسیده است. در حالی که سرمایه ثبتی همتای ما در ترکیه ۲ میلیارد و در عربستان ۴ میلیارد دلار است. افروز بهرامی درباره افزایش سرمایه این صندوق افزود: متاسفانه میزان سرمایه صندوق به صورت ریالی تعیین شده در حالی که تعهدات ما همگی ارزی است و بطور کلی در بحث صادرات همیشه ارزهای خارجی مطرح می‌شود. او ادامه داد: با بخشنامه جدید بانک مرکزی دیگر صادرات به عراق و افغانستان که تا پیش از این ریالی بود به صورت ارزی منظور می‌شود و ما نیز به عنوان یک بیمه‌گذار و پوشش‌دهنده ریسک تعهد ارزی می‌دهیم. بهرامی تصریح کرد: نکته قابل توجه این است که ما با وجود این محدودیت منابع توانستیم سال گذشته در بین کشورهای اسلامی رتبه اول را در بحث پوشش ریسک صادرات غیرنفتی به دست آوریم. او با اشاره به تحریم‌های اعمال شده علیه کشورمان و نقش این صندوق در این برهه زمانی عنوان کرد: صادرات مهم‌ترین راه مبارزه با تحریم‌ها است و با این میزان سرمایه صندوق نمی‌توان از صادرات کشور حمایت کرد. در حالی که صندوق ضمانت صادرات فعلا نقش اصلی را در بحث تبادلات مالی صادرات به عهده دارد اما سرمایه آن ۰٫۳ درصد صادرات غیرنفتی کشور است.

تجهیزات پزشکی تولید داخلی می‌شوند

شاتا | مدیرکل دفتر صنعت برق و الکترونیک وزارت صنعت، معدن و تجارت از گردش مالی ۲ و نیم میلیارد دلاری در تجهیزات پزشکی خبر داد و گفت: یکی از حوزه‌های بسیار مهم در تولید، توجه به تولید تجهیزات پزشکی در داخل کشور است. کیوان گردان عنوان کرد: براساس سیاست‌هایی که در معاونت صنایع اتخاذ شده است و در راستای حمایت از تولید داخل، دفتر صنایع برق و الکترونیک به عنوان یک دستوالعمل به دنبال شناسایی سرشاخه‌های اصلی در این حوزه است تا با اطلاعاتی که از رصد و پایش این حوزه‌ها به دست می‌آید؛ سرشاخه‌های اصلی که ارزبری بیشتری دارند مشخص شوند و به تناسب آن توانایی‌های تولید در آن حوزه هم رصد و پایش شود. او ادامه داد: براساس بررسی‌های کارشناسی انجام شده، گردش مالی در حوزه تجهیزات پزشکی در طول یکسال مالی آن بیش از ۲ و نیم میلیارد دلار بوده است. با توجه به رقم به دست آمده و سهمی که این حوزه به خود اختصاص داده است، توجه ویژه به آن در جهت حمایت از رونق تولید یکی از مباحث مورد تاکید و مهم است. گردان توضیح داد: حوزه تجهیزات پزشکی ارزبری زیادی دارد چرا که بسیاری از تجهیزات از مبادی مختلف به کشور وارد می‌شود از سوی دیگر با توانمندی‌هایی که در داخل وجود دارد امکان تولید داخلی این محصولات نیز در کشور وجود دارد. او با اشاره به سیاست‌های وزارت صمت در زمینه حمایت از تولید داخل بیان کرد: حمایت از تولید داخلی محصولاتی که دانش آنها در کشور وجود دارد و در زمینه علمی دانشگاه‌ها توانسته‌اند در حوزه‌های مختلف به دستاوردهایی برسند، جز سیاست‌های حمایتی وزارت صنعت، معدن و تجارت در توجه به رونق تولید و نهضت ساخت داخل خواهد بود.

بی‌توجهی به آیین‌نامه مجلس در تصویب وزارت بازرگانی

فارس | عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس درباره تصویب طرح تشکیل وزارت بازرگانی گفت: طبق آیین‌نامه داخلی مجلس تصویب این طرح به دوسوم آرا نمایندگان نیاز داشت که متاسفانه رییس مجلس به آن توجهی نکرد. محمدحسین فرهنگی درباره تصویب طرح تشکیل وزارت بازرگانی در مجلس عنوان کرد: طبق آیین نامه داخلی مجلس تصویب این طرح به دوسوم آرا نمایندگان نیاز داشت که متاسفانه رییس مجلس به آن توجهی نکرد. او ادامه داد: هم کلیات طرح و هم ماده‌های آن باید با دوسوم آرا تصویب می‌شد که به دلایل نامعلومی هیات رییسه مجلس آن را نپذیرفت. این تصمیم عواقب خوبی برای کشور نخواهد داشت. تشکیل وزارت بازرگانی، کشور را ۱۰ سال به عقب بر می‌گرداند و نوعی بازگشت به عقب محسوب می‌شود. فرهنگی درباره تبعات تشکیل وزارت بازرگانی در کشور گفت: با تشکیل وزارت بازرگانی جریان واردات کالا افزایش خواهد یافت و خودکفایی کشور در تولید محصولات استراتژیکی همچون گندم تحت‌الشعاع قرار می‌گیرد.

تحلیلگران بازار خودرو در گفت‌وگو با «تعادل» تشریح کردند

مسیر تامین مالی خودروسازان

تعادل | **فرشته فریادرس** |

بحران مالی خیلی وقت است که گریبان صنعت خودروسازی کشور را گرفته و نفس تولید را در این بخش بند آورده است. اما پرسش اینجاست که برای عبور از این بحران مالی چه تدبیری باید اتخاذ کرد و چه نسخه‌یی را می‌توان تجویز کرد؟ موضوعی که در این میان قابل طرح است اینکه بانک محور بودن تامین مالی بنگاه‌های تولیدی یکی از چالش‌های جدی نظام پولی کشور به شمار می‌رود، که راه را برای دستیابی به منابع مالی خودروسازان سخت‌تر کرده است. از این رو، باید به فکر شیوه‌های نوین تزریق نقدینگی به بنگاه‌ها بود. برهمین اساس، تحلیلگران بازار خودرو، در گفت‌وگو با «تعادل» از ضرورت تغییر مسیر جذب منابع مالی خودروسازان می‌گویند. برآیند صحبت‌های آنها، بیانگر این است که خودروسازان باید از سوی دولت مورد حمایت قرار بگیرند، اما اولین نکته مهم مورد تاکید آنها این است که این نوع حمایت‌های مالی باید مشروط و در مقابل ارایه برنامه از سوی شرکت‌های خودروساز باشد. البته این حمایت‌های دولت نباید به معنای دخالت کردن در امور خودروسازان تلقی گردد. نکته دیگر از منظر آنها اینکه شرکت‌های خودروساز مسیرهای جدید جذب سرمایه را کشف و شناسایی کرده و از این طریق اقدام به تامین نقدینگی کنند. در این میان تحلیلگران بازار خودرو، مسیرهای جدیدی را برای تامین مالی بنگاه معرفی می‌کنند. به گفته آنها، علاوه تامین نقدینگی از طریق «شبکه بانکی و بازار سرمایه»، بهره‌گیری از «ال سی بانکی»، «یوزانس»، «جذب سرمایه خارجی»، «فاینانس مالی از طریق بانک‌های داخلی یا موسسات مالی» از دیگر روش‌های تامین مالی بنگاه‌ها به شمار می‌رود.

چالشی به نام تامین نقدینگی

«بازار سرمایه و شبکه بانکی» دو بازار مهم و رسمی به‌منظور تأمین مالی بنگاه‌های اقتصادی به شمار می‌روند، که براساس گزارش‌های بانک مرکزی، بخش غالب تأمین مالی در اقتصاد ایران (بیش از ۸۰ درصد) از طریق نظام بانکی صورت می‌گیرد. بازار سرمایه سازوکار دیگر تامین مالی است که در آن دولت و بنگاه‌ها با انتشار اوراق بهادار به تجهیز منابع مالی اقدام می‌کنند و نیازهای مالی و سرمایه‌ای خود را تامین می‌کنند. اما همین مسیرها برای دستیابی بنگاه‌ها از جمله شرکت‌های خودروساز داخلی به پول جدید برای تامین منابع مورد نیازشان کفایت می‌کند؟ صاحبنظران چه نظر یا پیشنهادی در این زمینه دارند؟ در همین حال، حسن کریمی سنجری کارشناس خودرویی، در پاسخ به این پرسش‌ها و با اشاره به اهمیت این دو روش تامین مالی بنگاه‌ها از طریق «بانک‌ها و بازار سرمایه» به «تعادل» می‌گوید: موضوعی که البته در این زمینه مطرح است اینکه تولیدکنندگان ایرانی بانک‌ها را مهم‌ترین بخش تامین منابع مالی خود می‌دانند و بار سنگین شارژ مالی در ایران بر دوش بانک‌ها قرار گرفته است.

او با تاکید بر اینکه اکثر بنگاه‌های بزرگ در بازار سرمایه حضور ندارند؛ عنوان می‌کند: در اقتصاد ایران حجم تأمین مالی بنگاه‌ها از مسیر بازار سرمایه در مقایسه با اخذ تسهیلات از شبکه بانکی بسیار ناچیز است و در واقع از این ظرفیت مهم استفاده نمی‌شود، که این امر نشان می‌دهد چالش‌هایی در مسیر تأمین مالی از طریق انتشار صکوک در بازار سرمایه وجود دارد. سنجری در عین حال با بیان اینکه روش‌های متعددی برای تامین سرمایه بنگاه‌ها وجود دارد، این نکته را نیز متذکر می‌شود که برخورداری از این روش‌ها در برخی شرایط نظیر تحریم چندان امکان‌پذیر نیست.

بنابه اظهارات او، بهره‌گیری از «ال‌سی بانکی» برای تامین یا حفظ سرمایه در خرید مواد اولیه و قطعات منفصله خارجی و حمایت بانکی در خریدهای خارجی به شکل «یوزانس» از دیگر روش‌های تامین سرمایه در خریدهای خارجی برای شرکت‌های خودروساز به شمار می‌رود.

از دیگر روش‌های جذب نقدینگی در خودروسازی از نگاه این تحلیلگر بازار خودرو، «فاینانس مالی» از طریق بانک‌های داخلی یا موسسات مالی است که در مقابل دریافت اعتبار، باید تعهداتی را بدهند که به آن عمل کنند. البته از آنجایی که این روش‌های تامین مالی، توام با ریسک است، هیچگاه خودروسازان حاضر نبودند، ریسک جذب سرمایه را بپذیرند و همواره به دنبال ساده‌ترین روش که همان اخذ تسهیلات بانکی است، بودند.

سنجری در اینجا به ذکری مثالی می‌پردازد و می‌گوید: شرکت خودروسازی مانند بنز برای تامین منابع مالی خود، توجه یک کنسرسیوم مالی متشکل از چند بانک بین‌المللی را جلب کرده و مبالغ بالایی را برای تامین نقدینگی خود از این طریق جذب کرده است. البته در برابر دریافت این اعتبار مالی که سود کمی هم دارد، تعهداتی را داده که از عهده آن برآمده است. برهمین اساس، اینگونه نیست که دولت آلمان بدون حساب و کتاب به این شرکت خودروساز نقدینگی تزریق کند و دنبال هم نکند که این منابع مالی کجا رفته و صرف چه کاری شده است؟

این تحلیلگر بازار خودرو در بخش دیگری از صحبت‌های خود، جذب سرمایه‌های خارجی را یکی دیگر از روش‌های تامین مالی بنگاه‌ها می‌داند و بیان می‌کند: البته با توجه به اینکه اکنون در شرایط تحریم قرار داریم، استفاده از روش‌های مذکور تقریبا امکان‌پذیر نیست.

حمایت‌های مالی مشروط باشد

در این میان اما موضوعی که مورد اشاره این کارشناس خودرویی قرار می‌گیرد، این است که خودروسازان، منابع مالی دریافتی از بانک‌ها را دقیقا صرف چه کاری می‌کنند؟

او می‌گوید: اینکه خودروسازان از سوی دولت یا بانک‌ها مورد حمایت مالی قرار بگیرند، اشکالی بر آن وارد نیست؛ اما این پرسش باید مطرح و مورد بررسی قرار گیرد که چرا خودروسازان در این سال‌ها با وجود دریافت منابع مالی ارزان قیمت، زیان انباشته خودروسازان افزایش یافته است؟ از سوی دیگر، با وجود عدم بهبود کیفیت خودروها، چرا قیمت‌ها در حال افزایش است؟ با این حال نباید این موضوع مهم را از نظر دور داشت که تحریم‌ها کمر خودروسازی کشور را شکانده است و باید خودروسازان مورد حمایت مالی قرار بگیرند. اما حمایت‌های مالی باید مشروط به ارایه برنامه باشد. به عبارتی باید از خودروسازان خواسته شود که بابت پولی که دریافت می‌کنند، قرار است چقدر کیفیت محصولاتشان را افزایش دهند؟ یا اینکه به چند درصد تعهدات خود عمل خواهند کرد؟

او همچنین در ادامه با اشاره به اینکه در حال حاضر باتوجه به شرایط مالی بانک‌ها و موسسات اعتباری، تسهیلات دهی به بنگاه‌ها با دشواری صورت می‌گیرد، عنوان می‌کند: تقاضای بنگاه‌ها نیز به واسطه افزایش هزینه‌های ناشی از افزایش نرخ ارز و افزایش سطح قیمت‌ها به ویژه برای تامین سرمایه در گردش افزایش یافته است.

در این شرایط تامین مالی از طریق انتشار صکوک در بازار سرمایه می‌تواند سازوکاری مناسب‌تری برای تامین مالی بنگاه‌ها محسوب شود.

برآیند صحبت‌های این تحلیلگر بازار خودرو نشان از دو مطلب مهم دارد؛ نخست اینکه دولت بابت حمایتی که به خودروسازان ارایه می‌دهد، از آنها برنامه بخواهد که البته این موضوع به معنای دخالت کردن در امور خودروسازان نیست.

نکته دوم اینکه شرکت‌های خودروساز مسیرهای جدید جذب سرمایه را کشف و شناسایی کرده و از این طریق اقدام به تامین نقدینگی کنند.

از سوی دیگر، فربد زاوه کارشناس بازار خودرو، هم درباره روش‌های تامین مالی بنگاه‌ها به «تعادل» می‌گوید: تا زمانی که دولت و بانک مرکزی مدیریت تأمین را واگذار نکنند، آشفتگی حاکم بر بازار خودرو همچنان ادامه خواهد داشت.

او در همین حال یکی از روش‌های تامین مالی خودروسازان را اتکا به منابع مالی بانک‌ها می‌داند. زاوه در عین حال این نکته را نیز متذکر می‌شود که اتکا به منابع مالی مردم نیز مضر است، اما به هر شکل، وظیفه نظام بانکی تامین مالی شرکت‌ها است اما اشکال آن کار جایی است که دولت، در نحوه مدیریت این شرکت‌ها دخالت می‌کند، به جای اینکه نقش رگولاتوری داشته باشد، نقش مدیریتی را برعهده گرفته است. البته او تاکید می‌کند: چنانچه ورود به بازار سرمایه در قالب واگذاری سهام باشد، روش خوبی برای جذب سرمایه خودروسازان خواهد بود؛ چرا که شرکت‌های بین‌المللی به صورت گسترده از این طریق بهره می‌برند.

سخنگوی ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز خبر داد

جزئیاتی از فساد در واردات موبایل

سخنگوی ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز، جزئیاتی از ارسال پیامک هشدار نسبت به سوءاستفاده از اطلاعات مسافری برای ۳۷ هزار تلفن همراه و پیگیری‌های بعدی برای برخورد با متخلفان را تشریح کرد.

حمیدرضا دهقانی‌نیا در گفت‌وگو با تسنیم، درباره آخرین وضعیت بیش از ۳۰ هزار تلفن همراه غیرفعال شده که به صورت غیرقانونی و با سوءاستفاده از اطلاعات مسافری، رجیستر شده بودند، اظهار کرد: اکنون هیچیک از این موبایل‌ها هنوز غیرفعال نشده‌اند، بلکه پیامک هشداری از سوی سامانه همتا برای دارندگان آن‌ها ارسال شده و در آن هشدار داده شده است که ثبت آن‌ها با سوءاستفاده از اطلاعات مسافری صورت گرفته و مالکان این تلفن‌های همراه در فرصت داده شده باید اسناد خود را در ارتباط با این موضوع ارائه دهند. او گفت: بر اساس پیامک ارسال شده، اگر اسناد دارندگان این تلفن‌های همراه بتواند قانونی بودن فرایند رجیستر شدن این موبایل‌ها را اثبات کند و نشان دهد که دارندگان آن‌ها مسافران واقعی بوده‌اند که مشکلی نیست ولی اگر قانونی بودن فرایند رجیستر شدن این موبایل‌ها احراز نشود، قطعاً بر اساس قانون، گوشی‌ها قاچاق محسوب شده و در نتیجه یا مسدود می‌شوند یا فرایند قانونی برای آن‌ها اجرایی خواهد شد.

سخنگوی ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز عنوان کرد: ارسال پیامک به موبایل‌هایی که مشکوک به سوءاستفاده از اطلاعات مسافران برای رجیستر کردن موبایل‌های قاچاق بودند نشان داد که از ۳۷ هزار گوشی موبایلی که این پیامک برایشان ارسال شده، تنها ۷۰۰۰ گوشی تلفن همراه روشن و در حال استفاده بوده و احتمالاً دارندگان آن‌ها مصرف‌کنندگان بوده‌اند و حدود ۳۰ هزار تلفن همراه خاموش بوده و این یعنی قاعدتاً این موبایل‌ها به احتمال زیاد در دست مصرف‌کننده واقعی قرار ندارند. او با تاکید بر ضرورت برخورد با هر گونه تخلف و سوءاستفاده از قانون اظهار کرد: متاسفانه در ماجرای سوءاستفاده از اطلاعات مسافران برای رجیستر کردن گوشی‌های قاچاق، در بخش‌های دیگری هم اقدامات غیرقانونی انجام شده است و آخرین حلقه زنجیر، موضوع رجیستری بوده است.

دهقانی‌نیا عنوان کرد: اولین تخلف در این زنجیره، خرید اطلاعات افراد غیر، بوده که کاملا غیرقانونی است و بعد از آن هم خرید غیرقانونی سیم کارت از دفاتر فروش اپراتورها با استفاده از اطلاعات هویتی افراد دیگر و حتی سوءاستفاده از این اطلاعات و وارد کردن اطلاعات کذب در سامانه گمرک؛ لذا در این ماجرا، تنها تخلف، تخلف در موضوع رجیستری نبوده است.

او در پاسخ به این سوال که آیا با این تخلفات برخوردی صورت گرفته شده یا نه، گفت: در این ماجرا با ۲۰۰ دفتر فروش سیم کارت، توسط دستگاه‌های مربوطه برخورد شد و فعالیت آن‌ها تعلیق شد و قطعاً باید با همه متخلفان برخورد قانونی و لازم انجام شود. به گفته دهقانی‌نیا، در پیامک‌های صادر شده برای دارندگان این موبایل‌ها، فرصتی یک ماهه برای عرضه مدارک مثبته مبنی بر قانونی بودن رجیستری مسافری در نظر گرفته شده است.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت خبر داد

تغییر اخذ حقوق دولتی یکسان از معادن

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت اعلام کرد: پیش بینی می‌شود تا پایان امسال موضوع اخذ یکسان حقوق دولتی از معادن تغییر کند و از هر معدن حقوق دولتی مربوط به خود اخذ شود؛ برخلاف رویه حاضر که یکسان است.

جعفر سرقینی در گفت‌وگو با ایرنا اضافه کرد: شورای عالی معادن از سازمان نظام مهندسی معدن ایران خواسته است تا چارچوبی در ارتباط با شیوه اخذ حقوق دولتی معادن مشخص سازد و سازمان یاد شده کاری جدی در این ارتباط انجام داده است. به گفته او، بررسی‌های سازمان نظام مهندسی معدن در اختیار شورای عالی معادن قرار گرفته و قرار است در قالب طرح و برنامه‌ای منسجم و نرم افزار کاربردی مورد استفاده قرار گیرد و هر معدن حقوق دولتی خود را پرداخت کند. سرقینی افزود: امکان دارد در یک شهرستان (منطقه) یک ماده معدنی استخراج شود، اما حقوق دولتی مربوطه متفاوت باشد و این موضوع انتظار می‌رود تا پایان امسال نهایی و از سال آینده شکل اجرایی به خود گیرد. او پیرامون مشکل معارضین در روند بهره برداری از معادن گفت: منابع طبیعی، جنگل ها و... متعلق به دولت است و پدیده معارضین در واقع یک جو روانی است که دولت ها با آن روبرو شده‌اند و انتظار می‌رود بهره‌برداران معادن و مکتشفین با روستائیان تعامل داشته باشند. معاون امور معادن وصنایع معدنی وزارت صمت یادآور شد: بهره برداران معادن لازم است در این زمینه از جوانان و نیروی کار روستاها بهره بگیرند و شرایط کار در ایران بگونه ای است که باید نیروی محلی برای جذب در اولویت قرار گیرد.

لزوم لغو معافیت مالیات بر ارزش افزوده مناطق آزاد

یک کارشناس اقتصادی گفت: زیرساخت مالیات بر ارزش افزوده پایانه‌های فروشگاهی است و تا زمان اجرای آن نمی‌توان امیدی به بهبود اجرای مالیات بر ارزش افزوده داشت.

وحید عزیزی در گفت‌وگو با مهر در مورد لایحه اصلاح مالیات بر ارزش افزوده، اظهار کرد: مهم‌ترین نکته در مورد مالیات بر ارزش افزده این است که این مالیات طی ۱۱ سال گذشته بدون ایجاد زیرساخت و به صورت آزمایشی اجرا شد؛ متاسفانه هر سال هم دولت نیاز داشت که درآمد این بخش افزایش یابد که همین مساله موجب شد قانون مالیات بر ارزش افزوده به صورت نامناسب و ضربه‌زننده به تولید اجرا شود. او افزود: اکنون عمده بار مالیات بر ارزش افزوده به جای این که روی دوش مصرف کننده باشد، روی دوش تولیدکننده است؛ اثر منفی بسیار زیادی هم روی تولید دارد زیرا مالیاتی است که از کل فروش گرفته می‌شود. این کارشناس اقتصادی با اشاره به تعلل مجلس در تصویب نهایی اصلاح قانون مالیات بر ارزش افزوده، تصریح کرد: در مجلس فعلی بیشتر طرح ها به سرنوشت مالیات بر ارزش افزوده دچار شدند و فرآیند طولانی را طی کردند؛ او افزود: با توجه به اینکه تخصیص درآمد مالیات بر ارزش افزوده ذی‌نفعان متعددی داشت باعث شد که لایحه یکی دوبار به کمیسیون برگردد و مجلس در تصویب نهایی دچار تعلل شود. عزیزی با اشاره به لایحه پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان، گفت: لایحه پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان قانون خوبی است و کمک می‌کند تا بار مالیات بر ارزش افزوده از دوش تولیدکننده برداشته شود و زنجیره هم قطع نشود؛ اما نکته این است که اجرای این قانون دو سال طول می‌کشد چرا که هنوز در رفت و برگشت مجلس و شورای نگهبان است. در واقع در سده ۱۴۰۰ باید منتظر اجرای این قانون باشیم. او تصریح کرد: اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده به تنهایی نمی‌تواند کارساز باشد و تا زمانی که لایحه پایانه‌های فروشگاهی تبدیل به قانون نشده و به مرحله اجرا نرسد، قانون اصلاح شده مالیات بر ارزش افزوده نمی‌تواند بار مالیاتی را از روی تولید بردارد. این کارشناس اقتصادی یادآور شد: پایانه‌های فروشگاهی کمک می‌کند که مالیات بر ارزش افزوده از مصرف کننده و حلقه نهایی نیز اخذ شود و به این ترتیب فشار وارده بر تولید کاهش می‌یابد. او گفت: بنابراین با توجه به اینکه اجرای لایحه پایانه‌های فروشگاهی تا دو سال آینده به طول خواهد کشید پیشنهاد می‌شود تا زمان پیاده‌سازی این لایحه، نرخ مالیات بر ارزش افزوده کاهش یابد. درواقع بهتر است زمان ایجاد زیرساخت‌های مربوط به پایانه‌های فروشگاهی، نرخ مالیات بر ارزش افزوده از ۹ درصد به ۵ درصد کاهش یابد تا تولید بتواند نفس بکشد.

پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران

آگهی تجدید مناقصه عمومی- یک مرحله‌ای

م الف ۲۲۲۰

پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران در نظر دارد راهبری ارائه خدمات پشتیبانی و عمومی را با تأمین و به کارگیری حدود پنجاه نفر نیروی کار در چارچوب مقررات قانون تعاون، کار و رفاه اجتماعی درسال ۹۹-۹۸ به شرکت دارای رتبه و صلاحیت و سابقه کاری مرتبط با موضوع مناقصه و با توجه به شرایط ذیل واگذار نماید.

۱- سپرده شرکت در مناقصه ۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال به صورت نقدی جهت واریز به حساب بانکی ۱۴۰۰۵۱۶۷۱۴۴ بانک مسکن شعبه پارک دانشجو کد ۱۱۸۲ بنام پژوهشگاه و یا ضمانت‌نامه بانکی با اعتبار دو ماهه.

۲- مهلت دریافت اسناد مناقصه از روز انتشار این آگهی به مدت ۳ روز اداری از ساعت ۹ صبح الی ۱۴:۳۰ به نشانی تهران، خیابان انقلاب، چهارراه فلسطین، شماره ۱۰۹۰، طبقه دوم، امور مالی اتاق ۲۰۹

۳- مهلت تحویل اسناد مناقصه به مناقصه گزار ده روز پس از پایان مهلت دریافت اسناد مناقصه.

۴- شرکت دارای دفتر مرکزی و فعالیت در شهر تهران برابر اسناد شرکت باشد.

۵- اسناد مناقصه در محل موجود است پیشنهاد دهندگان ضمن واریز مبلغ پانصد هزار ریال به حساب ۲۱۷۲۲۱۹۰۰۱۰۰۵ نزد بانک ملی شعبه دانشگاه تهران کد ۸۷ به همراه فیش واریزی جهت دریافت اسناد مراجعه نمایند.

مناقصه‌گزار

پای استرالیا هم به جنجال سیاست داخلی امریکا باز شد

سنا استیضاح ترامپ را بررسی می‌کند

گروه جهان |
در شرایطی که هر روز بر دامنه بحران اوکراین و نقش این کشور در سیاست داخلی امریکا افزوده می‌شود و کار به بررسی استیضاح رییس جمهوری کشیده، نیویورک تایمز از تماس تلفنی دیگر دونالد ترامپ خبر داده است؛ این‌بار با نخست‌وزیر استرالیا. از سوی دیگر میچ مک کانل رهبر جمهوری‌خواه اکثریت سنا، گفته تحت مقررات سنا، اگر مجلس نمایندگان اقدام به استیضاح کند، این رویه را پیش می‌برد. در گزارش اخیر نیویورک تایمز به نقل از دو منبع آگاه آمده که ترامپ از دولت استرالیا خواسته بود تا به او در یافتن منشأ تحقیقات رابرت مولر بازپرس ویژه پرونده دخالت روسیه در انتخابات امریکا، نیویورک تایمز نوشته ترامپ قصد داشته تا تحقیق رابرت مولر را با کمک استرالیا بی‌اعتبار کند. از سوی دیگر رویترز هم گزارش داده دولت استرالیا با ارسال نامه‌ای به ویلیام بار وزیر دادگستری امریکا، پیشنهاد کمک به دولت ترامپ را مطرح کرده بود. بنا به همین گزارش یک منبع آگاه که نخواست نامش فاش شود گفته ترامپ در ماه سپتامبر با اسکات موریسون نخست‌وزیر استرالیا، تلفنی گفت‌وگو کرده بود.

این گزارش‌ها در حالی منتشر می‌شود که مجلس نمایندگان امریکا تحقیقات اولیه برای استیضاح دونالد ترامپ را به‌دلیل محتوای مکالمه‌اش با وولودیمیر زلنسکی، رییس جمهوری اوکراین آغاز کرده است. در این میان در تازه‌ترین اظهارنظر سناتور میچ مک کانل رهبر جمهوری‌خواه اکثریت سنا، گفته: «تحت مقررات سنا، اگر مجلس نمایندگان اقدام به استیضاح کند، ما این رویه را پیش می‌بریم و طبق مقررات عمل می‌کنیم.»

متن مکالمه رهبران امریکا و اوکراین نشان می‌دهد که دونالد ترامپ از وولودیمیر زلنسکی خواسته بود که در مورد جو بایدن و پسرش تحقیق کند. جو بایدن که معاون باراک اوباما در دوران ریاست جمهوری او بود اکنون یکی از نامزدهای پیشتاز حزب دموکرات برای رقابت با دونالد ترامپ در سال انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۰ است.

رییس جمهوری امریکا ۲۴ ماه می‌اعلام کرد که در مورد منشأ تحقیقات پلیس فدرال امریکا در پرونده دخالت روسیه در انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۱۶ امریکا تحقیق خواهد کرد. جو هاکی، سفیر استرالیا در امریکا تنها چهار روز بعد، در نامه‌ای به ویلیام بار اعلام کرد که کانبرا آماده است تا به واشنگتن در این امر کمک کند.

تحقیقات رابرت مولر به‌دنبال انتشار گزارش‌هایی آغاز شد که بر اساس آن جورج پاپادوپولوس از اعضای کارزار انتخاباتی ترامپ در ۲۰۱۶ به الکساندر داونر، وزیر خارجه سابق استرالیا گفته بود که روسیه اطلاعاتی در اختیار دارد که می‌تواند در جریان کارزار انتخاباتی علیه هیلاری کلینتون، رقیب دموکرات دونالد ترامپ استفاده شود. الکساندر داونر جزییات مکالمه خود با جورج پاپادوپولوس را در اختیار پلیس فدرال امریکا گذاشت. این در حالی است که جورج پاپادوپولوس اطلاعات ارایه شده از سوی وزیر خارجه سابق استرالیا را رد کرده است.

احضار جولیانی و تهدید افشاگر

در همین حال رودی جولیانی وکیل ترامپ، برای تحویل اسناد و مدارک مربوط به فایل صوتی گفت‌وگوی میان روسای جمهوری ایالات متحده امریکا و اوکراین به کمیته تحقیق کنگره فرا خوانده شد. به گزارش ان‌بی‌سی، آدام شیف رییس کمیته اطلاعات، الیوت انگل رییس کمیته روابط خارجی، و الیجاه کامینگز رییس کمیته نظارت مجلس نمایندگان ایالات متحده، با ارسال نامه‌ای به جولیانی از او خواسته‌اند تا اسناد مربوط به این تحقیقات را تا روز ۱۵ اکتبر به آنها تحویل دهد. در این نامه آمده: «تبعیت نکردن شما از احضاریه بنا به هر دلیلی از جمله دستور رییس جمهور یا کاخ سفید مصداق مانع‌تراشی در تحقیقات استیضاح مجلس نمایندگان به شمار می‌رود و ممکن است به عنوان ادله مغایر علیه شما یا رییس جمهور استفاده شود.» این نمایندگان می‌گویند وکیل ترامپ در چند مصاحبه اخیر خود نشان داده که از دادستانی اوکراین برای تحقیق درباره جو بایدن درخواست کرده است. بر اساس اطلاعات فاش شده، ترامپ در تماس تلفنی با زلنسکس که ۲۵ جولای صورت گرفته ۸ بار به او گفته با رودی جولیانی برای انجام این تحقیق همکاری کند. همزمان با این احضار، وکلای فرد افشاگری که گفته می‌شود منبع درز اطلاعات مربوط به گفت‌وگوی جنجالی میان ترامپ و زلنسکی بوده، نسبت به امنیت موکلشان ابراز نگرانی کرده‌اند. فرد افشاگر که گفته می‌شود از کارکنان سازمان سیا است، قرار است برای توضیح درباره این پرونده در مجلس نمایندگان حاضر شود. نگرانی وکلای این شهروند امریکایی پس از توییت‌های تهدیدآمیز ترامپ و تلاش کاخ سفید برای شناسایی او ابراز می‌شود.

حمایت افکار عمومی از استیضاح

دامنه جنجال سیاسی در امریکا در شرایطی گسترده‌تر شده که نظرسنجی‌ها نشان می‌دهند حمایت مردم امریکا از استیضاح ترامپ رو به افزایش است و حدود نیمی از امریکایی‌ها از چنین اقدامی حمایت می‌کنند. واشنگتن‌پست نوشته، نتایج نظرسنجی دانشگاه کوینیپیاک نشان می‌دهد که حمایت مردم امریکا از استیضاح ترامپ و برکناری او از ریاست جمهوری از ۳۷ درصد در هفته گذشته به ۴۷ درصد در هفته جاری رسیده است. این در حالی است که دقیقا ۴۷ درصد از مردم نیز با استیضاح ترامپ مخالف هستند.

نتایج نظرسنجی شبکه سی‌ان‌ان هم نشان می‌دهد که ۴۷ درصد از بزرگسالان امریکا از استیضاح ترامپ حمایت می‌کنند. این نتایج نشان‌دهنده رشدی شش درصدی نسبت به نظرسنجی گذشته سی‌ان‌ان درباره استیضاح ترامپ است. نظرسنجی دیگری که چند روز پیش از سوی موسسه «یوگاو» و برای رسانه سی‌بی‌اس نیوز انجام شده نشان داده است، ۵۵ درصد از امریکایی‌ها از مساله تحقیقات برای استیضاح دونالد ترامپ حمایت می‌کنند. ۳۵ درصد از آنها گفته‌اند که شدیدا با این تحقیقات برای استیضاح موافقند و ۲۰ درصد گفته‌اند که تا حدی با چنین اقدامی موافقند. در این میان، ۴۵ درصد از پاسخگویان گفته‌اند، با تصمیم دموکرات‌های کنگره برای آغاز تحقیقات برای استیضاح ترامپ مخالف هستند. تعداد مستقل‌های حامی استیضاح ترامپ نیز تقریبا دو برابر شده و به ۴۱ درصد رسیده است. استیضاح معمولا باید از طرف کمیته قضایی یا هیات دیگری به صلاح‌دید مجلس نمایندگان مطرح شود. پس از آن مجلس نمایندگان می‌تواند رسما تقاضای استیضاح کند. تقاضای استیضاح باید به تایید نیمی از اعضای مجلس نمایندگان برسد تا رسمیت پیدا کند و به این ترتیب روند استیضاح آغاز می‌شود. در این صورت مجلس نمایندگان، که در حال حاضر اکثریت آن در دست دموکرات‌هاست، به عنوان «مدعی‌العموم»، نقش «دادستان» را ایفا می‌کند.

رییس جمهوری امریکا می‌تواند وکلای شخصی خودش را داشته باشد و از خود در کنگره دفاع می‌کند. در این میان، مجلس سناست که نقش «قاضی» را ایفا می‌کند و قدرت نهایی و رای آخر را دارد. اگر دو سوم کل سنا، در صورت آغاز و فرجام یافتن فرایند، رای به عدم کفایت رییس جمهوری بدهد، در آن صورت ممکن است رای به برکناری او صادر شود. در حال حاضر بیش از نیمی از سنا در اختیار جمهوری‌خواهان است و آنان وعده داده‌اند که با هر تلاشی برای استیضاح ترامپ مقابله خواهند کرد

تخلیه پارلمان به‌دلیل بالا گرفتن درگیری‌ها

معترضان: برای آینده هنگ کنگ به سوگ نشسته‌ایم

گروه جهان |
همزمان با هفتادمین سالگرد تشکیل حزب کمونیست و جمهوری خلق چین، معترضان هنگ کنگی با لباس مشکی به خیابان‌ها آمده و به گفته خود «برای آینده هنگ کنگ به سوگ نشستند.» سی‌ان‌ان گزارش داده که در جریان این تظاهرات، پلیس و معترضان درگیر شده‌اند. شدت اعتراض‌ها در این دولت‌شهر به حدی بوده که ۱۹ ایستگاه مترو فعالیت خود را متوقف کرده و دستور تخلیه فوری پارلمان (شورای قانون‌گذاری) نیز صادر شد.

تظاهرات هنگ کنگ که حال وارد چهارمین ماه خود شده، نخست در اعتراض به لایحه استرداد متهمان به چین شکل گرفت؛ مخالفان این لایحه، آن را تضعیف چارچوب مذکور توسط چین خوانده‌اند.

روزنامه مورنینگ پست هنگ کنگ سه‌شنبه نوشت، حداقل ۳۰ تن در جریان اعتراضات دستگیر شده‌اند و دستکم یک نفر در نتیجه شلیک مستقیم نیروهای پلیس از ناحیه سینه زخمی شده است. منابع بیمارستانی نیز از مجروح شدن دستکم ۱۵ تن دیگر از معترضان خبر داده‌اند که حال یک تن از آنها وخیم گزارش شده است. مقامات انتظامی هنگ کنگ در مقابل گفته‌اند استفاده «شورشیان» از مایعات اسیدی و خورنده علیه پلیس باعث آسیب به چندین مامور و گزارشگر شده است. در همین حال نیروهای امنیتی با ماشین‌های آب‌پاش و شلیک گاز اشک‌آور سعی کرده‌اند که معترضان را متفرق کنند. معترضان اغلب در منطقه اداری و دولتی هنگ کنگ اجتماع کرده‌اند. ساختمان مجلس هنگ کنگ نیز در پی ناآرامی تخلیه شده است. همچنین گفته شده، بیش از ۱۲ ایستگاه متروی هنگ کنگ تعطیل شده و نیروهای امنیتی با حضور در اماکن عمومی این شهر به کنترل کارت شناسایی شهروندان و جست‌وجوی کیف‌های آنها می‌پردازند.

معترضان به‌دولت محلی هنگ کنگ پیشتر در فراخوانی خواستار برگزاری تظاهرات در این شهر شده بودند. آنها از سه‌شنبه که مصادف با هفتادمین سالگرد استقرار حکومت کمونیستی در چین است به عنوان «روز خشم» یاد کرده‌اند. این در حالی است که پلیس هنگ کنگ برگزاری هرگونه تجمع را در سه‌شنبه ممنوع اعلام کرده بود. پلس هنگ کنگ دوشنبه هم نسبت به وضعیت «بسیار بسیار خطرناک» در این شهر هشدار داده بود و مقامات محلی معترضان را متهم کرده بودند که قصد دارند دست به خشونت بزنند. دولت محلی هنگ کنگ از معترضان به عنوان «شورشگران افراطی» یاد کرده است. تنش و درگیری بین معترضان و پلیس هنگ کنگ روزهای شنبه و یک‌شنبه گذشته در آستانه جشن‌های هفتادمین سالگرد استقرار حکومت کمونیستی افزایش یافته بود. این در حالی است که کری لام رییس اجرایی هنگ کنگ، برای شرکت در مراسم سالگرد تاسیس جمهوری خلق چین در پکن به سر می‌برد.

لی چئوک‌یان یکی از فعالان معترض سه‌شنبه به آسوشیتدپرس گفته: «امروز ما بیرون آمده‌ایم تا به حزب کمونیست بگوییم مردم هنگ کنگ چیزی برای جشن گرفتن ندارند. ما عزای آن را داریم که در ۷۰ سال حکمرانی حزب کمونیست، حقوق دموکراتیک مردم در هنگ کنگ و چین مورد انکار قرار گرفته است. ما به مبارزه ادامه خواهیم داد.» باب وُنگ ۴۰ ساله هم که با پوششی مشکی به اعتراض‌های سه‌شنبه پیوسته بود، می‌گوید این پوشش نشان‌دهنده سوگواری برای مرگ آینده هنگ کنگ است.

معترضان به دولت محلی هنگ کنگ از ماه ژوئن تاکنون با برگزاری تظاهرات در این شهر به تضعیف اصل «یک کشور، دو نظام سیاسی» که در سال ۱۹۹۷ میلادی با واگذاری کنترل مستعمره سابق بریتانیا به دولت چین مبنای حاکمیت قرار گرفت اعتراض کرده‌اند. با این حال شی جین‌پینگ رییس جمهوری چین، وعده داده است که پکن به اصل «یک کشور، دو نظام سیاسی» در اداره هنگ کنگ وفادار خواهد ماند.

گفته شده، همزمان با افزایش نیروهای نظامی چین در هنگ کنگ، دولت محلی این منطقه مراسم گرامیداشت هفتادمین سالگرد استقرار حکومت کمونیستی چین را تحت تدابیر شدید امنیتی و به شکل غیرعلنی برگزار کرده است. این مراسم از سال ۱۹۹۷ میلادی تاکنون حتی در شرایط نامناسب جوی نیز در ملاء عام برگزار شده بود. متئو چئونگ وزیر ارشد هنگ کنگ، با انتقاد تلویحی از خشونت معترضان گفته، چهره هنگ کنگ در پی اقدامات خشونت‌آمیز معترضان، غیرقابل شناسایی شده است. چئونگ گفته پکن، از چارچوب «یک کشور، دو نظام ساسی» کاملا حمایت می‌کند؛ این چارچوب به مردم هنگ کنگ آزادی‌هایی اعطا می‌کند که در سرزمین اصلی چین به چشم نمی‌خورد.

نخست‌وزیر پیشین فرانسه به دادگاه رفت

گروه جهان | نخست‌وزیر و وزیر دفاع پیشین فرانسه در رابطه با ماجرایی که به «رسوایی کراچی» معروف شد به دادگاه رفتند. رسوایی کراچی، مربوط به قرارداد پاکستان با فرانسه برای خرید زیردریایی در اواسط دهه ۱۹۹۰ است. به گزارش بی‌بی‌سی، ادوار بالادور و فرانسوا لئوتار در رابطه با اتهامات این پرونده در دادگاه مخصوصی حاضر شدند. بالادور که الان ۹۰ ساله است متهم شده که برای فروش سه زیردریایی به پاکستان مخفیانه حق دلالی گرفته است. او اواخر می ۲۰۱۷ به دریافت پول‌های «مخفی» برای ساماندهی کارزار انتخاباتی در ۱۹۹۵ و همچنین دریافت رشوه در معاملات اسلحه متهم شد. رقیب سابق «ژاک شیراک» در آن زمان از سوی دیوان عدالت جمهوری به «معاونت در سوءاستفاده از دارایی‌های اجتماعی و پنهان» متهم شد. هشتم می سال ۲۰۰۲ یک خودروی بمب‌گذاری شده خود را به اتوبوس حامل کارکنان اداره کشتی‌سازی فرانسه در کراچی کوبید و منفجر شد و ۱۵ تن از جمله ۱۱ فرانسوی کشته و ۱۲ فرانسوی دیگر زخمی شدند. تحقیقات این پرونده که تا ۲۰۰۹ روی القاعده متمرکز شده بود، به اثبات یک مورد اتهام دریافت کمک‌های مالی مخفیانه به میزان ۱۳ میلیون فرانک به کارزار انتخاباتی بالادور در انتخابات ریاست جمهوری ۱۹۹۵ منجر شد. در حالی که خانواده‌های قربانیان معتقدبودند فرزندان و شوهران آنان به‌خاطر به هم نخوردن معامله فروش تسلیحات به پاکستان و در میان بودن رشوه‌خواری قربانی شده‌اند و انفجار مزبور نیز به هیچ‌وجه تروریستی نبوده، دولت فرانسه این حادثه را تروریستی معرفی کرد.

یونان بازگرداندن پناهجویان را تسریع می‌کند

گروه جهان | دولت یونان به آتش‌سوزی در اردوگاه پناهجویان در جزیره لسبوس این کشور با تشدید سیاست‌های خود در حوزه پناهجویی واکنش نشان می‌دهد. یونان می‌گوید تا پایان سال آینده ۱۰ هزار پناهجو را به ترکیه بازمی‌گرداند. به گزارش خبرگزاری آلمان، دو روز پس از آتش‌سوزی در اردوگاه موریا، اردوگاه پناهجویان جزیره لسبوس یونان، دولت این کشور می‌گوید، قصد دارد بیش از ۲۰۰ پناهجو را از این جزیره به بخش سرزمینی‌ای یونان منتقل کند. خانواده‌های بچه‌دار و بیماران برای این انتقال در اولویت هستند. در روزهای آینده نیز قرار است پناهجویان بیشتری از جزیره لسبوس و دیگر جزایر یونان به شهر بندری پیرئاس منتقل شوند. اردوگاه موریا در جزیره لسبوس ۲۹ سپتامبر شاهد آتش‌سوزی و در پی آن درگیری میان پلیس و پناهجویان بود. به گفته نماینده سازمان ملل در امور پناهجویان، در جریان آتش‌سوزی و درگیری، یک زن و یک کودک جان خود را از دست داده‌اند. دولت محافظه‌کار کیریاکوس میتسوتاکیس قصد دارد تا پایان سال آینده تقریبا ۱۰ هزار پناهجو را به ترکیه بازگرداند. افزون بر این قرار است که اردوگاهی برای پناهجویان غیرقانونی یا پناهجویانی که تقاضای آنها رد شده است، تشکیل شود. تقویت گشت‌های مرزی در ناحیه اژه، از دیگر تصمیمات دولت یونان است که پس از برگزاری نشست اضطراری کابینه در برخورد با مساله پناهجویان، اعلام شده است. دولت یونان می‌گوید، این تصمیمات به معنای دور شدن از برنامه‌ها و رویه دولت چپگرای پیشین در موضوع پناهجویان است. در دوران زمامداری حزب سیریزا تنها ۱۸۰۶ پناهجو به ترکیه بازگردانده شده‌اند.

تحریم‌های تازه امریکا علیه سرآشپز «ولادیمیر پوتین»

گروه جهان | امریکا تحریم‌های تازه‌ای را علیه یوگنی پریگوژین که به سرآشپز پوتین شهره است وضع کرد. شش شهروند دیگر روسیه و چهار شرکت روسی نیز مورد تحریم قرار گرفتند. اتهام آنها تلاش برای تاثیر بر روند انتخابات امریکا اعلام شد. به گزارش دویچه‌وله، وزارت خزانه‌داری ایالات متحده اعلام کرده هفت تبعه روسیه و چهار شرکت متعلق به یوگنی پریگوژین به اتهام تلاش برای تغییر نتایج انتخابات میان‌دوره‌ای کنگره امریکا در سال ۲۰۱۸ تحریم شده‌اند. شش فرد تحریم‌شده از نزدیکان پریگوژین به‌شمار می‌روند. پریگوژین صاحب رستوران‌های زنجیره‌ای کنکورد و از نزدیکان رییس جمهور روسیه است و رسانه‌های غربی به او لقب سرآشپز پوتین داده‌اند. دارایی تحریم‌شدگان در امریکا توقیف می‌شود، از ورود آنها به امریکا جلوگیری شده و هر گونه همکاری شرکت‌های امریکایی با آنها ممنوع خواهد شد. واشنگتن تلاش خواهد کرد تا از همکاری شرکت‌های خارجی که در امریکا نمایندگی دارند با تحریم‌شدگان نیز جلوگیری به عمل آید. علاوه بر این، علیه سه هواپیما و یک کشتی شخصی پریگوژین نیز تحریم اعمال شده است. به این ترتیب آنها از این پس در رفت‌وآمدهای خود در سطح بین‌المللی با مشکل مواجه خواهند شد. پریگوژین متهم است که از طریق «آژانس تحقیقات اینترنتی روسیه» برای دخالت در انتخابات مجلس نمایندگان تلاش‌هایی انجام داده است. این آژانس پیش‌تر به اتهام تلاش برای دخالت در انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۱۶ امریکا تحریم شده بود. وزارت خزانه‌داری امریکا تأکید کرده عاملان خارجی نتوانسته‌اند بر نتایج انتخابات تاثیر بگذارند.

تشدید فشارهای واشنگتن برای استعفای حریری

گروه جهان | امریکا با باز کردن مجدد پرونده رسوایی اخلاقی سعد حریری نخست‌وزیر لبنان در سال ۲۰۱۳، به دنبال تحت فشار گذاشتن و حتی مجبور کردن او به استعفا در شرایط حساس کنونی است. نیویورک تایمز با اشاره به موضوع پرداخت ۱۶ میلیون دلار توسط سعد حریری به یک مدل آفریقایی در ازای داشتن رابطه، پرونده‌ای قدیمی را درباره نخست‌وزیر لبنان باز کرده است. گشودن این پرونده با توجه به شرایط کنونی لبنان و به عبارت بهتر بحران اقتصادی این کشور و غرق شدن حریری در بحران مالی وی را در معرض انتقادات زیادی قرار خواهد داد. در این شرایط، نیویورک تایمز جزییاتی از این جریان را که به ۲۰۱۳ بازمی‌گردد، منتشر کرده و نوشته: یک مدل آفریقایی مدعی شده بود، نخست‌وزیر لبنان پس از برقراری یک رابطه، مبلغی معادل ۱۵،۳ میلیون دلار به او پرداخت کرده است. نشریه لبنانی الاخبار نوشته: دلیل این فشار امریکا بر لبنان و تحریم‌های واشنگتن علیه تعدادی از نیروها و شخصیت‌های سیاسی، دور کردن حریری از حزب‌الله است. نکته دیگر اینکه گشودن این موضوع درباره حریری در حالی است که برخی از دوستانش در تلاش برای متقاعد کردن او به استعفا و جلوگیری از فروپاشی دولت در زمان او هستند. اکنون لبنان با بحران اقتصادی، مالی و پولی رو به رو است که به شکل کمبود دلار در بازار نمود یافته است حال آنکه هیچ چشم‌اندازی برای حل این بحران وجود ندارد. از سوی دیگر حریری شخصا گرفتار بحران مالی شدیدی شده که تعطیلی شبکه تلویزیونی المستقبل را به‌دنبال داشته است.

درخواست وزرای مالی ۴ کشور برای توقف جنگ تجاری

گروه جهان | وزیران مالی و اقتصادی استرالیا، کانادا، سنگاپور و اندونزی بدون اشاره به نام دو ابر قدرت اقتصادی جهان، با یادآوری مخاطرات روزافزون جنگ تجاری امریکا و چین، از دو طرف خواستند به این تنش پایان دهند. به گزارش رویترز، در اظهاریه این وزرا آمده: «نباید یکجانبه گرایی و سیاست حمایت از تولید داخل را دنبال کنیم. توسل به رویارویی و تقابل به جای گفت‌وگو صرفا باعث تشدید مخاطرات، از بین رفتن اعتماد و تضعیف روند بهبود اقتصادی جهان خواهد شد.» این وزرا با تاکید بر این نکته که مصالحه کلید پیروزی برد-برد و اعتماد متقابل است، خاطرنشان کردند، اذعان می‌کنیم که مسائل قانونی نظام تجارت جهانی باید مورد توجه قرار بگیرد. در این اظهاریه همچنین آمده، بلاتکلیفی و بی‌ثباتی حاکم بر فضای اقتصاد جهانی باعث کاهش مبادلات تجاری و تولید شده است. بی‌ثباتی بازار مالی و ارزی افزایش و گردش سرمایه اقتصادهای نوظهور کاهش یافته است. وخامت شرایط تجارت جهانی بر اعتماد سرمایه‌گذار، هزینه کار و تولید تاثیر گذاشته است. این وزرای مالی و اقتصادی تاکید کردند، سیستم چندجانبه‌گرایی شکل گرفته پس از جنگ دوم جهانی هم به کشورهای بزرگ و هم کشورهای کوچک اجازه می‌دهد از پتانسیل خود کاملا استفاده کنند. سیستم چندجانبه‌گرایی، به‌ویژه تشکلاتی مانند گروه ۲۰، می‌تواند سمت و سوی اقتصاد جهانی را به وضعیتی شفاف‌تر و مبتی بر همکاری بیشتر بازگرداند. امریکا و چین از مارس ۲۰۱۸ اعمال تعرفه‌های متقابل را روی کالاهای یکدیگر آغاز کردند و این روند همچنان ادامه دارد.

دریچه

پیشنهاد برگزیتی جانسون به اتحادیه اروپا

گروه جهان | بوریس جانسون نخست‌وزیر بریتانیا، درصدد است بسته پیشنهادی جدیدی را درباره برگزیت به اتحادیه اروپا ارایه کند. این در حالی است که کمتر از ۴ هفته تا مهلت تعیین شده برای خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا باقی مانده است. به گزارش یورونیوز، جانسون گفته این طرح که بریتانیا آن را بزودی بطور رسمی ارایه خواهد کرد بر حل مساله مرزی با ایرلند متمرکز است. نخست‌وزیر بریتانیا گفته: «آنچه می‌خواهیم انجام دهیم خلاص شدن از دست پشتوانه مرزی ایرلند است. این مهم‌ترین چیز است. ما فکر می‌کنیم که راه خوبی رو به جلو وجود دارد و اعتقاد داریم این یک راه‌حل خوب است. خیلی امیدوارم که دوستانمان در اتحادیه اروپا در بروکسل، در دوبلین و همین طور در آلمان هم آن را به عنوان قدمی رو به جلو بپذیرند.» به گزارش یورونیوز، از آنجا که بریتانیا تمایلی به کشیده شدن مرز فیزیکی میان ایرلند شمالی در قلمرو بریتانیا و ایرلند جنوبی در قلمرو اتحادیه اروپا ندارد، طرح موقتی موسوم به «پشتوانه مرزی ایرلند» که اکنون در دست اجراست نوعی پایش مرزی را تدارک می‌بیند تا بدون نیاز به حصارکشی فیزیکی، کالاها و خدمات بتوانند به آسانی از بریتانیا وارد ایرلند شمالی و بالعکس شوند. بوریس جانسون پیش‌تر گفته بود هرگونه توافقی با اتحادیه باید متضمن الغای طرح پشتوانه مرزی ایرلند باشد. جانسون در مصاحبه تازه خود درباره طرح جدید بریتانیا اضافه کرد: «خلاص شدن از پشتوانه مرزی چیز خیلی محشری است چرا که ما را بطور هوشمندانه‌ای قادر می‌کند مقررات خودمان، تعرفه‌های خودمان را و سیاست تجاری مان را بازپس بگیریم. به ما اجازه می‌دهد به سمت یک رابطه جدید و هیجان‌انگیز حرکت کنیم؛ نه تنها با اتحادیه اروپا بلکه با مابقی دنیا.» اظهارات نخست‌وزیر بریتانیا در حالی بیان می‌شود که اتحادیه اروپا پیشتر گفته بود با پیشنهاد بریتانیا مخالف است و سیمون کوونی وزیر خارجه ایرلند نیز بارها این طرح آن را بدون شانس موفقیت خوانده بود. هرچند آقای جانسون می‌گوید پیشنهاد جدید با پیشنهادات قدیم تفاوت دارد. مهلت اتحادیه اروپا به بریتانیا برای برگزیت ۳۱ اکتبر امسال به پایان می‌رسد. با این حال نمایندگان مجلس بریتانیا طرحی را به تصویب رسانده‌اند که به موجب آن دولت موظف است در صورت عدم دستیابی به توافق با اتحادیه اروپا تا ۱۹ اکتبر درخواست تمدید مهلت برگزیت را ارایه کند.

کوتاه از منطقه

طرح‌های ۲۷ میلیارد دلاری ترکیه در شمال سوریه

وزارت دفاع ترکیه اعلام کرده، نیروی هوایی وابسته به ارتش این کشور پهپاد ناشناسی را رهگیری کرد که حریم هوایی ترکیه را در منطقه «سپر فرات» و غرب استان کیلیس در مرز سوریه شش مرتبه نقض کرد. همزمان با این امر گزارش‌هایی از طرح ترکیه برای ساخت و سازها و طرح‌های عمرانی در منطقه امن در شمال سوریه با هزینه ۲۷ میلیارد دلاری منتشر شده است. به گزارش شرق‌الاوسط، طبق طرح ترکیه که هزینه آن ۲۷ میلیارد دلار تخمین زده شده، مناطق مسکونی برای اسکان یک میلیون آواره سوری ایجاد می‌شوند و این طرح شامل ساخت ۱۰ شهرک و ۱۴۰ روستا است. هر شهرک تا ظرفیت اسکان ۳۰ هزار تن و هر روستا تا ظرفیت اسکان ۵۰۰۰ تن توسعه خواهد یافت.

راه‌اندازی واحد ویژه جاسوسی عربستان در توییتر

حساب کاربری نزدیک به دستگاه‌های امنیتی عربستان از راه‌اندازی یک واحد ویژه جاسوسی برای زیرنظر گرفتن کاربران سعودی در توییتر پرده برداشت. به گزارش عربی ۲۱، واحد جاسوسی مذکور از تجهیزات مدرن برخوردار بوده و با شرکت‌هایی قرارداد بسته است که امکان شناسایی منبع، دستگاه و فردا رسال کننده توییت و جنسیت وی را برای این واحد فراهم می‌کنند. در این واحد یک نمایشگر آنلاین وجود دارد که نیروهای تحقیقات جنایی عربستان از طریق آن بر تمامی توییت‌ها درباره این کشور نظارت می‌کنند.

تغییر سفیر دایم پاکستان در سازمان ملل

دولت پاکستان سفیر دایمش در سازمان ملل را به‌دلیل شکست در متقاعد کردن اعضای این سازمان درباره مساله کشمیر تغییر داد. به گزارش آناتولی، ملیحه لودهی به‌دلیل عملکرد ضعیف جای خود را منیر اکرم داده است. منیر اکرم پیشتر نیز برای یک بازه زمانی شش ساله یعنی از ۲۰۰۲ تا ۲۰۰۸ نماینده دایم پاکستان در سازمان ملل بود. این عزل و نصب ناگهانی یک روز پس از آن صورت گرفت که عمران خان نخست‌وزیر و شاه محمود قریشی وزیر خارجه پاکستان، پس از شرکت در مجمع عمومی سازمان ملل به پاکستان بازگشتند.

محافظ جدید پادشاه عربستان تعیین شد

رسانه‌های سعودی اعلام کردند، گارد سلطنتی عربستان جانشین محافظ شخصی پادشاه این کشور را که به تازگی کشته شد، تعیین کرد. به گزارش ایسنا، سعد بن مسفر العاطفی القحطانی به عنوان محافظ شخصی پادشاه عربستان منصوب شده است. القحطانی عضو گارد سلطنتی است و ۲۰۱۵ به درجه سرتیپی ارتقا یافت. عبدالعزیز الفغم محافظ پیشین پادشاه عربستان چند روز پیش به قتل رسید.

تعادل

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR | چهارشنبه ۱۰ مهر ۱۳۹۸ | ۳ صفر ۱۴۴۱ | سال ششم | شماره ۱۴۹۰ | Wed. Oct 2. 2019

صاحب امتیاز: موسسه رسانه نگاران خوب اندیش
مدیر مسوول: الیاس حضرتی
سردبیر: منصور بیطرف
نشانی: خیابان ستارخان - خیابان کوثر دوم - بن بست مینو
تلفن: ۶۶۴۲۰۷۶۹ - نمابر: ۶۶۴۲۰۴۱۷
چاپ: همشهری ۳ (روزتاب) - توزیع: نشر گستر امروز - تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰
سازمان شهرستان‌ها: ۶۶۱۲۶۰۸۸
اذان ظهر: ۱۱:۵۳ | اذان مغرب: ۱۸:۰۵ | اذان صبح فردا: ۴:۳۷
info@taadolnewspaper.ir
مرامنامه اخلاقی روزنامه تعادل در وبسایت رسمی روزنامه در دسترس است

عکس روز

بازسازی عملیات «والفجر ۸» در ساری

عکس: | مهر |

چهره روز

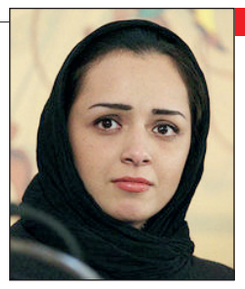

ترانه علیدوستی به سینما برمی‌گردد

ترانه علیدوستی، پس از سه سال با بازی در فیلم سینمایی «اورکا» به کارگردانی سحر مصیبی، به سینما بازمی‌گردد. فیلم سینمایی «اورکا» به تهیه‌کنندگی طهورا ابوالقاسمی و نویسندگی طلا معتضدی این روزها وارد مرحله پیش تولید شده است. فیلمبرداری این فیلم به زودی با نهایی شدن اسامی تمام بازیگران و عوامل آغاز خواهد شد. اولین تجربه کارگردانی سحر مصیبی «صفر تا سکو» نام داشت؛ مستندی از زندگی سه خواهر ورزشکار به نام خواهران منصوریان که جایزه بهترین فیلم اول فستیوال فیلم «ریندنس» جدیدترین جایزه‌ای است که به این فیلم تعلق گرفته است. «اورکا» اولین فیلم داستانی سحر مصیبی به شمار می‌رود. ترانه علیدوستی در فیلم‌های فیلمسازان برجسته‌ای چون رسول صدرعاملی و واروژ کریم‌مسیحی و اصغر فرهادی بازی کرده است.

احسان حدادی: زورم همین بود

ورزشی

نماینده پرتاب دیسک ایران در مورد هفتمی خود در مسابقات جهانی گفت: توقعم برای فینال خیلی بیشتر از این بود و هشت ماه مثل یک ورزشکار حرفه‌ای زندگی کردم و هر کاری که لازم بود را انجام دادم، اما زور دیشبم همین بود. احسان حدادی، نماینده پرتاب دیسک ایران در مسابقات دو و میدانی قهرمانی جهان با پرتابی به طول ۶۵.۱۶ در جایگاه هفتم قرار گرفت. او در مورد عملکرد خود در این مسابقات گفت: خوشحالم که دوباره به ورزش حرفه‌ای برگشتم و این بازگشت به گونه‌ای بود که همه توقع مدال جهانی داشتند. بحث‌های زیادی بود که احسان حدادی دیگر نمی‌تواند حتی در مسابقات آسیایی شرکت کند اما الان دو سالی است که به صورت مداوم در مسابقات دایموند لیگ شرکت می‌کنم و بعد از هفت سال در فینال قهرمانی جهان حضور پیدا کردم؛ فینالی که خیلی متفاوت بود چون قهرمانان بزرگ المپیک و جهان به این مرحله نرسیدند و حتی قهرمان جهان دوره قبل، دوازدهم شد.

قلعه‌نویی: مردم را سیاه کرده‌اند

سرمربی سپاهان معتقد است که برخی مدعیان اسطوره بودن در استقلال معرفت رفتاری ندارند. او با انتقاد از برخی روش‌های این افراد می‌گوید هیچ‌وقت ادا در نیاورده و هر کاری کرده با وجدان راحت انجام داده است. امیر قلعه‌نویی درباره برخی شعارها علیه خودش در ورزشگاه‌ها اظهار کرد: خوشحالم بعضی آدم‌ها این چیزها را می‌گویند، من هر جا رفتم صادقانه و مخلصانه تلاش کردم و نمی‌گویم کنار خط نمی‌آیم و خوشحالی نمی‌کنم بلکه کار اخلاقی و شرعی خودم را انجام می‌دهم. این ادعاها که بعضی‌ها می‌خواهند مقبولیتی در فوتبال کسب کنند این مقبولیت نیست و عین بی‌معرفتی است. شما هر جایی که مسوولیت دارید باید با همه وجود تلاش کنید، یعنی چی من نزدیک خط نمی‌آیم یا برای تیم دیگر آرزوی قهرمانی می‌کنم و متعجبم چرا کمیته انضباطی و اخلاق به این قضیه ورود نکردند. مگر می‌شود من یه جا مسوولیت داشته باشم و یک بازی تعیین کننده باشد و برای دو، سه تیم دیگر آرزوی قهرمانی کنم؟ کجای دین ما و اخلاق ایرانی این را گفته است؟ وی با بیان اینکه در کشورهای خارجی چنین چیزی وجود ندارد، ادامه داد: مثلاً گواردیولا بارسلونا را برد. خوشحالی نکرد بالا و پایین نپرید. وقتی این شعارها را می‌گویند خوشحال می‌شوم. در زندگی‌ام جز خدا و اهل بیت به چیزی فکر نکرده‌ام و کاری را انجام می‌دهم که وجدانم راحت باشد. قلعه‌نویی به ایسنا گفت: چندین سال برای استقلال زحمت کشیدم، البته قبل از اینکه به استقلال بیایم لژیونر و عضو تیم ملی بودم و در خارج از ایران دوگانه جام بردم و سال ۶۴ که بازیکن شاهین بودم با مرحوم دهداری به تیم ملی آمدم، با استقلال هم در قهرمانی آسیا بودم هم دسته سه اما ادا درنمی‌آورم و جایی که باید معرفتم را نشان می‌دادم این کار را انجام داده‌ام. خیلی‌ها که ادعای اسطوره داشته و دارند موقعی که استقلال دسته سه بود در کنار باشگاه نبودند، ولی ما آن موقع ماندیم و استقلال را نایب قهرمان لیگ کردیم و هر وقت هم روبه‌روی استقلال باشم با همه وجودم کار می‌کنم. سرمربی سپاهان اصفهان تاکید کرد: با این رفتارها می‌خواهند مردم را سیاه کنند و موفق هم شدند، آنهایی که ماندند و جوانی خودشان را گذاشتند و از خیر قراردادها گذشتند به آدم بد تبدیل شدند و کسانی که با رفتارهایشان خیانت کردند آدم خوب و مثبت شدند. من اگر استقلال نباشد به مس کرمان و سایر تیم‌ها می‌روم. نشان دادم وابسته به جایی نیستم و بعد از خدا و اهل بیت به توانایی‌هایی خودم متکی هستم، هر کدام از این مربی‌ها ادعا دارند یک بار با تیم شهرستانی نتیجه بگیرند.

میراث‌نامه

الواحی که ۸۰ سال رنگ سرزمین مادری را ندیدند

هر چند ۱۷ هزار لوح هنوز دست امریکایی‌هاست، اما امیدواری مسوولان وزارتخانه‌ای که خودش هم نوپاست آنقدر زیاد است که به نظر می‌رسد فقط یک مهر «اوفک» پای برگه خروج همه ۱۷ هزار گل‌نبشته باقی مانده، کافی است تا اسناد مکتوب تاریخ هخامنشی‌ها را کاملا در اختیار ایرانی‌ها قرار دهد. حالا با گذشت بیش از ۸۰ سال از خروج گل‌نبشته‌هایی که قرار بود فقط برای مطالعه به دانشگاه شیکاگو امانت داده شوند، بخش کوچکی از الواح باقی مانده در دانشگاه شیکاگو به تهران رسیده و در موزه مادر ایران در حال آماده‌سازی است تا بعد از استراحتی چند دهه‌ای، در سرزمین مادری خود به نمایش درآیند. باستان‌شناسان الواح را سال ۱۳۱۳ شمسی در تخت‌جمشید کشف کردند و با موافقت دولت وقتِ ایران برای مطالعه و بررسی به دانشگاه شیکاگو امانت دادند. الواح در ۵۰ صندوق چوبی شامل حدود ۲۰۰۰ جعبه مقوایی و چند پیت نفتی که در تخت‌جمشید (پارسه، پرسپولیس) به پارافین آب شده آغشته شده بودند، از طریق بوشهر به امریکا فرستاده شدند. به گزارش ایسنا، در همان زمان، قرارداد و موافقت‌نامه‌ای نیز تدوین شد که در آن آمده بود: «ایران لوح‌هایی گلی را برای رمزگشایی و خواندن به امانت به دانشگاه شیکاگو که مشغول کاوش تخت‌جمشید (پارسه، پرسپولیس) بود، می‌سپارد.» در اواخر سال ۱۹۳۶ یا ۱۹۳۷ میلادی برای حدود دو یا سه ماه، گل‌نوشته‌ها را پارافین‌زدایی کردند تا سال ۱۹۳۷ میلادی، برای مطالعه آماده شدند. چهار کارشناس روی لوح‌های گلی تخت‌جمشید کار می‌کردند. یک استاد بزرگ سومرشناسی به نام آرنولد پوبل (poebel) و دو شاگرد او که یکی مرحوم «جورج کامرون» و دیگری «ریچارد هلک» بودند ابتدا لوح‌ها را که به خط میخی بودند، رمزگشایی کردند تا زبان آنها مشخص شود. وقتی دریافتند که گل‌نبشته‌ها ایلامی هستند، روی آنها کار کردند. اما چون در آن زمان، آگاهی‌ها از دوره ایلامی هخامنشی فقط سنگ‌نوشته‌های پادشاهان هخامنشی بود، کار به کندی پیش می‌رفت. آنها در ابتدای کار نمی‌دانستند که گل‌نوشته‌ها به کدام پادشاه هخامنشی تعلق دارند. ابتدا گمان می‌کردند که به خشایارشاه یا اردشیر اول مربوط است، تا سرانجام به گل‌نبشته‌ای متعلق به سال بیست‌ودوم پادشاهی برخوردند. با توجه به اینکه در آن گل‌نبشته ماه سیزدهم بود، فهمیدند که گل‌نبشته‌ها سال کبیسه را نشان می‌دهند و بر این اساس دریافتند که متعلق به داریوش بزرگ‌اند. پس از مدتی یک گل‌نوشته دیگر را خواندند که نام داریوش به عنوان پادشاه در آن آمده بود. مطالعه گل‌نوشته‌ها در دانشگاه شیکاگو با شروع جنگ جهانی متوقف و پس از پایان جنگ در سال ۱۹۴۵ میلادی دوباره آغاز شد. در آن دوره، مرحوم کامرون و هلک مطالعه گل‌نوشته‌ها را آغاز کردند که گل‌نبشته‌های خزانه تخت‌جمشید نیز به دانشگاه رسیدند. مرحوم کامرون پس از اینکه ۱۵۰ گل‌نوشته را خواند، توجه خود را به خواندن گل‌نوشته‌های خزانه تخت‌جمشید معطوف کرد و سرانجام کتاب آن در سال ۱۹۴۸ میلادی چاپ شد. هلک از حدود سال ۱۹۴۵ میلادی بار دیگر کار خود را روی این گل‌نوشته‌ها آغاز و بخش‌هایی از آنها را هم چاپ کرد. در کتاب اصلی او ۲۰۸۷ کتیبه جا داده شد که دانشگاه شیکاگو آن را در سال ۱۹۶۹ میلادی به چاپ رساند. از سوی دیگر عبدالمجید ارفعی - تنها ایرانی که همراه با هلک گل‌نبشته‌ها را در شیکاگو دیده - از حدود سال ۱۹۶۶ میلادی به مدت هشت سال شاگرد هلک بود تا زمانی که او در شیکاگو بود حدود ۲۴۰۰ گل‌نوشته دیگر نیز خوانده شد. هلک تا زمان فوت، ۲۵۸۶ گل‌نوشته را خوانده بود و از آن تعداد، متن و ترجمه مربوط به ۳۳ گل‌نوشته را در مجله فرانسوی «DAF ۱۸» چاپ کرد. بعد از فوت هلک، در سه مرحله بخش‌های کوچکی از الواح به کشور برگردانده شد. سال ۱۳۲۷ (۱۷۹ قطعه) به کشور برگردانده شد، سال ۱۳۲۹ (۳۷ هزار قطعه) در اختیار ایران قرار گرفت و سال ۱۳۸۳ نیز (۳۰۰ قطعه) به سرزمین مادری‌اش مسترد شد. در حالی که سه بخش از الواح به ایران بازگردانده شده بود، در سال ۱۳۸۳ و قبل از آغاز برنامه‌ریزی‌ها برای بازگشت بخش چهارم الواح به کشور، یک شکایت، ورق را برگرداند. با این حال، در دادگاهی که دومِ اسفند ۱۳۹۶ برگزار شده، رأی هشت به صفر قضات دیوان عالی به نفع ایران صادر شده و حکم مصادره و فروش الواح هخامنشی ایرانی لغو شد.» با استرداد بخش چهارم الواح به کشور، هنوز حدود ۱۷ هزار گل‌نبشته سالم و قطعات شکسته در موسسه شرق‌شناسی نگهداری می‌شود.

تاریخ‌نگاری

نیک‌پی شهردار تهران شد

دهم مهر ۱۳۴۸، انجمن شهر تهران در جلسه امروز خود غلامرضا نیک‌پی را به سمت شهردار پایتخت انتخاب کرد. وی تا ۱۳۵۶ خورشیدی در این مقام باقی ماند. غلامرضا نیک‌پی فرزند عزیزالله نیک‌پی در سال ۱۳۰۶ در اصفهان به دنیا آمد. پدرش عزیزالله ملقب به اعزازالملک از تحصیلکردگان امریکا بود که در زمان رضاشاه در سال ۱۳۱۸ استاندار کرمانشاه شده بود و پس از آن در کابینه قوام‌السلطنه و در سال ۱۳۲۵ به معاونت نخست‌وزیری و وزارت پست و تلگراف رسید. پدربزرگ مادری غلامرضا نیز ظل‌السلطان فرزند ناصرالدین شاه قاجار بود که حتی قرار بود بعد از پدرش به‌جای وی به پادشاهی بنشیند که این‌طور نشد و برادرش مظفرالدین شاه به تخت پادشاهی رسید. غلامرضا پس از طی دوران کودکی و نوجوانی در اصفهان و کرمانشاه، دیپلم خود را در اصفهان گرفت و برای ادامه تحصیل راهی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران شد. پس از اخذ لیسانس در سال ۱۳۲۹ برای ادامه تحصیل به انگلیس رفت و دکترای اقتصاد بین‌الملل را در سال ۱۳۳۵ دریافت کرد و به ایران بازگشت. نیک‌پی پس از بازگشت به ایران در شرکت ملی نفت ایران به عنوان معاونت اداری استخدام شد و به مرور به عنوان متصدی تهیه آمار شرکت نفت اشتغال داشت و سپس به ریاست اداره کل آمار و بررسی‌های اقتصادی دست یافت. در زمان تصدیگری ریاست اداره کل آمار و بررسی‌های اقتصادی، حسنعلی منصور ریاست شورای عالی اقتصاد را عهده‌دار بود و به همین دلیل ارتباط وی با منصور بیشتر شد. به جهت آشنایی و همراهی بیشتر وی با حسنعلی منصور، نیک‌پی نیز به همراه وی و هویدا از اعضای اصلی کانون مترقی قرار گرفت. پس از تبدیل کانون مترقی به حزب ایران نوین، به عضویت شورای مرکزی این حزب درآمد و بیش از پیش به فعالیت در این حزب پرداخت. وی در اوایل سال ۱۳۴۳ در دولت حسنعلی منصور به معاونت نخست‌وزیر رسید. پس از ترور منصور، امیرعباس هویدا، دیگر دوست صمیمی نیک‌پی در حزب ایران نوین به نخست‌وزیری رسید و در کابینه وی نیز به معاونت نخست‌وزیر در امور اجرایی ادامه داد. پس از مدتی وی در کابینه هویدا به سمت وزارت مشاور منصوب شد که آن را در کنار معاونت نخست‌وزیر عهده‌دار شد. در سال ۱۳۴۶ غلامرضا نیک‌پی طی حکمی از طرف اسدالله علم، وزیر دربار به ریاست اداره کاخ جوانان در کنار دیگر مسوولیت‌هایش انتخاب شد. پس از حدود چهار سال که نیک‌پی سمت معاونت نخست‌وزیری را بر عهده داشت، وی در سال ۱۳۴۷ توانست به وزارت آبادانی و مسکن در کابینه هویدا دست یابد؛ اما به خاطر یک درگیری فیزیکی با عطاءالله خسروانی - وزیر کشور وقت - از این سمت برکنار شد. وی سپس با کمک هویدا توسط انجمن شهر به سمت شهرداری تهران منصوب شد. نیک‌پی پس از انقلاب در دادگاه انقلاب به مرگ محکوم و ۲۲ فروردین ۱۳۵۸ اعدام شد.

ایستگاه

رد پای سکته قلبی در درد و افتخار

کارگردان و بازیگر نامدار سینمای اسپانیا که با فیلم مشترک خود امسال به عنوان نماینده کشورشان به اسکار می‌روند در جشنواره فیلم نیویورک از مسائل مختلفی سخن گفتند. به گزارش ورایتی، در حالی که پدرو آلمادوار همین هفته ۷۰ ساله می‌شود، در جشنواره فیلم نیویورک با نمایش جدیدترین فیلمش «درد و افتخار» با مخاطبان صحبت کرد. او در عین حال در گفت‌وگو با ورایتی پیش از شروع نمایش شخصی‌ترین فیلمش تا به امروز یادآوری کرد: اینجا حس می‌کنم در خانه هستم. انگار در جشنواره‌های فیلم به دنیا آمده‌ام. این بخشی از وجود من است. این کارگردان که دوازدهمین فیلمش را در جشنواره فیلم نیویورک روی صحنه می‌برد از لذت کار کردن با آنتونیو باندراس صحبت کرد و گفت این یک موهبت است که با او کار می‌کند و تاکید کرد که رابطه بسیار نزدیکی با هم دارند. این دو که به عنوان فیلمساز و بازیگر تاکنون با هم در هشت فیلم همراهی کرده‌اند، پس از سکته قلبی باندراس در سال ۲۰۱۷ قوی‌تر از همیشه در کنار هم هستند. باندراس توضیح داد که به خطر افتادن سلامت جسمی‌اش برایش نقطه عطفی بود و موجب شد تا زندگی هر دوی آنها به نوعی مورد رحمت واقع شود. او از وقتی گفت که در بیمارستان بستری بود و افزود: وقتی پدرو به من زنگ زد، می‌دانست که در من تغییری به وجود آمده و گفت خیلی خوشحال می‌شود اگر همین تغییر را برای نشان دادن شخصیت فیلم هم به کار بگیرم.

ترنس هاوارد ستاره‌دار شد

ترنس هاوارد بازیگر ۵۰ ساله در پیاده‌روی مشاهیر هالیوود صاحب ستاره شد. به گزارش ورایتی، ترنس هاوارد بازیگر، ستاره شماره ۲۶۷۴ را در پیاده‌روی مشاهیر هالیوود دریافت کرد. این بازیگر که سال ۲۰۰۵ نامزدی بهترین بازیگر اسکار را دریافت کرد، اکنون بازیگر سریال «امپراتوری» شبکه فاکس است. در این سریال که توسط لی دانیلز تهیه شده وی در نقش لوسیوس لیون بازی کرده است. او در این مراسم گفت: چند سال پیش هالیوود مرا کنار گذاشت و گفت دیگر هرگز نمی‌توانم سر کارم برگردم، اما بعد یک زن جوان به نام دانا والدن اجازه داد تا در شوی او حضور یابم. این بازیگر ستاره‌دار شدنش را به نوعی تشکر از همه افرادی خواند که در این راه به وی کمک کرده بودند. وی چندی پیش گفته بود با پایان سریال «امپراتوری» از بازیگری کناره‌گیری می‌کند. هاوارد در اولین دهه بازیگری‌اش در سال ۱۹۹۹ بازیگر کمدی رمانتیک «بهترین مرد» بود که ۳۴ میلیون دلار فروش کرد و در ادامه آن هم با عنوان «تعطیلات بهترین مرد» بازی کرد که فروشی ۷۱ میلیون دلاری را ثبت کرد. هر دوی این فیلم‌ها را مالکولم دی لی کارگردانی کرده بود. اما او در سال ۲۰۰۴ با بازی در «تصادف» بالاترین موفقیت کاری‌اش را کسب کرد و نامزدی اسکار را سال ۲۰۰۵ برای «شتاب و طغیان» درامی به کارگردانی کریگ برو کسب کرد.

بازار هنر

جوایز جشنواره فیلم ایرانی سانفرانسیسکو برای «دارکوب»

دوازدهمین دوره جشنواره فیلم‌های ایرانی در سانفرانسیسکو امریکا با اعلام برندگان جایزه «سپنتا» در شاخه‌های مختلف برگزار شد. در این رویداد سینمایی که طی روزهای ۲۸ و ۲۹ سپتامبر در سانفرانسیسکو امریکا برگزار شد در نهایت فیلم «دارکوب» به کارگردانی بهروز شعیبی موفق به کسب جوایز بهترین فیلم و کارگردانی، بهترین بازیگر مرد (امین حیایی)، بهترین بازیگر زن (سارا بهرامی) و همچنین بهترین فیلمنامه (حسین تراب نژادو آزیتا ایرایی) شد. در شاخه بهترین فیلمبرداری این رویداد سینمایی نیز جایزه «سپنتا» به علیرضا زرین‌دست برای فیلم «فصل سفید ماهی» اعطا شد و جایزه بهترین مستند نیز به «آوای خدا» ساخته «عارف محمدی رسید. در سایر شاخه‌ها «موج کوتاه» به کارگردانی محمد اسماعیلی برنده جایزه بهترین فیلم و بهترین کارگردانی فیلم کوتاه نام گرفت و مصیب حنایی نیز برای فیلم «پیش از تاریکی» برنده جایزه بهترین فیلمنامه کوتاه شد. همچنین «این تنها صداست که می‌ماند» ساخته «ماکز ریکاودا» (بهترین مستند کوتاه)، عرشیا زینعلی برای بازی در فیلم «در پرسپکتیو» (بهترین بازیگر فیلم کوتاه)، لیندا کیانی برای بازی در فیلم «کلاس رانندگی» (بهترین بازیگر زن فیلم کوتاه)، بهزاد کامه‌دری برای فیلم «مغروق» (بهترین فیلمبرداری فیلم کوتاه)، «غایب» به کارگردانی علی خامه‌پرست (بهترین فیلم کودک)، «بادی بارام» ساخته پوریا میثاقی (بهترین موزیک ویدئو) و «بیا شکوفه کنیم» از دل آرام پورعابدی (بهترین فیلم تجربی) در این جشنواره سینمایی برگزیده شدند.

فیلم کوتاه «تتو» به اسکار ۲۰۲۰ معرفی شد

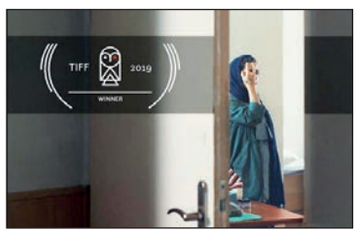

فیلم کوتاه «تتو» به کارگردانی فرهاد دلارام برای رقابت در اسکار ۲۰۲۰ معرفی شد. فیلم کوتاه «تتو» به کارگردانی فرهاد دلارام و تهیه‌کنندگی دنا رسّام، با کسب جایزه بهترین فیلم کوتاه جشنواره تیرانای آلبانی، برای رقابت در جوایز آکادمی اسکار ۲۰۲۰ معرفی شد. «تتو» به عنوان هفتمین فیلم کارگردان و اولین تجربه تهیه‌کننده‌اش، پیش از این برنده خرس بلورین بهترین فیلم کوتاه بخش نسل جشنواره برلین و بهترین فیلم کوتاه جشنواره موتوون کرواسی شده و در جشنواره‌های معتبری همچون ملبورن و ریندنس حضور داشته است. این دومین فیلم کوتاه ایرانی است که برای جوایز اسکار ۲۰۲۰ به آکادمی معرفی می‌شود. چندی قبل فیلم «بچه خور» به کارگردانی محمد کارت نیز با کسب جایزه جشنواره اودنسه دانمارک، به عنوان اولین نماینده فیلم کوتاه ایران به اسکار معرفی شده بود. اعضای بخش فیلم کوتاه آکادمی اسکار، از میان فیلم‌های معرفی شده، ۱۰ فیلم را انتخاب کرده و لیست آن را در اوایل ماه دسامبر هر سال اعلام می‌کنند. از میان این ۱۰ فیلم، پنج فیلم به عنوان نامزدهای اسکار ۲۰۲۰ انتخاب خواهند شد. عوامل سازنده فیلم «تتو» عبارتند از کارگردان: فرهاد دلارام، تهیه‌کننده: دنا رسّام، فیلمنامه: فرهاد دلارام (بر اساس داستانی از دنا رسّام)، بازیگران: بهدخت ولیان، آناهیتا اقبال نژاد، علیرضا ثانی فر، مجتبی فلاحی، پوریا شکیبایی، محسن رومی، زهرا میرزایی، مدیر فیلمبرداری: محمدرضا جهان پناه، تدوین: میثم موبینی، صداگذار: امیرحسین قاسمی، طراح صحنه و لباس: علی پویا قاسمی، صدابرداران: سعید و فرزین زند، چهره‌پردازی: امیر ترابی، عکاس، محمد معصومی، مدیر تولید، دیائکو خاکی.

عبدی‌پور «موسی» را با فرخ‌نژاد می‌سازد

«احسان عبدی‌پور» چهارمین فیلم بلند سینمایی خود را با نام «موسی» با بازی حمید فرخ‌نژاد در بوشهر جلوی دوربین می‌برد. عبدی‌پور در آستانه کارگردانی چهارمین فیلم بلند سینمایی خود که به تهیه‌کنندگی حمید فرخ‌نژاد و با حمایت بنیاد سینمایی فارابی ساخته می‌شود، گفت: «موسی» پشت پرده زندگی آدم‌هایی است که در هر دادگاهی پا بگذارند، مجرم و محکوم نام می‌گیرند. فیلم از آن‌سوی دریچه دادگاه، آنها را معیار می‌گیرد و حالا به کشف رویدادها و لایه‌های قصه و کشمکش‌هایش می‌رود. و این تقابل کف و نوک هرم قدرت و زندگی اجتماعی است... او درباره تجربه متفاوتی که این‌بار در ساخت یک فیلم با هویت بومی رقم می‌زند، گفت: باز هم بوشهر و این‌بار کمی جهان غریب‌تری از آدم‌های دیده‌نشده‌تر، مستمسک ساختِ جهان قصه فیلم شده است. کارگردان فیلم‌های «تنهای تنهای تنها»، «پاپ» و «تیک‌آف» درباره اینکه استفاده از ظرفیت‌های بومی چقدر می‌تواند حرکت به سمت ارتقای سینمای ملی را سرعت ببخشد، گفت: این یک واقعیت است اما از نگاه من این آسیب‌شناسی‌ها باید توسط کارشناسان و متولیان صورت بگیرد. ضمن آنکه صرفا اینگونه نیست که کار من از دلواپسی بابت چنین گزاره‌ای جامعه‌شناسانه یا هویت‌مدارانه منتج شود. قضیه برای من خیلی ساده‌تر است؛ بوشهر جهان قصه‌های من است پس فیلم‌هایم را آنجا می‌سازم. کارگردان «موسی» درباره استفاده از عوامل و بازیگران اهل بوشهر در فیلم تازه‌اش گفت: درصد اصلی بازیگرها بومی هستند. کما اینکه تا به حال در معدل کلی فیلم‌هایم اینچنین بوده است اما غیر از حمید فرخ‌نژاد، بازیگر شناخته‌شده دیگری هم جزو تیم‌مان هست. این کارگردان با اشاره به اینکه چهارمین فیلم سینمایی‌اش در شیب استارت تولید قرار دارد، گفت: برای نگارش هیچ‌کدام از فیلمنامه‌هایم اینقدر زمان صرف نکردم ضمن اینکه این‌بار خوش‌شانسی برخورداری از همفکری حمید فرخ‌نژاد را هم داشتم و به همین سبب دلم می‌خواهد بگویم به‌طرز اغراق‌آمیزی وابسته و علاقه‌مند به نتیجه کار هستم. بنیاد سینمایی فارابی در تولیدات امسال خود جز توجه به ارزش‌های محتوایی و مضمونی، نگاهی ویژه به فیلمسازی در جغرافیای پهناور ایران داشته و حمایت از آثاری چون «لیپار» در استان سیستان و بلوچستان، «مهران» در استان یزد و «موسی» در استان بوشهر، نشأت گرفته از این دغدغه است.